

DIJKWEG NABIJ 11 TE NAALDWIJK

bestemmingsplan
NL.IMRO.1783.NWKDIJKWGb11obp-0002
voorontwerp

Inhoudsopgave

Toelichting	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Ligging plangebied	6
1.3 Geldend bestemmingsplan	7
1.4 Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2 Gebiedsvisie	9
2.1 Beleidskader	9
2.2 Ruimtelijk-functionele structuur	16
Hoofdstuk 3 Onderzoek	22
3.1 Bedrijven en milieuzonering	22
3.2 Geluid	22
3.3 Luchtkwaliteit	23
3.4 Externe veiligheid	25
3.5 Water	28
3.6 Bodem	31
3.7 Ecologie	31
3.8 Cultuurhistorische aspecten	33
Hoofdstuk 4 Juridische planbeschrijving	37
4.1 Planvorm	37
4.2 Bestemmingsregeling	39
Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid	40
5.1 Economische uitvoerbaarheid	40
5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	40
Bijlagen bij de toelichting	41
Bijlage 1 Verkennend bodemonderzoek en verkennend onderzoek asbest	42
Bijlage 2 Quickscan flora en fauna	123
Bijlage 3 HAW (z.j.) De straat van toen Naaldwijk - Dijkweg, deel 1, tot de grote Woerdlaan	158
Bijlage 4 Vestigia (22 januari 2019) Cultuurhistorische Effect Rapportage [V1749]	192
Bijlage 5 HET architectenbureau (7 december 2018) Motivatie ontwerp De Harmonie	229
Bijlage 6 Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek	236
Regels	281

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	282
Artikel 1	Begrippen	282
Artikel 2	Wijze van meten	286
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	287
Artikel 3	Gemengd	287
Artikel 4	Groen	289
Artikel 5	Waarde - Archeologie - 1	290
Artikel 6	Waarde - Archeologie - 2	292
Hoofdstuk 3	Algemene regels	294
Artikel 7	Anti-dubbeltelregel	294
Artikel 8	Algemene bouwregels	295
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	296
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	297
Artikel 11	Overige regels	298
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	299
Artikel 12	Overgangsrecht	299
Artikel 13	Slotregel	300

Toelichting

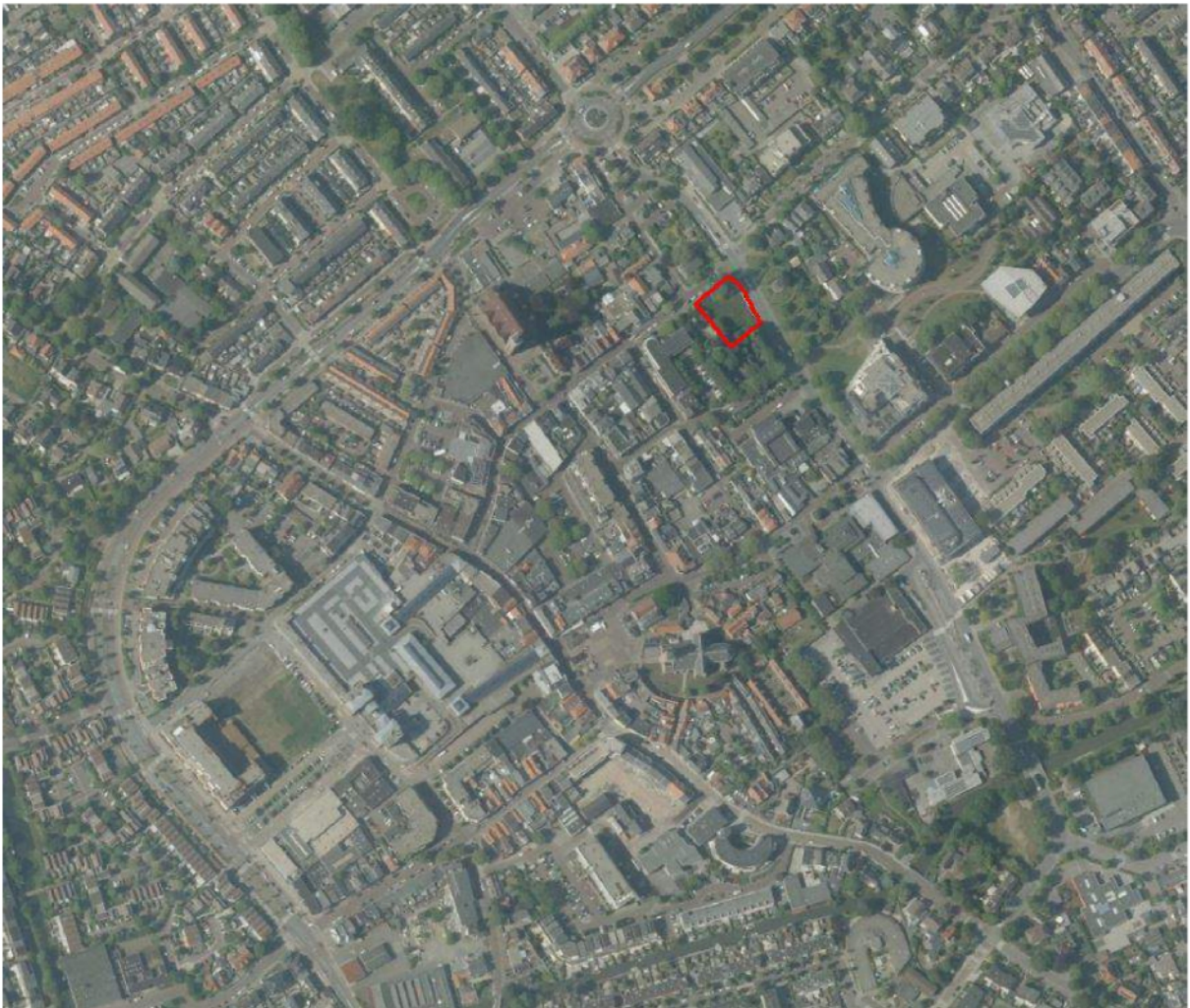
Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

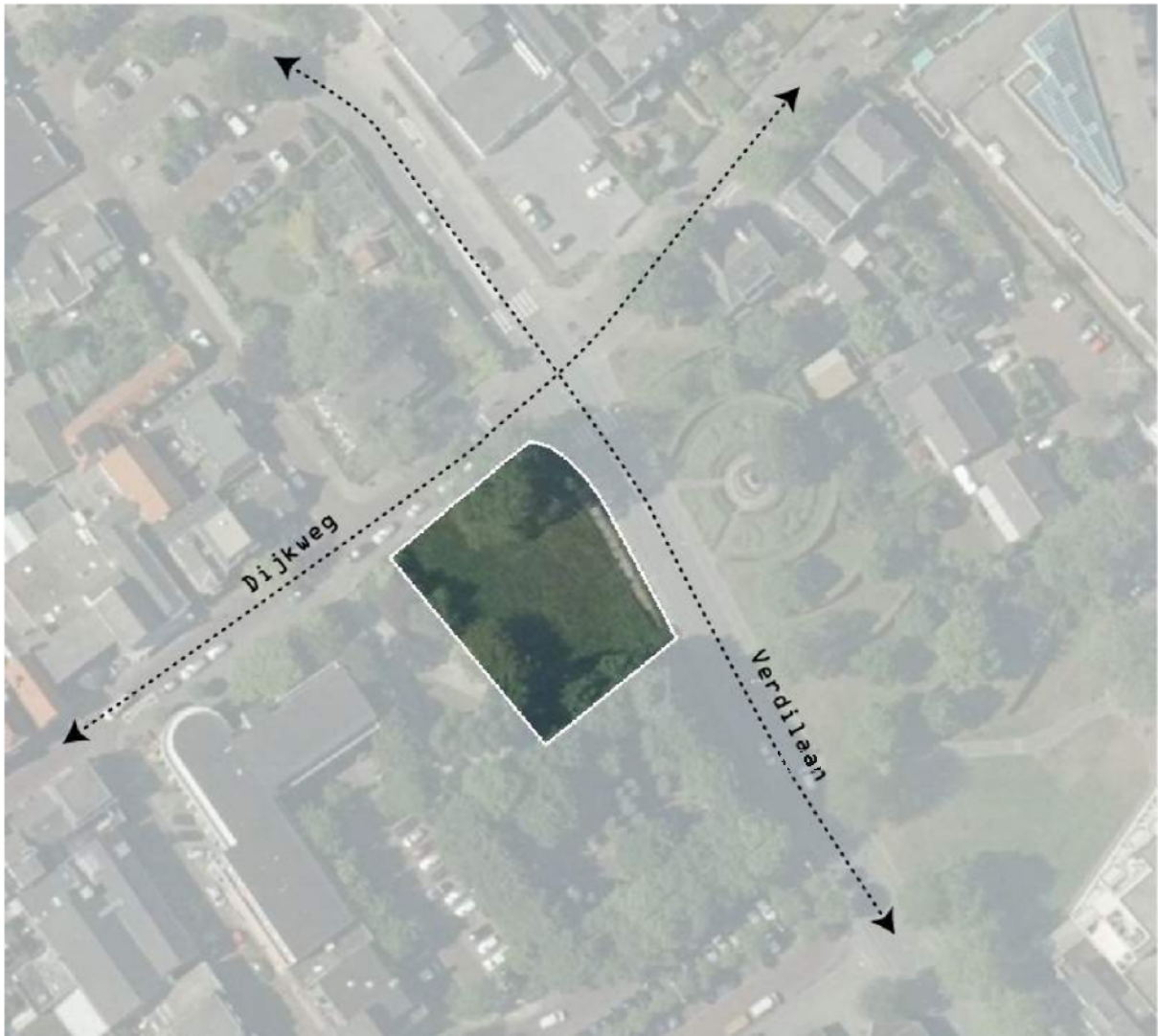
Er bestaan plannen om ter hoogte van het perceel aan de Dijkweg te Naaldwijk een complex te realiseren met daarin 20 appartementen en ruimte voor een maatschappelijke functie. Om hierin te kunnen voorzien is een nieuw juridisch kader benodigd waarin dit bestemmingsplan voorziet.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Dijkweg 8, in het centrum van de kern Naaldwijk, gemeente Westland. Aan de noordwestelijke en noordoostelijke zijde wordt het plangebied begrensd door twee wegen, respectievelijk de Dijkweg en de Verdilaan. Aan de zuidwestzijde van het plangebied is een kantoorpand met bijbehorende parkeervoorzieningen gelegen. Tevens is aan deze zijde de entree van de begraafplaats gelegen. Deze begraafplaats is ten zuidoosten van het plangebied gesitueerd.

Afbeelding 1.1.: globale ligging van het plangebied aan de Dijkweg 8 in de Naaldwijk

Afbeelding 1.2.: begrenzing plangebied Dijkweg 8

1.3 Geldend bestemmingsplan

Binnen het plangebied was, voor het van kracht worden van dit bestemmingsplan, het bestemmingsplan "Centrum Naaldwijk" (vastgesteld op 19 december 2012) van kracht. Ter plaatse van het plangebied zijn in dat plan de bestemming "Maatschappelijk" en de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie - 1" en "Waarde - Karakteristiek" opgenomen.

De voorgenomen ontwikkeling is binnen de regels van het vigerende bestemmingsplan niet mogelijk omdat enerzijds de bouwregels dat niet toelaten en anderzijds de bestemmingen dat functioneel niet toelaten. Daartoe is het noodzakelijk een nieuw bestemmingsplan op te stellen.

De dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie - 1" en "Waarde - Archeologie - 2" zijn in het voorliggende plan overgenomen.

1.4 Leeswijzer

Het bestemmingsplan "Dijkweg nabij 11 te Naaldwijk" bestaat uit een toelichting, planregels en een planverbeelding. De toelichting is als volgt opgebouwd. In Hoofdstuk 2 komt de gebiedsvisie aan de orde. Hierin wordt de ruimtelijke en functionele hoofdstructuur van het plangebied beschreven met aandacht voor cultuurhistorisch waardevolle elementen, overige ruimtelijke kwaliteiten, aanwezige knelpunten en te verwachte ontwikkelingen. Dit tezamen leidt tot een beschrijving van de gemeentelijke visie op het gewenste behoud en beheer van de ruimtelijke kwaliteit in het plangebied. In Hoofdstuk 3 wordt onderzoek op het gebied van milieu, ecologie, archeologie en cultuurhistorie en water behandeld. In Hoofdstuk 4 wordt dieper ingegaan op de planvorm en de achtergrond bij de regels die zijn opgenomen voor de verschillende bestemmingen. Tot slot wordt in Hoofdstuk 5 ingegaan op de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 2 Gebiedsvisie

2.1 Beleidskader

De beleidscontext voor de visie op het plangebied wordt gevormd door gemeentelijke, regionale, provinciale en landelijke beleidsrapportages. In dit hoofdstuk is het relevante beleid samengevat. Het hier samengevatte beleidskader is niet uitputtend. In de toelichting wordt op een aantal plaatsen verwezen naar specifiek beleid of beleidsnotities die niet in deze paragraaf worden behandeld. Tot slot wordt in dit hoofdstuk een beschrijving gegeven van de visie op het plangebied. Deze visie is gericht op het behoud en beheer van de ruimtelijke kwaliteit.

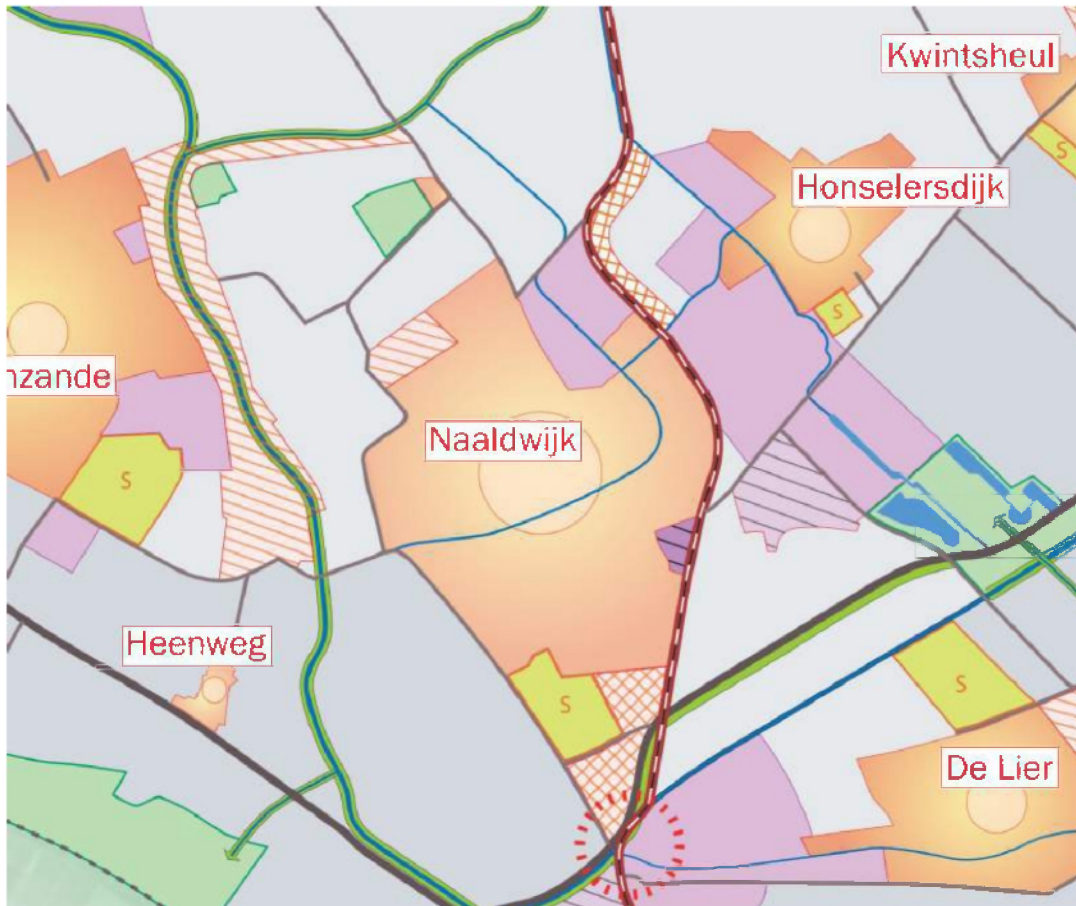
2.1.1 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Westland 2025-Perspectief 2040

Na een periode van ongekende groei heeft de economische conjunctuur een ongewild moment van bezinning gebracht. Ambities en de realiteit van alledag sluiten niet meer op elkaar aan. Met dit besef stelt de gemeente haar structuurvisie op, in de wetenschap dat de rol van de overheid de komende jaren zal veranderen. De visie geeft een ruimtelijk toekomstperspectief, ons streven voor de langere termijn, zonder daarbij de realiteit uit het oog te verliezen. In het perspectief 2040, dat in dialoog met de samenleving tot stand is gekomen, staan de ambities voor de toekomst van Westland. Hierin staan ook de kernwaarden die we als meetlat gebruiken bij toekomstige afwegingen of ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt of niet. **De gemeente We-** (komt dit uit hun standaard? anders niet in de wij-vorm schrijven) **zetten zet** zo eerst de stip op de horizon om aan te geven waar **we ze** naartoe willen. Op basis daarvan **gaan we gaat de gemeente** aan de slag met ruimtelijke ontwikkelingen die **ons hun** dichter bij het geschetste perspectief brengen. Met deze visie op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) faciliteert Westland de gewenste ontwikkelingen en stelt het tegelijkertijd het ruimtelijk kader tot 2025, met het besef dat de uitwerking aan vele partijen is. Westland wil ontwikkelingen mogelijk maken en niet opleggen onder het adagium 'alleen ga je sneller, samen kom je verder'. Deze visie gaat uit van participatieplanologie, wat betekent dat de gemeente nadrukkelijk andere partijen uitnodigt en haar partners zoekt bij het verwezenlijken van een gedeelde ambitie. De visie is het beleidsbepalend document voor ruimtelijke ontwikkeling in Westland, waarmee duidelijkheid wordt verschaft aan ontwikkelende partijen en over de functionele invulling van gebieden. De structuurvisie biedt een juridische basis voor bovenplanse verevening en vormt de basis voor bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen in anterieure overeenkomsten met marktpartijen.

Nieuwe woonlocaties

De gemeente Westland wil woningen realiseren voor de autonome groei van Westland die economisch zijn gebonden aan de Greenport Westland. De globale richtlijn is een autonome groei van 500 à 600 personen per jaar (geboorte minus sterfte). Om dit mogelijk te maken is ruimte nodig voor 250 à 300 woningen. Daar bovenop heeft Westland de ambitie om 50 woningen te realiseren voor mensen met een economische binding met de Greenport Westland. Daarom stelt Westland zichzelf een minimale woningbouwopgave van 300 à 350 woningen per jaar. Daarmee kan in de ambitie worden voorzien om de autonome groei van Westland plus jaarlijks vijftig economisch gebonden woningzoekenden te huisvesten. Uitgaand van de ambitie kan de gemeente voorzien in de woningbehoefte tot ongeveer 2030.

Afbeelding 2.1: Uitsnede structuurvisie Westland.

Uit bovenstaande uitsnede van de structuurvisie blijkt dat het plangebied gelegen is in het centrum van de dorpskern van Naaldwijk. De ontwikkeling omvat de realisatie van 20 appartementen en een maatschappelijke voorziening. Het realiseren van deze appartementen en maatschappelijke voorziening past binnen het beleid dat voor dit gebied is gesteld.

Verkeer- en vervoerbeleid

In de structuurvisie Westland uit 2014 is in hoofdlijnen het verbeteren van de bereikbaarheid van Westland opgenomen. Het verbeteren van de bereikbaarheid ondersteunt de ambities om een duurzame Greenport gemeente zijn, waar het goed wonen, werken en recreëren is. Speerpunten voor de bereikbaarheid zijn:

- Aansluiting op het rijkswegennet verbeteren;
- Realiseren vlinderstructuur Westland;
- Mobiliteitsmanagement;
- Hoogwaardig openbaar vervoer ontwikkelen;
- Langzaam verkeer stimuleren;
- Ontsluiting kernen en glastuinbouwgebieden verbeteren.

De kaders voor onder andere duurzaam veilige inrichting van de wegen en de parkeernormen zijn opgenomen in het Westlands Verkeer en Vervoerplan, vastgesteld door de raad van de gemeente op 28 november 2006.

In paragraaf 2.2.4 wordt de beoogde planontwikkeling getoetst aan het vigerende verkeer- en vervoerbeleid.

Beleidsnotitie conventionele explosieven in het Westland

In de beleidsnotitie conventionele explosieven in het Westland wordt beschreven hoe om moet worden gegaan met dieptewerkzaamheden op locaties die mogelijk conventionele explosieven bevatten. De basis voor het gemeentelijk beleid voor het opsporen van explosieven is de explosievenrisicokaart. Deze kaart geeft een eerste indicatie van het mogelijke gevaar van dieptewerkzaamheden op bepaalde locaties in het Westland. In het projectgebied zijn geen mogelijke vindplaatsen van conventionele explosieven aanwezig.

Beleid en beleidsregels voor opslag en verkoop van consumentenvuurwerk in Westland

In deze Nota wordt aangegeven dat het wenselijk is een goede ruimtelijke spreiding van de verkooppunten van consumentenvuurwerk te bewerkstelligen. Doel bij een ruimtelijke benadering is het bereiken van een gelijkmatige spreiding van (kleine) bedrijven voor verkoop en opslag van consumentenvuurwerk over Westland, om op deze wijze straathandel en vuurwerktoerisme zoveel mogelijk te voorkomen. Daarbij moet er binnen elk verzorgingsgebied sprake zijn van voldoende (vuurwerk)aanbod om de lokale markt te voorzien en zodoende illegale handel in principe overbodig te maken en te voorkomen.

Het uitgangspunt voor opslag en verkoop van consumentenvuurwerk van de gemeente Westland is:

Ruimte bieden aan ondernemers voor opslag en verkoop van consumentenvuurwerk met inachtneming van veiligheid en milieuregelgeving onder voorwaarde van een goede ruimtelijke spreiding.

Met daarbij de volgende randvoorwaarden:

- in de gemeente Westland wordt alleen consumentenvuurwerk opgeslagen. Opslag en verkoop van professioneel vuurwerk is niet toegestaan;
- iedere vestiging van opslag en verkoop van consumentenvuurwerk zal worden getoetst aan voldoende ruimtelijke spreiding in de gemeente Westland;
- in de gemeente Westland worden maximaal 18 vestigingen voor opslag- en verkooppunten van consumentenvuurwerk toegestaan;
- opslag tot en met 1.000 kg is beperkt toegestaan in de dorpskernen;
- nieuwe vestiging in dorpskernen is niet toegestaan;
- de vestiging van bedrijven met een opslag tot en met 10.000 kg heeft de voorkeur in gebieden waar een bedrijfsbestemming geldt of in tuincentra;
- opslag boven de 10.000 kg consumentenvuurwerk is uitgesloten;
- bestaande bedrijven in strijd met deze uitgangspunten mogen de activiteiten voortzetten.

In de planregels van het voorliggende bestemmingsplan is opgenomen dat opslag en verkoop van consumentenvuurwerk niet is toegestaan.

Woonvisie

Westland is een unieke, internationaal toonaangevende, goed bereikbare en duurzame Greenportgemeente, waarin het goed wonen, werken, ondernemen en recreëren is". Dit is de kernambitie van de Structuurvisie Westland 2025 (perspectief 2040), die in 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld. De Woonvisie is een actualisatie van de Woonvisie Westland 2009 en richt zich op het deelonderwerp "wonen" van de structuurvisie Westland.

Karakter en functie Woonvisie

De woningmarkt is continu in beweging. Dit verdraagt geen strak gedetailleerd programma, maar een kader voor beslissingen. De Woonvisie biedt het kader voor besluiten over programma's, inzet van middelen en capaciteit en geeft richting aan het handelen van de gemeente en haar partners. De Woonvisie is in overleg met de woningcorporaties tot stand gekomen en via een discussiebijeenkomst met andere partners op volkshuisvestingsgebied besproken.

Prioriteiten en uitgangspunten van de Woonvisie

De "Woonvisie Westland 2030" geeft de prioriteiten, uitgangspunten en visie hoe Westland er in 2030 uit moet zien.

De hoofdthema's van Woonvisie zijn:

Betaalbaarheid

- doelgroepen die aangewezen zijn op "betaalbare" woningen;
- grootte en differentiatie sociale woningvoorraad;
- woonlasten.

Doorstroming en wooncarrière (met name focus op)

- "scheef woners" (inkomens > € 43.000 in de sociale woningvoorraad);
- senioren (doorstroming vanuit sociale eengezinswoning).

Ruimtelijke verdeling (in en om de kernen)

- vitale kernen (bevolkingsopbouw, voorzieningen en (openbare) ruimte);
- slaagkansen inwoners Westland;
- uitleglocaties (regiopotentie).

Kwaliteit van de woningvoorraad

- levensloopgeschiktheid / aanpasbaarheid;
- duurzaamheid.

Bij de ontwikkeling van het complex wordt aangesloten op de ambitie. In het plan zijn appartementen met een verschillende omvang en prijs voorzien. Hiermee wordt de markt breed bediend. De ontwikkelaar heeft met de gemeente Westland afspraken gemaakt met betrekking tot het woningbouwprogramma. Zes van de appartementen (30%) vallen in de sector sociale koop en twee appartementen (10%) behoren tot de categorie bereikbare koop. Binnen het voorliggende bestemmingsplan wordt 40% betaalbare nieuwbouw gerealiseerd.

Daarnaast speelt de ontwikkeling in op vergrijzing en de toename aan eenpersoonshuishoudens. De appartementen zijn namelijk levensloopbestendig aangezien het complex over een lift beschikt en het woonprogramma op één bouwlaag wordt gerealiseerd. Hierdoor wordt het voor bewoners mogelijk om langer thuis te blijven wonen. Daarnaast vormen de appartementen door de beperkte omvang een prima woning voor eenpersoonshuishoudens. De ontwikkeling is dus in overeenstemming met de ambities van de woonvisie.

Uitgangspunten ruimtelijke ontwikkelingskaders voor de kernen

In de beleidsnota 'Uitgangspunten voor de kernen', die in september 2007 is vastgesteld, is een aantal uitgangspunten voor Naaldwijk geformuleerd. Meer in het algemeen hebben de kernen in de gemeente Westland een verdichtingsopgave gekregen van 4.500 woningen via inbreiding in de kernen. Verdichting in de kernen mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid en de spaarzame open (groene) ruimte in de kernen.

De kaders voor Naaldwijk zijn gericht op het benutten en versterken van de centrale positie die de kern inneemt binnen de gemeente Westland. Daarbij wordt stilgestaan bij het feit dat de kern na de uitbreidingen Hoogeland en Woerdblok geen mogelijkheden meer heeft voor uitbreiding door omliggende functies als glastuinbouw en de veiling.

Om de kern vitaal te houden en het aantal huidige bewoners te kunnen handhaven, is het noodzakelijk dat er binnen de kern meer woningen komen. De beleidsnota geeft daarvan aan dat de grootste verdichting zal plaatsvinden binnen de centrumring. Het gaat dan niet alleen om het laten toenemen van het aantal woningen, maar ook om niet-woonfuncties zoals dat past bij het kleinstedelijke karakter.

Hogere bebouwing kan bij verdichting niet vermeden worden. Voorwaarden zijn wel dat de hoogbouw een opwaardering moet geven aan de identiteit, herkenbaarheid en oriëntatie binnen Naaldwijk en dat er zorgvuldig wordt omgegaan met het karakter van de oude linten en het historische centrum.

Voorgenomen ontwikkeling voorziet in de ontwikkeling van een passende woonvorm binnen het bestaande stedelijk gebied van Naaldwijk. Daarnaast wordt ook aangesloten bij het kleinstedelijke karakter door een niet-woonfunctie, een maatschappelijke functie, toe te voegen aan het plangebied. De bouwhoogte van het complex is hoger dan de omliggende bebouwing maar door de bouwvorm met een terugliggende vijfde bouwlaag wordt aangesloten bij het karakter van het oude lint.

2.1.2 Regionaal beleid

Regionaal structuurplan Haaglanden

Het Regionaal Structuurplan Haaglanden (RSP) is een integraal plan voor de ruimtelijke ontwikkeling van Haaglanden en het kader voor het regionale beleid op het gebied van milieu, groen, mobiliteit, wonen en economie en voor lokale plannen, zoals de bestemmingsplannen. Het vastgestelde Regionaal Structuurplan Haaglanden kijkt naar 2020 (en soms 2030) en omvat de grote lijnen voor de ambities en ontwikkelingen op verschillende terreinen, zoals verkeer, wonen, werken, water, groen, etc.

Kernen

De ambitie is dat het in heel Haaglanden voor iedereen goed wonen, werken en ontspannen is. De ruimtelijke structuur moet mensen stimuleren maatschappelijk actief te zijn en zich te ontwikkelen. Voldoende (ruimte voor) werkgelegenheid, een goed leefmilieu, een veilige leefomgeving, sociale cohesie en een herkenbare omgeving met identiteit zijn hiervoor van belang. Ook moeten de gewenste voorzieningen voor onderwijs, zorg, cultuur en sport goed bereikbaar zijn. Het RSP 2020 heeft voor deze

onderwerpen vooral een faciliterende, stimulerende en attenderende rol.

De vraag naar woningen, bedrijven en kantoren houdt aan, maar de ontwikkeling van nieuw stedelijk gebied gaat al snel ten koste van het groen, de Greenport of de ruimte voor water. Dit betekent dat deze ruimte in het bestaande stedelijke gebied gevonden moet worden en efficiënt moet worden gebruikt. Herstructurering en intensief ruimtegebruik zijn hierbij belangrijke middelen. Als onderdeel van het intensief en meervoudig ruimtegebruik in binnenstedelijke wijken en buurten moet functiemenging mogelijk zijn.

Het beheer en onderhoud van groengebieden heeft aandacht nodig. Onvoldoende en versnipperd beheer van bestaande bossen en recreatiegebieden leidt tot verwaarloosde zones die ongewenste activiteiten aantrekken. In het onderhoud van deze gebieden is het ontwikkelen van de 'tweede generatie' beplanting achterwege gebleven. Bovendien moet de inrichting worden aangepast aan de wensen van de hedendaagse recreanten. Barrières en onaantrekkelijke, niet onderhouden entrees van bestaande groengebieden dragen bij aan slechte bereikbaarheid. Een goed bomenbeleid helpt om landschappelijke eigenheid te waarborgen.

De ontwikkeling is in overeenstemming met het RSP aangezien binnen het bestaand stedelijk gebied een braakliggend terrein wordt benut en ingepast wordt in de omgeving.

2.1.3 Provinciaal beleid

Visie Ruimte en Mobiliteit provincie Zuid-Holland (1 augustus 2014)

Algemeen

De Visie ruimte en mobiliteit biedt geen vastomlijnd ruimtelijk eindbeeld maar een perspectief voor de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in Zuid Holland als geheel. De visie geeft zekerheid over een mobiliteitsnetwerk dat op orde is en de reiziger en de vervoerder keuzevrijheid biedt en bevat voldoende flexibiliteit om in ruimtelijke ontwikkelingen te reageren op maatschappelijke initiatieven.

In de visie zijn vier rode draden aangegeven welke richting geven aan de gewenste ontwikkelingen vanuit de provincie namelijk:

1. Beter benutten en opwaarderen van wat er is;
2. Vergroten van de agglomeratiekracht;
3. Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
4. Bevorderen van de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving.

Ruimtelijke hoofdstructuur

Het beleidsbeeld van de provinciale ruimtelijke hoofdstructuur combineert de huidige ruimtelijke situatie, de vier rode draden en de strategische doelstellingen. Het beeld toont de essentie en de samenhang van de verschillende kaartbeelden uit de Visie ruimte en mobiliteit.

Afbeelding 2.2: De ruimtelijke hoofdstructuur

Programma ruimte

In het Programma ruimte is het ruimtelijk-relevante, operationele beleid opgenomen. Dit programma kent, net als de Visie ruimte en mobiliteit, de status van structuurvisie. De vier rode draden die beschreven zijn in de Visie ruimte en mobiliteit en die richting geven aan de gewenste ontwikkeling en het handelen van de provincie, komen ook terug in dit Programma ruimte. In lijn met de maatschappelijke behoefte zet de provincie in op het beter benutten van het bestaand stads- en dorpsgebied. Indien een gemeente een ruimtelijke ontwikkeling wil realiseren, wordt de Ladder voor duurzame verstedelijking doorlopen. De provincie wil bevorderen dat de ladder op (sub)regionaal niveau wordt toegepast en dat samenwerkende gemeenten een gezamenlijk beeld ontwikkelen van de ontwikkelmogelijkheden binnen en buiten bestaand stads- en dorpsgebied.

Wonen

Bij het bepalen van de regionale behoefte voor wonen gelden de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens van de actuele behoefte-raming totalen per gebied. De behoefte-ramingen geven een bandbreedte aan. Regio's geven hieraan invulling via regionale woonvisies. Voor wonen is in de regio Haaglanden een behoefte-raming opgenomen van in totaal 100.368 woningen tot het jaar 2029. In de tien jaar daarna is nog eens ruimte voor 47.072 extra woningen. Voor de ruimtelijke vertaling van de behoefte naar locaties gaan wij uit van de volgende lijn. Nieuwe woningen in centrum stedelijke, buitencentrum- en centrum dorps woonmilieus kunnen alleen in bestaand stads- en dorpsgebied worden gebouwd.

De voorliggende locatie ligt binnenstedelijk en ontwikkeling ervan zorgt voor betere benutting van het bestaand stedelijk gebied. De ontwikkeling is in lijn met het provinciaal beleid.

2.1.4 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte & AMvB ruimtelijke ordening

Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar & veilig. Daar streeft het Rijk naar met een aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en

ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is daarvoor nodig. De verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit zijn gedateerd door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Doelen

In de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte formuleert het Rijk drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar & veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Westland is op de kaart van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur aangewezen als Greenport.

Afbeelding 2.3.: Uitsnede kaart nationale ruimtelijke hoofdstructuur

Nationale belangen

De structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is vertaald in de AMVB ruimtelijke ordening. De AMVB omvat alle ruimtelijke rijksbelangen die juridisch doorwerken op het niveau van bestemmingsplannen. Het gaat om kaders voor onder meer het bundelen van verstedelijking, de bufferzones, nationale landschappen, de Ecologische Hoofdstructuur, de kust, grote rivieren, militaire terreinen, mainportontwikkeling van Rotterdam en de Waddenzee. Met de AMVB Ruimte maakt het Rijk proactief duidelijk waar provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen. Uit de regels en kaarten behorende bij de AMVB kan worden afgeleid welke aspecten relevant zijn voor het ruimtelijke besluit. Voor het projectgebied zijn geen nationale belangen in het geding.

2.1.5 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op 1 juli 2017 is de 'Nieuwe' Ladder voor Duurzame Verstedelijking in werking getreden (artikel 3.1.6 lid twee en drie Bro). De nieuwe Ladder is ten opzichte van de voorgaande Ladder vereenvoudigd. De drie treden zijn komen te vervallen en er is een nieuwe bepaling toegevoegd. De Laddertoets geldt alleen voor plannen die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken. Onder een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt verstaan: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

Toetsing aan de nieuwe Ladder houdt in dat een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt een beschrijving bevat van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het

bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Indien een bestemmingsplan wijzigingsbevoegdheden of uitwerkingsplichten bevat, kan bij het moederplan worden bepaald dat de Laddertoets zich niet richt op de toelichting bij het moederplan, maar op de toelichting bij het wijzigings- of uitwerkingsplan.

Toetsing

In het vigerende bestemmingsplan waren maatschappelijke functies al mogelijk. In het voorliggende plan worden tevens 20 woningen mogelijk gemaakt. De woningen betreffen een nieuwe stedelijke ontwikkeling waardoor een laddertoets benodigd is.

Uit het uitvoeringsprogramma van de woonstrategie van de gemeente Westland blijkt dat tot 2030 er een planvoorraad van 536 woningen bestaat. Daarvan zijn er 454 onderdeel van harde plannen. Er bestaat dus nog een 'restcapaciteit' van 82 woningen. De realisatie van 20 woningen zou hier onder geschaard kunnen worden. Het plan voorziet dus in de vraag naar woningen en bovendien ook op kwalitatief niveau. De woningen worden levensloopbestendig ingericht en hebben een verschillende omvang. Hiermee wordt ingespeeld op vergrijzing en een toename aan eenpersoonshuishoudens. Hiermee wordt de behoefte genoeg aangetoond.

De locatie is binnenstedelijk gebied gelegen waardoor de tweede stap van de onderbouwing niet meer relevant is.

2.1.6 Conclusie

De ontwikkeling van het complex met daarin appartementen en een maatschappelijke voorziening op het perceel Dijkweg 8 te Naaldwijk is in overeenstemming met de beleidskaders van de verschillende overheden.

2.2 Ruimtelijk-functionele structuur

2.2.1 Ruimtelijke aspecten

De locatie waar de ontwikkeling van het complex is voorzien betreft het perceel aan de Dijkweg 8 in Naaldwijk. De locatie is gelegen op het hoekpunt van het kruispunt waar de Verdilaan en de Dijkweg samenkomen. Het plangebied is goed ontsloten door de nabijgelegen Verdilaan. Aan de Dijkweg zijn verschillende karakteristieke gebouwen gelegen met een verscheidenheid aan functies zoals horeca en kantoor.

In de bestaande situatie (afbeelding 2.4) bestaat het plangebied uit grasland. Daarnaast staan in het plangebied diverse bomen.

Afbeelding 2.4.: Huidige situatie van het plangebied

Nieuwe situatie

Op grond van de stedenbouwkundige en ruimtelijke kaders is een herontwikkelingsconcept ontwikkeld voor de locatie. De ontwikkeling voorziet in de realisatie van 20 levensloopbestendige appartementen en

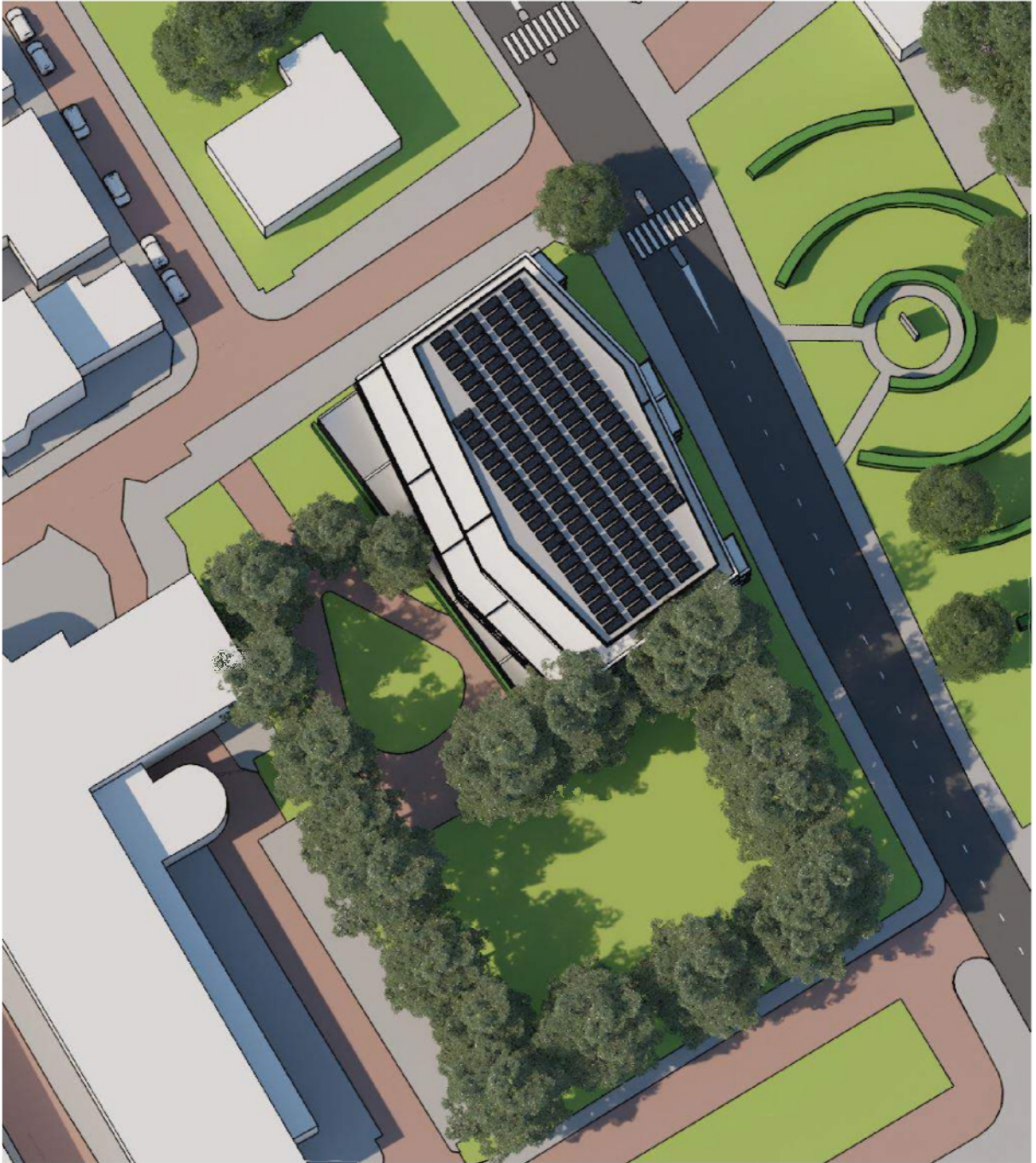
een maatschappelijke voorziening. De maatschappelijke voorziening is voorzien op de hoek van de Verdilaan en de Dijkweg. Hiermee wordt aangesloten op de voorzieningen in het kernwinkelgebied wat hier begint, en anderzijds op het rustige dorpse karakter van de Dijkweg. De begane grond is publiek toegankelijk.

Het bouwplan bestaat uit een gebouw van vijf bouwlagen, waarvan de vijfde bouwlaag terugliggend ten opzichte van de overige bouwlagen wordt gerealiseerd. Aan alle zijden dient de gevel minimaal 1,5 m terug te liggen. Dit om het gebouw beter aan te laten sluiten op de lagere, dorpse bebouwing aan de Dijkweg.

De appartementen zijn voorzien op de de bovenste vier bouwlagen. De appartementen kennen alle een verschillende oriëntatie en omvang. De levensloopbestendigheid uit zich in de situering van de bad- en woonkamer direct grenzend aan de hoofslaapkamer, een elektrische deurautomaat, elleboog en sleutelschakelaars bij de hoofdentree en diverse elektravoorzieningen. Op deze manier is het complex levensloopbestendig en zorgt het voor beantwoording van een specifieke behoefte binnen de kern.

Parkeren wordt deels opgelost op eigen terrein, en deels in openbaar gebied. Tevens is op de begane grond ruimte gereserveerd voor een fietsenstalling en de afvalcontainers.

Het bouwplan is nog in bewerking. Het voorliggende bestemmingsplan is afgestemd op het concept-bouwplan zoals dat thans voorligt. De onderstaande afbeeldingen (bron: Het architectenbureau) geven een impressie weer van het concept-bouwplan, maar kunnen - binnen de kaders van het bestemmingsplan - nog wijzigen.

Afbeelding 2.5.: Impressie nieuwe te ontwikkelen complex van bovenaf gezien

Afbeelding 2.6.: Impressie nieuwe ontwikkelde complex in vogelvlucht

Ruimtelijke randvoorwaarden

Vanuit de gemeente zijn ruimtelijke randvoorwaarden gegeven voor het ontwikkelen van het perceel aan de Dijkweg te Naaldwijk. Hieronder is aangegeven hoe aan deze ruimtelijke randvoorwaarden voldaan worden. Zo dient het complex zich aan de gevelrooilijnen te houden, en wordt het complex in het bouwvlak gerealiseerd.

Voor de vijfde bouwlaag is een randvoorwaarde opgenomen dat alle zijden minimaal 1,5 m terug moeten liggen. Bovendien dient maximaal 250 m² van het bouwvlak op de begane grond een maatschappelijke functie te krijgen.

In de regels zijn deze randvoorwaarden geborgd, waardoor voldaan wordt aan de door de gemeente gestelde eisen.

2.2.2 Historisch ruimtelijke opbouw

Het plangebied is gelegen aan het historische lint 'Molenstraat - Dijkweg'. Dit is de route waarlangs Naaldwijk is opgebouwd. Het lint verbindt de Herenstraat/Prinses Julianastraat met onder andere de Verdilaan. De Dijkweg is de oorspronkelijke verbinding van het hof van Honselersdijk met de Herenstraat. Het eerste deel van het lint, gezien vanaf de Molenstraat, kent een licht slingerend verloop, ontstaan op dijken en kaden langs de Gantel en zijkreken. Vanaf de Molenstraat tot de Verdilaan verandert het gebied van karakter door een verscheidenheid aan functies en inrichting van de openbare ruimte. De omgeving van het plangebied heeft het karakter van een aanloopstraat.

De Verdilaan is een nieuwe hoofdontsluitingsweg dwars op de dijkweg. Aan de Verdilaan liggen voor de kern Naaldwijk belangrijke functies, waaronder het gemeentehuis en het busstation. Gezien de aard en betekenis van de Verdilaan is hier een grotere en hogere bebouwing mogelijk. De bebouwing op de hoek van de Verdilaan en de Dijkweg zal zowel dienen aan te sluiten bij de meer stedelijke aard van de Verdilaan en het dorps karakter van de Dijkweg. De inpassing van de voorgenomen ontwikkeling in de bestaande (cultuurhistorische) context wordt in paragraaf 3.8 beschreven.

2.2.3 Inventarisatie van functies

De voorzieningen in Naaldwijk liggen geconcentreerd in het centrum. De Dijkweg is een uitloper van de Molenstraat, één van de grootste winkelstraten in Naaldwijk. Deze straat kent dus een grote verscheidenheid aan functies. Door de gemeente is aangegeven dat in de plint een functie zeer gewenst is om aan te sluiten bij het kernwinkelgebied. Hier is gehoor aan gegeven door de realisatie van een maatschappelijke voorziening op (een deel van de) begane grond. Deze functie dient op maaiveldniveau (begane grond) een oppervlak te hebben dat maximaal 250 m² van het bouwvlak bedraagt. Tevens is deze functie zowel op de Verdilaan als de Dijkweg gericht.

2.2.4 Verkeer

Verkeersverbindingen en ontsluiting

Het plangebied ligt in het centrum van de kern Naaldwijk. Op grotere schaal wordt het plangebied ontsloten door de provinciale wegen de N213 en de N222 die aan de westzijde van Naaldwijk zijn gelegen.

De ontsluiting voor het gemotoriseerd en tevens het langzaam verkeer gaat via de noordwestelijk gelegen Dijkweg. Vanaf hier wordt via de Verdilaan de verdere ontsluiting van het plangebied verzorgd.

In de directe omgeving van het plangebied zijn twee bushaltes gelegen. Op circa 170 meter ligt het busstation aan de Verdilaan. Vanaf dit busstation vertrekken diverse buslijnen met de bestemmingen Den Haag, Delft, en Monster.

Verkeersintensiteit

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van 20 appartementen en een maatschappelijke voorziening van maximaal 250 m² bvo. De kencijfers die gebruikt zijn voor het berekenen van de verkeersaantrekkende werking komen uit de 'CROW-publicatie 317'.

Uitgaande van een dure etagekoopwoning op een locatie in het centrum in sterk stedelijk gebied geldt op grond van de CROW-richtlijnen geldt voor een dergelijke ontwikkeling een verkeersgeneratie van 6,2 motorvoertuigen per woning. Gelet hierop leidt de ontwikkeling van de woningen tot 124 extra motorvoertuigbewegingen op een gemiddelde weekdag. De realisatie van de maatschappelijke ontwikkeling leidt in een worst-case scenario tot 60 extra motorvoertuigbewegingen op een gemiddelde weekdag. In totaal leidt de ontwikkeling tot een verkeersaantrekkende werking van 184 motorvoertuigen per dag. Gezien de weginrichting van de Dijkweg en de Verdilaan en het geringe aantal extra voertuigbewegingen is de verwachting dat beide wegen deze toename kunnen verwerken.

Het verkeer wordt in de toekomstige situatie via de Dijkweg en de Verdilaan afgewikkeld op de N285.

Parkeren

Uitgaande van de in tabel 2.1 weergegeven parkeernormen (uitgaande van de Nota Parkeernormen van de gemeente Westland) en woningtypologieën zijn 37 parkeerplaatsen benodigd.

Type	Aantal appartementen	Parkeernorm	Benodigde parkeerplaatsen
Sociale koop	6	1,4	8,4
Bereikbare koop	2	1,5	3,0
Dure koop	4	1,5	6,0
Extra dure koop	6	1,7	10,2
Top koop	2	1,7	3,4
TOTAAL wonen	20		31
Maatschappelijk	250 m ²	6	6
TOTAAL project			37

Tabel 2.1 Benodigd aantal parkeerplaatsen

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt voldaan de Nota Parkeerbeleid van de gemeente Westland. Er wordt voorzien in voldoende parkeerplaatsen, middels te realiseren parkeerplaatsen onder het gebouw, voor het gebouw en de beschikbaar gestelde parkeerplaatsen in het openbaar gebied. Daarnaast zal

een deelautoconcept worden toegepast. Dit levert een positieve parkeerbalans op. In een aanvullende notitie wordt beschreven hoe aan de parkeernormen zal worden voldaan.

Hoofdstuk 3 Onderzoek

3.1 Bedrijven en milieuzonering

3.1.1 Wettelijk kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de aanwezige functies en wonen noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevend afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. In de brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (versie 2009) zijn deze richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

3.1.2 Onderzoek

In de VNG-publicatie wordt onderscheid gemaakt tussen de omgevingstypen "rustige woonwijk / rustig buitengebied" en "gemengd gebied". In de omgeving van het plangebied zijn, naast woningen, verschillende bedrijven/inrichtingen aanwezig en/of bestemd in het vigerende bestemmingsplan. Daardoor is het gebied aan te merken als 'gemengd gebied'. Voor een dergelijk gebied mogen de VNG-richtafstanden, zoals genoemd in de VNG-publicatie, worden gereduceerd (dat wil zeggen: één stap terug in de oorspronkelijke richtafstand).

De relevante bestemmingen zijn de maatschappelijke bestemming in het westen en zuiden, de bestemming 'Horeca' in het noordwesten en de bestemming 'Gemengd - 3'.

De maatschappelijke bestemming in het westen en zuiden kent de functieaanduiding 'begraafplaats'. Uit de VNG-brochure blijkt dat dat voor een dergelijke inrichting een richtafstand van 10 meter geldt. Reductie levert een richtafstand van 0 meter op. Voor deze inrichting wordt de richtafstand dus gerespecteerd. Aan deze zijde krijgt het complex een blinde kopgevel, of wordt een setback van 1 meter gerealiseerd.

Binnen de bestemmingen 'Gemengd - 3' en 'Horeca' is horeca tot milieucategorie 2 maatgevend. Hiervoor geldt een richtafstand van 30 meter. Reductie levert een richtafstand van 10 meter op. De feitelijke afstand van de bestemmingsgrens tot het plangebied bedraagt circa 20 m. Ook deze richtafstand wordt gerespecteerd.

De richtafstanden van de omliggende relevante bestemmingen en inrichtingen worden gerespecteerd.

3.1.3 Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

3.2 Geluid

3.2.1 Wettelijk kader

Wet geluidhinder

Met de Wet geluidhinder wordt, vanuit een goed milieubeheer, een aantal specifieke geluidsgevoelige bestemmingen beschermd zoals woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. De geluidzonering die door deze wet wordt voorgeschreven, ligt rondom bedrijventerreinen, langs wegen voor wegverkeer, langs spoor-, tram- en metrowegen en rondom of langs andere geluidsoverlast veroorzakende objecten. Aan de geluidsbelasting op de (gevels van de) geluidsgevoelige objecten worden grenzen gesteld terwille van het woon- en leefklimaat.

3.2.2 Onderzoek

PM - Onderzoek wordt momenteel uitgevoerd

3.2.3 Conclusie

PM - Onderzoek wordt momenteel uitgevoerd

3.3 Luchtkwaliteit

3.3.1 Wettelijk kader

Wet luchtkwaliteit

Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door hoofdstuk 5, titel 5.2 (Luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer). De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxide, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen met name de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in onderstaande tabel weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 3.1

Stof	Toetsing van	Grenswaarde	Geldig
stikstofdioxide (NO ₂)	jaargemiddelde concentratie	60 µg/m ³	2010 t/m 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	48 µg/m ³	
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 75 µg/m ³	
	24-uurgemiddelde concentratie	max. 35 keer p.j. meer dan 50 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011

¹⁾ Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wlk behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 van de Wlk kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) uitoefenen indien:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Besluit niet in betekenende mate (NIBM)

In dit Besluit is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden 2 situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 1% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀;
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van een bestemmingsplan uit oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens tevens rekening gehouden met de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied.

3.3.2 Onderzoek

In de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' (Regeling NIBM) zijn voor verschillende functiecategorieën cijfermatige kwantificaties opgenomen, waarbij een ontwikkeling als een NIBM-project kan worden beschouwd. De voorliggende ontwikkeling past niet binnen deze cijfermatige kwantificatie.

Derhalve wordt gebruik gemaakt van een specifieke rekentool waarmee op een eenvoudige en snelle manier kan worden bepaald of er sprake is van een project dat 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

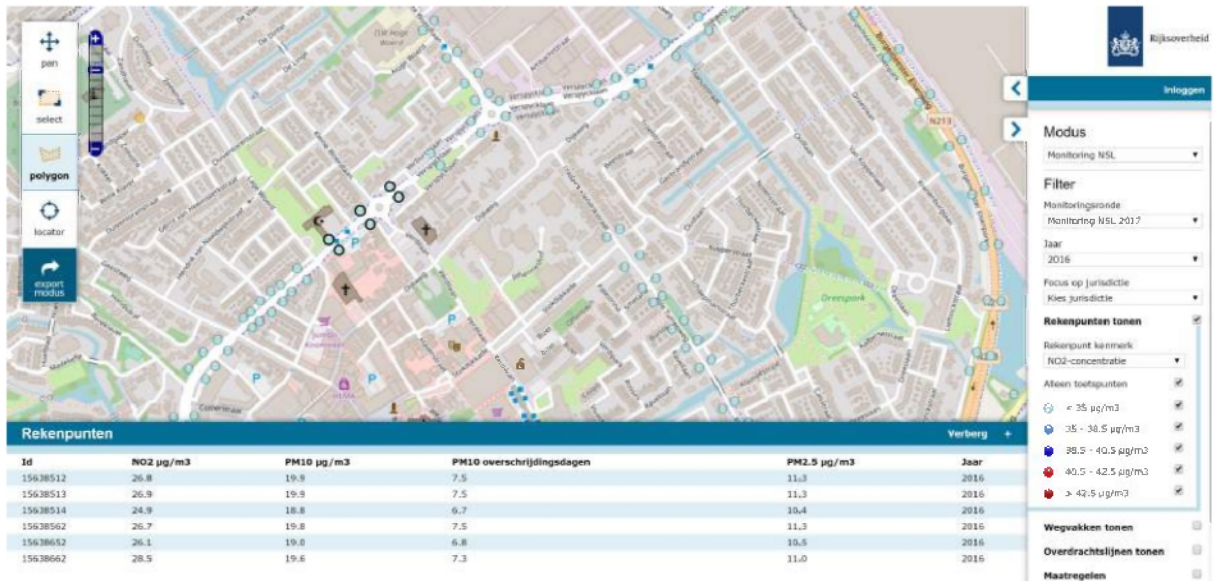
Jaar van planrealisatie	2017
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	291
Aandeel vrachtverkeer	5.0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0.38
PM ₁₀ in µg/m ³	0.06
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1.2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate; geen nader onderzoek nodig	

Afbeelding 3.1: NIBM-rekentool.

De toekomstige verkeersgeneratie is eerder in paragraaf 3.1 reeds bepaald. Het aantal extra voertuigbewegingen is ingevuld. Er is niet duidelijk wat het aandeel vrachtverkeer hiervan is. In de NIBM-tool is dit aandeel 'worst-case' aangehouden met een aandeel van 5%. Uit invoering van de tool blijkt dat de ontwikkeling alsnog is aan te merken als 'Niet in betekende mate' bijdragend aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

Goede ruimtelijke ordening (NSL-monitoringstool)

In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn tevens de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2.5} bepaald ter plaatse van het projectgebied. In de NSL-monitoringstool zijn langs de belangrijkste wegen de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2.5} voor het peil-jaar 2016 bepaald.

Afbeelding 3.2: overzicht concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} peiljaar 2016 (NSL-monitoringstool)

Bovenstaande afbeelding geeft de meetpunten op de dichtstbijzijnde weg, de Verspycklaan, weer. Deze weg kent geen overschrijding van de jaargemiddelde grenswaardes. Vanwege de grote afstand tussen de weg en het projectgebied is sprake van een te verwaarlozen invloed van het project op de jaargemiddelde concentraties.

Uit de voorgaande afbeeldingen blijkt dat de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} ter plaatse van het projectgebied de jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/m³ (voor NO₂ en PM₁₀) en 25 µg/m³ (voor PM_{2,5}) niet overschrijden. Daarnaast is de trend dat in de toekomst de emissies en de achtergrondconcentraties van deze stoffen zullen dalen, waardoor geen overschrijdingen van de grenswaarden zijn te verwachten.

3.3.3 Conclusie

De ontwikkelingen in dit plan zijn aan te merken als een project dat NIBM bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit is dan ook niet nodig. Geconcludeerd kan worden dat het aspect luchtkwaliteit geen belemmeringen oplevert voor de voorgenomen ontwikkelingen in dit bestemmingsplan (artikel 5.16, lid 1 aanhef en onder c Wm).

Daarnaast zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening ter plaatse van het plan de jaargemiddelde achtergrondconcentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald. Deze waarden zijn veel lager dan de gestelde grenswaarden uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Een overschrijding van de grenswaarden is dan ook niet te verwachten.

3.4 Externe veiligheid

3.4.1 Wettelijk kader

Externe veiligheid is een begrip in het milieurecht en gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij gebruik, opslag en vervoer over de weg, water en spoor en door buisleidingen van gevaarlijke stoffen. Als gevaarlijke stoffen kunnen worden genoemd vuurwerk, lpg en munitie. Het beleid en de wetgeving zijn erop gericht om maatregelen te treffen om de risico's van deze risicovolle activiteiten te reguleren.

Voor dit bestemmingsplan is toetsing aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen, het Besluit externe veiligheid buisleidingen en de daarop gestoelde regelingen vereist. Op grond van de regels voor externe veiligheid moeten afstanden in acht worden genomen tussen risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare objecten. In de betreffende regelgeving wordt uitgegaan van een risicobenadering - en niet het volledig uitsluiten van het risico - waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is een rekenkundig begrip. Het risico kan op een afbeelding zichtbaar worden

gemaakt door een (iso)risicocontour die de punten met een gelijk risico met elkaar verbindt. Het groepsrisico is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers plaatsvindt. Het drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van een ongeval in een inrichting, als bedoeld in de Wet milieubeheer, of bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico moet onderzocht - en verantwoord - worden omdat ook buiten de genoemde risicocontour van het plaatsgebonden risico nog letale effecten kunnen optreden in het invloedgebied van de risicovolle activiteit en groepen personen slachtoffer kunnen worden van een calamiteit.

3.4.2 Onderzoek en conclusie

Inleiding

Externe veiligheid gaat over de beoordeling van de risico's die verband houden met het gebruik van gevaarlijke stoffen. Tijdens de productie, de opslag, het gebruik en het transport kunnen er zich calamiteiten voordoen, waardoor de veiligheid van de omgeving in het geding is. Dit houdt daarom een risico in voor de omgeving van dergelijke activiteiten. Externe veiligheid heeft geen betrekking op mogelijke gezondheidsschade door langdurige blootstelling aan gevaarlijke of schadelijke stoffen. Het gaat om plotseling optredende schadelijke effecten en de directe gevolgen van die effecten. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke (on)mogelijkheden.

In het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gelezen in samenhang met de regels omtrent externe veiligheid moet worden onderzocht of er sprake is van aanwezigheid van risicobronnen in de nabijheid van de locatie waarop het ruimtelijk besluit betrekking heeft en dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR), en de eventuele toename hiervan, berekend te worden.

In het externe veiligheidsbeleid wordt doorgaans onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. Het GR drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Met het oog op de Modernisering Omgevingsveiligheidsbeleid van het Rijk wordt het accent verlegd van de risicobenadering naar een effectbenadering. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet zijn in dat verband de Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations (Stcrt. 2016, 31453) en de Circulaire externe veiligheid LNG-tankstations (Stb. 2015, 3125) gepubliceerd en in werking getreden.

Risicovolle inrichtingen

In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) zijn milieukwaliteitseisen geformuleerd ter bescherming van de mens tegen de kans om te overlijden als gevolg van het vrijkomen of ontstaan van gevaarlijke stoffen bij een ongeval in een bedrijf of ander risicovol object. Voor het PR geldt volgens het Bevi een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten op een niveau van 10_{-6} per jaar. Binnen de 10_{-6} per jaar plaatsgebonden risicocontour mogen dan ook geen nieuwe kwetsbare functies mogelijk worden gemaakt. Uitsluitend om gewichtige redenen mogen nieuwe beperkt kwetsbare objecten binnen deze contour gerealiseerd worden. Daarnaast bevat het Bevi een verantwoordingsplicht ten aanzien van het GR. De aan te houden veiligheidsafstanden zijn voor nader beschreven situaties vastgelegd in de Regeling externe veiligheid inrichtingen. Voor overige gevallen dient de 10_{-6} per jaar plaatsgebonden risicocontour te worden berekend.

Tot risicovolle inrichtingen behoren ook mijnbouw inrichtingen en inrichtingen voor de opslag van explosieven.

In de Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations wordt onderscheid gemaakt tussen (beperkt) kwetsbare objecten en zeer kwetsbare objecten. De effectafstanden zijn respectievelijk 60 m en 160 m, gerekend vanaf het LPG-vulpunt. Tot de zeer kwetsbare objecten behoren verblijfsfuncties voor mensen die beperkt zelfredzaam zijn zoals ziekenhuizen en kinderdagverblijven. De circulaire is niet van toepassing op het vaststellen van een conserverend bestemmingsplan. De circulaire geldt evenmin voor zeer kwetsbare, kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten die al binnen de betreffende contouren aanwezig zijn. De effectafstanden voor LNG-tankstations zijn afhankelijk van de aanwezige veiligheidsvoorzieningen. De systematiek is vergelijkbaar met die voor LPG-tankstations.

De nieuwe woningen en maatschappelijke voorzieningen zijn aan te merken als nieuwe kwetsbare objecten, waardoor externe veiligheid van belang kan zijn. Op basis van de risicokaart is de risicobron

FloraHolland in de omgeving van de locatie aanwezig. Op het terrein van deze bloemenveiling is een ammoniakinstallatie aanwezig met een invloedsgebied van 1125 meter voor het groepsrisico (GR). Het plangebied bevindt zich aan de rand van deze zone.

Voor FloraHolland is een QRA opgesteld (Silva consultancy, 2011) waaruit blijkt dat de ammoniakinstallatie een PR 10-6 contour heeft van 85 meter. Het plangebied is buiten deze zone gelegen. Tevens blijkt dat het GR ruimschoots onder de oriëntatiewaarde blijft. Gezien het geringe aantal woningen en maatschappelijke voorzieningen wat toegevoegd wordt met de realisatie van onderhavig bestemmingsplan en de ligging aan de rand van het invloedsgebied is de verwachting dat de oriëntatiewaarde van het GR met de ontwikkeling van dit plan ook niet overschreden wordt. Een nadere berekening van het GR wordt dan ook niet nodig geacht. Wel dient er een beschrijving gegeven te worden van de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Bestrijdbaarheid

Bij het vrijkomen van een toxische wolk ligt de bron en het plangebied op een dermate grote afstand van elkaar dat de hulpdiensten niet bij machte zijn om hulp te verlenen aan het effectgebied, in plaats hiervan wordt ingezet op de zelfredzaamheid.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchting. Bij een incident met een ammoniakinstallatie ontstaat een breuk in de vloeistofleiding, waardoor het gas in korte tijd uitstroomt. Een deel van deze toxische stof verdampt direct en wordt meegevoerd door de wind. Ammoniak heeft een herkenbare geur en kan daardoor in het benedenwindse effectgebied goed opgemerkt worden door aanwezigen.

Bij het toxisch scenario speelt risicocommunicatie een belangrijke rol. Ten behoeve van deze zelfredzaamheid is het van belang dat het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) wordt ingezet. In het kader van een effectieve zelfredzaamheid bij het vrijkomen van toxische stoffen dient te worden gezorgd dat deuren, ramen en ventilatieopeningen afsluitbaar zijn en dat het luchtverversingssysteem uitgeschakeld kan worden, waarmee kan worden voorkomen dat toxische stoffen binnentreden, zodat de aanwezigen hier enkele uren kunnen schuilen. Om de effectiviteit van de hierboven genoemde maatregelen te garanderen is het zinvol dat bewoners door middel van risicocommunicatie worden geïnformeerd en geïnstrueerd over de risico's en de mogelijke maatregelen die zij zelf kunnen nemen.

Het zelfredzame vermogen van personen in de buurt van een risicovolle bron is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij een incident te voorkomen. Het is nog niet bekend of (een deel van) de gebouwen die in het plangebied gerealiseerd gaan worden specifiek bedoeld worden voor niet- of beperkt zelfredzame personen, zoals gevangenen, kinderen tot 4 jaar of senioren.

Vervoer gevaarlijke stoffen

Op 1 april 2015 zijn de Wet basisnet en het Besluit externe veiligheid transport (Bevt) in werking getreden. De Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen is daarmee komen te vervallen.

De wegen in beheer bij het Rijk zijn aangewezen als basisnetroute. Het bevoegd gezag neemt bij het vaststellen van een besluit dat betrekking heeft op gronden in de omgeving van een basisnetroute, ten aanzien van nieuw toe te laten kwetsbare objecten, de basisnetafstand in acht en houdt daarmee rekening ten aanzien van nieuw toe te laten beperkt kwetsbare objecten. De basisnetafstand volgt uit bijlage I van de Regeling basisnet. In regio Haaglanden zijn voor de A4, tussen Knooppunt Ypenburg en de gemeentegrens tussen Leidschendam-Voorburg en Zoeterwoude (wegvakken Z8 en Z7), en de A13, tussen knooppunt Ypenburg en Deft-Zuid (wegvakken Z29 en Z113), basisnetafstanden vastgelegd.

Daarnaast worden voor daartoe aangewezen rijkswegen binnen een zone van 30 meter vanaf de rand van de rijksweg beperkingen opgelegd vanwege eventuele plasbranden (plasbrandaandachtsgebied). De aanwijzing volgt eveneens uit bijlage I van de Regeling basisnet. Het betreft dezelfde wegvakken als hierboven genoemd.

Aan het bouwen van een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in een veiligheidszone of een plasbrandaandachtsgebied zijn eisen gesteld op grond van artikel 2.3 eerste respectievelijk tweede lid van de Regeling Bouwbesluit 2012. Paragraaf 2.3 van deze regeling is eveneens op 1 april 2015 in werking getreden (Stb. 2015, 92). In beide gevallen moet zijn voldaan aan de artikelen 2.5 t/m 2.9 van voornoemde regeling. Aanvullend moet het mechanisch ventilatiesysteem van een, als beperkt kwetsbaar object aan te merken, bouwwerk binnen een veiligheidszone zijn uitgerust met een voorziening waarmee dat systeem bij een calamiteit handmatig kan worden uitgeschakeld (artikel 2.10

van de regeling).

Deze bepalingen gelden niet voor bouwwerken met een hoge infrastructurele waarde als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (bijvoorbeeld telefoon- of elektriciteitscentrale).

Voor het gedeelte van het plan dat binnen 200 m van een weg ligt waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt (transportroute), moet in de toelichting het groepsrisico worden verantwoord. Ten aanzien van de verantwoording van het groepsrisico onderscheidt het Bevt situaties waarin een 'volledige' verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk is en situaties waarin met een beperktere verantwoording kan worden volstaan. Met een beperkte verantwoording kan worden volstaan wanneer het groepsrisico minder dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde (OW) bedraagt of het groepsrisico (uitgedrukt in relatie tot de OW) met minder dan 10% toeneemt en tevens onder de oriëntatiewaarde blijft.

In de toelichting moet worden ingegaan op de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die weg (bestrijdbaarheid). Deze verplichting geldt ongeacht of het bestemmingsplan nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt binnen het invloedsgebied van de betreffende transportroutes. Op het vraagstuk zelfredzaamheid moet worden ingegaan wanneer (beperkt) kwetsbare bestemmingen binnen het invloedsgebied van een dergelijke weg zijn geprojecteerd.

Het plangebied is niet gelegen binnen de invloedsfeer van routes waar vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Buisleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen in werking (Bevb) getreden. Voor nieuwe situaties is de grenswaarde voor het PR ter plaatse van kwetsbare objecten 10-6 per jaar; voor beperkt kwetsbare objecten geldt dan een richtwaarde van 10-6 per jaar. Langs buisleidingen moeten belemmeringsstroken in acht worden genomen waarbinnen geen bebouwing (zowel boven- als ondergronds) of ondergrondse tanks zijn toegestaan. Daarnaast hanteert de Gasunie de Algemene VELIN voorwaarden voor grondroer- en overige activiteiten.

De noodzaak voor het verantwoorden van het groepsrisico wordt beoordeeld op grond van de inventarisatieafstanden zoals deze zijn vastgelegd in bijlage 6 van het Handboek buisleiding in bestemmingsplannen - Handreiking voor opstellers van bestemmingsplannen van maart 2010.

Ten aanzien van de verantwoording van het groepsrisico onderscheidt het Bevb situaties waarin een 'volledige' verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk is en situaties waarin met een beperktere verantwoording kan worden volstaan. Er zijn twee situaties waarin volstaan kan worden met een beperkte verantwoording:

1. Indien het bestemmingsplan betrekking heeft op het gebied tussen de 100% letaliteitszone en de 1% letaliteitszone van de buisleiding, of
2. Wanneer het groepsrisico minder dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde (OW) bedraagt of het groepsrisico (uitgedrukt in relatie tot de OW) met minder dan 10% toeneemt en tevens onder de oriëntatiewaarde blijft.

Het plangebied is niet gelegen binnen de invloedsfeer van buisleidingen.

Conclusie

Het aspect 'externe veiligheid' staat de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

3.5 Water

3.5.1 Wettelijk kader

Op verschillende bestuursniveaus zijn de afgelopen jaren beleidsnota's verschenen aangaande de waterhuishouding, alle met het doel een duurzaam waterbeheer (kwalitatief en kwantitatief). Deze paragraaf geeft een overzicht van de voor het plangebied relevante nota's waarbij het beleid van het Hoogheemraadschap en de gemeente nader wordt behandeld.

Europa:

- Kaderrichtlijn Water (KRW).

Nationaal:

- Waterbeleid voor de 21ste eeuw (WB21);

- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW);
- Waterwet;
- Nationaal waterplan.

Provinciaal:

- Provinciaal Waterplan;
- Visie Ruimte en Mobiliteit;
- Verordening Ruimte en de waterverordening Zuid-Holland.

WATERPLAN WESTLAND WESTLAND WATER, NU EN LATER

3.5.2 Onderzoek

Huidige situatie

Het plangebied waar de ontwikkeling is voorzien, is momenteel volledig onverhard. In de direct omgeving van het plangebied zijn geen watergangen gelegen.

Afbeelding 3.3: Uitsnede Leggerkaart Hoogheemraadschap Delfland 'Legger Regionale Waterkeringen' (het plangebied is zwart omkaderd)

Waterkwantiteit

In de vigerende planologische situatie is momenteel volledige verharding van het plangebied mogelijk. In de toekomstige situatie is circa 1.000 m² verharding voorzien. Aangezien dit in het vigerende bestemmingsplan al mogelijk is, wordt watercompensatie niet noodzakelijk geacht.

Veiligheid en waterkeringen

Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op het (veilig) functioneren en het beheer en onderhoud van waterkeringen. Om die reden is het van belang, dat initiatiefnemers van ruimtelijke plannen rekening houden met de effecten van die plannen op de aanwezige waterkeringen.

In en in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen waterkeringen gelegen. Dit levert dus geen belemmeringen op voor dit bestemmingsplan.

Watersysteemkwaliteit, ecologie en onderhoud

Aangezien binnen het plangebied geen oppervlaktewater voorkomt zijn inrichting en onderhoud van oppervlakte water niet relevant voor het plan. Wel moet bij de planontwikkeling verontreiniging van grond- en oppervlaktewater worden voorkomen en de ecologische toestand van het water mag niet verslechteren (standstill).

Afvalwater en riolering

Het afvalwater en het hemelwater dient tot de perceelsgrens gescheiden te worden afgevoerd. Het projectgebied dient aangesloten te worden op het bestaande gescheiden rioleringsstelsel.

Waterkwaliteit

De activiteiten in het plangebied zullen in beperkte mate van invloed zijn op de oppervlaktewaterkwaliteit. In het project vinden geen activiteiten plaats die schadelijk kunnen zijn voor de oppervlaktewaterkwaliteit.

3.5.3 Conclusie

Het bestemmingsplan is in het kader van het wettelijk vooroverleg voorgelegd aan het hoogheemraadschap Hollandse Delta. Hieruit blijkt dat het aspect water **wel/geen** belemmering vormt voor dit bestemmingsplan.

3.6 Bodem

3.6.1 Wettelijk kader

Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming ziet, vanuit een goed milieubeheer, op de bodembescherming en bodemsanering. Met deze wet moet rekening worden gehouden met het ontwikkelen en realiseren van ruimtelijke plannen. In een bestemmingsplan dat voorziet in ruimtelijke ontwikkeling, moet verantwoord zijn dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is op grond van de bodemkwaliteit voor die ruimtelijke ontwikkeling.

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de betreffende functiewijziging. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd. De provincie hanteert de richtlijn dat bij de beoordeling van ruimtelijke plannen ten minste het eerste deel van het verkennend bodemonderzoek, het historisch onderzoek, moet worden verricht. Indien uit historisch onderzoek wordt geconcludeerd dat op de betreffende locatie sprake is geweest van activiteiten met een verhoogd risico op verontreiniging dan dient het volledig verkennend bodemonderzoek te worden verricht.

3.6.2 Onderzoek

In het vigerende bestemmingsplan 'Centrum Naaldwijk' zijn de gronden waarop het complex is voorzien, bestemd als 'Maatschappelijk'. In de toekomstige situatie is op de begane grond ook een maatschappelijke functie voorzien. Op de begane grond wordt middels dit bestemmingsplan geen gevoeligere functie gerealiseerd. Op de andere bouwlagen zijn de appartementen voorzien.

Door milieuvadvisbureau BMA Milieu B.V. is een verkennend bodemonderzoek en verkennend onderzoek asbest uitgevoerd. De volledige rapportage is in Bijlage 1 bij de toelichting te raadplegen. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn dat er ter plaatse in de grond overschrijdingen van achtergrondwaarde zijn vastgesteld. Voor lichte verontreinigingen behoeft echter geen nader onderzoek te worden verricht. Tevens blijkt uit het onderzoek dat er geen asbest is aangetoond boven de detectielimiet. De bodemkwaliteit is dus geschikt voor de toekomstige functie.

3.6.3 Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

3.7 Ecologie

3.7.1 Wettelijk kader

Natuurnetwerk Nederland

Op basis van het nieuwe rijksbeleid zoals opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), heeft de provincie Zuid-Holland in december 2013 de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) herijkt. De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Bij de herijkte EHS is de prioriteit komen te liggen bij het bereiken van de doelen van de Natura-2000-gebieden en de Europese Kaderrichtlijn Water. Voor wat betreft het beleidsveld Natuur richt de provincie zich niet alleen op de kwantitatieve prestaties (output: hoeveel hectare verworven en ingericht, hoeveel beheerplannen Natura 2000 vastgesteld) maar vooral ook op de effecten (outcome: de natuurkwaliteit, hoe ontwikkelt de Zuid-Hollandse biodiversiteit zich). Het voorgaande is breder dan de reikwijdte van het NNN omdat er door de provincie van uitgegaan wordt dat de bijdrage aan de biodiversiteit ook buiten de begrenzing van het NNN plaatsvindt, bijvoorbeeld het leveren van een bijdrage aan de biodiversiteit door recreatiegebieden en het agrarisch gebied.

Wet natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking. De Wnb is het nieuwe wettelijke

stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Het beschermingsregime gaat uit van het "nee, tenzij-principe". Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Zuid-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

In de Wnb zijn bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan bedreigd worden. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de vogelrichtlijn;
- Dieren en planten: het gaat hier om alle inheemse dieren en planten. Ze zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn;
- Nationale soorten: het gaat hier om de soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd.

Per beschermingsregime is bepaald welke verboden er gelden en onder welke voorwaarden ontheffing, vergunning of vrijstelling kan worden verleend door het bevoegd gezag. De bepalingen zijn samengevat in onderstaande tabel. De bepalingen voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen versturende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Zuid-Holland kan een ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. van de Wnb.

Verbodsbepaling	A	B	C	D	E
	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)	Planten (‘nationaal’)
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen/verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.5.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –Vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen: Wet natuurbescherming
- **Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- **Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is

Tabel verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie "Nationale soorten", zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Zuid-Holland heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten "vrij te stellen" van de ontheffing/vergunningsplicht (Provincie Zuid-Holland, 2016). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op

ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11. Wnb) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten:

1. Achterwege gelaten worden, of
2. Noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. Deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

3.7.2 Onderzoek

Gebiedsbescherming

Het plangebied is gelegen op minder dan 3 kilometer van het Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Om te aan te tonen dat de ontwikkeling geen negatieve effecten heeft op het Natura 2000-gebied wordt een stikstofberekening uitgevoerd. Zodra de resultaten bekend zijn worden deze verwerkt in het bestemmingsplan.

Soortenbescherming

Door het Natuur-Wetenschappelijk Centrum is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. De volledige rapportage is bijgevoegd als Bijlage 2 bij de toelichting. De conclusie van het onderzoek is dat de ontwikkelingen geen negatieve effecten op beschermde soorten of hun leefomgeving. Wel wordt aangeraden om versturende werkzaamheden, zoals kap- en rooiwerkzaamheden, buiten het broedseizoen uit te voeren.

3.7.3 Conclusie

Uit onderzoek is gebleken dat er geen verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten worden overtreden. De voorgenomen ontwikkeling heeft wel/geen nadelig effect op het nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Solleveld & Kapittelduinen'. Het aspect ecologie vormt hiermee wel/geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

3.8 Cultuurhistorische aspecten

3.8.1 Wettelijk kader

Erfgoedwet

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bundelt de voorgaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien is aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau zoals deze in de oude wetten en regelingen gold, blijft gehandhaafd. Het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed was geregeld in zes verschillende wetten en een regeling, waarin roerend, onroerend en archeologisch erfgoed allemaal hun eigen specifieke definities, procedures en beschermingsmaatregelen hadden.

In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Overbodige regels zijn geschrapt en de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed ligt waar mogelijk bij het erfgoedveld zelf. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2019. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten

3.8.2 Archeologie

Het plangebied is gelegen in een gebied met een archeologische verwachting, waarbij een archeologisch onderzoek nodig is bij een bodemverstoring die groter is dan 50 m² en dieper reikt dan 50 cm onder maaiveld. Het bouwplan past naar verwachting niet binnen deze grenswaarden. Door Vestigia is bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd. De volledige rapportage is in Bijlage 6 bij de toelichting te raadplegen. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn dat het plangebied verschillende archeologische verwachtingswaardes kent. De (mogelijke aanwezige archeologische resten) worden zeer ondiep verwacht. Op basis van deze bevindingen is geadviseerd verder vervolgonderzoek, in de vorm van proefsleuven, uit te voeren. **Na uitvoering van dit onderzoek zal van de resultaten in deze paragraaf verslag worden gedaan.**

3.8.3 Cultuurhistorie

Naast een archeologische dubbelbestemming kent het plangebied ook de dubbelbestemming 'Waarde - Karakteristiek'. De gronden waarop deze bestemming rust, zijn behalve de andere aldaar voorkomende bestemming mede bestemd voor het behoud van de karakteristieke ruimtelijke kwaliteit. Deze dubbelbestemming is opgenomen voor de zone van het plangebied die is gelegen aan de Dijkweg. Volgens de vigerende regeling dienen bij herbouw van gebouwen of herinrichting de beeldkwaliteitseisen uit het 'beeldkwaliteitsplan Karakteristieke gebieden Naaldwijk Centrum' gehanteerd te worden. De locatie is sinds 2009 onbebouwd, en vanaf dat moment ligt het perceel braak.

Uit raadpleging van het beeldkwaliteitsplan blijkt dat de aangegeven zone onderdeel uitmaakt van het lint Molenstraat - Dijkweg.

De bebouwing van het nieuwe complex wordt in de rooilijn van de omliggende bebouwing gebouwd of krijgt een kleine insprong zodat aangesloten wordt bij het bestaande straatbeeld. De oriëntatie van de bebouwing is gericht op zowel de Dijkweg als de Verdilaan en zorgen zo voor een continuering van gevels en bedrijvigheid. Ook de plint met een maatschappelijk invulling sluit aan bij het karakter van de omgeving. Een nadere motivering naar de gemaakte keuzes om tot het voorliggende ontwerp te komen zijn hieronder beschreven.

De straat van toen

In 'De straat van toen - Naaldwijk Dijkweg, deel 1, tot de Grote Woerdlaan' (Historisch Archief Westland) (Bijlage 3) wordt de geschiedenis beschreven van het gedeelte van de Dijkweg waar ook de locatie Dijkweg nabij nr. 11 is gelegen. In 1871 werd een Rooms-Katholieke Kerk aan de Dijkweg in gebruik genomen. Deze kerk is in 1931 gesloten. In 1935 is de kerk gesloopt. Naast de kerk stond de Pastorie, dit gebouw is in 2009 gesloopt. De begraafplaats, achter de kerk, is nog wel aanwezig.

Cultuurhistorische Effect Rapportage (CHER)

Het dijklint heeft in het vigerende bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waarde - karakteristiek'. Mede om die reden is door Vestigia een Cultuurhistorische Effect Rapportage (CHER) opgesteld (Bijlage 4). De CHER is een belangrijk instrument in de uitwisseling van cultuurhistorische kennis met ontwerpers en ontwikkelaars van een gebied. Een CHER is tevens een hulpmiddel om een goed onderbouwd oordeel te kunnen geven over de (cultuurhistorische) kwaliteit van ruimtelijke plannen.

Het doel van de CHER is het beschrijven van de effecten van geplande bouwplannen op de aanwezige cultuurhistorische waarden, en het geven van een aanbeveling over hoe bij de geplande werkzaamheden de cultuurhistorische waarden het beste kunnen worden ingepast en gerespecteerd.

Voor het historisch lint gelden specifieke beeldkwaliteitseisen, opgenomen in de Welstandsnota van de gemeente Westland. Uit de CHER blijkt dat de voorgenomen planontwikkeling grotendeels voldoet aan de gestelde beeldkwaliteitseisen. Twee eisen verdienen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling een nadere motivatie:

1. De historische bebouwingstructuur is kleinschalig, aaneengesloten en bestaat uit individuele panden van gemiddeld 2 lagen met kap.
2. Bij karakteristieke linten (zoals de Dijkweg) is de kwaliteit van de hoekpanden extra belangrijk: daar kan men afstand nemen van de gevelwand en het geheel overzien. Voor deze plekken is het aan te bevelen extra - beeldkwaliteit - aandacht te besteden aan de nu nog lege plekken, die in, aan en nabij de karakteristieke gebieden liggen.

De nieuwbouw heeft een grote massa. Dit feit krijgt extra nadruk omdat het hier een hoekpand betreft. Dit pand zal een entree vormen voor het centrum, gelegen aan het als karakteristiek beschreven historische

lint Dijkweg – Molenstraat. In die zin is het complex vergelijkbaar met de oude situatie van de katholieke kerk met pastorie. Bij een hoekpand op deze historische locatie is de beeldkwaliteit wel van groot belang. De omvang en gevelhoogte van de nieuwbouw overtreffen die van de omliggende panden, al is gezien het naastliggende pand op de hoek van de Havenstraat ook al sprake van meer dan twee lagen. Het wijkt echter wel af van het streefbeeld in het bestemmingsplan voor de historische Dijkweg. Aan de andere kant kan een markant pand op een hoek de kleinschaligheid van de rest van het lint extra accentueren. Het staat overigens met zijn grootste gevelbreedte aan de Verdilaan, waar dit minder contrasteert (zie afbeelding 14). Die kleinschaligheid is in de directe omgeving overigens ook al flink verstoord door andere kantoor- en winkelpanden, het Westlandtheater (Stokdijkkade 3, zie afbeelding 14), en het gebouw aan de havenstraat dat naast het plangebied gelegen is (Dijkweg 2, zie afbeelding 15). Verder zal de massa van de nieuwbouw het zicht op de als karakteristiek aangewezen historisch katholieke begraafplaats natuurlijk wel beïnvloeden, maar de vraag is of deze aantasting onevenredig is.

Effect nieuwbouw in relatie tot de doelstellingen van de Welstandsnota

De nieuwbouw voldoet in algemene zin aan de welstandscriteria. Alleen wat betreft materiaal en kleur wijkt de nieuwbouw af van het overwegend gebruiken van traditionele materiaal en kleuren, en het in hoofdzaak uitvoeren in baksteen of vergelijkbare steenachtige materiaal. Het is verdedigbaar dat de architect hiermee wil aansluiten bij die van de oude Harmonie. Deze criteria over materiaal en kleur zijn overwegend breed omschreven die daardoor als aanbeveling gelden (door het gebruik van de woorden "overwegend" en "in hoofdzaak"), waardoor deze in dit specifieke geval lastig te toetsen zijn. Daarbij komt dat het kleurgebruik in de directe omgeving ook zeer verschillend, en in veel gevallen ook niet meer traditioneel genoemd kan worden.

Effect nieuwbouw in relatie tot de bouwhistorische context

Het architectenbureau zoekt vanuit bouwhistorisch perspectief de aansluiting met de voormalige pastorie / De Harmonie. "Het gebouw is groot en daardoor dominant en oriënterend, staat op dezelfde plek en heeft hetzelfde witte karakter met horizontale belijning." De oude Harmonie was inderdaad een groot pand, maar minder dominant dan de geplande nieuwbouw. Het nieuwe pand domineert niet alleen de Dijkweg, maar meer nog de Verdilaan. Het volume is echter niet allesbepalend, gezien ook de appartementengebouwen verderop aan de Dijkweg. Het zal met name gaan om de uitvoering van de gevellijn aan de Dijkwegzijde die bepalend is voor de beeldkwaliteit. Een witte uitstraling is vergelijkbaar met een aantal bestaande en voormalige monumentenpanden in de omgeving, maar de uitvoering luistert bij die kleurkeuze wel nauw.

Motivatie

Door HET architectenbureau (2018) is een motivatie opgesteld voor het ontwerp van de voorgenomen ontwikkeling (Bijlage 5). De motivatie plaatst de nieuwbouw in de historische context en stelt om drie redenen dat het gebouw passend is. Ten eerste komt de naam van de voormalige Harmonie terug in het nieuwe ontwerp; de nieuwbouw krijgt dezelfde naam. Daarnaast voldoet het programma aan de bestaande woningvraag in de gemeente Westland; van groot, middel tot klein en qua prijsstelling vanaf de categorie goedkoop en bereikbaar. Tot slot legt het gebouw qua maat en schaal, maar ook qua materialisatie een duidelijke verbinding en associatie met de voormalige Harmonie. Het gebouw is groot en daardoor dominant en oriënterend, staat op dezelfde plek en heeft hetzelfde witte karakter met horizontale belijning. Het is een vertaling van het verleden naar de toekomst. Het is een sprankelend, wit en eigentijds gebouw dat geheel in harmonie is met zijn omgeving. Het past op zijn plek, waarvan de architect overtuigd is dat de Westlander het gebouw in zijn hart zal opnemen alsof het er altijd gestaan heeft, als een onwrikbaar onderdeel van de Westlandse geschiedenis.

Beeldkwaliteit

In aanvulling op de beschrijving en criteria uit de Welstandsnota (die onder andere ingaan om de architectonische uitwerking van het individuele perceel) gelden de volgende beeldkwaliteitseisen:

- De historische bebouwingstructuur is kleinschalig, aaneengesloten en bestaat uit individuele panden van gemiddeld 2 lagen met kap.
- Schaalvergroting door samenvoeging van panden is in ruimtelijke zin ongewenst. Als panden intern worden samengevoegd of bredere panden worden gebouwd, dan is door middel van verticale geleiding en detaillering van de gevel ervoor gezorgd dat de schaal van het gebouw past

- bij de maat en schaal van de historische bebouwing.
- De bebouwing staat in de rooilijn die de straat volgt, met hier en daar een kleine verspringing.
- Bebouwing is georiënteerd op de straat. Beleving vanuit straatniveau is belangrijk. Gesloten gevels op het maaiveld zijn ongewenst.
- De gevels van de oorspronkelijke historische panden hebben een klassieke opbouw met een verticale geleding en verfijnde detaillering.
- De open gevels op de begane grond zijn in samenhang met de bovenliggende verdiepingen vormgeven.
- Inrichting openbare ruimte met duurzame materialen, passend bij het historische karakter.
- Straatmeubilair is op elkaar afgestemd en bij toepassing wordt een zo rustig mogelijk beeld nagestreefd.
- De percelen aan de Dijkweg moeten hun groene karakter bewaren.
- Het historisch lint kan bij eventuele herinrichting een eigen uitstraling krijgen.

Uit de historische beschrijving, de CHER en de motivatie, opgesteld door HET architectenbureau, blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen de (cultuur)historische context en voldoet aan gestelde beeldkwaliteitseisen. Het gebouw is weliswaar groter in schaal dan gemiddeld, maar op de locatie heeft in het verleden een kerk gestaan. Daarnaast zal de bovenste verdieping van het gebouw - bestaande uit vijf bouwlagen - terugliggend zijn. Verder ligt het gebouw op de kruising met de Verdilaan. Deze weg is in de jaren 80 aangelegd. Historisch gezien is de locatie dus ook niet aan te wijzen als hoekbebouwing. De Verdilaan kenmerkt zich door grotere bouwvolumes. In het ontwerp van het gebouw komt dit ook terug, waar de gevel aan de Verdilaan een meer horizontaal gebouw is, en waar door de balkons aan de Dijkweg het gebouw een meer verticale uitstraling krijgt, waardoor het gebouw past bij de korrelgrootte van de historische bebouwing aan de Dijkweg.

3.8.4 Conclusie

Archeologie

PM na afronding Vestigia

Cultuurhistorie

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen de dubbelbestemming 'Waarde - karakteristiek'. Om die reden is de historische context geanalyseerd en is een Cultuur Historische Effectrapportage (CHER) opgesteld. Daarnaast dient voldaan te worden aan de beeldkwaliteitseisen die zijn opgesteld in de Welstandsnota.

Uit de analyse blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen de gestelde eisen, en recht doet aan de cultuurhistorische kenmerken van het gebied.

Het aspect archeologie en cultuurhistorie vormt hiermee wel/geen (afhankelijk van nog uit te voeren proefsleuvenonderzoek) belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Hoofdstuk 4 Juridische planbeschrijving

4.1 Planvorm

4.1.1 Wettelijk voorgeschreven standaardisering

De planregels en de planverbeelding van dit bestemmingsplan zijn overeenkomstig de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen als gepubliceerd door het ministerie van VROM (SVBP 2008) en als wettelijk voorgeschreven in de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008 (Staatscourant 2008, nr. 377, van 30 oktober 2008).

Daarnaast zijn in de planregels de standaardregels opgenomen als geboden in artikelen 3.2.1 en 3.2.2 van het Besluit ruimtelijke ordening. In een apart artikel zijn de bijzondere gebruiksverboden opgenomen voor alle bestemmingen, welke verboden aansluiten op het wettelijk verbod als neergelegd in artikel 7.10 van de Wet ruimtelijke ordening.

Voor uitleg van die planregels wordt verwezen naar de toelichting op het Besluit ruimtelijke ordening en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008, in samenhang met de jurisprudentie over die uitleg.

Voorts is de "Werkafpraak terminologie Wabo in Standaard voor Vergelijkbare bestemmingsplannen" van september 2010 verwerkt. Die werkafpraak in het kader van de ministeriële regeling is gemaakt met het oog op de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) op 1 oktober 2010.

4.1.2 Systematiek van de planregels

Opbouw planregels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- Inleidende regels;
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels;
- Overgangs- en slotregels.

Inleidende regels

Begrippen (Artikel 1)

Dit artikel definieert de begrippen die in het bestemmingsplan worden gebruikt. Dit wordt gedaan om interpretatieverschillen te voorkomen.

Wijze van meten (Artikel 2)

Dit artikel geeft aan hoe de lengte, breedte, hoogte, diepte en oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken wordt gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

Bestemmingsregels

De bestemmingsregels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- doeleindenomschrijving (gebruiksregels);
- bouwregels;
- nadere eisen;
- afwijkingsregels.

Gebruiksregels

De doeleindenbeschrijving van de bestemming of de dubbelbestemming, waarvan opname in de planregels is geboden in artikel 3.1.3 van het Besluit ruimtelijke ordening, is in de planregels voor elke bestemming in eerste instantie vervat in het onderdeel "Bestemmingsomschrijving". Van het onderdeel "Specifieke gebruiksregels" wordt in de planregels vooral gebruik gemaakt om regels te geven voor de onder de bestemming of dubbelbestemming vallende functieaanduidingen en bouwaanduidingen en andere aanduidingen.

Afwijkingsregels

In het onderdeel "Afwijken van de gebruiksregels" wordt alleen die afwijkingsbevoegdheid opgenomen die uitsluitend ziet op het gebruik. Zodra sprake is van het afwijken van de bouwregels - ook al vormt dat

bouwen een (klein) onderdeel van het gebruik in ruime zin - wordt de bevoegdheid daartoe geplaatst in het onderdeel "Afwijken van de bouwregels".

Aanleggen of slopen

De aanlegregels of sloopregels zijn uitvoerig met het oog op een zorgvuldige verlening van de omgevingsvergunning daartoe, voor zover regels daarvoor niet reeds zijn voorzien in de Wet ruimtelijke ordening of het Besluit ruimtelijke ordening. De aanlegregels of sloopregels kennen de volgende onderverdeling:

- het aanlegverbod of sloopverbod zelf;
- de voorwaarden waaronder een omgevingsvergunning mag worden verleend en het inwinnen van deskundigenadvies;
- de specifieke aanlegverboden of sloopverboden met de daarop gegeven uitzonderingen.

Algemene gebruiksregels

In het artikel "Algemene gebruiksregels" zijn naast een verwijzing naar het algemene gebruiksverbod van artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening, specifieke gebruiksverboden ter invulling van het algemene gebruiksverbod opgenomen. Daarin is onderscheid gemaakt tussen het verbod op het gebruik van gronden en het verbod op het gebruik van bouwwerken.

Overgangs- en slotregels

In het hoofdstuk "Overgangs- en slotregels" zijn het overgangsrecht en slotregel opgenomen.

4.1.3 Systematiek van de planverbeelding

Wettelijke vereisten

De Wro bepaalt dat ruimtelijke plannen digitaal en analoog beschikbaar moeten zijn. Hierbij vormt de inhoud van de digitale versie de beslissende versie. De digitalisering brengt met zich mee dat bestemmingsplannen digitaal uitwisselbaar en op vergelijkbare wijze gepresenteerd moeten worden. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan digitale en analoge plannen moeten voldoen. Zo bevat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. De SVBP kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi.

De planverbeelding is digitaal vorm gegeven overeenkomstig de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008. De digitale planverbeelding en de andere onderdelen van de dataset hebben het volgende planidentificatie-nummer gekregen:

NL.IMRO.1783.NWKDIJKWGb11obp-0002

De dataset bestaat uit

- het GML-bestand van de planverbeelding;
- het XML-geleideformulier;
- de onderliggende bestanden zoals ondergrond en overige topografische informatie;
- de PDF- en HTML-bestanden voor respectievelijk de verbeelding van plantoelichting en planregels.

Leeswijzer verbeelding

Wegwijzer via internet

Met de digitalisering van ruimtelijke plannen is het lezen en interpreteren van de verbeelding (voorheen plankaart) een nieuwe aangelegenheid. Via de website www.ruimtelijkeplannen.nl kunnen bestemmingsplannen (ook in voorbereiding zijnde plannen voor zover deze ter inzage zijn gelegd) worden ingezien. Via het tabblad 'bestemmingsplannen' kan worden doorgelinkt naar de provincie, de woonplaats of nog specifiek de straatnaam. De gebieden die zwart omlijnd op de kaart staan aangeduid, zijn de gebieden waarvoor een bestemmingsplan digitaal raadpleegbaar is.

Zodra het gewenste bestemmingsplan is gevonden en deze voldoende is ingezoomd, wordt de betreffende bestemmingslegging zichtbaar. Om een beter beeld van de omgeving te krijgen, kan voor verschillende ondergronden worden gekozen (luchtfoto, topografie). Zodra links onder 'legenda' wordt aangeklikt, wordt inzichtelijk wat de verschillende kleuren betekenen. Door vervolgens op een locatie binnen het plangebied te klikken wordt aan de rechterzijde van de kaart de bijbehorende informatie getoond. Indien meer informatie is gewenst, kan worden doorgelinkt naar de toelichting en/of de regels van het plan.

Analoge verbeelding

Alhoewel de digitale verbeelding het uitgangspunt vormt, blijft het mogelijk het bestemmingsplan

analoog in te zien. Het lezen van de analoge verbeelding is verschillend van de digitale verbeelding. Op de analoge verbeelding zijn alle functies zodanig bestemd, dat het mogelijk is om met behulp van het renvoi direct te zien welke bestemmingen aan de gronden binnen het plangebied zijn gegeven en welke regels daarbij horen. Uitgangspunt daarbij is dat de verbeelding zoveel mogelijk informatie geeft over de in acht te nemen maten en volumes.

Bestemmingsvlak en bouwvlak

Vrijwel elke bestemming bestaat doorgaans uit twee vlakken: een bestemmingsvlak en een bouwvlak. Het bestemmingsvlak geeft aan waar een bepaald gebruik toegestaan is. Het bouwvlak is een gebied waarvoor de mogelijkheden om gebouwen te bouwen in de regels zijn aangegeven. Bouwvlakken worden doorgaans voorzien van aanduidingen die betrekking hebben op de maatvoering. Soms komt het voor dat het bestemmingsvlak en het bouwvlak met elkaar samenvallen. Op de plankaart is dan uitsluitend een bouwvlak te zien (het bestemmingsvlak ligt hieronder).

4.2 Bestemmingsregeling

De bestaande functies in het plangebied die overeenkomstig het voorheen geldende bestemmingsplan in dit plan zijn bestemd, zijn de volgende (in alfabetische volgorde van bestemming).

4.2.1 Bestemming "Gemengd"

De gronden met de bestemming 'Gemengd' zijn bestemd voor wonen, maatschappelijke voorzieningen en voorzieningen behorend bij bovengenoemde functies. In de regels van dit bestemmingsplan is opgenomen dat tot maximaal 5 bouwlagen hoog gebouwd mag worden.

4.2.2 Bestemming "Groen"

De grotere groenvoorzieningen met een structurerend karakter zijn ondergebracht in de bestemming 'Groen'. Naast beplanting zijn hier onder andere ook speelvoorzieningen, nutsvoorzieningen, oeververbindingen en water mogelijk.

4.2.3 Dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie"

In het bestemmingplan is sprake van de archeologische verwachtingszones: 'historische dorpskern' en 'verwachtingszone I'. Deze zijn vertaald in de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie - 1' en 'Waarde - Archeologie - 2'. Bouwwerken op gronden met samenvallende bestemming kunnen weliswaar worden gerealiseerd, maar dan met inachtneming van de in de planregels opgenomen voorwaarden. Daarvoor is een verplichting opgenomen voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Is er blijkens onderzoek geen sprake van archeologische waarden, dan kunnen de werken en bouwwerken met omgevingsvergunning worden gerealiseerd.

In het kader van de bescherming van de archeologische waarden is ook voor een aantal werken, niet zijnde bouwwerken, en werkzaamheden een omgevingsvergunningsplicht opgenomen. Archeologische waarden kunnen ook worden bedreigd door grondwerkzaamheden die samengaan met de aanleg van bijvoorbeeld wegen, bebouwing en watergangen. Ook ingrijpende agrarische werkzaamheden (diepploegen, onderbemalen) kunnen het bodemarchief onherstelbaar beschadigen en de daarin opgeslagen informatie verloren doen gaan. Deze gronden worden derhalve mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de aanwezige archeologische waarden. Bouwen ten behoeve van samenvallende bestemmingen is via omgevingsvergunning alleen toegestaan voor zover de archeologische waarden niet worden geschaad. Genoemde werken en werkzaamheden zijn zonder omgevingsvergunning niet toegestaan.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Exploitatieverplichting

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens is met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting ontstaan om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld. Met betrekking tot voorgenomen ontwikkeling wordt tussen de gemeente en de pandeigenaren een anterieure overeenkomst gesloten. Het kostenverhaal is hiermee anderszins verzekerd en het opstellen van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Gezien het bovenstaande wordt de economische uitvoerbaarheid van het plan voldoende gewaarborgd geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Met dit bestemmingsplan wordt de gewenste herontwikkeling van het perceel Dijkweg 8 mogelijk gemaakt. Met de herontwikkeling wordt een forse kwaliteitswinst behaald; de nieuwe ontwikkeling zorgt voor nieuwbouw met een representatieve uitstraling die passend is op deze locatie. De ontwikkeling past binnen de door de gemeente gestelde kaders. Bovendien wordt in de bestemmingsplanprocedure de mogelijkheid geboden om zienswijzen in te dienen.

Uit een eerder overleg met omwonenden en belanghebbenden is naar voren gekomen dat er een positieve stemming heerst. Dit contact krijgt een vervolg door regelmatig de groep te informeren over de voortgang van het proces en de voorbereidingen.

Gezien het bovenstaande wordt de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan voldoende gewaarborgd geacht.

5.2.1 Overleg

In de periode van PM t/m PM heeft over het voorontwerp van dit bestemmingsplan bestuurlijk overleg plaatsgehad als geboden in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Hierbij hebben de volgende instanties gereageerd:

- PMAanvullen

De uitkomsten van het overleg, als bedoeld in artikel 3.1.6, eerste lid, onder c., van het Besluit ruimtelijke ordening, worden opgenomen in Bijlage 'Inspraak en overleg' van deze toelichting.

5.2.2 Inspraak

In het kader van de Inspraakverordening Westland 2004 zal er voor het voorontwerp PM inspraak plaatsvinden.

5.2.3 Zienswijzen

Van PM tot PM heeft het ontwerp van dit bestemmingsplan ter visie gelegen voor het indienen van zienswijzen, als bedoeld in artikel 3.8, lid 1, van de Wet ruimtelijke ordening in verbintenis met Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Gedurende de periode van tervisielegging zijn PM AANTAL zienswijzen ingediend.

De ontvangen zienswijzen zijn beoordeeld. Voor een overzicht van de zienswijzen wordt verwezen naar Bijlage PM van deze toelichting.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Verkennend bodemonderzoek en verkennend onderzoek asbest

BMA Milieu

Bodemonderzoek & -sanering

Opdrachtgever : Wepro Hold B.V.
T.a.v. dhr. A.C.T. Fioole
Secretaris Verhoeffweg 11A
2671 HT NAALDWIJK

Rapportnummer : VBO-VOA.2018.0056

Datum : 5 april 2018

**Verkendend bodemonderzoek en
verkendend onderzoek asbest
Dijkweg 8
Naaldwijk
Gemeente Westland**

Inhoudsopgave	blz.
1. Inleiding en doel van het onderzoek	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Aanleiding en doelstelling	1
1.3 Referentiekader	1
1.4 Opbouw van het rapport	1
2. Vooronderzoek, onderzoekshypothese en onderzoeksopzet	2
2.1 Vooronderzoek	2
2.2 Onderzoekshypothese	4
2.3 Onderzoeksopzet	5
3. Veldwerkzaamheden	6
3.1 Uitgevoerde werkzaamheden	6
3.2 Samenstelling van de bodem	6
3.3 Zintuiglijke waarnemingen	6
3.4 Grondwater	6
3.5 Afwijkingen BRL 2000, protocol 2001/2002	7
4. Laboratoriumonderzoek	8
4.1 Uitgevoerde analyses	8
4.2 Toetsingscriteria grond en grondwater	8
4.3 Interpretatie van de analyseresultaten grond en grondwater	9
4.4 Toetsingscriteria, interpretatie asbest en toetsing analyseresultaten	9
4.5 Bespreking resultaten	9
5. Evaluatie	11
5.1 Algemeen	11
5.2 Conclusies en aanbevelingen	11
Literatuurlijst	12
Tabellen	
Tabel 1 Informatiebronnen	2
Tabel 2 Onderzoeksopzet	5
Tabel 3 Uitgevoerde werkzaamheden	6
Tabel 4 Zintuiglijke waarnemingen	6
Tabel 5 Metingen grondwater	7
Tabel 6 Samenstelling monsters en uitgevoerde analyses	8
Tabel 7 Overzicht gemeten verontreinigingen in grond en grondwater	9
Bijlagen	
Bijlage 1 Regionale situatie	
Bijlage 2 Locatie en boringen	
Bijlage 3 Toetsing analyseresultaten	
Bijlage 4 Analysecertificaten	
Bijlage 5 Bodemprofielen	
Bijlage 6 Fotoblad	
Bijlage 7 Historische informatie	
Bijlage 8 Monsternemingsformulier asbest	
Bijlage 9 Procecertificaat protocol 2001, 2002, 2003 en 2018	
Bijlage 10 Functiescheiding	
Bijlage 11 Verklarende tekst toetsingscriteria en parameters	

1. Inleiding en doel van het onderzoek

1.1 Algemeen

De heer A.C.T. Fioole van Wepro Hold B.V. verzocht aan milieuadviesbureau BMA Milieu B.V. een verkennend bodemonderzoek (conform de NEN 5740+A1:2016) en een verkennend onderzoek naar asbest (conform de NEN 5707:2016+C1:2016) te verrichten op een locatie gelegen aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk in de gemeente Westland. De regionale ligging en een overzicht van de onderzoekslocatie zijn weergegeven in respectievelijk bijlage 1 en 2.

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding tot het uitvoeren van het bodemonderzoek is de verkoop van de locatie in combinatie met de aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de actuele milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

1.3 Referentiekader

BMA Milieu B.V. is ISO-9001:2015 gecertificeerd voor bodemonderzoek en milieuadviezen.

Het managementsysteem van BMA Milieu B.V. is door Normec Certification geëvalueerd en goedgekeurd volgens de Beoordelingsrichtlijn voor het procescertificaat Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek BRL SIKB 2000 (protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018). Onder de activiteiten van deze procescertificaten vallen het plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen (2001), het nemen van grondwatermonsters (2002) en veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek (2003), de maaiveldinspectie en monstername van asbest in bodem (2018) en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of de opdrachtgever. Het procescertificaat is opgenomen in bijlage 9.

Volledigheidshalve moet gemeld worden dat onderhavig bodemonderzoek, zoals ieder milieukundig bodemonderzoek, steekproefsgewijs is uitgevoerd. Dit betekent dat het onderzoek gebaseerd is op het verrichten van een beperkt aantal boringen en het nemen van een beperkt aantal monsters voor onderzoek in het laboratorium. Het is niet uitgesloten dat er lokaal afwijkingen in de bodem voorkomen, welke op de plaats van de uitgevoerde boringen niet zijn waargenomen.

Tevens dient opgemerkt te worden dat het bodemonderzoek een momentopname is en derhalve een bepaalde tijd geldig is (afhankelijk van het onderzoek en het bevoegd gezag). Met name op plaatsen waar tijdens bedrijfsactiviteiten verontreinigende stoffen worden gebruikt, gevormd of opgeslagen, kan de bodemkwaliteit worden beïnvloed.

Als onafhankelijk adviesbureau is BMA Milieu B.V. op geen enkele juridische, financiële of andere wijze verbonden met de onderzoekslocatie.

1.4 Opbouw van het rapport

De resultaten van het vooronderzoek, de onderzoekshypothese en de onderzoeksopzet zijn beschreven in hoofdstuk 2. De veldwerkzaamheden en het laboratoriumonderzoek worden beschreven in hoofdstukken 3 en 4. De evaluatie, alsmede toetsing van de hypothese, is opgenomen in hoofdstuk 5.

2. Vooronderzoek, onderzoekshypothese en onderzoeksopzet

2.1 Vooronderzoek

Voor de opzet van het vooronderzoek is de NEN 5725 en de NEN 5707, bijlage E, als uitgangspunt gehanteerd. Voor het verkrijgen van benodigde informatie zijn de in tabel 1 vermelde informatiebronnen geraadpleegd. De in de tabel genoemde bronnen zijn niet altijd volledig. BMA Milieu B.V. is wel afhankelijk van deze informatiebronnen. Hoewel het vooronderzoek naar beste eer en geweten is uitgevoerd, kan geen garantie worden gegeven over de juistheid en volledigheid van de gegevens. De informatie, verkregen tijdens het vooronderzoek, wordt door ons als voldoende beschouwd voor het doel van het onderzoek.

Tabel 1 Informatiebronnen

informatiebronnen	datum	toelichting
huidige eigenaar/opdrachtgever	14-02-2018	dhr. A.C.T. Fioole van Wepro Hold B.V.
Omgevingsdienst Haaglanden	27-02-2018	uitvoeringsdienst milieutaken voor o.a. gemeente Westland (bodem-, tank- en vergunningenarchief)
locatiebezoek	09-03-2018	door BMA Milieu B.V.
bodemloket	bodeminformatiepunt	
bodembeheersnota	bodembeheersnota Gemeente Westland (kenmerk: 12.0022795, d.d. 11- 2012)	
bodemkwaliteitskaart	bodemkwaliteitskaart gemeente Westland	
archeologische kaart	archeologische beleidsadvieskaart Gemeente Westland	
explosievenkaart	explosievenkaart Gemeente Westland	
luchtfoto's	1961, 1971, 1976, 1981, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016	
historisch kaartmateriaal	1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930, 1940, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 1995, 2000, 2005, 2010, 2017	
eerder verricht bodemonderzoek	<p>onderzoekslocatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - verkennend bodemonderzoek, kenmerk: NEN.2011.0298, d.d. 16 januari 2012, uitgevoerd door BMA Milieu. <p>directe omgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> - indicatief bodemonderzoek Kleine Woerdlaan, kenmerk: BRF.2010.0222.01, d.d. 27 december 2010, uitgevoerd door BMA Milieu; - Partijkeuring grond Kleine Woerdlaan, kenmerk: PKG.2010.0222, d.d. 27 december 2010, uitgevoerd door BMA Milieu; - verkennend en nader bodemonderzoek Dijkweg 19, kenmerk: NEN-NO.2015.0060, d.d. 3 juni 2015, uitgevoerd door BMA Milieu. 	

Onderhavige onderzoekslocatie heeft een oppervlakte van circa 1.200 m² en is braakliggend.

Voormalig bodemgebruik

Onderhavige onderzoekslocatie was tot omstreeks 2008-2009 in gebruik voor maatschappelijke doeleinden. Vanaf medio 1700 tot 2009 was op onderhavige locatie een pastorie gesitueerd (De Harmonie). Uit het historisch kaartmateriaal blijkt dat de directe omgeving in het verleden was ingericht met glastuinbouw. Het historisch kaartmateriaal is opgenomen in bijlage 7.

Vanuit het verleden (tot aan heden) zijn geen handelingen met grond en verhardingsmaterialen en activiteiten zoals bedrijfsmatig gebruik van asbest, toepassing van bouwstoffen, stortingen van afval en/of calamiteiten bekend.

Op onderhavige onderzoekslocatie zijn geen voormalige ondergrondse olietanks, kelders, funderingen, kabels en leidingen, slootdempingen, stortplekken en/of andere potentieel bodembelastende bedrijfsactiviteiten bekend.

Niet gesprongen explosieven

Op basis van de explosievenkaart van gemeente Westland wordt onderhavige onderzoekslocatie als niet verdacht beschouwd voor niet gesprongen explosieven.

Archeologie

Uit informatie afkomstig van de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Westland blijkt dat de onderzoekslocatie in archeologisch waardevol gebied A (hoge archeologische verwachting) valt.

Huidig bodemgebruik

Onderhavige onderzoekslocatie is momenteel braakliggend (gras).

Locatiebezoek

Uit het locatiebezoek van 9 maart 2018 blijkt dat er geen bijzonderheden zijn waargenomen.

Enkele foto's van de locatie zijn opgenomen in bijlage 6.

Er zijn geen kelders en andere ondergrondse kunstwerken bekend.

Op de locatie zijn geen tanks, kabels en leidingen en overige bodembedreigende activiteiten bekend.

Toekomstig bodemgebruik

Het toekomstig bodemgebruik van onderhavige onderzoekslocatie is niet bij BMA Milieu bekend.

Asbest

Er zijn geen aanwijzingen dat in de bodem asbest aanwezig zou kunnen zijn als gevolg van voormalige bedrijfsmatige activiteiten, het gebruik van asbesthoudende bouwstoffen, stortingen van asbesthoudend afval of opgetreden calamiteiten waarbij asbest vrijgekomen is (zoals branden, explosies, storm, etc.). Derhalve wordt vooralsnog geen aanwezigheid van asbest in en op de bodem verwacht.

Vooraf aan de sloop van de bebouwing is een asbestinventarisatie uitgevoerd. Het dak van de schuur bestond uit asbesthoudend materiaal.

Geologie en hydrologie

Er is geen informatie over de opbouw en kwaliteit van de antropogene (veroorzaakt door menselijk handelen) ophooglaag bekend.

Het freatisch grondwater had ten tijde van het onderzoek een stijghoogte van circa 0,5 meter minus maaiveld (m-mv). Volgens informatie van de Dienst Grondwaterverkenning van TNO heeft de deklaag een dikte van circa 27 meter en bestaat uit zandige klei met veenbrokjes. Onder de deklaag wordt het eerste watervoerend pakket aangetroffen met een dikte van circa 17 meter. Het eerste watervoerend pakket bestaat uit middel fijn tot en met uiterst fijn kleilig zand en uiterst grof tot en met middel grof grindig zand en de stromingsrichting van het grondwater is globaal oostelijk gericht. Onder het eerste watervoerend pakket wordt op een diepte van 43 tot 64 meter minus NAP een slecht doorlatende laag aangetroffen. Onder deze laag wordt een tweede watervoerend pakket aangetroffen. Naar de stromingsrichting van het freatisch grondwater is geen onderzoek gedaan. Naar verwachting wordt deze beïnvloed door lokale factoren zoals sloten, drainages en (lekke) rioleringen. Het onderzoeksgebied bevindt zich buiten de 25-jaarbeschermingszone van een waterwingebied.

Onderhavige onderzoekslocatie ligt op circa 6 à 7 kilometer ten zuiden van het dichtstbijzijnde milieubeschermingsgebied voor grondwater.

Ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie kan sprake zijn van kwel (opwaartse grondwaterstroming) en van inzijing (neerwaartse grondwaterstroming).

Eerder verricht bodemonderzoek*Onderzoekslocatie*

Door BMA Milieu is in 2011 ter plaatse van onderhavige onderzoekslocatie een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (rapportnummer: NEN.2011.0298, d.d. 16 januari 2012). Uit dit onderzoek blijkt dat de puinhoudende bovengrond en de puin- en aardewerkhoudende ondergrond licht is verontreinigd met enkele geanalyseerde parameters. Het grondwater is licht verontreinigd met barium.

Directe omgeving

In de directe omgeving zijn enkele bodemonderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken hebben geen betrekking op onderhavige onderzoekslocatie.

Bodembeheersnota en bodemkwaliteitskaart gemeente Westland

Uit de bodembeheersnota van gemeente Westland blijkt dat onderhavige onderzoekslocatie in bodemfunctieklassen wonen valt. De boven- en ondergrond van de locatie staat over het algemeen bekend als bodemfunctieklassen wonen.

Informatie afkomstig van Omgevingsdienst Haaglanden en Bodemloket

Bij de geraadpleegde bronnen is, buiten de reeds hiervoor verwerkte informatie, geen informatie aangetroffen welke relevant is voor het onderhavige bodemonderzoek. De informatie welke is verkregen via Omgevingsdienst Haaglanden en Bodemloket is opgenomen in bijlage 7.

Er zijn geen nabijgelegen grootschalige mobiele gevallen van ernstige bodemverontreinigingen bekend.

(financieel-) Juridische aspecten:

De onderzoekslocatie staat plaatselijk bekend als Dijkweg 8 te Naaldwijk in de gemeente Westland. De locatie staat kadastraal bekend als gemeente Naaldwijk, sectie D, nummer 9321.

Er is geen calamiteit of overtreding van voorschriften in het kader van de Wet Milieu en/of de Wet bodembescherming en/of andere milieuregelgeving bekend. Er is ter plaatse van onderhavige locatie geen bodemverontreiniging bekend.

De regionale ligging en een overzicht van de onderzoekslocatie zijn weergegeven in respectievelijk bijlage 1 en 2.

2.2 Onderzoekshypothese

Volgens de strategie van de NEN 5740 (Nederlandse norm 5740) dient voorafgaand aan de uitvoering van het veld- en laboratoriumonderzoek op basis van de verkregen informatie een hypothese te worden opgesteld. Het betreft een aanname omtrent het al dan niet aanwezig zijn van bodemverontreiniging op de te onderzoeken locatie.

Gezien de ligging en het gebruik van de locatie (voormalig glastuinbouw) gaan wij er voor de onderzoeksopzet vanuit dat de te onderzoeken locatie 'verdacht' is voor organochloorbestrijdingsmiddelen (OCB's) en asbest in de bovengrond en arseen in het grondwater. Als onderzoeksstrategie wordt de strategie voor een 'kleinschalig onverdachte locatie' (ONV-NL uit de NEN 5740, tabel 3.1 en de NEN 5707, tabel 4). gebruikt. Deze onderzoeksstrategie wordt in eerste instantie als voldoende beschouwd om een eventuele bodemverontreiniging met bestrijdingsmiddelen, asbest en arseen te constateren.

Op basis van bovengenoemde eerder verrichte bodemonderzoeken wordt, in verband met bijmenging met (ondefinieerbaar) puin in de grond (en derhalve op basis van de NEN 5707 asbestverdacht), wordt het verkennend bodemonderzoek direct gecombineerd met verkennend onderzoek naar asbest.

Aangezien tijdens de uitvoering van het verkennend bodemonderzoek in 2011 geen asbest verdachte materialen zijn waargenomen en geen overschrijdingen van de tussenwaarde (criterium nader onderzoek) zijn gemeten wordt voor de onderzoeksopzet gebruik gemaakt van de onderzoeksstrategie voor een 'kleinschalig onverdachte niet-lijnvormige locatie' (ONV-NL uit de NEN 5740, tabel 3.1 en de NEN 5707, tabel 4). Vooraf aan uitvoering van de onderzoek wordt een maaiveldinspectie (volgens 6,2 uit de NEN 5707) uitgevoerd.

2.3 Onderzoeksopzet

In tabel 2 wordt een systematische beschrijving weergegeven van de uit te voeren veldwerkzaamheden en de te verrichten analyses.

Tabel 2 *Onderzoeksopzet*

	veldwerk			analyses
	boringen tot 0,5 m-mv (bovengrond)	boring tot grondwater/ ongeroerde ondergrond (max. 2,0 m-mv)	boring tot ongeroerde ondergrond, doorgezet tot 1,5 m-gws en afgewerkt met peilbuis	
onderzoeklocatie	6*	1**	1**	2x basispakket, OCB (grond) 1x basispakket, arseen (grondwater) 1x asbest in grond (NEN 5898)

basispakket grond barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som PAK, som PCB's, minerale olie, lutum en organisch stofgehalte

basispakket grondwater barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen en minerale olie

* in verband met het verkennend onderzoek naar asbest 4 van de 6 boringen uitvoeren als gat van 30 x 30 cm

** in verband met het verkennend onderzoek naar asbest boring tot 0,5 m-mv uitvoeren als gat van 30 x 30 cm en doorboren met de edelman Ø 120 mm tot ongeroerde ondergrond

3. Veldwerkzaamheden

3.1 Uitgevoerde werkzaamheden

Het veldwerk is op 9 maart 2018 onder leiding van een gecertificeerde medewerker (dhr. J. de Zeeuw) van BMA Milieu uitgevoerd. Ter plaatse zijn twee boringen uitgevoerd en zes gaten gegraven, waarvan twee gaten als boring dieper zijn doorgezet. Eén boringen is afgewerkt als peilbuis. In tabel 3 staan de uitgevoerde boringen vermeld. Voor nadere gegevens over de plaats van de boringen en de peilbuis wordt verwezen naar bijlage 2.

Tabel 3 *Uitgevoerde werkzaamheden*

	gaten	boring	peilbuizen	filterstelling m-mv
onderzoekslocatie	1,2, 5 t/m 8	2 t/m 4, 6	Pb 6	1,20 - 2,20*

* bovenkant filter is 0,5 meter minus grondwaterspiegel geplaatst

3.2 Samenstelling van de bodem

Voor een indruk van de samenstelling van de bodemopbouw wordt verwezen naar de boorbeschrijvingen (bijlage 5). Over het algemeen wordt in de bovengrond zand aangetroffen. In de ondergrond wordt zand en klei aangetroffen.

3.3 Zintuiglijke waarnemingen

De waargenomen afwijkingen aan het bodemmateriaal staan vermeld in tabel 4. Bij de niet in de tabel vermelde boringen zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Tabel 4 *Zintuiglijke waarnemingen*

boring	traject (m-mv)	waargenomen bijzonderheden
01	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend
02	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend, zwak glashoudend
03	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend
04	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend
05	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend
06	0,00 - 0,50	matig baksteenhoudend, zwak glashoudend, zwak puinhoudend
	0,50 - 1,00	zwak puinhoudend
	1,00 - 1,40	matig baksteenhoudend
07	0,00 - 0,50	zwak puinhoudend

Maaiveld inspectie

Het maaiveld is, in verband met de aanwezige bedekkingsgraad (vegetatie > 75 %), niet geïnspecteerd op asbest, derhalve dient het maaiveld als verdacht voor asbest te worden beschouwd.

3.4 Grondwater

De grondwatermonsters zijn op 19 maart 2018 door een gecertificeerde medewerker (dhr. R. Barendrecht) van BMA Milieu genomen. Om representatieve grondwatermonsters te verkrijgen is na het plaatsen van de peilbuis en voor de monsternamen een hoeveelheid water afgepompt gelijk aan minimaal vijfmaal de inhoud van het filterdeel van de peilbuis. Tevens wordt hierbij gestreefd naar een stabiel geleidingsvermogen. De grondwatermonsters zijn in voorbehandelde flessen opgeslagen. Van het grondwater is de grondwaterstand (m-mv), de zuurgraad (pH), het geleidingsvermogen (EC) en de troebelheid (NTU) bepaald (tabel 5).

Tabel 5 *Metingen grondwater*

peilbuisnummer	grondwaterstand m-mv	pH	EC µs/cm	troebelheid NTU	pompdebiet ml/min
Pb 6	0,50	7,2	1.160	62,5	200

Bij voorkeur dient de troebelheid < 10 NTU te bedragen. In onderhavig geval is hier echter van afge-
weken. Er is ruimschoots vijfmaal de inhoud van het filterdeel van de peilbuis (circa 3,1 liter) afge-
pompt (4 liter).

3.5 Afwijkingen BRL 2000, protocol 2001/2002

Ten aanzien van de monsterneming zijn geen afwijkingen ten opzichte van BRL 2000, protocol 2001,
2002 en/of 2018, te vermelden.

4. Laboratoriumonderzoek

4.1 Uitgevoerde analyses

Ten behoeve van de analyses zijn de monsters bij het laboratorium van Omegam B.V. te Amsterdam aangeleverd. Dit laboratorium is geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie conform ISO/IEC 17025:2005 onder nr. L 086. De monsters zijn conform AS3000 voorbehandeld en geanalyseerd. Het mengen van de monsters heeft plaatsgevonden in het laboratorium. De samenstelling van de (meng)monsters en de uitgevoerde analyses staan vermeld in tabel 6.

Tabel 6 Samenstelling monsters en uitgevoerde analyses

analysemonsters	deelmonster(s)	analyse
verkenmend bodemonderzoek		
<i>bovengrond</i> MM1	01 (0,00 - 0,50), 02 (0,00 - 0,50), 04 (0,00 - 0,50), 06 (0,00 - 0,50), 07 (0,00 - 0,50)	basispakket, OCB's
<i>ondergrond</i> MM2	06 (0,50 - 1,00), 06 (1,00 - 1,40)	basispakket
<i>grondwater</i> Pb 6	-	basispakket, arseen
verkenmend onderzoek asbest		
<i>grond</i> 6 (0,00-0,50)	-	asbest (NEN 5898)

basispakket grond barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som PAK, som PCB's, minerale olie, lutum en organisch stofgehalte
 basispakket grondwater barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, vluchtige aromatische en gehalogeneerde koolwaterstoffen en minerale olie

De analysemonsters zijn samengesteld op basis van de zintuiglijke waarnemingen. Op basis van deze waarnemingen zijn de meest verdachte monsters geselecteerd en geanalyseerd.

In het kader van integriteit en transparantie bieden wij u de mogelijkheid de juistheid en authenticiteit van de analysecertificaten, die in het kader van dit project zijn uitgevoerd, te controleren. U kunt dit doen door met de opdrachtverificatiecode, linksonder op het analysecertificaat van Omegam Laboratoria, via de website www.omegam.nl een verificatie uit te voeren.

4.2 Toetsingscriteria grond en grondwater

De analyseresultaten zijn getoetst aan de Circulaire bodemsanering en Besluit Bodemkwaliteit. Om de mate van verontreiniging weer te geven wordt in dit rapport de onderstaande terminologie gebruikt:

- **Niet verontreinigd:** De gemiddelde gehalten van de gemeten stoffen overschrijden niet de bijbehorende achtergrondwaarde voor grond of streefwaarde voor grondwater.
- **Lichte verontreinigingen** zijn verontreinigingen waarbij de gemiddelde gehalten van één of meer stoffen de bijbehorende achtergrondwaarde voor grond of streefwaarde voor grondwater overschrijden.
- **Matige verontreinigingen** zijn verontreinigingen waarbij de gemiddelde gehalten van één of meer stoffen de bijbehorende tussenwaarde overschrijden.
- **De tussenwaarde** is de helft van de som van de achtergrondwaarde en de interventiewaarde voor grond of de helft van de som van de streefwaarde en de interventiewaarde voor grondwater. Overschrijding van de tussenwaarde is het criterium voor het uitvoeren van nader onderzoek.
- **Sterke verontreinigingen** zijn verontreinigingen waarbij de gemiddelde gehalten van één of meer stoffen de bijbehorende interventiewaarde overschrijden.
- **De achtergrond-, streef-, en interventiewaarden** zijn opgenomen in Bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering.
- Er is sprake van een **nieuw geval van bodemverontreiniging** indien deze is ontstaan na 1 januari 1987. Voor een 'nieuw' geval van bodemverontreiniging geldt normaliter een saneringsplicht.

- Er is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging indien meer dan 25 m³ grond en/of het grondwater in een bodemvolume van meer dan 100 m³ gemiddeld boven de interventiewaarde is verontreinigd. In enkele specifieke situaties, bij gevoelige functies, kan bij gehalten onder de interventiewaarde ook sprake zijn van een geval van ernstige verontreiniging.

4.3 Interpretatie van de analysesresultaten grond en grondwater

De analysesresultaten van de grond(meng)monsters zijn vergeleken met de berekende bodemspecifieke toetsingswaarden. Voor de gehanteerde lutum- en organische stof percentages wordt verwezen naar de volledige toetsing welke is opgenomen in bijlage 3. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. Een overzicht van de gemeten verontreinigingen is weergegeven in tabel 7.

Tabel 7 Overzicht gemeten verontreinigingen in grond en grondwater

analysemonsters	≥ achtergrondwaarde (AW2000) grond ≥ streefwaarde (S) grondwater	≥ tussenwaarde (T) (matig verontreinigd)	≥ interventiewaarde (I) (sterk verontreinigd)
verkennend bodemonderzoek			
<i>bovengrond</i> MM1	kwik, lood	-	-
<i>ondergrond</i> MM2	lood	-	-
<i>grondwater</i> Pb 6	-	-	-

- : analytisch geen verontreiniging aangetoond

De conserveringstermijn voor droge stof, organische stof en minerale olie (monster MM1) is overschreden. Het gehalte aan minerale olie is verhoogd in verband met storingen in de monstermatrix.

4.4 Toetsingscriteria, interpretatie asbest en toetsing analysesresultaten

De analysesresultaten zijn getoetst aan de circulaire bodemsanering van 1 juni 2013. De interventiewaarde voor asbest is vastgesteld op 100 mg/kg ds. (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie). Als criterium voor nader onderzoek wordt ½ x de interventiewaarde gehanteerd (50 mg/kg ds.).

De toetsing is opgenomen in bijlage 3 en de analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 4. Een overzicht van het totaal gewogen gehalte aan asbest is weergegeven in tabel 9.

Tabel 8 Overzicht totaal gewogen gehalte aan asbest

sleuf	totaal gewogen gehalte aan asbest	overschrijding interventiewaarde
verkennend onderzoek asbest		
<i>grond</i> 6 (0,00-0,50)	< 0,9 mg/kg ds.	nee

4.5 Bespreking resultaten

Verkennend bodemonderzoek

Bovengrond

Mengmonster MM1 van de bovengrond, bestaande uit de zintuiglijk zwak puin- en plaatselijk zwak glas- en matig baksteenhoudende deelmonsters 01 (0,00 - 0,50), 02 (0,00 - 0,50), 04 (0,00 - 0,50), 06 (0,00 - 0,50) en 07 (0,00 - 0,50), is analytisch licht verontreinigd met kwik en lood.

Ondergrond

Mengmonster MM2 van de ondergrond, bestaande uit de zintuiglijk zwak puin- en matig baksteenhoudende deelmonsters 06 (0,50 - 1,00) en 06 (1,00 - 1,40), is analytisch licht verontreinigd met lood.

Grondwater

Het grondwater afkomstig uit peilbuis Pb 6 is analytisch niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters.

Verkennend onderzoek asbest

Grond

De grond afkomstig uit gat 6 (0,00 - 0,50) (asbest: < 0,9 mg/kg ds.) overschrijdt niet het criterium voor nader onderzoek (50 mg/kg ds.) en de interventiewaarde (100 mg/kg ds.).

5. Evaluatie

5.1 Algemeen

De heer A.C.T. Fioole van Wepro Hold B.V. verzocht aan milieuadviesbureau BMA Milieu B.V. een verkennend bodemonderzoek (conform de NEN 5740+A1:2016) en een verkennend onderzoek naar asbest (conform de NEN 5707:2016+C1:2016) te verrichten op een locatie gelegen aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk in de gemeente Westland. De regionale ligging en een overzicht van de onderzoekslocatie zijn weergegeven in respectievelijk bijlage 1 en 2.

Aanleiding tot het uitvoeren van het bodemonderzoek is de verkoop van de locatie in combinatie met de aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen. Doel van het bodemonderzoek is het vaststellen van de actuele milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

De werkzaamheden uit onderhavig onderzoek zijn door BMA Milieu B.V. uitgevoerd onder het procescertificaat 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek' BRL SIKB 2000 en bijbehorend protocol 2001 'het plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen', protocol 2002 'het nemen van grondwatermonsters' en protocol 2018 'maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem'.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

Verkennend bodemonderzoek

Gezien de resultaten van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de opgestelde hypothese 'verdacht' net juist is. Ter plaatse zijn in de grond overschrijdingen van de achtergrondwaarde vastgesteld. Voor lichte verontreinigingen behoeft echter geen nader onderzoek te worden aanbevolen.

Verkennend onderzoek asbest

In verband met het aantreffen van onder andere puin in de grond is verkennend onderzoek naar asbest in de grond conform de NEN 5707 uitgevoerd. Uit de resultaten van onderhavig onderzoek blijkt dat er geen asbest is aangetoond boven de detectielimiet.

Algemeen

Ons inziens vormen de resultaten van dit onderzoek milieuhygiënisch gezien geen belemmering voor de verkoop van de locatie in combinatie met de aanvraag omgevingsvergunning voor bouwen.

Aanbevolen wordt onderhavige rapportage af te stemmen met Omgevingsdienst Haaglanden (ODH, uitvoeringsdienst milieutaken voor o.a. gemeente Westland).

De mogelijk bij bouwactiviteiten vrijkomende of aan te voeren grond is voor hergebruik onderhevig aan wettelijke bepalingen (Besluit Bodemkwaliteit). De gemeente waar de grond wordt toegepast is in dergelijke gevallen het bevoegd gezag.

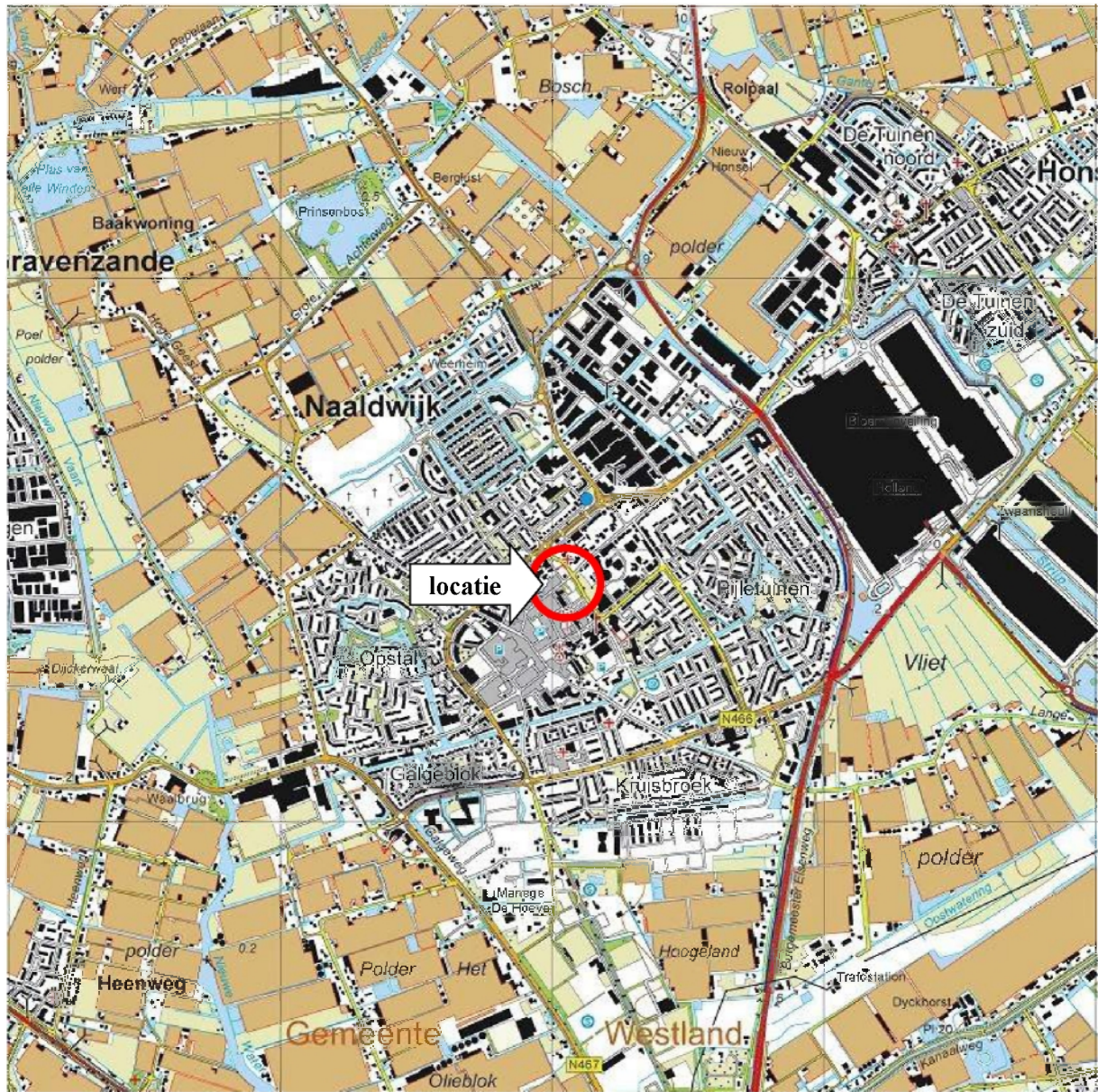
<i>functie</i>	<i>naam</i>	<i>handtekening</i>	<i>versie</i>
projectleider	ing. J. Luiten		definitief
controle / vrijgave	H. van Malsen		

Literatuurlijst

1. NEN 5725:2009, Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek, Nederland Normalisatie-instituut, 1 januari 2009.
2. NEN 5740:2009+A1:2016, Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, Nederland Normalisatie-instituut, 1 april 2016.
3. NEN 5707:2015+C1:2016, Protocol voor onderzoek naar asbest in bodem, Nederland Normalisatie-instituut, 1 augustus 2016.
4. NEN 5897:2015+C1:2016, Inspectie en monsterneming van asbest in bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat, Nederland Normalisatie-instituut, 1 augustus 2016.
5. NEN 5898:2015+C1:2016, Bepaling van het gehalte aan asbest in grond, waterbodem, bouw- en sloopafval en granulaat, Nederland Normalisatie-instituut, 1 augustus 2016.
6. NTA 5755:2010, Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek – Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging, Nederland Normalisatie-instituut, 1 juli 2010.
7. Besluit bodemkwaliteit (Bbk), 22 november 2007.
8. Regeling bodemkwaliteit (Rbk), 13 december 2007.
9. Circulaire bodemsanering; 1 juli 2013.
10. Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2018-2021, 19 december 2017.
11. Provinciale milieuverordening Zuid-Holland (negende tranche), Provincie Zuid-Holland, 2014
12. SIKB BRL 2000: Veldwerk milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek, versie 5, 12 december 2013.
13. Wijzigingsblad bij BRL 2000, versie 3, 10 maart 2016.
14. Protocol 2001, 'Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen', versie 3.2, 12 december 2013.
15. Protocol 2002, 'Het nemen van grondwatermonsters', versie 4, 12 december 2013.
16. Protocol 2003, 'Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek', versie 2.2, 10 maart 2016.
17. Protocol 2018, 'Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem', versie 3.2, 10 maart 2016.
18. Wet houdende regelen inzake bescherming van de bodem (Wet bodembescherming – Wbb), 3 juli 1986 en Wet houdende wijziging van de Wet bodembescherming en enkele andere wetten in verband met wijzigingen in het beleid inzake bodemsaneringen, 15 december 2005.

Bijlage 1

Regionale situatie

BMA Milieu B.V.	Projectnummer : 2018.0056	Regionale situatie
	<p>Opdrachtgever : Wepro Hold B.V.</p> <p>Project : Dijkweg 8 te Naaldwijk</p> <p>Schaal : 1:25.000</p>	

Bijlage 2

Locatie en boringen

- Legenda:
- grens onderzoekslocatie
 - boring
 - peilbuis
 - gat
 - nulpunt (vast meetpunt)

Opdr.gaver:
Wepro Hold B.V.

Onderzoekslocatie:
Dijkweg 8, Naaldwijk

Datum:
05-04-2018

Schaal:
1:500

Projectnummer:
2018.0056

Blk. nr.:

1

BMA Milieu

0m. 25m.

Bijlage 3

Toetsing analyseresultaten

Project	2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk						
Certificaten	747497						
Toetsing	T.12 - Beoordeling kwaliteit van grond volgens Wbb						
Toetsversie	BoToVa 3.0.0					Toetsdatum: 16 maart 2018 08:28	

Monsterreferentie	5620534						
Monsteromschrijving	MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 01 (0-50) 04 (0-50) 02 (0-50)						

Analyse	Eenheid	Analyseseres.	Gestand.Res.	Toetsoordeel	AW	T	I
<i>Lutum/Humus</i>							
Organische stof	% (m/m ds)	8.8	10				
Lutum	% (m/m ds)	8.9	25				
<i>Droogrest</i>							
droge stof	%	72.5	72.5	@			
<i>Metalen ICP-AES</i>							
barium (Ba)	mg/kg ds	50	100	@			
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	< 0.17	-	0.6	6.8	13
kobalt (Co)	mg/kg ds	3.5	7.0	-	15	102.5	190
koper (Cu)	mg/kg ds	13	18	-	40	115	190
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.15	0.18	1.2 AW	0.15	18.075	36
lood (Pb)	mg/kg ds	49	62	1.2 AW	50	290	530
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	< 1.0	-	1.5	95.75	190
nikkel (Ni)	mg/kg ds	11	20	-	35	67.5	100
zink (Zn)	mg/kg ds	77	120	-	140	430	720
<i>Minerale olie</i>							
minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	68	77	-	190	2595	5000
<i>Polycyclische koolwaterstoffen</i>							
naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035				
fenantreen	mg/kg ds	0.14	0.14				
anthraceen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035				
fluoranteen	mg/kg ds	0.27	0.27				
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	0.11	0.11				
chryseen	mg/kg ds	0.17	0.17				
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0.11	0.11				
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.13	0.13				
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.1	0.1				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0.08	0.08				
<i>Sommaties</i>							
som PAK (10)	mg/kg ds	1.2	1.2	-	1.5	20.75	40
<i>Polychloorbifenylen</i>							
PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080				
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080				
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080				
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080				
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080				
PCB - 153	mg/kg ds	0.001	0.0011				
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080				
<i>Sommaties</i>							
som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	0.0059	-	0.02	0.51	1

Organochloorbestrijdingsmiddelen

2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0.002	0.0023					0.32
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
dieldrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
endrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.0007	2.00035		4
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.0009	2.00045		4
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.001	8.5005		17
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.002	0.801		1.6
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.003	0.6015		1.2
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	@				
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.0085	1.00425		2
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	< 0.0016	@				
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080	-	0.003			
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.00080					

Sommaties

som DDD	mg/kg ds	0.001	< 0.0016	-	0.02	17.01		34
som DDE	mg/kg ds	0.001	< 0.0016	-	0.1	1.2		2.3
som DDT	mg/kg ds	0.003	0.0031	-	0.2	0.95		1.7
som drins (3)	mg/kg ds	0.002	< 0.0024	-	0.015	2.0075		4
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	< 0.0016	-	0.002	2.001		4
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	< 0.0016	-	0.002	2.001		4
som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	0.016	0.018	-	0.4			

Monsterreferentie	5620535							
Monsteromschrijving	MM2 06 (50-100) 06 (100-140)							
Analyse	Eenheid	Analyseseres.	Gestand.Res.	Toetsoordeel	AW	T	I	

Lutum/Humus

Organische stof	% (m/m ds)	0.8	10					
Lutum	% (m/m ds)	4.5	25					

Droogrest

droge stof	%	87.5	87.5	@				
------------	---	------	-------------	---	--	--	--	--

Metaalen ICP-AES

barium (Ba)	mg/kg ds	< 20	< 41	@				
cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0.2	< 0.23	-	0.6	6.8		13
kobalt (Co)	mg/kg ds	< 3	< 5.8	-	15	102.5		190
koper (Cu)	mg/kg ds	8.8	17	-	40	115		190
kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0.09	0.12	-	0.15	18.075		36
lood (Pb)	mg/kg ds	41	62	1.2 AW	50	290		530
molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1.5	< 1.0	-	1.5	95.75		190
nikkel (Ni)	mg/kg ds	6	14	-	35	67.5		100
zink (Zn)	mg/kg ds	23	48	-	140	430		720

Minerale olie

minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	< 35	< 120	-	190	2595		5000
-----------------------------------	----------	------	-----------------	---	-----	------	--	------

Polycyclische koolwaterstoffen

naftaleen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
fenantreen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
anthraceen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
fluoranteen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
benzo(a)antraceen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
chryseen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
benzo(a)pyreen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	< 0.05	< 0.035

Sommaties

som PAK (10)	mg/kg ds	0.35	< 0.35	-	1.5	20.75	40
--------------	----------	------	---------------	---	-----	-------	----

Polychloorbifenylen

PCB - 28	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035
PCB - 52	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035
PCB - 101	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035
PCB - 118	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035
PCB - 138	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035
PCB - 153	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035
PCB - 180	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035

Sommaties

som PCBs (7)	mg/kg ds	0.005	< 0.024	-	0.02	0.51	1
--------------	----------	-------	----------------	---	------	------	---

Organochloorbestrijdingsmiddelen

2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
aldrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				0.32
dieldrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
endrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
telodrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
isodrin	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
heptachloor	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.0007	2.00035	4
heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.0009	2.00045	4
alfa - HCH	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.001	8.5005	17
beta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.002	0.801	1.6
gamma - HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.003	0.6015	1.2
delta - HCH	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	@			
hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.0085	1.00425	2
endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0.002	< 0.0070	@			
hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035	-	0.003		
chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				
chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0.001	< 0.0035				

Sommaties

som DDD	mg/kg ds	0.001	< 0.0070	-	0.02	17.01	34
som DDE	mg/kg ds	0.001	< 0.0070	-	0.1	1.2	2.3
som DDT	mg/kg ds	0.001	< 0.0070	-	0.2	0.95	1.7
som drins (3)	mg/kg ds	0.002	< 0.010	-	0.015	2.0075	4
som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0.001	< 0.0070	-	0.002	2.001	4
som chloordaan	mg/kg ds	0.001	< 0.0070	-	0.002	2.001	4
som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	0.015	< 0.074	-	0.4		

Legenda

@	Geen toetsoordeel mogelijk
x AW	x maal Achtergrondwaarde
-	<= Achtergrondwaarde

berekening asbest o.b.v. gehalten in grond of puin incl. grove fractie

Projectcode: 2018.0056
Projectnaam: Dijkweg 8 te Naaldwijk
Monsterpunt: gat 6

gat/sleuf

lengte gat/sleuf (m ¹)	:	0,30		
breedte gat/sleuf (m ¹)	:	0,30		
laagdikte gat/sleuf (m ¹)	:	0,50	volume gat/sleuf (m ³)	: 0,045
dichtheid (kg/m ³)	:	1750,00		
inspectie-efficiëntie (%)	:	100%		
droge stofgehalte monster (%)	:	81%	totaal gewicht gat/sleuf (kg)	: 63,55125

asbesthoudende materialen

serpentijn massa asbest (mg)	:	0,0	totaal gewogen gehalte	
amfibool massa asbest (mg)	:	0,0	asbest in materiaal (mg)*	: 0,0

* Gehalte aan amfiboolasbest (crocidoliet, amosiet, anthofylliet, tremoliet, actinoliet) is reeds met factor 10 vermenig-vuldigd.
Dit om de concentratie aan amfiboolasbest om te rekenen naar serpentijnasbestconcentratie (chrysotiel)

berekende concentratie asbest in
materiaal (fractie > 20 mm) (mg/kg ds) : 0,000 $(= \frac{\text{totaal gewogen gehalte asbest in materiaal (mg)}}{\text{totaal gewicht gat/sleuf (kg)}}$)

correctie afgezeefde grove fractie

concentratie asbest in puin/grond (fractie < 20 mm) (mg/kg ds)	:	0,9		
monstergewicht (< 20 mm) (veldnat, kg)	:	14,93	(excl. emmer)	
afgezeefde fractie (> 20 mm) (kg)	:	0,76		
afgezeefde grove fractie (> 20 mm) (%)	:	1,2%		
massa fractie < 20 mm + > 20 mm (kg ds)	:	63,55125	massa fractie < 20 mm (kg ds)	: 62,8

gehalte in grondmonster gecorrigeerd
voor fractie > 20 mm (mg/kg ds) : 0,889

eindoordeel (berekende concentratie asbest in materiaal + gehalte in grondmonster gecorrigeerd voor fractie > 20 mm)

Totale concentratie asbest (mg/kg ds) :	0,889	< interventiewaarde (van 100 mg/kg ds)
		< criterium voor nader onderzoek (van 50 mg/kg ds)

Project	2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk						
Certificaten	750260						
Toetsing	T.13 - Beoordeling kwaliteit van grondwater volgens Wbb						
Toetsversie	BoToVa 2.0.0			Toetsdatum: 29 maart 2018 10:41			

Monsterreferentie	5627636						
Monsteromschrijving	06-6-1						

Analyse	Eenheid	Analysesres.	Toetsoordeel	S	T	I
---------	---------	--------------	--------------	---	---	---

Metalen ICP-MS (opgelost)

arsen (As)	µg/l	5.1	-	10	35	60
barium (Ba)	µg/l	47	-	50	337.5	625
cadmium (Cd)	µg/l	< 0.2	-	0.4	3.2	6
chrom (Cr)	µg/l	< 1	-	1	15.5	30
kobalt (Co)	µg/l	3.3	-	20	60	100
koper (Cu)	µg/l	5.5	-	15	45	75
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	µg/l	< 0.05	-	0.05	0.175	0.3
lood (Pb)	µg/l	< 2	-	15	45	75
molybdeen (Mo)	µg/l	2.6	-	5	152.5	300
nikkel (Ni)	µg/l	8	-	15	45	75
zink (Zn)	µg/l	10	-	65	432.5	800

Minerale olie

minerale olie (florisil clean-up)	µg/l	< 50	-	50	325	600
-----------------------------------	------	------	---	----	-----	-----

Vluchtige aromaten

benzeen	µg/l	< 0.2	-	0.2	15.1	30
ethylbenzeen	µg/l	< 0.2	-	4	77	150
naftaleen	µg/l	< 0.02	-	0.01	35.005	70
o-xyleen	µg/l	< 0.1	-	-	-	-
styreen	µg/l	< 0.2	-	6	153	300
tolueen	µg/l	< 0.2	-	7	503.5	1000
xyleen (som m+p)	µg/l	< 0.2	-	-	-	-

Sommaties aromaten

som xylenen	µg/l	0.2	-	0.2	35.1	70
-------------	------	-----	---	-----	------	----

Vluchtige chlooralifaten

1,1,1-trichloorethaan	µg/l	< 0.1	-	0.01	150.005	300
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	< 0.1	-	0.01	65.005	130
1,1-dichloorethaan	µg/l	< 0.2	-	7	453.5	900
1,1-dichlooretheen	µg/l	< 0.1	-	0.01	5.005	10
1,1-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2	-	-	-	-
1,2-dichloorethaan	µg/l	< 0.2	-	7	203.5	400
1,2-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2	-	-	-	-
1,3-dichloorpropaan	µg/l	< 0.2	-	-	-	-
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	< 0.1	-	-	-	-
dichloormethaan	µg/l	< 0.2	-	0.01	500.005	1000
monochlooretheen (vinylchlori	µg/l	< 0.2	-	0.01	2.505	5
tetrachlooretheen	µg/l	< 0.1	-	0.01	20.005	40
tetrachloormethaan	µg/l	< 0.1	-	0.01	5.005	10
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	< 0.1	-	-	-	-
trichlooretheen	µg/l	< 0.2	-	24	262	500
trichloormethaan	µg/l	< 0.2	-	6	203	400

Sommaties

som C+T dichlooretheen	µg/l	0.1	-	0.01	10.005	20
som dichloorpropanen	µg/l	0.4	-	0.8	40.4	80

Vluchtige gehalogeneerde alifaten - divers

tribroommethaan (bromofom	µg/l	< 0.2	@	-	-	630
---------------------------	------	-------	---	---	---	-----

Toetsoordeel monster 5627636:	Voldoet aan Streefwaarde
-------------------------------	--------------------------

Legenda

@	Geen toetsoordeel mogelijk
-	<= Streefwaarde

Bijlage 4

Analysecertificaten

BMA Milieu
T.a.v. de heer J.J.C. Luiten
Zuidweg 75
2671 MP NAALDWIJK

Uw kenmerk : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Ons kenmerk : Project 747497
Validatieref. : 747497_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode: DMJZ-GXZD-VNOJ-YBBY
Bijlage(n) : 3 tabel(len) + 2 oliechromatogram(men) + 1 bijlage(n)

Amsterdam, 15 maart 2018

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747497
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Monsterreferenties

5620534 = MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 01 (0-50) 04 (0-50) 02 (0-50)
5620535 = MM2 06 (50-100) 06 (100-140)

Opgegeven bemonsteringsdatum :	09/03/2018	09/03/2018
Ontvangstdatum opdracht :	09/03/2018	09/03/2018
Startdatum :	09/03/2018	09/03/2018
Monstercode :	5620534	5620535
Matrix :	Grond	Grond

Monstervoorbewerking

S AS3000 (steekmonster)		uitgevoerd	uitgevoerd
S gewicht artefact	g	n.v.t.	n.v.t.
S soort artefact		n.v.t.	n.v.t.
S voorbewerking AS3000		uitgevoerd	uitgevoerd

Algemeen onderzoek - fysisch

S droge stof	%	72,5	87,5
S organische stof (gec. voor lutum)	% (m/m ds)	8,8	0,8
S lutumgehalte (pipetmethode)	% (m/m ds)	8,9	4,5

Anorganische parameters - metalen

S barium (Ba)	mg/kg ds	50	< 20
S cadmium (Cd)	mg/kg ds	< 0,20	< 0,20
S kobalt (Co)	mg/kg ds	3,5	< 3,0
S koper (Cu)	mg/kg ds	13	8,8
S kwik (Hg) (niet vluchtig)	mg/kg ds	0,15	0,09
S lood (Pb)	mg/kg ds	49	41
S molybdeen (Mo)	mg/kg ds	< 1,5	< 1,5
S nikkel (Ni)	mg/kg ds	11	6
S zink (Zn)	mg/kg ds	77	23

Organische parameters - niet aromatisch

S minerale olie (florisil clean-up)	mg/kg ds	68	< 35
-------------------------------------	----------	----	------

Organische parameters - aromatisch
Polycyclische koolwaterstoffen:

S naftaleen	mg/kg ds	< 0,05	< 0,05
S fenantreen	mg/kg ds	0,14	< 0,05
S anthraceen	mg/kg ds	< 0,05	< 0,05
S fluoranteen	mg/kg ds	0,27	< 0,05
S benzo(a)antracene	mg/kg ds	0,11	< 0,05
S chryseen	mg/kg ds	0,17	< 0,05
S benzo(k)fluoranteen	mg/kg ds	0,11	< 0,05
S benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,13	< 0,05
S benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0,10	< 0,05
S indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kg ds	0,08	< 0,05
S som PAK (10)	mg/kg ds	1,2	0,35

Organische parameters - gehalogeneerd
Polychloorbifenylen:

S PCB -28	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S PCB -52	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S PCB -101	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S PCB -118	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S PCB -138	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S PCB -153	mg/kg ds	0,001	< 0,001
S PCB -180	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S som PCBs (7)	mg/kg ds	0,005	0,005

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

Opdrachtverificatiecode: DMJZ-GXZD-VNOJ-YBBY

Ref.: 747497_certificaat_v1

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747497
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Monsterreferenties

5620534 = MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 01 (0-50) 04 (0-50) 02 (0-50)
5620535 = MM2 06 (50-100) 06 (100-140)

Opgegeven bemonsteringsdatum :	09/03/2018	09/03/2018
Ontvangstdatum opdracht :	09/03/2018	09/03/2018
Startdatum :	09/03/2018	09/03/2018
Monstercode :	5620534	5620535
Matrix :	Grond	Grond

Organische parameters - bestrijdingsmiddelen
Organochloorbestrijdingsmiddelen:

S 2,4-DDD (o,p-DDD)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S 4,4-DDD (p,p-DDD)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S 2,4-DDE (o,p-DDE)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S 4,4-DDE (p,p-DDE)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S 2,4-DDT (o,p-DDT)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S 4,4-DDT (p,p-DDT)	mg/kg ds	0,002	< 0,001
S aldrin	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S dieldrin	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S endrin	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S telodrin	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S isodrin	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S heptachloor	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S heptachloorepoxide (cis)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S heptachloorepoxide (trans)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S alfa-endosulfan	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S alfa -HCH	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S beta -HCH	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S gamma -HCH (lindaan)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S delta -HCH	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S hexachloorbenzeen	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S endosulfansulfaat	mg/kg ds	< 0,002	< 0,002
S hexachloorbutadieen	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S chloordaan (cis)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
S chloordaan (trans)	mg/kg ds	< 0,001	< 0,001
som DDD	mg/kg ds	0,001	0,001
som DDE	mg/kg ds	0,001	0,001
som DDT	mg/kg ds	0,003	0,001
S som DDD /DDE /DDTs	mg/kg ds	0,006	0,004
S som drins (3)	mg/kg ds	0,002	0,002
S som c/t heptachloorepoxide	mg/kg ds	0,001	0,001
S som HCHs (3)	mg/kg ds	0,002	0,002
S som chloordaan	mg/kg ds	0,001	0,001
som OCBs (waterbodem)	mg/kg ds	0,018	0,017
som OCBs (landbodem)	mg/kg ds	0,016	0,015

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747497
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

Organische stof gehalte (gecorrigeerd voor lutum en vrij ijzer in de vorm van Fe₂O₃)

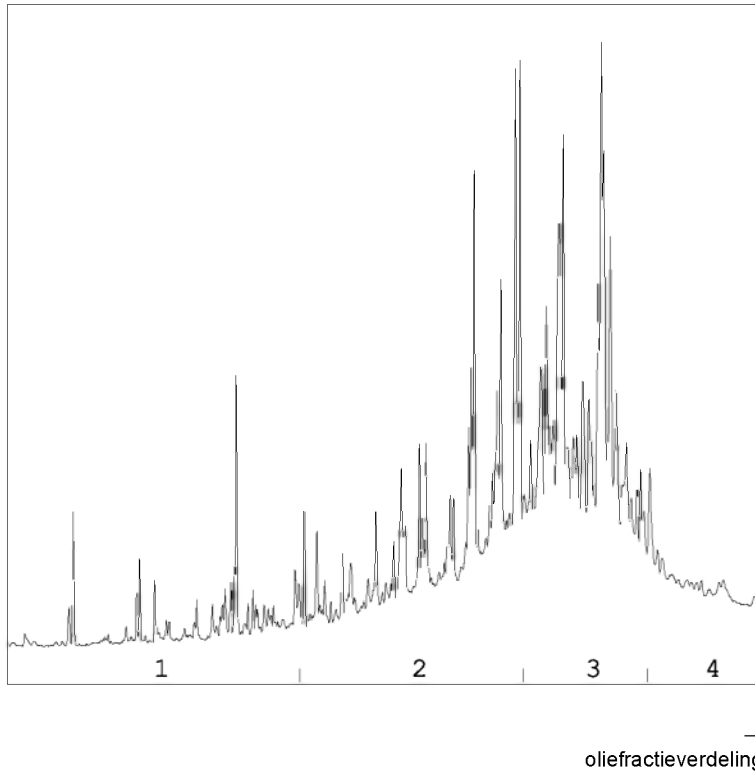
Het organische stofgehalte is gecorrigeerd voor het in het analysecertificaat gerapporteerde lutumgehalte. Indien het lutumgehalte niet is gerapporteerd is de correctie uitgevoerd met een lutumgehalte van 5,4% (gemiddeld lutumgehalte Nederlandse bodem, AS3010/AS3210, prestatieblad organische stofgehalte in grond/waterbodem). Indien het vrij ijzergehalte is bepaald en groter is dan 5 % m/m, is bij de berekening van het organische stof gecorrigeerd voor dat gehalte aan vrij ijzer.

Sommatie van concentraties voor groepsparameters

De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : 5620534
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Uw referentie : MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 01 (0-50) 04 (0-50) 02 (0-50)
Methode : minerale olie (florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

OLIEFRACTIEVERDELING

1) fractie > C10 - C19	6 %
2) fractie C19 - C29	38 %
3) fractie C29 - C35	47 %
4) fractie C35 -< C40	10 %

minerale olie gehalte: 68 mg/kg ds

Minerale olie

Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

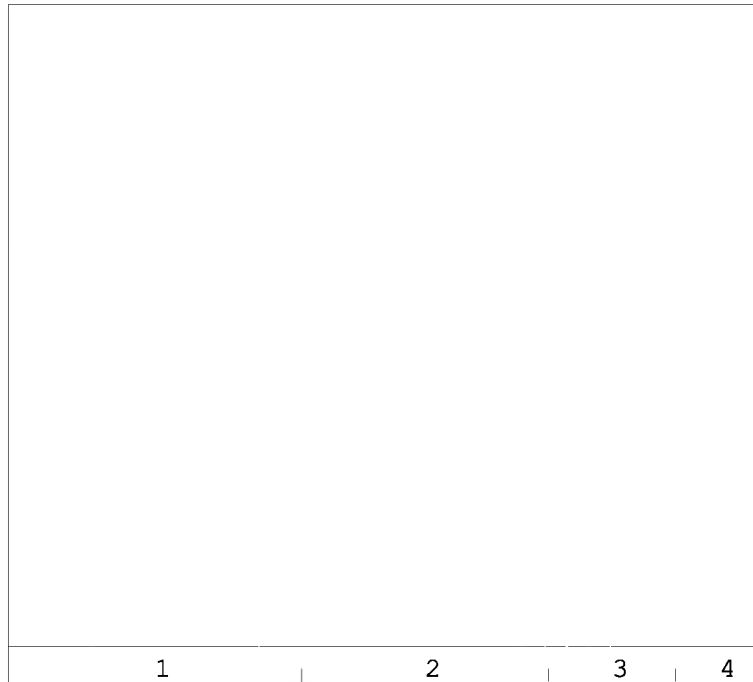
Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : 5620535
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Uw referentie : MM2 06 (50-100) 06 (100-140)
Methode : minerale olie (florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

→
oliefractieverdeling

minerale olie gehalte: <35 mg/kg ds

Minerale olie

Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747497
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000

In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

voorbewerking AS3000	: Conform AS3000 en NEN-EN 16179
Droge stof	: Conform AS3010 prestatieblad 2
Organische stof (gec. voor lutum)	: Conform AS3010 prestatieblad 3 en gelijkwaardig aan NEN 5754
Lutumgehalte (pipetmethode)	: Conform AS3010 prestatieblad 4; gelijkwaardig aan NEN 5753
Barium (Ba)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Cadmium (Cd)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Kobalt (Co)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Koper (Cu)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN-ISO 16772 en destructie conform NEN 6961
Lood (Pb)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Molybdeen (Mo)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Nikkel (Ni)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Zink (Zn)	: Conform AS3010 prestatieblad 5; NEN 6966 en destructie conform NEN 6961
Minerale olie (florisil clean-up)	: Conform AS3010 prestatieblad 7
PAKs	: Conform AS3010 prestatieblad 6
PCBs	: Conform AS3010 prestatieblad 8
OCS	: Conform AS3020 prestatiebladen 1, 2 en 3

BMA Milieu
T.a.v. de heer J.J.C. Luiten
Zuidweg 75
2671 MP NAALDWIJK

Uw kenmerk : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Ons kenmerk : Project 747496
Validatieref. : 747496_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode: TYDM-QUVX-JUON-IMUU
Bijlage(n) : 2 tabel(len) + 1 bijlage(n)

Amsterdam, 15 maart 2018

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747496
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Monstercode : 5620533
Uw referentie : 6 (0,00-0,50)
Opgegeven bemonsteringsdatum : 09/03/2018

Asbestonderzoek

Initialen analist : M.B.
Datum geanalyseerd : 15-03-2018

Analyse is uitgevoerd conform NEN 5898 (S).

Massa aangeleverde monster : 14930 g
Droge massa aangeleverde monster : 12049 g
Percentage droogrest : 80,7 m/m %
Type zeving : nat

zeeffractie (mm)	massa zeeffractie (gram)	percentage zeeffractie (m/m %)	massa onderzocht (gram)	percentage onderzocht (m/m %)	aantal asbest (deeltjes)	massa asbest-houdend materiaal (mg)
<0,5 mm	10535,4	88,9	6,9	0,07	n.v.t.	n.v.t.
0,5-1 mm	202,8	1,7	20,1	9,91	0	0,0
1-2 mm	144,2	1,2	32,4	22,47	0	0,0
2-4 mm	197,5	1,7	197,5	100,00	0	0,0
4-8 mm	502,2	4,2	502,2	100,00	0	0,0
8-20 mm	272,7	2,3	272,7	100,00	0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	100,00	0	0,0
Totaal	11854,8	100,0	1031,8		0	0,0

zeeffractie (mm)	asbest totaal			serpentijn asbest			amfibool asbest		
	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)	gehalte asbest (mg/kg ds)	ondergrens (mg/kg ds)	bovengrens (mg/kg ds)
<0,5 mm	-								
0,5-1 mm	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
1-2 mm	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0
2-4 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4-8 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
8-20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
>20 mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	<0,9	0,0	0,8	<0,9	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0

Aangetroffen type asbest : Geen
Bijzonderheden waargenomen : Geen

Serpentijn asbest is chrysotiel.
 Amfibool asbest is amosiet, crocidoliet, actinoliet, anthophylliet en tremoliet.

De bepalingsgrens is bepaald voor de zeeffracties kleiner dan 4 mm. De totale bepalingsgrens is verkregen door de bepalingsgrenzen van de afzonderlijke zeeffracties te sommeren.

Het materiaal is middels polarisatiemicroscopie onderzocht, de analyse is uitgevoerd conform NEN 5896.

gebondenheid	serpentijn asbest	amfibool asbest	totaal afgerond
hecht	0,0	0,0	0,0
niet hecht	0,0	0,0	0,0
totaal afgerond	0,0	0,0	

Gewogen concentratie (serpentijnasbestconcentratie vermeerderd met 10 maal de amfiboolasbestconcentratie) is: **<0,9 mg/kg ds**

De gewogen asbestconcentratie wordt berekend uit de niet-afgeronde gehalten aan serpentijn en amfibool asbest. De weergegeven resultaten zijn afgerond.

Verklaring kwalitatief onderzoek zeeffractie <0,5 mm:
 - : geen asbest waargenomen

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747496
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

Asbest

Individuele monsters van dit project zijn als asbest verdacht gekwalificeerd. De analysedeelmonsters zijn met beschermende maatregelen in het laboratorium in behandeling genomen.

Opmerking bij project: - Eurofins Omegam heeft het asbestonderzoek in dit/deze monster(s) uitgevoerd volgens de NEN 5898, en zoals beschreven in een aparte bijlage als onderdeel van dit analysecertificaat. Voor de analyseresultaten van het asbestonderzoek geldt dat Eurofins Omegam de analyse heeft uitgevoerd in de monsters die de opdrachtgever, zoals deze staan vermeld in de koptekst van dit analysecertificaat, zelf heeft genomen of laten nemen en aan Eurofins Omegam heeft aangeboden. Eurofins Omegam draagt geen verantwoordelijkheid inzake de herkomst en representativiteit alsmede de veiligheid tijdens de monsterneming.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 747496
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Analysemethoden in Grond (AS3000)

AS3000

In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

Asbestonderzoek : Conform AS3070 prestatieblad 1 en NEN 5898

.....

BMA Milieu
T.a.v. de heer J.J.C. Luiten
Zuidweg 75
2671 MP NAALDWIJK

Uw kenmerk : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Ons kenmerk : Project 750260
Validatieref. : 750260_certificaat_v1
Opdrachtverificatiecode: ERXD-CFJD-IKCP-QVJT
Bijlage(n) : 2 tabel(len) + 1 oliechromatogram(men) + 1 bijlage(n)

Amsterdam, 27 maart 2018

Hierbij zend ik u de resultaten van het laboratoriumonderzoek dat op uw verzoek is uitgevoerd in de door u aangeboden monsters.

De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de monsters, zoals die door u voor analyse ter beschikking werden gesteld.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel uitbesteed onderzoek, uitgevoerd door Eurofins Omegam volgens de methoden zoals ze zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat L086 en/of in de bundel "Analysevoorschriften Eurofins Omegam". De in dit onderzoek uitgevoerde onderzoeksmethoden van de geaccrediteerde analyses zijn in een aparte bijlage als onderdeel van dit analyse-certificaat opgenomen. De methoden zijn, voor zover mogelijk, ontleend aan de accreditatieprogramma's/schema's en NEN- EN- en/of ISO-voorschriften.

Ik wijs u erop dat het analyse-certificaat alleen in zijn geheel mag worden gereproduceerd. Ik vertrouw erop uw opdracht volledig en naar tevredenheid te hebben uitgevoerd. Heeft u naar aanleiding van deze rapportage nog vragen, dan verzoek ik u contact op te nemen met onze klantenservice.

Hoogachtend,
namens Eurofins Omegam,

Ing. J. Tukker
Manager productie

Op dit certificaat zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.
Dit analyse-certificaat mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 750260
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Monsterreferenties

5627636 = 06-6-1

Opgegeven bemonsteringsdatum : 19/03/2018
Ontvangstdatum opdracht : 20/03/2018
Startdatum : 20/03/2018
Monstercode : 5627636
Matrix : Grondwater

Anorganische parameters - metalen

Metalen ICP-MS (opgelost):

S arseen (As)	µg/l	5,1
S barium (Ba)	µg/l	47
S cadmium (Cd)	µg/l	< 0,2
S chroom (Cr)	µg/l	< 1
S kobalt (Co)	µg/l	3,3
S koper (Cu)	µg/l	5,5
S kwik (Hg) (niet vluchtig)	µg/l	< 0,05
S lood (Pb)	µg/l	< 2
S molybdeen (Mo)	µg/l	2,6
S nikkel (Ni)	µg/l	8,0
S zink (Zn)	µg/l	10

Organische parameters - niet aromatisch

S minerale olie (florisil clean-up) µg/l < 50

Organische parameters - aromatisch

Vluchtige aromaten:

S benzeen	µg/l	< 0,2
S ethylbenzeen	µg/l	< 0,2
S naftaleen	µg/l	< 0,02
S o-xyleen	µg/l	< 0,1
S styreen	µg/l	< 0,2
S toluen	µg/l	< 0,2
S xyleen (som m+p)	µg/l	< 0,2
S som xylenen	µg/l	0,2

Organische parameters - gehalogeneerd

Vluchtige chlooralifaten:

S 1,1,1-trichloorethaan	µg/l	< 0,1
S 1,1,2-trichloorethaan	µg/l	< 0,1
S 1,1-dichloorethaan	µg/l	< 0,2
S 1,1-dichlooretheen	µg/l	< 0,1
S 1,1-dichloorpropaan	µg/l	< 0,2
S 1,2-dichloorethaan	µg/l	< 0,2
S 1,2-dichloorpropaan	µg/l	< 0,2
S 1,3-dichloorpropaan	µg/l	< 0,2
S cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	< 0,1
S dichloormethaan	µg/l	< 0,2
S monochlooretheen (vinylchloride)	µg/l	< 0,2
S tetrachlooretheen	µg/l	< 0,1
S tetrachloormethaan	µg/l	< 0,1
S trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	< 0,1
S trichlooretheen	µg/l	< 0,2
S trichloormethaan	µg/l	< 0,2
S som C+T dichlooretheen	µg/l	0,1
S som dichloorpropanen	µg/l	0,4

Vluchtige gehalogeneerde alifaten - divers:

S tribroommethaan (bromofom) µg/l < 0,2

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

- De met een 'Q' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (registratienummer L086).

- De met een 'S' gemerkte analyses zijn door RvA geaccrediteerd (L086) en op basis van het schema AS 3000 erkend.

Opdrachtverificatiecode: ERXD-CFJD-1KCP-QVJT

Ref.: 750260_certificaat_v1

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 750260
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Opmerkingen m.b.t. analyses

Opmerking(en) algemeen

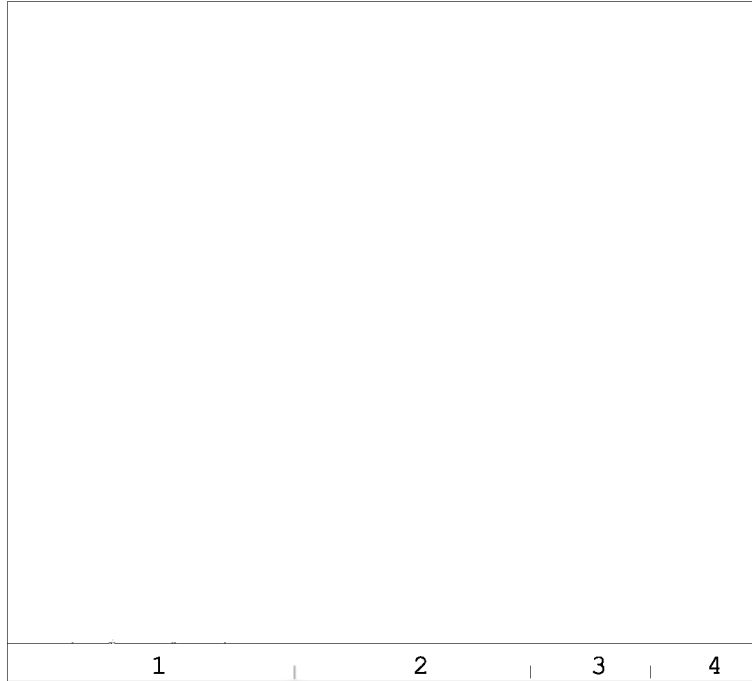
Sommatie van concentraties voor groepsparameters

De sommatie is uitgevoerd volgens AS3000 paragraaf 2.5.2 en bijlage 3.

OLIE-ONDERZOEK

Monstercode : 5627636
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Uw referentie : 06-6-1
Methode : minerale olie (florisil clean-up)

OLIECHROMATOGRAM

→
oliefractieverdeling

minerale olie gehalte: <50 µg/l

Minerale olie

Interpretatie: raadpleeg voor de typering van de oliesoort de OMEGAM oliebibliotheek.

De hoogte van de signalen is geen maat voor de concentratie van de olie in het monster.
(Het chromatogram heeft een variabele schaalindeling)

Bij een minerale olie gehalte kleiner dan de rapportagegrens worden geen oliefracties weergegeven.

Dit analyse-certificaat, inclusief voorblad en eventuele bijlage(n), mag niet anders dan in zijn geheel worden gereproduceerd.

ANALYSECERTIFICAAT

Project code : 750260
Project omschrijving : 2018.0056-Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever : BMA Milieu

Analysemethoden in Grondwater (AS3000)

AS3000

In dit analysecertificaat zijn de met 'S' gemerkte analyses uitgevoerd volgens de analysemethoden beschreven in het "Accreditatieschema Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodemp- en grondwateronderzoek (AS SIKB 3000)". Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd volgens de onderstaande analysemethoden. Deze analyses zijn vastgelegd in het geldende accreditatie-certificaat met bijbehorende verrichtingenlijst L086 van Eurofins Omegam BV.

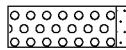
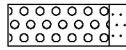
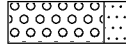

Arseen (As)	: Conform AS3150 prestatieblad 1 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Barium (Ba)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Chroom (Cr)	: Conform AS3150 prestatieblad 1 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg) (niet vluchtig)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	: Conform AS3110 prestatieblad 3 en conform NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie (florisil clean-up)	: Conform AS3110 prestatieblad 5
Aromaten (BTEXXN)	: Conform AS3130 prestatieblad 1
Styreen	: Conform AS3130 prestatieblad 1
Chlooralifaten	: Conform AS3130 prestatieblad 1
Vinylchloride	: Conform AS3130 prestatieblad 1

Bijlage 5

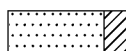
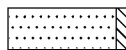
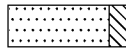
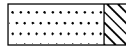
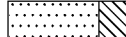
Bodemprofielen

Legenda (conform NEN 5104)

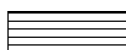
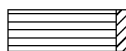
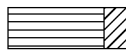

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

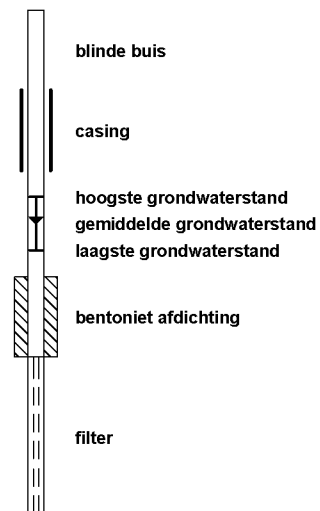
zand

- Zand, kleiig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiig
- Veen, sterk kleiig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

peilbuis

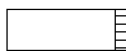

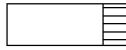

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

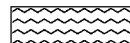
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

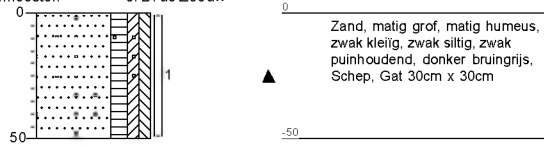

Projectnaam: Dijkweg 8 te Naaldwijk
Projectcode: 2018.0056

Boring: 01

Datum: 9-3-2018

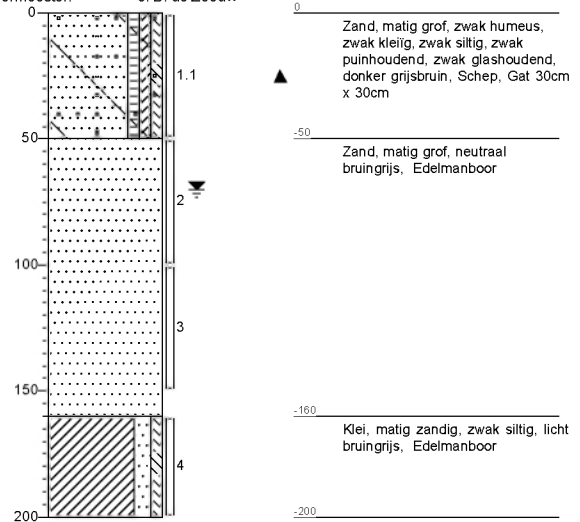
Boormeester: J. D. de Zeeuw

Boring: 02

Datum: 9-3-2018

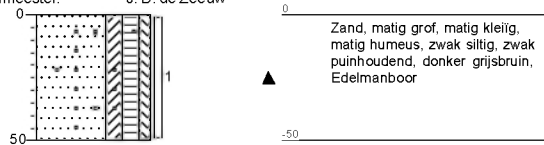
Boormeester: J. D. de Zeeuw

Boring: 03

Datum: 9-3-2018

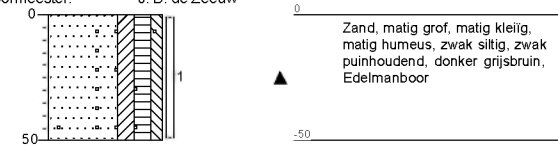
Boormeester: J. D. de Zeeuw

Boring: 04

Datum: 9-3-2018

Boormeester: J. D. de Zeeuw

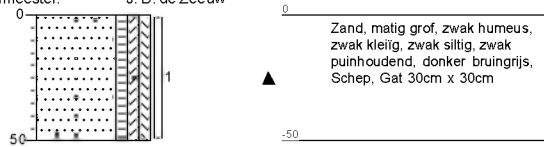

Projectnaam: Dijkweg 8 te Naaldwijk Projectcode: 2018.0056

Boring: 05

Datum: 9-3-2018

Boormeester: J. D. de Zeeuw

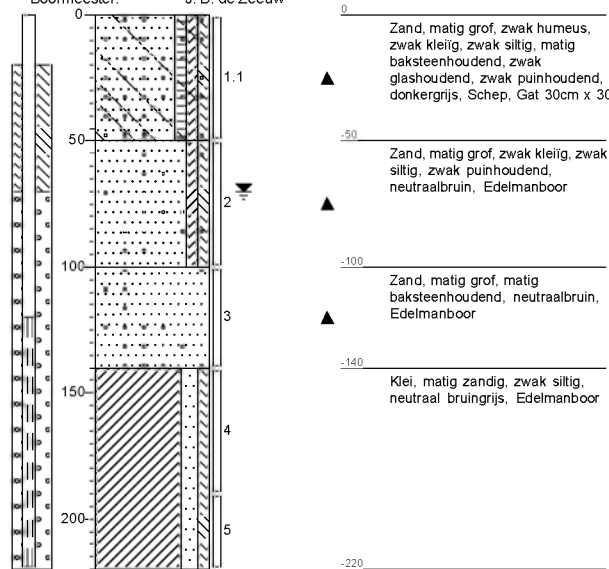

Zand, matig grof, zwak humeus, zwak kleilig, zwak siltig, zwak puinhoudend, donker bruingrijs, Schep, Gat 30cm x 30cm

Boring: 06

Datum: 9-3-2018

Boormeester: J. D. de Zeeuw

Zand, matig grof, zwak humeus, zwak kleilig, zwak siltig, matig baksteenhoudend, zwak glashoudend, zwak puinhoudend, donkergrijs, Schep, Gat 30cm x 30cm

Zand, matig grof, zwak kleilig, zwak siltig, zwak puinhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor

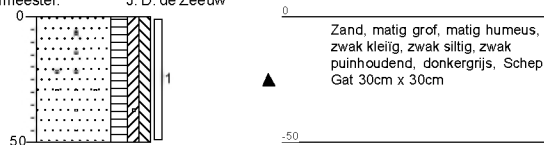
Zand, matig grof, matig baksteenhoudend, neutraalbruin, Edelmanboor

Klei, matig zandig, zwak siltig, neutraal bruingrijs, Edelmanboor

Boring: 07

Datum: 9-3-2018

Boormeester: J. D. de Zeeuw

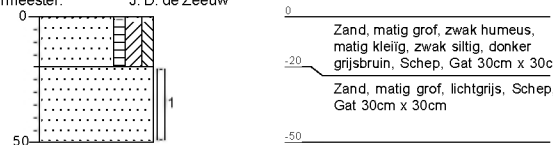

Zand, matig grof, matig humeus, zwak kleilig, zwak siltig, zwak puinhoudend, donkergrijs, Schep, Gat 30cm x 30cm

Boring: 08

Datum: 9-3-2018

Boormeester: J. D. de Zeeuw

Zand, matig grof, zwak humeus, matig kleilig, zwak siltig, donker grijsbruin, Schep, Gat 30cm x 30cm

Zand, matig grof, lichtgrijs, Schep, Gat 30cm x 30cm

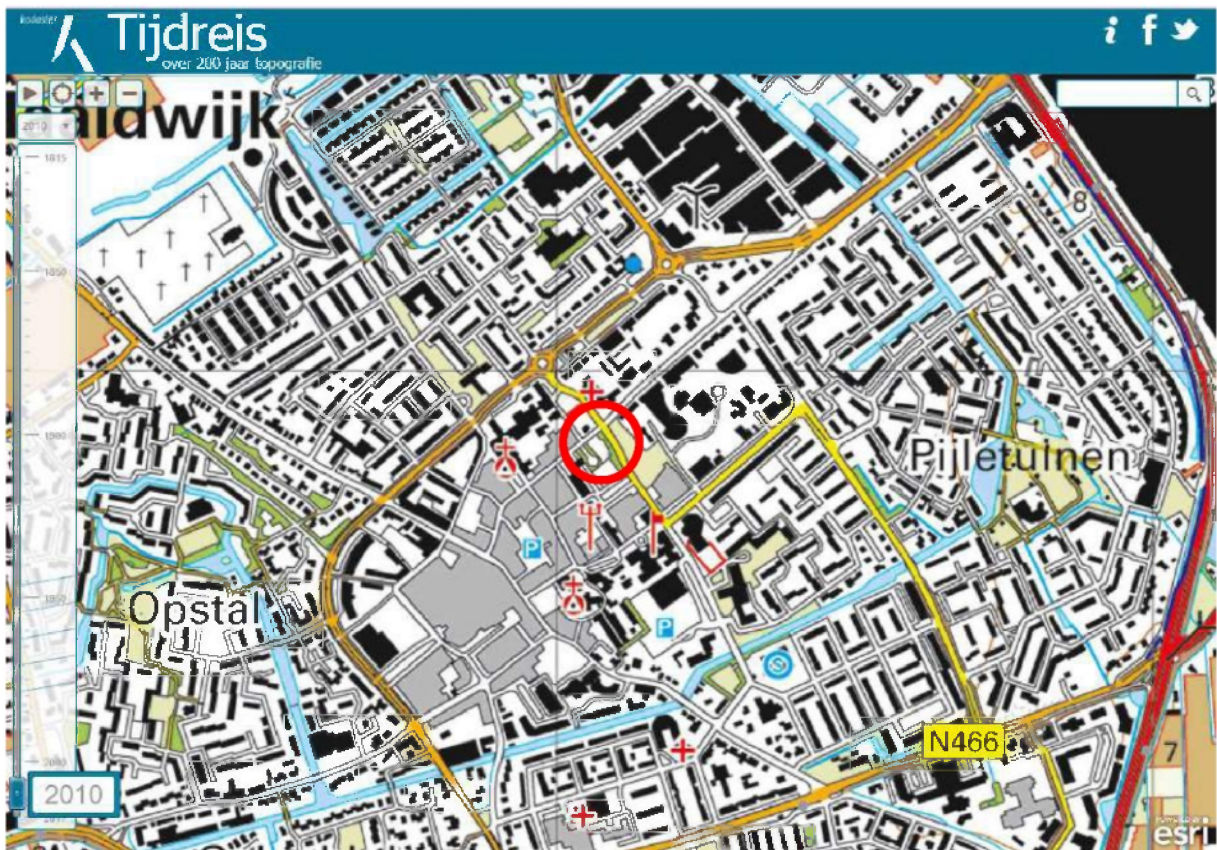
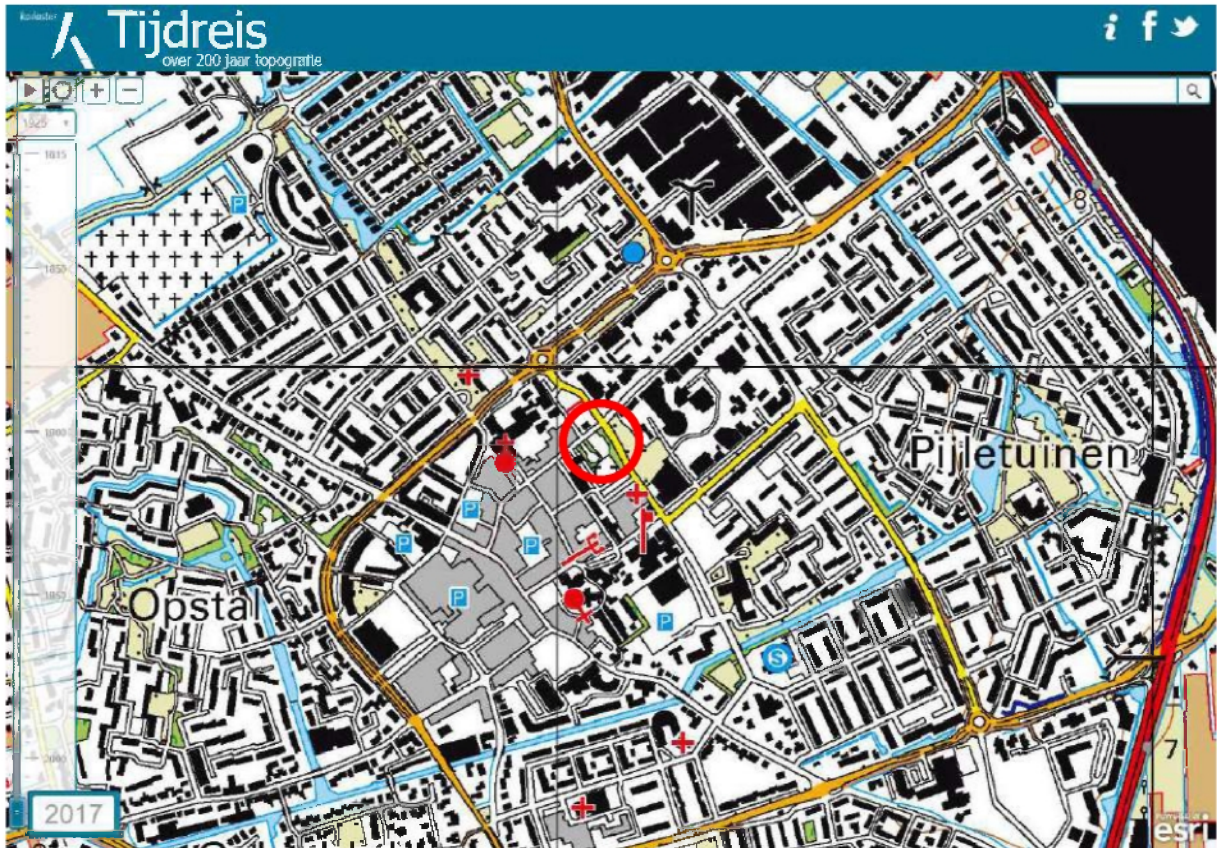
Bijlage 6

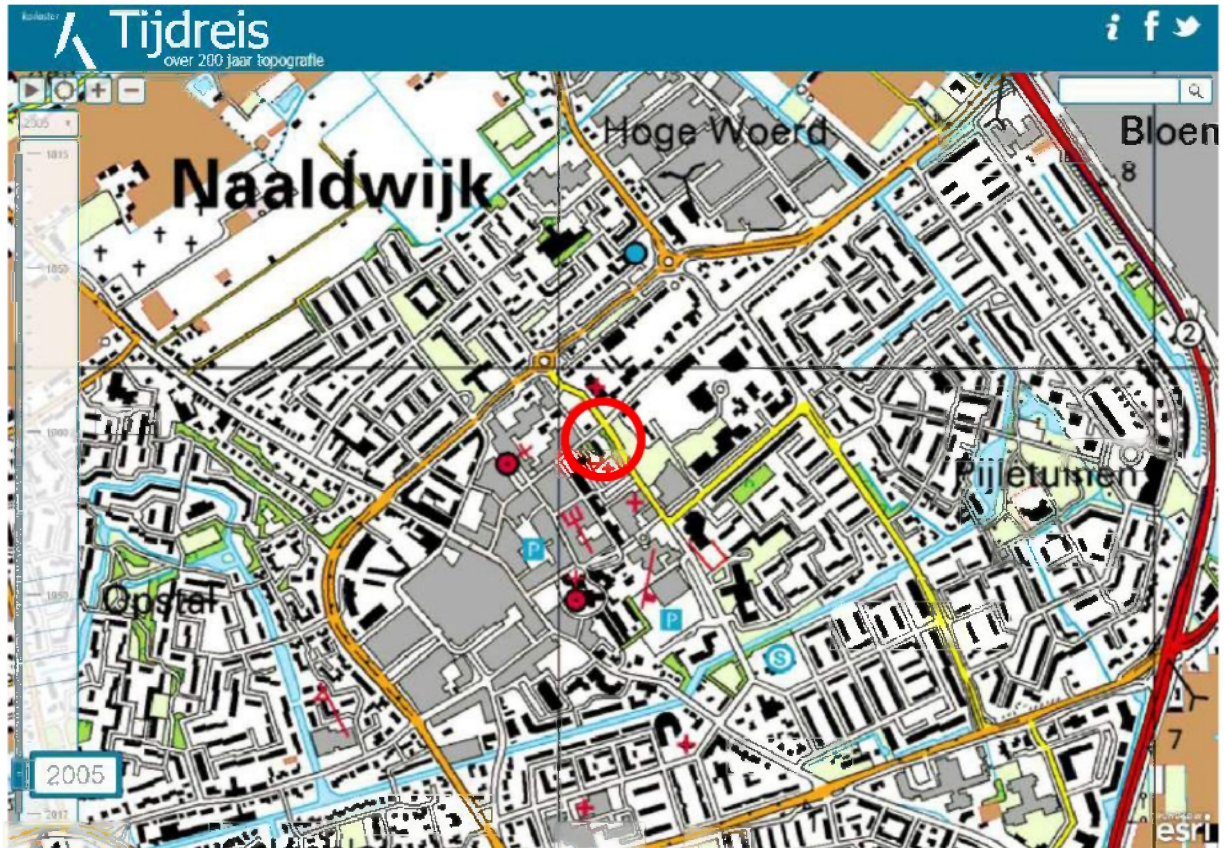
Fotoblad

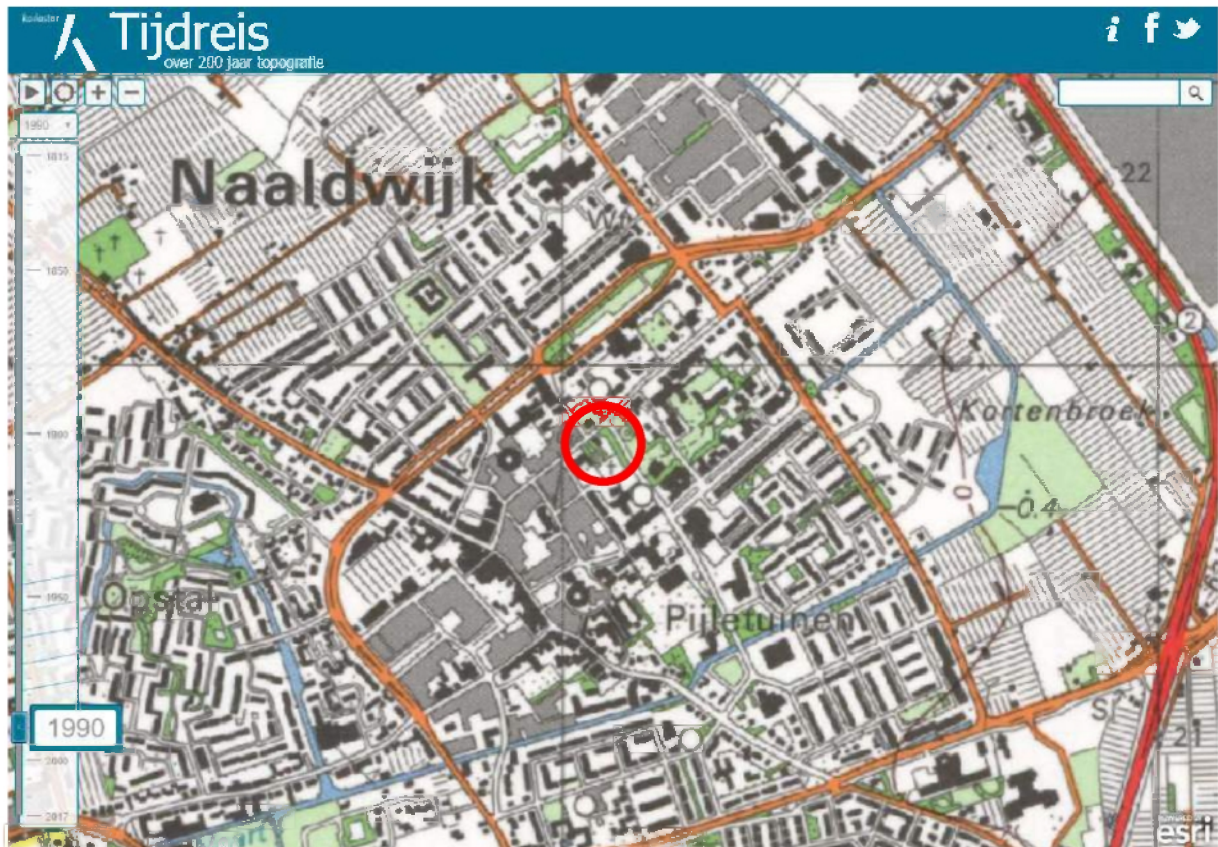

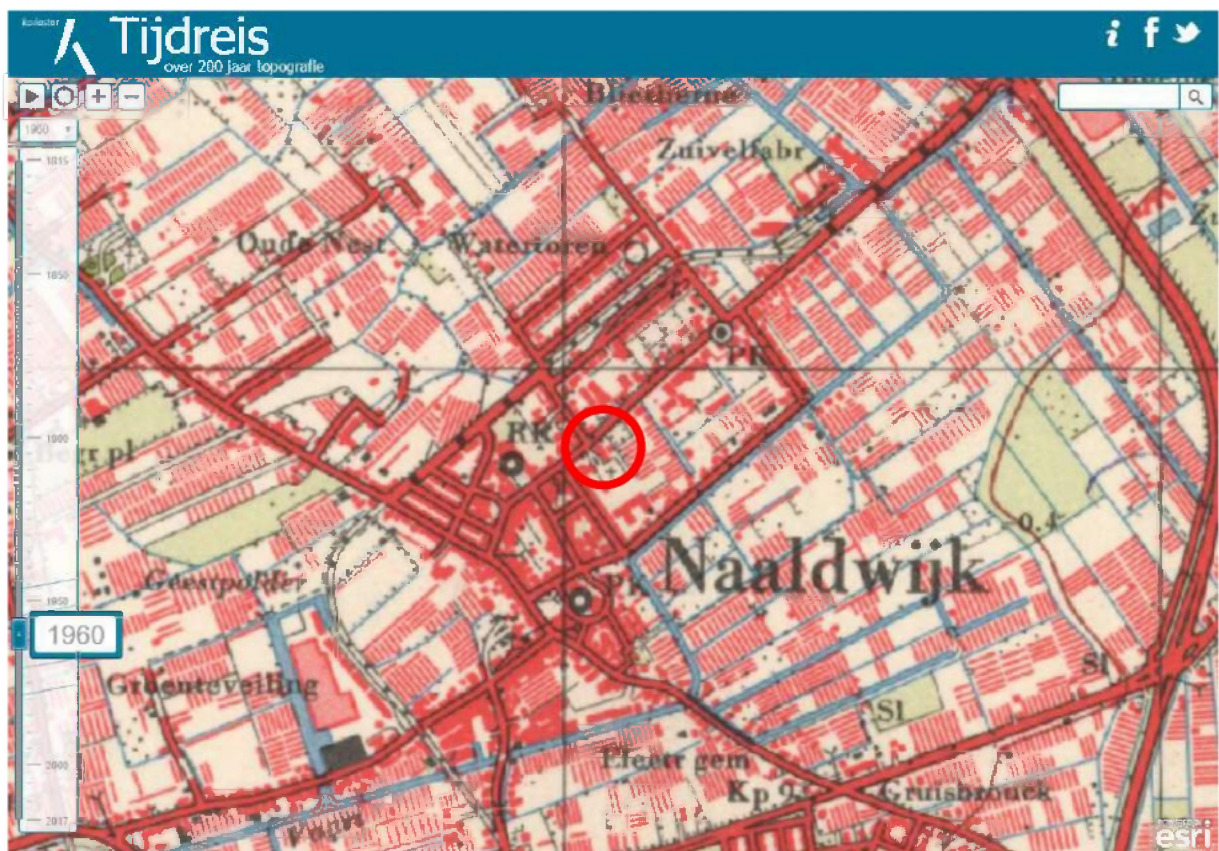
Bijlage 7

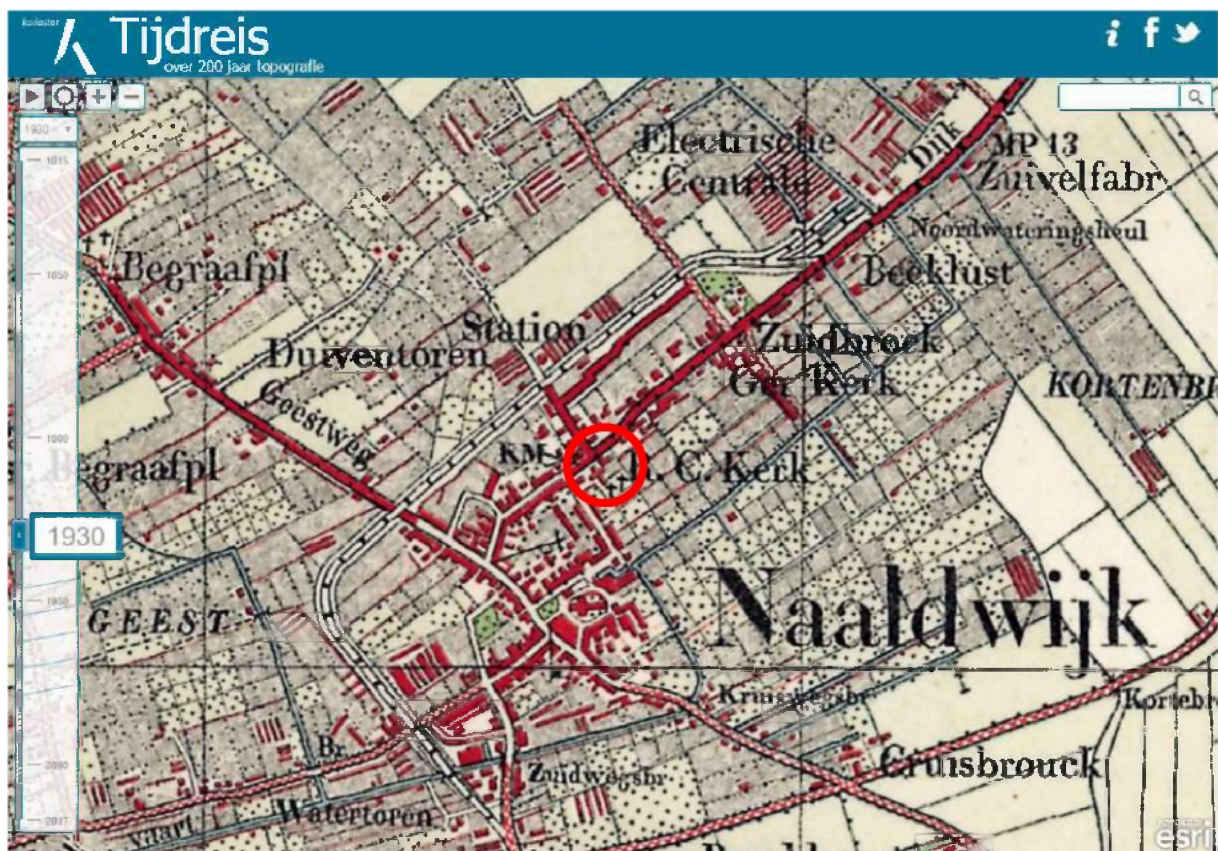
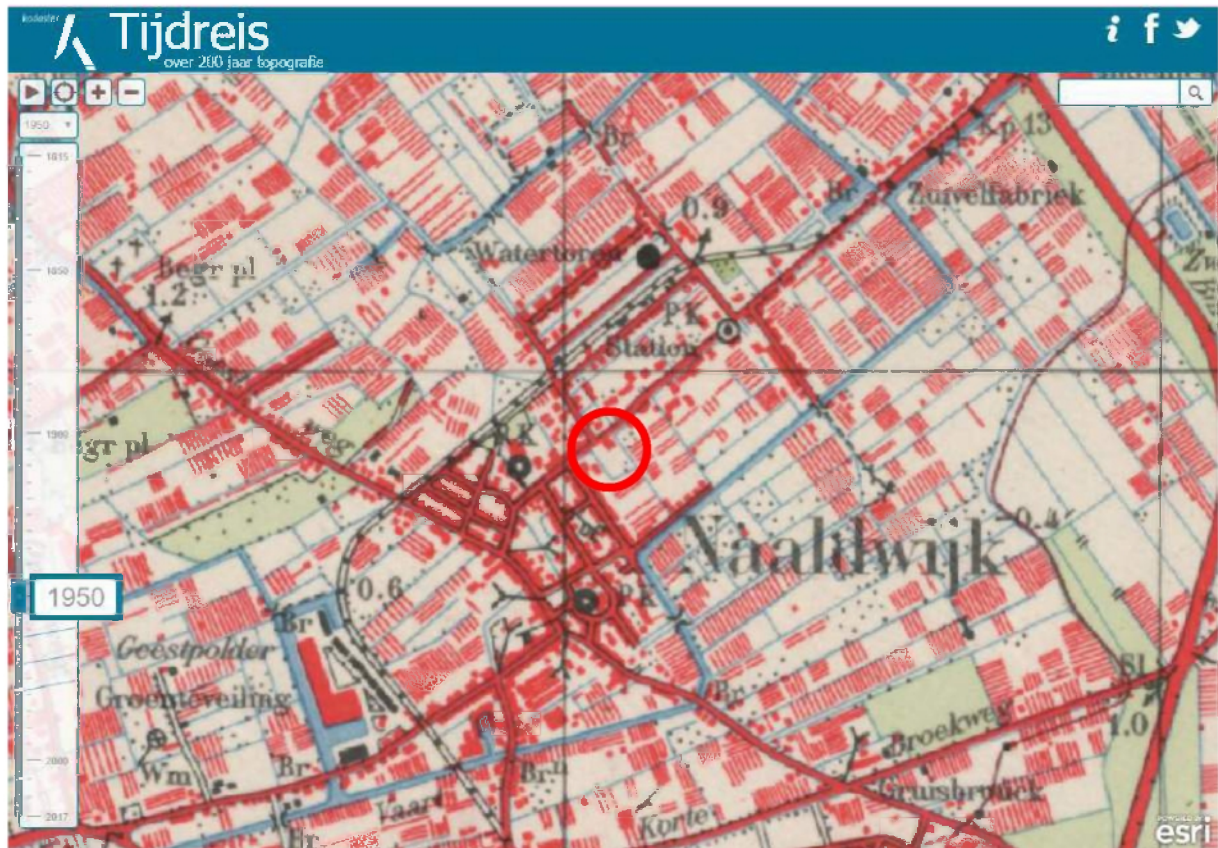
Historische informatie

**omgevingsdienst
HAAGLANDEN**

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 898 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

BMA Milieu B.V.
T.a.v. de heer J.J.C. Luiten
Zuidweg 75
2671 MP NAALDWIJK

Datum	Uw Brief	Ons Kenmerk	Afdeling	Contactpersoon
08 MAART 2018	27 februari 2018	ODH-2018-00021284	Toetsing & Vergunningverlening Milieu	C. Mul
Bijlage(n)	Uw Kenmerk	Zaaknummer	Team	Telefoonnummer
-	-	00511512	T&V Bodem, Grondwater & Ontgronding	06 212 55 628

Betreft
Aanlevering informatie vooronderzoek, Dijkweg 8 te Naaldwijk

E-mail
Christiaan.Mul@odh.nl

Geachte heer Luiten,

Hierbij ontvangt u de informatie met betrekking tot het vooronderzoek voor bovengenoemde locatie.

Gegevens locatie		
Adres + Huisnummer van t/m	Dijkweg 8	
Woonplaats	Naaldwijk	
Locatiecode/kenmerk	-	
Kadastrale gegevens	Sectie: D	Nummer: 9321

Gegevens aanvrager	
Naam	BMA Milieu B.V.
Postbus/Adres	Zuidweg 75
Postcode/Woonplaats	2671 MP, Naaldwijk
Contactpersoon	J.J.C. Luiten
Telefoon	0174-630743
Emailadres	jl@bma-milieu.nl

**omgevingsdienst
HAAGLANDEN**

Beoordeling	
1) Voormalige bedrijfsactiviteiten (HBB)	Niet bekend
Indien wel aanwezig, activiteiten	-
2) Gedempte sloot (HBB)	Niet bekend
Indien wel aanwezig, dempingsmateriaal	-
3) Uitgevoerde bodemonderzoeken	Niet bekend
Indien wel aanwezig, conclusie	-
Indien wel een vervolgactie, uitvoeren	n.v.t.
4) Beschikkingen Wbb	Geen Wbb locatie
Indien aanwezig, kenmerk/datum besluit	-
5) Bodemkwaliteitskaart	Wel bekend
Indien wel aanwezig, zone	Kwaliteit bovengrond: wonen Kwaliteit ondergrond: wonen
6) Tanks	Niet bekend
Indien wel aanwezig, tankinformatie	-
7) Wm-inrichting	Niet bekend
Indien wel aanwezig, aard	-

Relevante informatie in de omgeving van de locatie	
-	

Overige opmerkingen/bijlagen

Het complete bodemdossier kan desgewenst worden ingezien. Hiervoor kunt u een afspraak maken via vergunningen@odh.nl.

Hoewel zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van bovenstaande informatie, kan het zijn dat de informatie mogelijk onvolledig is en/of onjuistheden bevat. Niet alle informatie is bij ons bekend. Wij kunnen dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden ten aanzien van deze informatie.

Burgemeester en wethouders van Westland,
namens dezen,

ing. K.J. Alblas
Teamleider Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rapport Bodemloket

Geen locatiecode Kleine Woerdlaan

Datum: 27-02-2018

Legenda

Locatie	
Voortgang onderzoek	Gegevens aanwezig, status onbekend
	Saneringsactiviteit
	Voldoende onderzocht/gesaneerd
	Onderzoek uitvoeren
	Historie bekend
Mijnsteengebieden	Mijnsteengebieden Limburg Besluit Bodemkwaliteit

Inhoud

1 Algemeen

- 1.1 Administratieve gegevens
- 1.2 Statusinformatie
- 1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten
- 1.4 Onderzoeksrapporten
- 1.5 Besluiten
- 1.6 Saneringsinformatie
- 1.7 Contactgegevens

2 Disclaimer

1 Algemeen

Dit rapport is opgesteld met de gegevens uit <http://www.bodemloket.nl/>

1.1 Administratieve gegevens

Locatiennaam: Kleine Woerdlaan
Identificatiecode volgens bevoegd gezag:
Locatiecode gemeentelijk BIS: AA178303539
Adres: Kleine Woerdlaan Naaldwijk
Gegevensbeheerder: Omgevingsdienst Haaglanden
Als de gegevensbeheerder de provincie is, kan er bij de gemeente en/of de omgevingsdienst waar de locatie onder valt meer informatie beschikbaar zijn.

1.2 Statusinformatie

Vervolg: voldoende onderzocht.
Omschrijving: De resultaten van het uitgevoerde (historische) bodemonderzoek geven aan dat de (voormalige) activiteiten en/of de onderzoekslocatie voldoende zijn onderzocht in het kader van de Wet bodembescherming.

1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten

Omschrijving	Start	Eind
--------------	-------	------

1.4 Onderzoeksrapporten

Type	Auteur	Nummer	Datum
Indicatief onderzoek	Bma	BRF.2010.0222.01	2010-12-27

1.5 Besluiten

Type	Kenmerk	Datum
------	---------	-------

1.6 Saneringsinformatie

Bovengronds	Ondergronds	Start	Eind
-------------	-------------	-------	------

1.7 Contact

Gedetailleerde informatie over deze locatie kunt u opvragen bij Omgevingsdienst Haaglanden

2 Disclaimer

De bodeminformatie omvat alleen informatie die bij de provincie en gemeenten bekend is. Wanneer er geen gegevens op de kaart staan kunnen we niet met zekerheid zeggen dat de ondergrond schoon is. Andersom wijzen historische bedrijfsactiviteiten op de kaart niet zonder meer op bodemverontreiniging. Om daar duidelijkheid in te krijgen moet de bodem verder onderzocht worden.

De inhoud van deze bodeminformatiekaart is met de grootste zorg samengesteld. Toch kan het voorkomen dat de informatie verouderd is of onjuistheden bevat. Wij vragen daarvoor uw begrip. Neem voor de meest actuele situatie van een locatie contact op met de gegevensbeheerder van de locatie. De contactgegevens van de gegevensbeheerder staat hierboven.

Uw reactie stellen we op prijs. Het geeft ons gelegenheid de fouten en gebreken te herstellen. Rijkswaterstaat beheert de website Bodemloket. Vragen over de werking van de website kunt u stellen via onze helpdesk: <http://www.bodemplus.nl/helpdesk>.

Rapport Bodemloket

Geen locatiecode Dijkweg 19 te Naaldwijk

Datum: 27-02-2018

Legenda

Locatie	
Voortgang onderzoek	Gegevens aanwezig, status onbekend
	Saneringsactiviteit
	Voldoende onderzocht/gesaneerd
	Onderzoek uitvoeren
	Historie bekend
Mijnsteengebieden	Mijnsteengebieden Limburg Besluit Bodemkwaliteit

Inhoud

1 Algemeen

- 1.1 Administratieve gegevens
- 1.2 Statusinformatie
- 1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten
- 1.4 Onderzoeksrapporten
- 1.5 Besluiten
- 1.6 Saneringsinformatie
- 1.7 Contactgegevens

2 Disclaimer

1 Algemeen

Dit rapport is opgesteld met de gegevens uit <http://www.bodemloket.nl/>

1.1 Administratieve gegevens

Locatiennaam: Dijkweg 19 te Naaldwijk
Identificatiecode volgens bevoegd gezag:
Locatiecode gemeentelijk BIS: AA178306021
Adres: Dijkweg 19 2671GA Naaldwijk
Gegevensbeheerder: Omgevingsdienst Haaglanden
Als de gegevensbeheerder de provincie is, kan er bij de gemeente en/of de omgevingsdienst waar de locatie onder valt meer informatie beschikbaar zijn.

1.2 Statusinformatie

Vervolg: voldoende onderzocht.
Omschrijving: De resultaten van het uitgevoerde (historische) bodemonderzoek geven aan dat de (voormalige) activiteiten en/of de onderzoekslocatie voldoende zijn onderzocht in het kader van de Wet bodembescherming.

1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten

Omschrijving	Start	Eind
hbo-tank (ondergronds) (631242)	onbekend	1992
bloemenkwekerij (011214)	1965	1972

1.4 Onderzoeksrapporten

Type	Auteur	Nummer	Datum
Nader onderzoek	Bma Milieu B.V.	NEN-NO.2015.0060	2015-06-03

1.5 Besluiten

Type	Kenmerk	Datum
------	---------	-------

1.6 Saneringsinformatie

Bovengronds	Ondergronds	Start	Eind
-------------	-------------	-------	------

1.7 Contact

Gedetailleerde informatie over deze locatie kunt u opvragen bij Omgevingsdienst haaglanden

2 Disclaimer

De bodeminformatie omvat alleen informatie die bij de provincie en gemeenten bekend is. Wanneer er geen gegevens op de kaart staan kunnen we niet met zekerheid zeggen dat de ondergrond schoon is. Andersom wijzen historische bedrijfsactiviteiten op de kaart niet zonder meer op bodemverontreiniging. Om daar duidelijkheid in te krijgen moet de bodem verder onderzocht worden.

De inhoud van deze bodeminformatiekaart is met de grootste zorg samengesteld. Toch kan het voorkomen dat de informatie verouderd is of onjuistheden bevat. Wij vragen daarvoor uw begrip. Neem voor de meest actuele situatie van een locatie contact op met de gegevensbeheerder van de locatie. De contactgegevens van de gegevensbeheerder staat hierboven.

Uw reactie stellen we op prijs. Het geeft ons gelegenheid de fouten en gebreken te herstellen. Rijkswaterstaat beheert de website Bodemloket. Vragen over de werking van de website kunt u stellen via onze helpdesk: <http://www.bodemplus.nl/helpdesk>.

Rapport Bodemloket

Geen locatiecode
HBB: DROOG/AMERICAN;Dijkweg 7

Datum: 27-02-2018

Legenda

Locatie	
Voortgang onderzoek	Gegevens aanwezig, status onbekend
	Saneringsactiviteit
	Voldoende onderzocht/gesaneerd
	Onderzoek uitvoeren
Mijnsteengebieden	Historie bekend
	Mijnsteengebieden Limburg Besluit Bodemkwaliteit

Inhoud

1 Algemeen

- 1.1 Administratieve gegevens
- 1.2 Statusinformatie
- 1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten
- 1.4 Onderzoeksrapporten
- 1.5 Besluiten
- 1.6 Saneringsinformatie
- 1.7 Contactgegevens

2 Disclaimer

1 Algemeen

Dit rapport is opgesteld met de gegevens uit <http://www.bodemloket.nl/>

1.1 Administratieve gegevens

Locatiennaam: HBB: DROOG/AMERICAN;Dijkweg 7
Identificatiecode volgens bevoegd gezag:
Locatiecode gemeentelijk BIS: AA178306020
Adres: Dijkweg 7 2671GA Naaldwijk
Gegevensbeheerder: Omgevingsdienst Haaglanden
Als de gegevensbeheerder de provincie is, kan er bij de gemeente en/of de omgevingsdienst waar de locatie onder valt meer informatie beschikbaar zijn.

1.2 Statusinformatie

Vervolg:
Omschrijving:

1.3 Verontreinigende (onderzochte) activiteiten

Omschrijving	Start	Eind
grond-, water- en wegebouwkundige bedrijven (45231)	onbekend	onbekend
benzine-service-station (5050)	1923	onbekend

1.4 Onderzoeksrapporten

Type	Auteur	Nummer	Datum
------	--------	--------	-------

1.5 Besluiten

Type	Kenmerk	Datum
------	---------	-------

1.6 Saneringsinformatie

Bovengronds	Ondergronds	Start	Eind
-------------	-------------	-------	------

1.7 Contact

Gedetailleerde informatie over deze locatie kunt u opvragen bij Omgevingsdienst Haaglanden

2 Disclaimer

De bodeminformatie omvat alleen informatie die bij de provincie en gemeenten bekend is. Wanneer er geen gegevens op de kaart staan kunnen we niet met zekerheid zeggen dat de ondergrond schoon is. Andersom wijzen historische bedrijfsactiviteiten op de kaart niet zonder meer op bodemverontreiniging. Om daar duidelijkheid in te krijgen moet de bodem verder onderzocht worden.

De inhoud van deze bodeminformatiekaart is met de grootste zorg samengesteld. Toch kan het voorkomen dat de informatie verouderd is of onjuistheden bevat. Wij vragen daarvoor uw begrip. Neem voor de meest actuele situatie van een locatie contact op met de gegevensbeheerder van de locatie. De contactgegevens van de gegevensbeheerder staat hierboven.

Uw reactie stellen we op prijs. Het geeft ons gelegenheid de fouten en gebreken te herstellen. Rijkswaterstaat beheert de website Bodemloket. Vragen over de werking van de website kunt u stellen via onze helpdesk: <http://www.bodemplus.nl/helpdesk>.

Bijlage 8

Monsternemingsformulier asbest

Monsternemingsplan asbest in bodem (BRL 2000, v.5, Protocol 2018 v.3.2)

Projectgegevens	
Projectnummer:	2018.0056
Locatieadres/Gemeente:	Dijkweg 8 te Naaldwijk
Opdrachtgever:	Wepro Hold B.V.
Onderzoeksdoel:	Herinrichting van de locatie
Projectleider BMA Milieu:	J. Luiten
Veldwerker(s) BMA Milieu:	J. de Zeeuw / R. Barendrecht
Uitvoeringsdatum:	9-3-18

Vooronderzoek en Veiligheid	
onderzoekshypothese	onverdacht / verdacht
verwachte samenstelling bodemmateriaal	kleiner / groter dan 50 % bodemvreemd materiaal
is de terreininspectie meegenomen in het vooronderzoek? Zo ja,:	nee / ja:
wat is de aard en mate van begroeiing?	> 75 %, gras
bevinden zich op de locatie verhardingen?	nee
zijn tijdens de inspectie asbestverdachte materialen aangetroffen?	nee
is vooronderzoek verricht conform NEN 5707?	ja / nee, dan dienen de werkzaamheden conform de veiligheidsmaatregelen te worden genomen conform CROW 132, paragraaf 3.7 (incl. decontaminatie unit, vochtmeter, melding arbeidsinspectie (min. 2 dagen vooraf), V&G-plan)
blijkt uit het vooronderzoek dat de kans bestaat dat de bodem asbest bevat boven de vigerende norm?	nee / ja, dan dienen extra veiligheidsmaatregelen te worden genomen conform CROW 132, paragraaf 3.7 (incl. decontaminatie unit, vochtmeter, melding arbeidsinspectie (min. 2 dagen vooraf), V&G-plan)
betreft het onderzoek een aanvullend of nader onderzoek naar asbest?	nee / ja, dan dienen de werkzaamheden conform de veiligheidsmaatregelen te worden genomen conform CROW 132, paragraaf 3.7 (incl. decontaminatie unit, vochtmeter, melding arbeidsinspectie (min. 2 dagen vooraf), V&G-plan)
zijn de werkzaamheden vooraf aan uitvoering besproken met een hoger veiligheidkundige of arbeidshygiënist?	nee / ja, zie risicoschatting met plan van aanpak
wordt er gebruik gemaakt van ingehuurd personeel en/ of materieel?	nee / ja, dan dient het ingehuurde personeel en de grondverzetmachines worden ingelicht over de te verwachten risico's, incl. de te nemen maatregelenpakketten.

Onderzoeklocatie	
beschikbaarheid:	in-situ / depot (let op strategie, BRL 1000-1001)
oppervlakte onderzoeklocatie	ca. m ²
opdelen in ruimtelijke eenheden?	nee / ja, in eenheden van maximaal 1.000 m ²
situatieschets opgesteld met ruimtelijke eenheden, maaiveld inspectieraster en boor/graafplan	ja
aanvullende instructies:	codering: sleuf 1, sleuf 2 etc. gat 1, gat 2 etc. grondmonster aanleveren in emmers, plaatmateriaal aanleveren in dubbel verpakte monsterzakken - beide met asbest stickers

Toetsing voorbereiding		
afwijkingen van protocol 2018 of NEN 5707	nee / ja, zie opmerkingen.	
akkoord paraaf veldwerker		
akkoord paraaf projectleider	J. Luiten 	
akkoord paraaf kwaliteitsverantwoordelijke	H. van Malsen	
ingehuurd personeel voorgelicht en onderricht op veiligheidsaspecten.	bedrijf:	paraaf:
	dhr:	
deco-unit gekeurd/geschikt	keuring:	paraaf:
vochtmeter gekeurd/geschikt	keuring:	

Monsternemingsverslag asbest in bodem

Projectgegevens	
projectnummer:	2018.0056
locatieadres/gemeente:	Dijkweg 8 te Naaldwijk
veldwerker(s) BMA Milieu:	Johnny de Zeeuw
uitvoeringsdatum:	19-3-18

verkennend bodemonderzoek	ja / nee-
nader bodemonderzoek	ja / nee
sprake van ruimtelijke eenheden	nee / ja, namelijk..... stuks

Maaiveld Inspectie RE	
is er sprake van een groot-schalige situatie (> 1 ha)	nee / ja, dan mag worden afgeweken van de standaard systematiek, hetzij door in één richting te inspecteren hetzij door een steekproefsgewijze inspectie van het maaiveld
is er sprake van meer dan 100 cm ² aan asbestverdacht materiaal per m ²	nee / ja, dan kunnen steekproefsgewijs inspectievlakken (rasters) van minimaal 5 m x 5 m worden geïnspecteerd (zie voor aantal inspectievakken tabel 7 of 8 NEN 5707)
weersomstandigheden	neerslag: < 10 mm / > 10 mm per uur; regen / hagel / sneeuw / mist
tijdstip + zicht	tijd: 12:00 - 15:00 / zicht: > 50 meter / < 50 meter
bedekking maaiveld	< 50% / > 50% (vegetatie) / verhardingen / waterplassen / anders en sneeuw
vegetatie verwijderd	ja / nee, bedekkingsgraad < 75% / > 75%
zijn de (deel)gebieden in stroken (1,5 m) geïnspecteerd	ja / nee NVT
bodemvocht meting: zijn maatregelen noodzakelijk	nee / ja, gemiddeld gemeten percentage
schatting inspectie-efficiëntie maaiveld	zand droog, los en geen vegetatie 90 - 100 %
	zand vochtig, vast en matige vegetatie 70 - 90 %
	klei droog, los en geen vegetatie 70 - 90 %
	klei vochtig, vast en matige vegetatie 50 - 70 %
geschatte dichtheid topklaag	1.750 kg / m ³
asbest "verdacht" materiaal (maaiveld)	totaal gram, vindplaats..... type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, monstercode..... barcode
asbest "verdacht" materiaal (maaiveld)	totaal gram, vindplaats..... type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, monstercode..... barcode
asbest "verdacht" materiaal (maaiveld)	totaal gram, vindplaats..... type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, monstercode..... barcode
asbest "verdacht" materiaal (maaiveld)	totaal gram, vindplaats..... type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, monstercode..... barcode

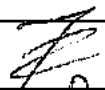

Graven van gaten en/ of sleuven RE	
proefvakken / rasters	neerslag: < 10 mm / > 10 mm per dag; regen / hagel / sneeuw
bodemvocht meting 1	tijdstip: bodemvocht: %
bodemvocht meting 2	tijdstip: bodemvocht: %
bodemvocht meting 3	tijdstip: bodemvocht: %
bodemvocht meting 4	tijdstip: bodemvocht: %
gaten / sleuven / boringen	30x30cm
bodemmonsters	nee / ja, zie boorstaat / dwarsdoorsnede

boring / gat / sleuf nummer: ..1....	lengte sleuf: 30 cm, opmerking:
	breedte sleuf: 30 cm, opmerking:
	geschatte dichtheid: 1750 kg / m ³ , opmerking:
	monstergewicht: 1750 kg (excl. emmer / min. 10 kg drooggewicht)
	afgezeefde fractie (>20 mm): 1750 kg, type materiaal
	asbest verdacht materiaal aangetroffen <u>nee</u> / ja
	type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, kit (bitumen), spuitasbest,
	grootte materiaal: 1x1 / 5x5 / 10x10 / >10x10 cm
	verzamelmonster gram
	monstercode barcode
boring / gat / sleuf nummer: ..2..	lengte sleuf: 30 cm, opmerking:
	breedte sleuf: 30 cm, opmerking:
	geschatte dichtheid: 1750 kg / m ³ , opmerking:
	monstergewicht: 15,4 kg (excl. emmer / min. 10 kg drooggewicht)
	afgezeefde fractie (>20 mm): 0,18 kg, type materiaal <i>ruw glas</i>
	asbest verdacht materiaal aangetroffen <u>nee</u> / ja
	type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, kit (bitumen), spuitasbest,
	grootte materiaal: 1x1 / 5x5 / 10x10 / >10x10 cm
	verzamelmonster gram
	monstercode barcode
boring / gat / sleuf nummer: ..5..	lengte sleuf: 30 cm, opmerking:
	breedte sleuf: 30 cm, opmerking:
	geschatte dichtheid: 1750 kg / m ³ , opmerking:
	monstergewicht: 1750 kg (excl. emmer / min. 10 kg drooggewicht)
	afgezeefde fractie (>20 mm): 1750 kg, type materiaal
	asbest verdacht materiaal aangetroffen <u>nee</u> / ja
	type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, kit (bitumen), spuitasbest,
	grootte materiaal: 1x1 / 5x5 / 10x10 / >10x10 cm
	verzamelmonster gram
	monstercode barcode
boring / gat / sleuf nummer: ..6..	lengte sleuf: 30 cm, opmerking:
	breedte sleuf: 30 cm, opmerking:
	geschatte dichtheid: 1750 kg / m ³ , opmerking:
	monstergewicht: 15,3 kg (excl. emmer / min. 10 kg drooggewicht)
	afgezeefde fractie (>20 mm): 0,76 kg, type materiaal <i>ruw glas</i>
	asbest verdacht materiaal aangetroffen <u>nee</u> / ja
	type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, kit (bitumen), spuitasbest,
	grootte materiaal: 1x1 / 5x5 / 10x10 / >10x10 cm
	verzamelmonster gram
	monstercode barcode
boring / gat / sleuf nummer: ..7..	lengte sleuf: 30 cm, opmerking:
	breedte sleuf: 30 cm, opmerking:
	geschatte dichtheid: 1750 kg / m ³ , opmerking:
	monstergewicht: 1750 kg (excl. emmer / min. 10 kg drooggewicht)
	afgezeefde fractie (>20 mm): 1750 kg, type materiaal
	asbest verdacht materiaal aangetroffen <u>nee</u> / ja
	type materiaal: golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, kit (bitumen), spuitasbest,
	grootte materiaal: 1x1 / 5x5 / 10x10 / >10x10 cm
	verzamelmonster gram
	monstercode barcode

boring / gat / sleuf nummer: ..8..	lengte sleuf: <u>30</u> cm, opmerking:
	breedte sleuf: <u>30</u> cm, opmerking:
	geschatte dichtheid: <u>1750</u> kg / m ³ , opmerking:
	monstergewicht: <u> </u> kg (excl. emmer / min. 10 kg drooggewicht)
	afgezeefde fractie (>20 mm): <u> </u> kg, type materiaal
	asbest verdacht materiaal aangetroffen <u>nee / ja</u>
	type materiaal: <u>golfplaat, plaat, leiding, dakbedekking, kit (bitumen), spuitasbest,</u>
	grootte materiaal: <u>1x1 / 5x5 / 10x10 / >10x10</u> cm
verzamelmonster <u> </u> gram	
monstercode	barcode
Is de, in een gat of sleuf, totaal aangetroffen hoeveelheid asbest verdacht materiaal groter dan 0,7 kg	Nee / Ja , dan dient dit materiaal te worden verzameld en het gewicht door een erkend laboratorium te worden bepaald. Indien dit niet mogelijk is dient het gewicht, ter plaatse, indicatief te worden bepaald.
Foto's genomen?	Ja/ nee, omdat.....

Afwijkingen monsternamen (BRL 2000-protocol 2018)	
zijn er afwijkingen geconstateerd	nee / ja , te weten:
bodem bevat (in zijn geheel) meer dan 50 % bodemvreemd materiaal	nee / ja , ...
afzeven grove fractie (>20 mm) was niet mogelijk	nee / ja , omdat.....
hoeveelheid monstermateriaal (< 10 kg grond)	nee / ja , omdat.....
uitleggen van monstermateriaal in lagen van 2 cm	nee / ja , omdat.....

Opmerkingen t.a.v. BRL 2000-protocol 2018	
Maaiveldinspectie was i.v.m. de bedekkingsgraad wel / niet mogelijk	bedekkingsgraad < 75% / > 75 % (maaiveld blijft verdacht voor asbest)
delen van de locatie/ bodemlagen met > 50% bodemvreemd materiaal zijn apart gehouden	n.v.t. / ja , bemonsterd o.b.v. NEN 5897:2015/C1:2016

Toetsing uitvoering	
Afwijkingen van protocol 2018 of NEN 5707	Nee Ja, namelijk....
Voor akkoord Paraaf veldwerker*	
Voor akkoord Paraaf projectleider	

* De monsternemer verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen, waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

Opmerkingen

Checklist Materiaal	
Verplicht materiaal	spade, hark, folie, monsteremmers, zakken en -potten, afzetlint, werkschets van locatie, weegschalen, asbest stickers, zeef, meetlint en werkwater

Bijlage 9

Procescertificaat protocol 2001, 2002, 2003 en 2018

Normec Certification B.V.
Stationsweg 2, 4191 KK Geldermalsen
T 0345 585 000, info-cert@normec.nl
www.normec.nl

BRL SIKB 2000 Procescertificaat EC-SIK-20309

Normec Certification B.V. verklaart hierbij op basis van het certificatie onderzoek dat het proces van:

BMA Milieu B.V.

Vestiging(en):

Naaldwijk

Adres:	Zuidweg 75 2675 MP NAALDWIJK	Datum uitgifte:	17-08-2017
Telefoonnr:	0174-630743	Geldig tot:	27-06-2019
E-mail:	info@bma-milieu.nl	Gecertificeerd sinds:	28-06-2007
		KvK-nummer:	27240966

voldoet aan de voorwaarden gesteld in:

Beoordelingsrichtlijn voor het SIKB procescertificaat Veldwerk bij Milieuhygiënisch Bodem- en waterbodemonderzoek

voor het toepassingsgebied:

Protocol 2001: Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen

Protocol 2002: Het nemen van grondwatermonsters

Protocol 2003: Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek

Protocol 2018: Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem

Procescertificatie:

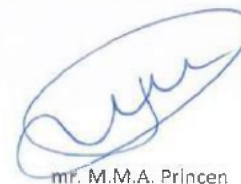
- Dit procescertificaat is op basis van BRL SIKB 2000, versie 5, afgegeven conform het Certificatiereglement van Normec Certification B.V. voor het toepassingsgebied hierboven vermelde protocol(len) zoals gedefinieerd in paragraaf 1.3 van deze beoordelingsrichtlijn.
- Voor het Besluit bodemkwaliteit is dit een door de Minister van Infrastructuur en Milieu erkend certificaat, indien het certificaat is opgenomen in het overzicht van erkende bodemintermediairs op de website van Bodem+: www.bodemplus.nl.
- Dit certificaat betreft een procescertificaat op basis van het systeem voor certificatie van processen ondersteund door audit van het management systeem (systeem 6), zoals beschreven in ISO/IEC Guide 67.

Dit certificaat bestaat uit 2 pagina's

Normec Certification B.V. voert gedurende de looptijd van het certificaat regelmatig controles uit. Nadruk uitsluitend in het geheel toegestaan.

mr. M.M.A. Princen

Normec Certification B.V.
Stationsweg 2, 4191 KK Geldermalsen
T 0345 585 000, info-cert@normec.nl
www.normec.nl

Normec Certification B.V. verklaart:

- hierbij op basis van het uitgevoerde certificatie-onderzoek dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het door BMA Milieu B.V. verrichte veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek, voor zover dat valt binnen de op pagina 1 van dit certificaat vermelde protocollen en binnen de in paragraaf 1.2 van BRL SIKB 2000 beschreven reikwijdte, inclusief de daarvoor benodigde secundaire processen vanaf acceptatie van de opdracht tot overdracht van veldgegevens, eventuele monsters en veldwerkverslag, bij voortduring voldoen aan de in dit procescertificaat vastgelegde processpecificaties.
- dat met in achtneming van het bovenstaande veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek in zijn toepassing(en) voldoet aan de daaraan in artikel 15 van het Besluit bodemkwaliteit gestelde eisen.
- dat voor dit procescertificaat geen controle plaatsvindt op de meldingsplicht en/of informatieplicht van de gebruiker aan het bevoegde gezag.

Toepassing en gebruik

- De opdrachtgever zal zich in geval van klachten wenden tot BMA Milieu B.V. of zo nodig tot Normec Certification B.V.
- De opdrachtgever tot veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek kan herkennen dat de opdracht onder certificaat wordt uitgevoerd, doordat de opdrachtnemer in haar offerte en rapportage verwijst naar de "Beoordelingsrichtlijn SIKB 2000" en het bijbehorend protocol.

Dit certificaat bestaat uit 2 pagina's

Normec Certification B.V. voert gedurende de looptijd van het certificaat regelmatig controles uit. Nadruk uitsluitend in het geheel toegestaan.

mr. M.M.A. Princen

Bijlage 10

Functiescheiding

De monsternemer van BMA Milieu B.V.

de heer J. de Zeeuw

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. de Zeeuw', written in a cursive style.

verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen, waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

De monsternemer van BMA Milieu B.V.

de heer R. Barendrecht

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rogb', with a horizontal line drawn through the middle of the letters.

verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 2000 en de daarbij horende protocollen, waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

Bijlage 11

Verklarende tekst toetsingscriteria en parameters

Toetsingscriteria

Achtergrondwaarden:

De achtergrondwaarden zijn bij regeling van Onze Ministers vastgestelde gehalten aan chemische stoffen voor een goede bodemkwaliteit, waarvoor geldt dat er geen sprake is van belasting door lokale verontreinigingsbronnen. Bij overschrijding van de achtergrondwaarde [AW2000] is sprake van een lichte verontreiniging in de grond.

Streefwaarden:

De streefwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit. Dit betekent dat de streefwaarden het niveau aangeven waarbij geen afbreuk wordt gedaan aan de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, dier en plant heeft. Bij overschrijding van de streefwaarden [S] is sprake van een lichte verontreiniging in het grondwater.

Tussenwaarde

Wanneer deze waarde overschreden wordt voor een of meerdere stoffen gaat men er vanuit dat zich een risico van blootstelling aan mens of milieu zou kunnen voordoen met mogelijk schadelijke gevolgen. Dit houdt in dat een nader onderzoek in principe noodzakelijk is. Bij overschrijding van de 1/2 som achtergrond- en interventiewaarden is er sprake van een matige verontreiniging in de grond. In het grondwater is sprake van een matige verontreiniging bij overschrijding van de 1/2 som streef- en interventiewaarden. De 1/2 som achtergrond-/streef- en interventiewaarde wordt ook wel de tussenwaarde [T] genoemd.

Interventiewaarden:

Bij overschrijding van de interventiewaarden [I] is het wenselijk een saneringsonderzoek met daaropvolgend een sanering uit te voeren. Immers de interventiewaarden bodemsanering geven het concentratieniveau voor grond en grondwater aan waarboven ernstige vermindering optreedt van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant of dier. Bij overschrijding van de interventiewaarden is er sprake van een sterke verontreiniging. Volgens het beleid is er sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging wanneer in minimaal 25 m³ grond of 100 m³ grondwater voor ten minste één stof de gemiddelde concentratie hoger is dan de interventiewaarde.

De streef- en interventiewaarden in grond/sediment variëren met het bodemtype. Veel verontreinigende stoffen worden namelijk gebonden aan bodembestanddelen. Binding treedt met name op aan lutum [fractie < 2 µm] en organisch stof [gloeiverlies als percentage van het totale drooggewicht]. De streef- en interventiewaarden in grond/sediment zijn afhankelijk gesteld van beide genoemde bodemparameters. Voor het op de onderhavige locatie aanwezige bodemtype zijn de toetsingswaarden berekend volgens de in bovengenoemde circulaire opgenomen formules. De toetsingswaarden voor grondwater zijn onafhankelijk gesteld van het bodemtype.

Toelichting streefwaarden

Bij het vaststellen van de streefwaarden is voor een aantal stoffen uitgegaan van achtergrondgehalten die van nature aanwezig zijn of die zijn veroorzaakt door diffuse verontreiniging via de atmosfeer. Hierbij zijn bovengrenzen genomen van achtergrondgehalten die in natuurgebieden zijn gevonden. Voor andere stoffen zijn de streefwaarden berekend uitgaande van een verwaarloosbaar risico. Daarbij is rekening gehouden met milieuhygiënische randvoorwaarden vanuit andere beleidsterreinen [zoals drinkwater- en warenwetnormen]. De streefwaarden zijn met name bij curatieve [bodemsanerende] en preventieve [bodembeschermende] maatregelen van belang. Voor deze beide soorten maatregelen geven de streefwaarden respectievelijk het uiteindelijk te bereiken en het te handhaven kwaliteitsniveau aan.

Toelichting interventiewaarden

De interventiewaarden zijn gebaseerd op een uitgebreide RIVM-studie naar zowel humaan toxicologische [risico voor de mens] als ecotoxicologische risico's [risico voor planten- en dierenleven] van bodemverontreinigende stoffen. Deze waarden geven het concentratieniveau voor verontreinigingen aan, waarboven ernstige vermindering dreigt van de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant en dier.

Blootstelling aan een verontreiniging kan via een groot aantal routes in verschillende mate plaatsvinden. Dit is afhankelijk van lokale factoren [bijv. het voorkomen van verhardingen] en bij de mens van het gedrag [bijv. consumptie van vis uit oppervlaktewater met verontreinigde waterbodem]. Voor de afleiding van de algemeen geldende interventiewaarden is uitgegaan van een "standaard" gedragspatroon, waarbij alle blootstellingsroutes een rol spelen.

Gezien het bovenstaande is het mogelijk dat uit de toetsing blijkt dat er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging, zonder dat er bij het huidige gebruik een ontoelaatbaar risico aanwezig is. Dit is het geval als de blootstellingsroutes die tot dit risico aanleiding geven momenteel niet van toepassing zijn. Na de toetsing aan de interventiewaarden kan dan ook alleen worden aangegeven of er een saneringsnoodzaak is. De saneringsurgentie is afhankelijk van de actuele risico's.

Parameters

Zware metalen; komen van nature in geringe hoeveelheden in de bodem voor, vrijwel altijd als verbinding. Verhoogde gehalten aan zware metalen in grond en grondwater kunnen worden veroorzaakt door een groot scala aan activiteiten. Over het algemeen zijn zware metalen slecht uitloogbaar.

Aromaten; worden veel gebruikt als oplosmiddel, het zijn meestal vrij vluchtige stoffen die vetten en vetachtige stoffen goed oplossen. Door de redelijke oplosbaarheid van vluchtige aromaten in water worden deze stoffen zowel in grond als grondwater aangetroffen. Benzeen, Toluene, Ethylbenzeen en Xylenen komen voor in benzine en diesel.

Polycyclische aromatische koobwaterstoffen; PAK omvatten een groot aantal verbindingen die met name in teerproducten worden aangetroffen, of bij verbranding van bijv. steenkool ontstaan.

Alifatische chloorkoobwaterstoffen; worden veelal toegepast als oplosmiddel en als ontvettingsmiddel. Bekende voorbeelden hiervan zijn trichlooretheen (Tri) en tetrachlooretheen (Per).

PCB's; werden veelal toegepast als isolatie vloeistof in transformatoren en condensatoren, als hydraulische vloeistof, koelvloeistof, smeermiddel en weekmaker in kunststoffen en verder in verf, inkt, lak, kit en lijm.

Minerale olie; de schadelijkheid van minerale olie is op zich niet groot, maar indien olie in grote hoeveelheden in de bodem aanwezig is, is een normaal bodemleven of plantengroei door zuurstofgebrek niet mogelijk. De eventuele toxiciteit wordt voornamelijk bepaald door de aanwezigheid van toxische nevenbestanddelen (aromaten, fenolen en lood). Als gevolg van permeatie door kunststof waterleidingbuizen van polyethyleen kan minerale olie aanleiding geven tot verontreiniging van het drinkwater.

Bijlage 2 Quickscan flora en fauna

Quickscan flora en fauna Dijkweg te Naaldwijk

Juni 2018
P18-075/W1477
Auteur: S. Rinzema

Natuur-Wetenschappelijk Centrum
078-6213921
nwcadvies@nwcadvies.nl
www.nwcadvies.nl

Quickscan flora en fauna Dijkweg te Naaldwijk

Quickscan flora en fauna Dijkweg te Naaldwijk

Opdrachtgever: KuiperCompagnons

Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum

Veldwerk: Tamar Braaksma, Rob Haan

Samenstelling: Sibbrand Rinzema

Foto's: Tamar Braaksma

Quickscan flora en fauna Dijkweg te Naaldwijk [Samenst.: Rinzema, S.] [Foto's: Braaksma, T.
Met lit. opg., Dordrecht: Strix/NWC.

Trefw.: Wet natuurbescherming, Dijkweg, Naaldwijk

W1477/P18-075

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of verveelvoudigd, door middel van; druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, juni 2018

Inhoud

Samenvatting

1	Inleiding	7
2	Gebiedsbeschrijving	9
3	Wettelijk kader	11
4	Methode	17
5	Resultaten	19
6	Effecten, verplichtingen en aanbevelingen	21

Referenties

Bijlagen:

Bijlage 1: Beschermd soorten Wet natuurbescherming

Bijlage 2: Vleermuizen en ruimtelijke ingrepen

Bijlage 3: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de conclusies uit voorliggend rapport weer. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 6 (effecten, verplichtingen en aanbevelingen) gelezen te worden.

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Geen.	- Zorgplicht; bijvoorbeeld maatregelen om verstoring door verlichting in de toekomstige situatie zoveel mogelijk te voorkomen.
Grondgebonden zoogdieren	Geen	- Zorgplicht
Vogels vaste verblijfplaats	Aanwezigheid van eksternest die niet in gebruik is	- Zorgplicht
Overige vogels	Mogelijke verstoring of vernieling broedsels als er binnen het broedseizoen gewerkt wordt.	- Zorgplicht - Werken buiten broedseizoen en/of check door ecologisch deskundige.

1. Inleiding

Er bestaan plannen om aan de Dijkweg in Naaldwijk maatschappelijke voorzieningen en woningen te realiseren. Hiervoor dienen alleen bomen geroid te worden. Deze werkzaamheden kunnen van invloed zijn op de aanwezige flora en fauna in het plangebied.

In het kader van de Wet natuurbescherming dient bij dergelijke ruimtelijke ingrepen en wijzigingen van bestemmingsplannen onderzoek gedaan te worden naar de aanwezige natuurwaarden en dient een beoordeling gemaakt te worden van eventuele negatieve effecten van de plannen op deze waarden.

KuiperCompagnons heeft het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd een quickscan flora en fauna op deze locatie uit te voeren en te adviseren omtrent de relevante natuurwetgeving.

2. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen plannen

Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bevindt zich aan de Dijkweg in Naaldwijk (provincie Zuid-Holland) (figuur 1). Het gebied bestaat uit een park met begraafplaats. In dit park staan meerdere bomen. Foto 1 en 2 geven een impressie van het plangebied.

Foto 1: Overzicht bomen plangebied

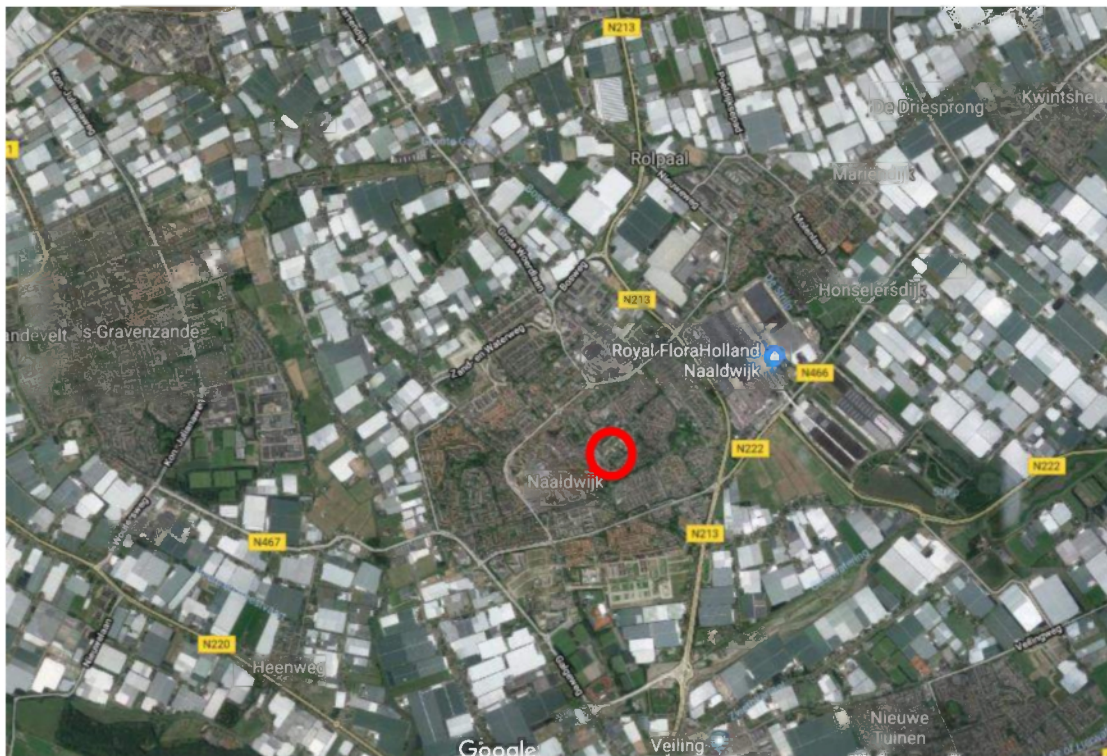

Foto 2: Overzicht bomen plangebied

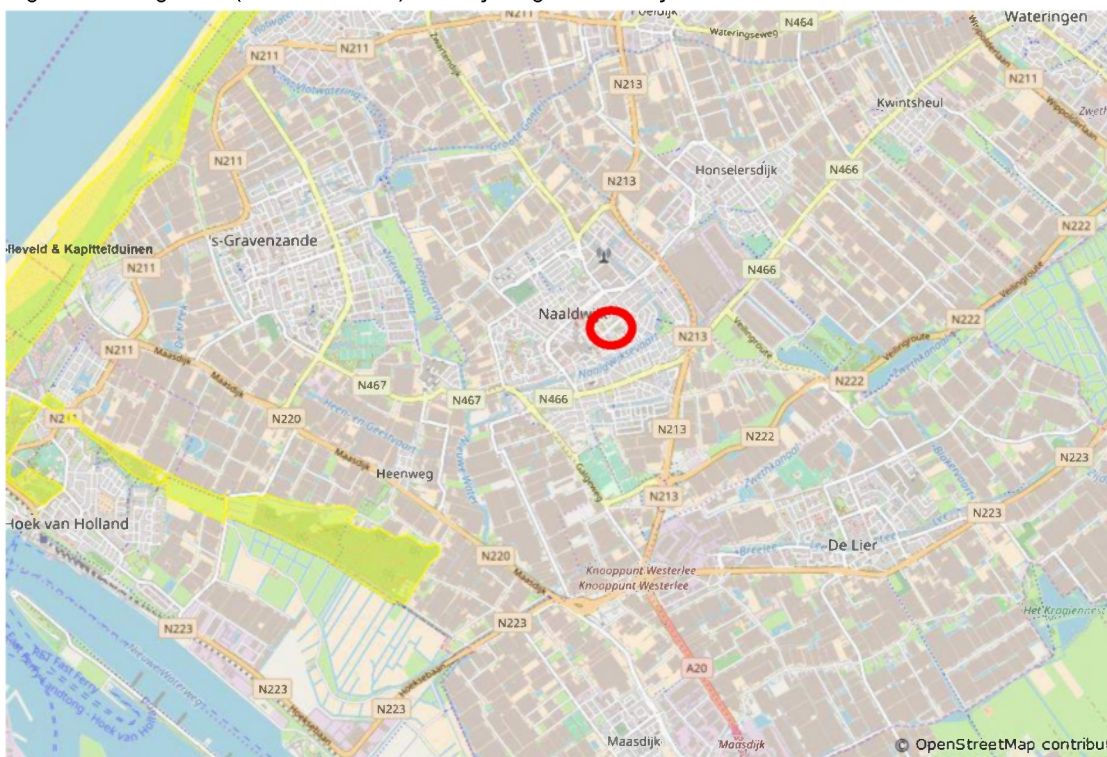
Beschermde gebieden

Het Natura 2000 gebied dat het dichtstbij het plangebied ligt, is “Solleveld & Kapittelduinen”. Dit beschermde natuurgebied ligt op 3 kilometer afstand van het plangebied (figuur 3). Vanwege de afstand en de kleinschalige en tijdelijke aard van de werkzaamheden zal er geen sprake zijn van nadelige effecten op habitattypen en doelsoorten die in het kader van de Wet natuurbescherming aangewezen zijn voor de Solleveld & Kapittelduinen. Een zogenaamde habitattoets is daarom niet nodig.

Het plangebied maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of van een belangrijk weidevogelgebied. Omdat er, als gevolg van de voorgenomen plannen, geen oppervlakte aan NNN of weidevogelgebied verloren gaat, is er geen toetsing aan de wet- en regelgeving omtrent deze wet- en regelgeving nodig.

Figuur 1: Plangebied (rood omcirkeld) aan Dijkweg in Naaldwijk

Figuur 2: Plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. Natura 2000 gebied Solleveld & Kapittelduinen (geel gearceerd)

3. Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden.

Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

De provincies zijn sinds 1 januari 2017 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en dus ook voor ontheffingsaanvragen.

Om een ontheffingsaanvraag in behandeling te nemen, dient het onderzoek aan goedgekeurde voorwaarden (o.a. ten aanzien van methode, intensiteit, periode, tijd tussen onderzoeksmomenten) te voldoen. Slechts als het onderzoek volgens deze voorwaarden uitgevoerd is, kan volgens de wetgever een goed onderbouwde uitspraak gedaan worden over;

- de aanwezigheid van beschermde soorten;
- de functie van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor deze beschermde soorten;
- het belang van een gebied of onderdelen binnen een gebied voor aanwezige beschermde soorten;
- de effecten van plannen op deze soorten;
- de keuze voor te nemen (mitigerende- en/of compenserende) maatregelen.

De voorwaarden waaraan onderzoek moet voldoen, staan beschreven in de kennisdocumenten die in opdracht van de wetgever door BIJ12 opgesteld zijn en de inventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Onderzoeken die niet volgens deze voorwaarden uitgevoerd zijn, kunnen volgens het bevoegd gezag geen basis en onderbouwing vormen van ontheffingsaanvragen en aanvragen zullen om die reden afgewezen worden.

Het NWC is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens bovengenoemde kennisdocumenten en inventarisatieprotocollen.

Soortbescherming

Voor dier- en plantensoorten zijn in de Wnb een aantal verbodsbepalingen opgenomen, waarvan vooral de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 belangrijk zijn in het kader van flora- en faunaonderzoek bij onder andere ruimtelijke ontwikkelingen (tekstvak 1 op de volgende pagina).

De verbodsbepalingen uit de artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Wnb kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van industriegebieden en het kappen van bomen. Ook bij het opstellen of herzien van

bestemmingsplannen zijn de bepalingen uit de Wnb van belang. In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel (Algemene Wet Bestuursrecht) dient bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen en bij (ruimtelijke) activiteiten een toetsing aan de Wnb plaats te vinden. Deze toetsing moet de volgende onderdelen bevatten:

- Een inventarisatie van het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de activiteit;
- Een inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten als gevolg van de activiteit, op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of binnen de invloedssfeer van de activiteit aanwezig zijn;
- Indien nodig een opname van maatregelen die de negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebieden mitigeren en/of compenseren.

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten die ook terug te vinden zijn in de artikelen met verbodsbepalingen: alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (artikel 3.1), alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (artikel 3.5) en “overige soorten” (artikel 3.10) die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Provincies mogen afwijken van de lijst met “overige soorten” door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen. Een overzicht van alle beschermde soorten is te vinden in bijlage 1.

Soorten Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Wanneer één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.1 en/of artikel 3.5 Wnb overtreden worden door de voorgenomen activiteit, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer voldaan wordt aan *elk* van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Zij is nodig:
 - a) In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; of
 - b) In het belang van een dwingende reden van groot openbaar belang; of
 - c) In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor vogels kan echter geen beroep gedaan worden op belang b “dwingende reden van groot openbaar belang”.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen

goed te laten keuren. Indien het bevoegd gezag de maatregelen goedkeurt, wordt door hen een "positieve afwijzing" afgegeven.

Tekstvak 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 Wet Natuurbescherming:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10

1. Het is verboden:
 - a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
 - c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

Overige soorten

Voor de soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb.

Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermden) de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Gebiedsbescherming

Bescherming van natuurgebieden en hun bijzondere natuurwaarden vindt onder de Wet Natuurbescherming plaats via Europese Natura 2000 -gebieden. De Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van specifieke natuurwaarden in gebieden die in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en/of aangemeld zijn als speciale beschermingszone (Natura 2000-gebieden). Voor deze beschermde gebieden zijn aanwijzingsbesluiten opgesteld waarin beschreven staat voor welke (natuurlijke) habitats en dier- en plantensoorten het gebied aangewezen is. Voor deze kwalificerende waarden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld.

Projecten, plannen en andere handelingen die nadelige effecten hebben op één of meerdere instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, zijn vergunningplichtig of moeten de goedkeuring, een "bestuurlijk oordeel", van het bevoegd gezag hebben (in veel gevallen zijn dit Gedeputeerde Staten en in andere gevallen is dit de minister van Economische Zaken). Zij oordelen dan dat een vergunning niet nodig is. Of deze goedkeuring wordt gegeven, is afhankelijk van de uitkomst van de zogenaamde habitattoets. Uit de habitattoets kunnen drie mogelijkheden volgen:

- Er is zeker geen nadelig effect. In dit geval is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming;
- Er is sprake van een nadelig effect in de vorm van verstoring, maar dit is niet significant en er is geen sprake van verslechtering van aangewezen habitats. Hieruit volgt dat een vergunningaanvraag niet aan de orde is. Wel is een bestuurlijk oordeel van het bevoegd gezag nodig;

- Er is sprake van een mogelijk significant nadelig effect in de vorm van verstoring en/of er is sprake van verslechtering van aangewezen habitats. In dit geval dient een passende beoordeling opgesteld te worden en is een vergunning nodig.

Een 'passende beoordeling' is een rapport waarin (de zo exact mogelijke omvang van) de effecten, afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten, van een plan, project of handeling op een Natura 2000-gebied beschreven staan. Deze nadelige effecten worden in relatie tot de instandhoudingsdoelen bepaald.

Indien uit de passende beoordeling volgt dat er significant nadelige gevolgen op zullen treden, moeten de plannen getoetst worden aan de zogenaamde ADC-criteria;

1. Zijn er Alternatieven?
2. Is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
3. Zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

Wanneer er een alternatief bestaat voor de voorgenomen plannen dat niet tot significant nadelige effecten op instandhoudingsdoelstellingen leidt, moet dit alternatief gekozen worden. De ecologische belangen hebben in dit geval voorrang op economische belangen.

Wanneer er geen alternatieven voorhanden zijn, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang en/of er voldoende compenserende maatregelen getroffen worden, kan vergunning voor de voorgenomen plannen verleend worden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. De bescherming van het natuurnetwerk is opgenomen in de Verordening Ruimte van de desbetreffende provincie en valt hiermee buiten de Wet Natuurbescherming.

Natuurwaarden van het NNN worden afgemeten aan doelsoorten. Het is belangrijk dat verlies van en winst aan belangrijke natuurwaarden hieraan worden afgemeten. Ruimtelijke ingrepen moeten vooraf worden getoetst op hun effect op het areaal, de samenhang en de kwaliteit van het NNN. Ingrepen die geen significant negatief effect op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN hebben, kunnen in principe doorgang vinden. Als echter het tegenovergestelde geldt, hangt doorgang van de plannen onder meer af van het belang van de plannen en van de mogelijkheden voor mitigatie en compensatie. Hierbij geldt het 'Nee, tenzij-regime'. Per saldo dient de kwaliteit en/of kwantiteit van het NNN te verbeteren. Waar Natura 2000 -gebieden met het NNN overlappen, blijft ook het NNN-regime gelden.

4. Methode

In het kader van de Wet natuurbescherming is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Deze quickscan bestond uit een literatuuronderzoek en veldbezoek. Voor het literatuuronderzoek is gebruikgemaakt van verspreidingsgegevens van soorten verzameld door instanties zoals o.a. Stichting RAVON en de databank van het NWC. Op basis van het literatuuronderzoek is o.a. bepaald voor welke soortgroepen de aanwezigheid en/of geschiktheid van het plangebied onderzocht diende te worden. Tijdens de quickscan is rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en vogels met een vaste verblijfplaats.

Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders omdat de bodem te voedselrijk is om als biotoop voor de waardplanten van deze vlindersoorten te kunnen dienen. Bovendien komen de meeste beschermde vlindersoorten op slechts een aantal locaties in Nederland voor (voornamelijk natuurgebieden). Om deze redenen is deze soortgroep buiten beschouwing van de quickscan gelaten. Beschermde amfibieën, reptielen, ongewervelden en vissen worden op basis van habitateisen, verspreidingsgegevens en kenmerken van het plangebied niet verwacht. Om deze reden kon de aanwezigheid van beschermde soorten uit deze soortgroepen eveneens op voorhand worden uitgesloten.

Het veldbezoek is op 8 juni 2018 uitgevoerd door medewerkers van het NWC. De temperatuur tijdens het veldbezoek bedroeg ongeveer 18 °C, het was bewolkt en de wind had een kracht van 2 Bft. Deze gegevens zijn door de medewerkers in het veld gemeten of ingeschat.

Vleermuizen

Het plangebied is beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen (bijlage 2). Hierbij is gelet op de geschiktheid van de aanwezige bomen als verblijfplaats voor vleermuizen. Tevens is gelet op de ouderdom van de bomen, de aanwezigheid van holtes en spleten en de kenmerken van deze holtes en spleten.

Ook is beoordeeld of er binnen en in de directe omgeving van het plangebied potentieel belangrijke vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen aanwezig zijn, zoals bomenrijen, andere groene, lijnvormige landschapselementen en andere (half) open gebieden. Hierbij is tevens gelet op het aanbod van geschikt foerageergebied in en in de omgeving van het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Uit verspreidingsgegevens van de Zoogdierversening blijkt dat de Steenmarter (*Martes foina*) en de Boomarter (*Martes martes*) in de omgeving van het plangebied voorkomen. Tijdens het veldbezoek is daarom beoordeeld in hoeverre het plangebied geschikt

leefgebied vormt voor deze soorten. Hierbij is onder andere gelet op de aanwezigheid van gaten in de gevels en holtes in de bomen en de aanwezigheid van functionele leefomgeving.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Vogels met een vaste verblijfplaats worden jaarrond beschermd door de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving (bijlage 3). Voorbeelden van deze vogels zijn de Buizerd (*Buteo buteo*) en Sperwer (*Accipiter nisus*). Tijdens de quickscan is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van broedplaatsen van vogels met een vaste verblijfplaats en is bepaald welke gevolgen de voorgenomen plannen voor deze vogels met zich meebrengen (zoals verstoring door geluid). Ondermeer is gelet op sporen (braakballen, veren, uitwerpselen, etc), nesten (o.a. oude kraaiennesten) en waarnemingen van de betreffende vogelsoorten (geluid/zicht/ territoriumindicierend gedrag). Tevens is bekeken of het plangebied een significant onderdeel zou kunnen zijn van de functionele leefomgeving van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats.

5. Resultaten

Vleermuizen

Het plangebied bestaat alleen uit bomen. De bomen zijn niet geschikt voor vleermuizen vanwege de afwezigheid van holen en gaten in de bomen. Om deze reden kan de aanwezigheid van een vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied uitgesloten worden.

Het plangebied zal wel door, voornamelijk kleinere, vleermuissoorten, zoals de Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) gebruikt worden als foerageergebied. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied: In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de vorm van de tuinen die bij de omliggende woningen horen.

Binnen of op de grenzen van het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes aanwezig; de bomen binnen het plangebied staan niet in verbinding met andere lijnvormige, aaneengesloten bomenrijen.

Grondgebonden zoogdieren

De bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor de Steenmarter (*Martes foina*) en/of de Boommarter (*Martes martes*). Er bevinden zich namelijk geen holtes in de bomen waar de Steenmarter en/of Boommarter zich zouden kunnen vestigen.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Binnen het plangebied is één boom aanwezig met een eksternest. Nesten van kraaiachtigen zijn jaarrond beschermd als ze in gebruik zijn door een vogelsoort met vaste verblijfplaats zoals Buizerd (*Buteo buteo*) of Sperwer (*Accipiter nisus*). Tijdens het veldbezoek is het nest beoordeeld als nest van een Ekster (*Pica pica*). Hierdoor kan met zekerheid vastgesteld worden dat er geen vogels met vaste verblijfplaats aanwezig zijn in het plangebied.

6. Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

Vleermuizen

De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen binnen of op de grenzen van het plangebied kan uitgesloten worden. De bomen in het plangebied bevatten geen holen of gaten die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierdoor hoeft er geen aanvullend onderzoek gedaan te worden.

Het plangebied zal wel gebruikt worden als foerageergebied voor vleermuizen. Het gaat hier echter niet om essentieel foerageergebied; in de directe omgeving zijn voldoende geschikte foerageergebieden aanwezig, zoals de tuinen van de omliggende woningen. Nadelige effecten op foerageergebied van vleermuizen kunnen daarom uitgesloten worden.

Grondgebonden zoogdieren

De bomen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor de Steenmarter (*Martes foina*) en de (*Martes martes*). Er bevinden zich geen holtes of gaten in de bomen waar marterachtigen zich kunnen vestigen. Om deze reden kan de aanwezigheid van de Steenmarter en de Boomarter in de bomen met zekerheid uitgesloten worden.

Vogels met een vaste verblijfplaats

In het plangebied is een nest aangetroffen van een Ekster (*Pica pica*). Dit nest is jaarrond beschermd als het in gebruik is door een vogels met een vaste verblijfplaats. Doordat het onderzoek uitgevoerd is tijdens het einde van de broedperiode en het nest door een Ekster is bewoond kan met zekerheid vastgesteld worden dat het nest niet in gebruik is door een vogelsoort met een vaste verblijfplaats. Daarom maakt het plangebied geen onderdeel uit van de functionele leefomgeving van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats. Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er daarom geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze vogelsoorten.

Broedvogels

Aangeraden wordt om versturende werkzaamheden zoals kap- en rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal van half maart tot en met half juli)* uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, dient voorafgaand door een ecologisch deskundige bepaald te worden of er sprake is van broedgevallen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Wanneer er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden worden vastgesteld en er sprake zal zijn van vernietiging of verstoring met een wezenlijke invloed, kunnen de werkzaamheden pas verder gaan wanneer de jonge vogels het nest hebben verlaten. Of dit aan de orde is, kan pas vastgesteld worden na een nieuwe inspectie vlak voorafgaand aan de werkzaamheden en wanneer de planning van de werkzaamheden bekend is. Tijdens de quickscan zijn er geen broedende vogels aangetroffen in en rondom de bebouwing.

*Voor het broedseizoen wordt in de Wet natuurbescherming geen standaardperiode gehanteerd. Dit is onder andere afhankelijk van de vogelsoort en de weersomstandigheden waardoor deze periode langer dan wel korter kan zijn

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermden) de zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Manieren om aan de zorgplicht te voldoen zijn bijvoorbeeld:

- Er wordt gelegenheid gegeven aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Dit gebeurt door onder andere vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen) gefaseerd te verwijderen;
- in verband met verstoring van aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd.

Tijdens de bouwfase moet daarnaast rekening gehouden worden met de kans op vestiging door (beschermden) pionierssoorten, zoals de Rugstreeppad, de Kleine plevier (*Charadrius dubius*) en de Oeverzwaluw (*Riparia riparia*). De volgende maatregelen worden getroffen:

- Er wordt voorkomen dat in de broedtijd van de Oeverzwaluw steilwanden in zandlichamen op het bouwterrein aanwezig zijn. Mocht er toch sprake zijn van broedgevallen, dan wordt met de werkzaamheden gewacht totdat nestholtes niet meer in gebruik zijn;
- voorbelast terrein kan aantrekkelijk zijn voor een soort als de Kleine plevier. Plaatsing van vlaggetjes kan het terrein minder aantrekkelijk maken. Als er sprake is van een broedgeval, dan wordt met de werkzaamheden gewacht totdat eieren uitgekomen zijn;
- het ontstaan van poeltjes of plassen op het bouwterrein in het zomerhalfjaar (vanaf april) wordt voorkomen, zodat er geen geschikt voortplantingswater voor de Rugstreeppad aanwezig is.

Referenties

Database NWC

Ravon.nl

Telmee.nl

Vlindemet.nl

Zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Beschermde soorten Wet natuurbescherming

In het kader van de Wet Natuurbescherming worden alle in Europa voorkomende en in het wild levende vogels en onderstaande soorten uit overige soortgroepen beschermd:

Amfibieën
<u>Habitatrichtlijn</u>
Boomkikker
Geelbuikvuurpad
Heikikker
Kamsalamander
Knoflookpad
Poelkikker
Rugstreeppad
Vroedmeesterpad
<u>Overige soorten</u>
Alpenwatersalamander
Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker/bastaardkikker
Vinpootsalamander
Vuursalamander
Vissen
<u>Habitatrichtlijn</u>
Houting
Steur
<u>Overige soorten</u>
Beekdonderpad
Beekprik
Elrits
Gestippelde alver
Grote modderkruiper
Kwabaal
Zeezoogdieren
<u>Habitatrichtlijn</u>
Bruinvis

Bultrug
Butskop
Dwergpotvis
Gestreepte dolfijn
Dwergvinvis
Gewone dolfijn
Gewone spitsdolfijn
Gewone vinvis
Griend
Grijze dolfijn
Kleine zwaardwalvis
Narwal
Noordse vinvis
Orca
Potvis
Spitsdolfijn van gray
Tuimelaar
Walrus
Witflankdolfijn
Witsnuitdolfijn
Witte dolfijn
Vleermuizen
<u>Habitatrichtlijn</u>
Baardvleermuis
Bechsteins vleermuis
Bosvleermuis
Brandts vleermuis
Franjestaart
Gewone dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis
Grijze grootoorvleermuis
Grote hoefijzerneus
Grote rosse vleermuis
Ingekorven vleermuis

Kleine dwergvleermuis
Kleine hoefijzerneus
Laatvlieger
Meervleermuis
Mopsvleermuis
Noordse vleermuis
Rosse vleermuis
Ruige dwergvleermuis
Tweekleurige vleermuis
Vale vleermuis
Watervleermuis
Landzoogdieren
<u>Habitatrichtlijn</u>
Bever
Hamster
Hazelmuis
Lynx
Noordse woelmuis
Otter
Wilde kat
Wolf
<u>Overige soorten</u>
Aardmuis
Boommarter
Bosmuis
Bunzing
Damhert
Das
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Edelhert
Eekhoorn
Egel
Eikelmuis
Gewone bosspitsmuis

Gewone zeehond
Grijze zeehond
Grote bosmuis
Haas
Hermelijn
Huisspitsmuis
Konijn
Molmuis
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Steenmarter
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Veldspitsmuis
Vos
Waterspitsmuis
Wezel
Wild zwijn
Woelrat
Kreeftachtigen
<u>Overige soorten</u>
Europese rivierkreeft
Weekdieren
<u>Habitatrichtlijn</u>
Bataafse stroommossel
Platte schijfhoren

**Sporenplanten-
bladmossen**Habitatrichtlijn

Geel
schorpioenmos
Tonghaarmuts

**Sporenplanten-
varens**Habitatrichtlijn

Kleine vlotvaren

Overige soorten

Blaasvaren
Groensteel
Schubvaren

ZaadplantenHabitatrichtlijn

Drijvende
waterweegbree
Groenknolorchis
Kruipend
moerasscherm
Liggende raket
Zomerschroeforchis

Overige soorten

Akkerboterbloem
Akkerdoornzaad
Akkerogentroost
Beklierde
ogentroost
Berggamander
Bergnactorchis
Blauw guichelheil
Bokkenorchis
Bosboterbloem
Bosdravik
Brave hendrik
Brede wolfsmelk
Breed wollegras
Bruinrode
wespenorchis
Dennenorchis
Dreps
Echte gamander
Franjementiaan
Geelgroene
wespenorchis
Geplooid
vrouwenmantel
Getande veldsla
Gevlekt
zonnerosje
Glad biggenkruid

Gladde zegge

Groene nachtorchis
Groot spiegelklokje
Grote bosaardbei
Grote
leeuwenklauw
Honingorchis
Kalkboterbloem
Kalketrip
Karthuiseranjer
Karwijselie
Kleine ereprijs
Kleine schorseneer
Kleine wolfsmelk
Kluwenklokje
Knollathyrus
Knolspirea
Korensla
Kranskarwij
Kruiptijm
Lange zonnedaauw
Liggende ereprijs
Moerasgamander
Muurbloem
Naakte lathyrus
Naaldenkervel
Pijlscheefkelk
Roggelelie
Rood
peperboompje
Rozenkransje
Ruw parelzaad
Scherpkruid
Schubzegge
Smalle raai
Spits havikskruid
Steenbraam
Stijve wolfsmelk
Stofzaad
Tengere distel
Tengere veldmuur
Trosgamander
Veenbloembies
Vliegenorchis
Vroege ereprijs
Wilde averuit
Wilde ridderspoor
Wilde weit
Wolfskers
Zandwolfsmelk
Zinkviooltje
Zweedse kornoelje

DagvlindersHabitatrichtlijn

Apollovlinder
Boszandoog
Donker
pimpemelblauwtje
Grote vuurvlinder
Moerasparelmoer-
vlinder
Pimpemelblauwtje
Tijmblauwtje
Zilverstreephooi-
beestje

Overige soorten

Aardbeivlinder
Bosparelmoer-
vlinder
Bruin dikkopje
Bruine eikenpage
Duinparelmoer-
vlinder
Gentiaanblauwtje
Grote
parelmoervlinder
Grote vos
Grote
weerschijnvlinder
lepenpage
Kleine heivlinder
Kleine
ijsvogelvlinder
Kommavlinder
Sleedoornpage
Spiegeldikkopje
Veenbesblauwtje
Veenbesparel-
moervlinder
Veenhooibeestje
Veldparelmoer-
vlinder
Zilveren maan

NachtvlindersHabitatrichtlijn

Teunisbloempijl-
staart

HaftenHabitatrichtlijn

Oeveraas

LibellenHabitatrichtlijn

Bronslibel
Gaffellibel

Gevlekte

witsnuitlibel
Groene
glazenmaker
Mercurwaterjuffer
Noordse
winterjuffer
Oostelijke
witsnuitlibel
Rivierrombout
Sierlijke
witsnuitlibel

Overige soorten

Beekrombout
Bosbeekjuffer
Donkere
waterjuffer
Gevlekte glanslibel
Gewone bronlibel
Hoogveenglanslibel
Kempense
heidelibel
Speerwaterjuffer

KeversHabitatrichtlijn

Brede
geelrandwaterroof-
kever
Gestreepte
waterroofkever
Juchteerkever
Vermiljoenkever

Overige soorten

Vliegend hert

ReptielenHabitatrichtlijn

Dikkopschildpad
Gladde slang
Kemp's
zeeschildpad
Lederschildpad
Muurhagedis
Soepschildpad
Zandhagedis

Overige soorten

Adder
Hazelworm
Levendbarende
hagedis
Ringslang

Bijlage 2: Vleermuizen en ruimtelijke ingrepen

Vleermuizen en hun leefgebied worden beschermd door de Wet Natuurbescherming. In deze wet is bepaald dat in het geval van een ruimtelijke ingreep ruim van tevoren bekeken moet worden of de ingreep nadelige invloed kan hebben op vleermuizen en hoe hiermee omgegaan moet worden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen maken het hele jaar door gebruik van verschillende verblijfplaatsen (o.a. in bomen en gebouwen). Vleermuisverblijfplaatsen zijn op te delen in verschillende typen: winterverblijfplaats (waar overwinterd wordt), dagkwartieren (waar de mannetjes in de kraamkolonieperiode overdag zitten, alleen of in kleine groepjes), kraamkolonies (vrouwjes en hun jongen, vaak in grote groepen), paar-verblijven (waar gepaard wordt, vaak in het najaar, soms gelijk aan de winterverblijfplaats) en tussenkwartieren (gebruikt in de periode tussen overwinteren en de zomerperiode in). Per type verblijfplaats gebruiken vleermuizen vaak meerdere verblijven waar tussen gewisseld wordt, bijvoorbeeld wanneer elders het klimaat geschikter is of om aan parasieten te ontkomen. Vleermuizen zijn wel zeer honkvast wat betreft de typen verblijven die ze gebruiken. Dit betekent dat hun verblijven belangrijk zijn voor instandhouding van de populatie en dat deze daarom beschermd worden door de wet.

Sinds mei 2009 is het Vleermuisprotocol vastgesteld. Dit is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Het protocol dient als leidraad voor het bepalen hoe en hoe vaak geïnventariseerd moet worden om te voldoen aan de wetgeving. Voor het bepalen of een gebouw of een potentieel geschikte boom van belang is als vleermuisverblijfplaats, is over het algemeen een langlopend onderzoek nodig (van april/mei t/m september/oktober) en zijn 4 tot 7 bezoeken nodig. Om onnodige vertraging te voorkomen, wordt daarom aangeraden om in de planning van de voorgenomen plannen rekening te houden met deze onderzoeksperiode.

Maatregelen ten behoeve van vleermuizen zijn nodig:

- indien sprake is van een verblijfplaats die van significant belang is of zou kunnen zijn en/of;
- indien vleermuizen aangetroffen zijn.

Er is sprake van een significant belangrijke verblijfplaats (ook wel vaste verblijfplaats genoemd, een verblijfplaats die van belang is voor een populatie) als:

- er sprake is van een kraamkolonie;
- er sprake is van een belangrijke overwinteringsplaats of paarplaats;
- er geen alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving beschikbaar zijn;
- de gunstige staat van instandhouding van de (populatie van) de soort in het geding is bij het verdwijnen van de verblijfplaats.

De te nemen maatregelen moeten er voor zorgen dat verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming niet overtreden worden. Dit betekent dat er geen dieren gedood, verwond of actief verstoord mogen worden en dat in geval van significant belangrijke verblijfplaatsen deze behouden moeten blijven of anderszins op een goede manier vervangen dienen te worden. De functie die het leefgebied voor de betreffende populatie vervult, moet onverminderd blijven bestaan.

Om te voorkomen dat dieren gedood, verwond of actief verstoord worden, kunnen de volgende mitigerende maatregelen nodig zijn:

- niet slopen in de winterslaaperperiode (in deze periode kan zelden met zekerheid worden vastgesteld dat vleermuizen afwezig zijn in een potentieel geschikt en onoverzichtelijk object, omdat ze dan ook 's nachts passief zijn. Dat maakt ze in deze periode overigens extra kwetsbaar);
- vlak voor de sloop onderzoeken of er individuen aanwezig zijn in het te slopen object. Zijn deze wel aanwezig dan geldt dat gewacht moet worden tot het dier of de dieren weg zijn.

Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn kan een ontheffing aangevraagd worden bij de provincie waarin de ingreep plaatsvindt. Een afwijzingsbrief, die stelt dat geen ontheffing nodig is, 'omdat als de voorgestelde maatregelen genomen worden er immers geen verboden overtreden worden' geldt als goedkeuring van de voorgestelde maatregelen. Zijn de maatregelen niet voldoende, dan moeten deze aangepast worden. Als dat niet mogelijk is of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verstrekt in geval van projecten waarbij sprake is van een groot openbaar belang.

Jachtgebied en vliegroutes

Naast verblijfplaatsen bestaat het leefgebied van vleermuizen ook uit foerageergebied en vliegroutes (vaak bomenrijen of waterlopen). Deze zijn ook beschermd als zij van significant belang zijn. Zij gelden als significant belangrijk indien bij aantasting de functionaliteit van de verblijfplaats(en) in het geding komt. Is dat het geval, dan zijn maatregelen nodig die dit voorkomen, anders is een ontheffing nodig. Ook hier geldt dat deze alleen verstrekt wordt in geval van projecten waarbij sprake is van een groot openbaar belang.

Bijlage 3: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Als mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Wet Natuurbescherming aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren. Indien goedgekeurd, wordt door de provincie een "positieve afwijzing" afgegeven.

Als geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- Is er een wettelijk belang?
- Is er een andere bevredigende oplossing?
- Komt de gunstige staat van instandhouding in gevaar?

"Ruimtelijke inrichting en ontwikkeling" of een "dwingende reden van groot openbaar belang" gelden echter niet als een wettelijk belang. Dit betekent dat de provincie in het kader van ruimtelijke ingrepen alleen een positieve afwijzing af kan geven.

Bescherming van vogelnesten

Artikel 3.1 lid 2 uit de Wet Natuurbescherming luidt:

"Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen".

Voorafgaand en tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met eventueel aanwezige vogelnesten. Er is sprake van een nest wanneer er nestindicatief gedrag is waargenomen en/of er een broedsel aanwezig is. Het vernielen of beschadigen van een nest is verboden. Dit geldt voor alle vogelsoorten. De meeste vogels maken echter elk broedseizoen een nieuw nest of zijn goed in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen onder de bescherming van de Wnb wanneer het in gebruik is (tijdens het broedseizoen). Wanneer een dergelijk nest niet in gebruik is, is geen ontheffing nodig voor het vernielen of beschadigen ervan.

Verstoring van vogels is ook verboden, maar er bestaat een uitzondering voor verstoring die niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5 Wnb). Dit betekent dat verstoring tijdens het broedseizoen toegestaan is, mits de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort gewaarborgd blijft.

Een (beperkt) aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van deze vogelsoorten zijn niet alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn, maar het hele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Tot slot is er nog een categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voor deze soorten is extra onderzoek nodig, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd; deze soorten zijn namelijk *wel* jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Hieronder de lijst met jaarrond beschermde vogelnesten:

Nesten van de volgende soorten zijn jaarrond beschermd indien ze nog in functie zijn:

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>
Ransuil	<i>Asio otus</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>
Steenuil	<i>Athene noctua</i>
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>

Nesten van de volgende soorten zijn niet jaarrond beschermd (categorie 5), maar hiervan is inventarisatie wel gewenst:

Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>
Bosuil	<i>Strix aluco</i>
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>
Eider	<i>Somateria mollissima</i>
Ekster	<i>Pica pica</i>
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Glanskop	<i>Parus palustris</i>
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>
Groene specht	<i>Picus viridis</i>
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>
Hop	<i>Upupa epops</i>
Huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i>
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>
Koolmees	<i>Parus major</i>
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>
Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>
Raaf	<i>Corvus corax</i>
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>
Torenavalk	<i>Falco tinnunculus</i>
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>

**Bijlage 3 HAW (z.j.) De straat van toen Naaldwijk -
Dijkweg, deel 1, tot de grote Woerdlaan**

Historisch
Archief
Westland

De straat van toen

NAALDWIJK

DIJKWEG,

DEEL 1, TOT DE GROTE WOERDLAAN

Foto 1916; Tot ver in de 18^e eeuw gingen de R.K. inwoners van Naaldwijk naar de schuilkerk aan de Zwartendijk. In 1786 vroeg men een vergunning om een kerkgebouw te stichten en baljuw A. Douglas ondersteunde de aanvraag. Op 30 juli 1787 werd door de Staten der Provincie en door Willem V het verzoek ingewilligd. Men kon niet wachten tot een kerkgebouw gereed was en ging kerkdiensten houden op de zolder van het huis van Leendert van Veen aan de Dijkweg. Op 15 december 1790 kon de eerste kerk, achter het gebouw waar later De Harmonie was, ingezegend worden. Toen in 1827 het begraven in kerken verboden werd, liet pastoor Mazza op een stuk grond, gekocht van Jacob de Groot, achter het kerkgebouw een R.K. begraafplaats aanleggen. Deze werd in 1828 geopend. Toen dit kerkgebouw te klein werd, besloot men in 1870 een nieuwe kerk te bouwen. In 1871 werd deze al ingezegend. Deze kerk is op bovenstaande foto te zien met links daarvan de pastorie. Rechts op de foto de latere Leonardusschool. Op de hoek van de Dijkweg en Havenstraat werd in 1875 een R.K. school met onderwijzerswoning (net zichtbaar tussen de kerk en de school) gebouwd door W.A.P. Dessing voor de som van f15.500,-, waar jongens en meisjes van de parochie 'een degelijk onderwijs ontvingen overeenkomstig de voorschriften der Kerk', aldus pastoor Wilhelmus van Saagsveldt. Deze school werd al snel te klein en men wilde ook liever een aparte meisjes- en jongensschool. Dit 'teneinde de meisjes te kunnen bekwamen in die vakken die ze overeenkomstig hare bestemming en levenstaak grondiger dienden te kennen.' Zo is te lezen in het boek van Edward van Bergen uit 1924. Toen pastoor Van Lijnschooten in 1894 zijn zilveren priesterfeest vierde en men hem een blijvend aandenken wilde schenken, was zijn liefste wens het stichten van een zusterschool. In 1897 werd de gemengde school verbouwd tot meisjesschool. De jongens verhuisden naar Dijkweg 49. Op de foto rechts van de kerk, werd in 1916 de school afgebroken en opnieuw gebouwd, nu als jongensschool, de Leonardusschool. Deze school stond weer op de hoek van de Dijkweg en de Havenstraat. In 1919 werd de school uitgebreid met een vleugel in de Havenstraat voor de R.K. U.L.O..

Foto 1920; de RK kerk aan de Dijkweg, in gebruik genomen in 1871 en in 1931 gesloten. Door een erfenis van boer Hofstede kon in de Molenstraat een nieuwe R.K. kerk gebouwd worden. In februari 1929 werd vergunning hiervoor verleend. De heer Droog had van 1932 tot 1935 een garage in de kerk, maar dit werd alom afgekeurd en in 1935 is de kerk dan ook gesloopt. Het slopen er van is opgedragen aan de heer H. de Roo te Dubbeldam. In augustus zijn de slopers aan de RK kerk aan de Dijkweg begonnen en een deel van het dak werd als eerste gesloopt. In september 1935 is het gebouw zo goed als gesloopt, men is nu bezig met de toren, dit onder grote belangstelling van de bewoners. Ook burgemeester Elsen was onder de toeschouwers

In december zijn de laatste resten verwijderd. 'In het dorpsbeeld doet de open plek grond aan de Dijkweg thans vreemd aan', aldus de Westlandsche Courant

Foto 1987; in 1980 werd de Leonardusschool afgebroken, hier de lege hoek Dijkweg/Havenstraat

Foto 2017; een accountantsbureau op de plaats van de school

Foto 1898; Tussen het witte gebouw, de pastorie, later bekend als “De Harmonie” en de kerk ligt de R.K. begraafplaats
In het midden van de foto de rails van de personentram van de W.S.M. die voor de Leonardusschool het eindpunt had. Achter de rails het eerste stationsgebouw, midden op de foto.

2017; de bronzen piëta, van Albert Termote, voor de R.K. begraafplaats, in 1949 is het voetstuk ontworpen door P.P.C. Alkemade, bouwkundige

Foto 2009; de pastorie van de R.K. kerk aan de Dijkweg. De kerk werd afgebroken, maar de pastorie bleef staan en werd in 1934 onder de naam “De Harmonie” ingericht als jeugdhuis. De muziekverenigingen Crescendo en St. Adrianus fuseerden en gingen verder onder de naam Fusica. Zij kochten in 1972 het gebouw. In 2009 werd het gebouw verkocht en gesloopt. Er zouden appartementen komen, maar in 2017 was het stuk land nog steeds leeg.

Foto 1968; Tegenover de Leonardusschool links dansschool Kroonwijk, op de plek van het molenhuis, dat voor de molen “De Ster” stond. Daarnaast het pand, oorspronkelijk de garage van Cor Droog. Eerst alleen begane grond, in 1929 werd het woonhuis erboven gebouwd. In juli 1904 verzocht de heer P. van Schie om het door hem aan de Dijkweg te bouwen woon- en winkelhuis te plaatsen op 3,5 meter binnen het ijzeren hek. Dit is het lagere huis met de twee markiezen. De burgemeester zei dat B & W bij meerderheid van stemmen goedgunstig op dit verzoek hebben beslist, op voorwaarde dat de open grond voor het huis trottoir blijft en bij de straat wordt getrokken.

Foto 2008; ten tijde van deze foto zijn de drie gebouwen alle horeca geworden.

Foto 2008; De heer Ph.M.A. Droog begon als fietsenmaker. In 1904 liet hij het 'Koffiehuis de Remise' bouwen tegenover het eindpunt van de tram. In 1908 werd het naastgelegen pand gebouwd als slijterij. Dit moest een apart gebouw worden, want koffiehuis en slijterij hadden andere eisen en openingstijden. Al snel kwam er vraag naar overnachtingen en het koffiehuis werd Hotel Westlandia. Later werd het café Ouwe Droog, daarna werd het Aride en anno 2017 is de naam Loco Toro

Foto 2006; In 1907 werd ten overstaan van notaris W. Lagerwey te Naaldwijk geveild en verkocht dit burgerwoonhuis met daarachter gelegen erf en tuin, met ernaast een pakhuis. In die tijd was het verhuurd aan M. Postma voor f 250 per jaar. In de Eerste Wereldoorlog was E. van Broeck hier gelegerd. Hij is hier gebleven, woonde met zijn gezin in dit huis. Hij en zijn zoon hadden van 1938 tot 1973 in de poort ernaast een klompenmakerij.

1729; een prent van Van der Giessen; Dijkweg met rechts molen 'De Ster' en links de oude R.K. kerk die achter de Harmonie stond

Foto 1895; deze foto is genomen ter hoogte van de Kleine Woerdlaan richting Molenstraat

Foto 1935; Dit in 1836 gebouwde pand werd in 1872 het notariskantoor van Jan Bickers. De heer Lagerwey assisteerde hem als kandidaat notaris. In 1898 koopt juffrouw J.A. de Graaff het huis. Zij is de schoonzus van, inmiddels, notaris Lagerwey en verhuurt Bijdorp aan haar zwager. In 1920 kreeg hij het huis in bezit. Na zijn overlijden kocht de diaconie der NH Gemeente te Naaldwijk in september 1935 de mooie woning. Het werd een bejaardenhuis voor 15 ouderen, inclusief twee echtparen en een leidinggevend echtpaar. Het tehuis stond open voor alle gezindten en van januari 1936 tot 1973 heeft het als zodanig dienst gedaan. Toen verhuisden de vijftien inwoners naar het nieuwe verzorgingshuis de Pijletuinenhof.

Foto 2008;

Foto 1914; Dijkweg richting Molenstraat. Links De Harmonie en R.K. kerk en rechts de notariswoning

Foto 1904; naast de notariswoning lag links de onderwijzerswoning en rechts Evangelisatiegebouw. In de tuin het bord met 'Rijkstuinbouwwinterschool'.

Foto 1918; Links de onderwijzerswoning, in het midden de school en rechts het Evangelisatiegebouw.

In 1875 werd op initiatief van Ds. A.G. de Waal, de Vereeniging van Voorstanders van Christelijk Nationaal Schoolonderwijs opgericht. Deze vereniging opende een school in het Evangelisatiegebouw aan de Dijkweg. In 1876 is op deze plek een onderwijzerswoning met daarachter een eigen school gebouwd. In 1904 verhuisde de school naar de Frederik Hendrikstraat.

Sinds 1896 was de Rijkstuinbouwwinterschool gevestigd in de oude ziekenzaal aan de haven. De gemeente moest zorgdragen voor betere behuizing van de Hoge regering. Maar zij hield de boot af, omdat niet iedere winter les gegeven werd. In 1904 huurde de Gemeente de inmiddels niet meer gebruikte school voor vijf jaar voor *f* 425 per jaar van de Vereniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs. Uiteindelijk heeft het gemeentebestuur in 1917 het oude schoolgebouw met onderwijzerswoning van hen gekocht voor de som van *f* 9500. De school moest belangrijk worden vergroot en verbouwd en de kosten gingen de raming ver te boven. Daar de tuinbouwschool, die er in gevestigd moest worden, een zaak van algemeen belang was heeft het gemeentebestuur bij de Provinciale Staten om subsidie gevraagd en niet tevergeefs. Zij stelden voor aan de gemeente Naaldwijk een bijdrage' voor eens' te verlenen van *f* 6.350 in de kosten van aankoop en verbetering van het gebouw voor de Rijkstuinbouwwinterschool aldaar.

De heer P.A. Pijnacker Hordijk gaf aan de in 1870 opgerichte Vereeniging tot Inwendige zending of verbreiding der Waarheid een evangelisatiegebouw. Plus een schenking van *f* 40.000 en de grond. Hij hield wel een vinger in de pap en verhuurde de kerk voor *f* 2,50 per jaar. Na enkele jaren moest het gebouw al worden uitgebreid, maar bij de afscheiding van 1866 liep het ledenaantal terug, en verkleinde men de zaal door in het midden een wand te plaatsen. Toen het ledenaantal weer groeide, werd de wand eenvoudig weer weggehaald. Er was geen eigen predikant, maar in 1922 deed de heer L. Manintveld, godsdienstonderwijzer, zijn intrede en men had daarmee een eigen voorganger. Het ledental groeide zodanig dat in 1934 werd besloten tot het bouwen van een grote gehoorzaal. In juni 1935 werd de eerste steen gelegd hiervoor en op donderdag 17 oktober 1935 werd de zaal officieel in gebruik genomen.

Foto 1940; tijdens de Tweede Wereldoorlog was in de onderwijzerswoning een distributiekantoor gevestigd.

Foto 2008; Dijkweg 19. Het vroegere Evangelisatiegebouw werd in 1977, 1978 en 1979 vernieuwd en uitgebreid. Het kreeg de naam "de kandelaar". Tot 2013 werden hier kerkdiensten gehouden, toen verhuisde de gemeente naar de Ontmoetingskerk in de Anjerlaan. Sinds 2016 is in het gebouw o.a. een huisartsenpraktijk en apotheek gevestigd.

Foto 1902; links nog geen bebouwing, rechts de muur van de begraafplaats met daarnaast het eerste W.S.M. station.

Foto 1925; links de nummers 21, 23, 25, gebouwd in 1910 op rekening van de smid P. van Lingen, die het eerste pand zelf bewoonde. Het lagere huis ernaast heeft de vroedvrouw mevrouw Biermans in 1922 laten bouwen. Rechts de 'Kuijvenhoven huizen.' In 1841 koopt Willem Kuijvenhoven hier een tuin met een huis, omschreven als 'een extra vruchtbare en beste tuin of boomgaard met daarop staan hecht en sterk huis, gemerkt B nr 74, schuur, onderscheidene muren, verder getimmerte, bepoting en beplanting, nabij het dorp Naaldwijk'.

Foto 1934; hetzelfde punt 15 jaar later.

Foto 2006, de nummers 21, 23 en 25.

Foto 1907; tegenover de huizen op de foto hierboven lag het eerste W.S.M. station, gebouwd in 1898. In de eerste 10 jaar van de 20^e eeuw nam het goederenvervoer toe, daarom wilde men eerst de rails door de Molenstraat naar de zuidkant van Naaldwijk doortrekken richting De Lier en Delft. Dit plan werd niet uitgevoerd en in 1907 werd een nieuw station aan de Verspycklaan geopend, toen helemaal buiten het dorp gelegen. De rails op de Dijkweg werd verwijderd tot aan het witte huis van Lamping, later Kuijvenhoven.

In 1827 kwam een verbod op het begraven, ‘zowel in kerken, kapellen en bedehuizen als op kerkhoven in de bebouwde kom der gemeente. Deze moesten ten minste 35 à 40 ellen afgelegen er buiten liggen.’ Daarom kocht de gemeente een stuk tuingrond van de heren Wouter van der Hoeven en Cornelis van Breemen. Het terrein werd in orde gebracht en op 17 januari 1829 werd de eerste overledene hier begraven. De begraafplaats lag achter de muur op de foto. Deze heeft dienst gedaan tot 1865, maar moest toen worden uitgebreid. De gemeente kon het echter niet eens worden met de eigenaar van de aangrenzende grond, en kocht toen van de weduwe W. Koenekoop aan de Geestweg een ruim terrein.

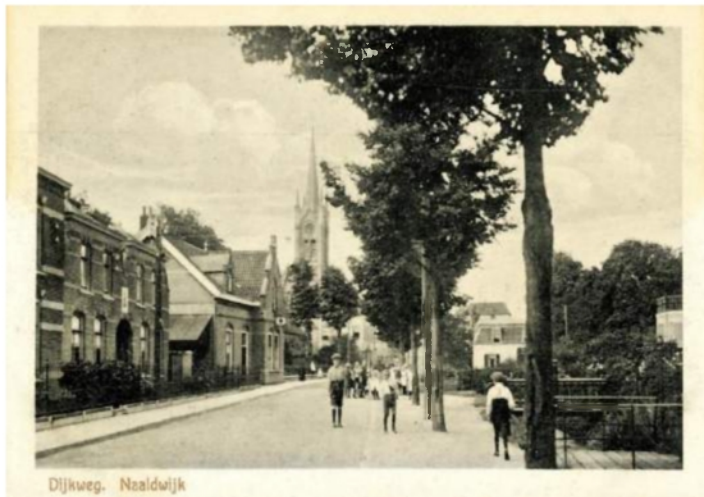

Foto 1925; Het oude W.S.M. station is in gebruik als ziekenzaal.

Foto 2006; na 1907 werd het gebouw ziekenzaal voor de vereniging Hulp in Lijden. Zij huurde het oude station van de gemeente voor f 400 per jaar, maar uiteindelijk werd het te klein. Men wilde een groter terrein, gunstig gelegen tussen Naaldwijk en Honselersdijk en liet eind 1929 het oog vallen op de oude buitenplaats Maria's-Oord aan de Dijkweg, later beter bekend als het Groene Kruis Gebouw.

Dit perceel is door 4 leden der vereniging gekocht met het doel het over te dragen aan Hulp in Lijden. Het perceel omvat 2740 m² grond met een groot en hecht herenhuis met kamers beneden en boven, benevens bijgebouwen.

Het gebouw heeft veel bestemmingen gehad, woning, kantoor van de gemeenteontvanger, politie bureau, G.E.B., in de jaren 70 peuterspeelzaal en eind 20^e eeuw is het gebouw opgedeeld in appartementen.

Foto 2006; de drie Kuijvenhoven woningen. Jacob Kuijvenhoven verkoopt in 1894 grond aan de WSM om hierop het 1° station te bouwen. In 1902 liet J. Kuijvenhoven de drie huidige huizen bouwen na afbraak van een oud huis. De tuin van Kuyvenhoven liep helemaal door tot aan de Frederik Hendrikstraat en de Stokdijkkade. In de loop van de tijd zijn er telkens stukken van verkocht, o.a. voor de uitbreiding van het Sint Martinus gesticht in 1905 en in 1931 voor de doortrekking van de Stokdijkkade.

Foto 2006; Naast dit hoekhuis van de familie Kuyvenhoven lag tot in de tweede helft van de 20^e eeuw het laatste stukje tuin. Was het in de vijftiger jaren nog een behoorlijk stuk, later was het niet meer dan een kas, waar kamerplanten werden verkocht. De kwekerij moest plaats maken voor de nieuwbouw van een ouderenflat.

Foto 1918; in het midden het St. Martinusgesticht, gebouwd in 1904 met rechts de uitbreiding van 1905.

Foto 1905; In 1905 werd het Sint Martinusgesticht voor Rooms-Katholieke bejaarden uitgebreid. Zie foto boven. In 1933 werd aan het gesticht een bijgebouwtje opgericht voor het Wit-Gele Kruis, dat tot 1951 dienst gedaan heeft. Het grote gebouw is, behalve de kapel, in 1968 afgebroken en vervangen door een modernere inrichting die de naam 'Ons Trefpunt' kreeg.

Foto 1970; Ons Trefpunt. Ook dit Trefpunt is alweer afgebroken, en vervangen door nieuwbouw, dit keer aanleunwoningen.

Foto 2017; de aanleunwoningen op de plek van Het Trefpunt

Foto 2017; het wijkgebouw van Vitis 'het hof van heden'.

Foto 2002; de ramen van de kapel van het Sint Martinusgesticht zijn bewaard gebleven en zijn verwerkt in de nieuwbouw, 'het hof van heden'.

Foto 1960; Terug naar de oneven kant. Het R.K. Bondsgebouw op nr. 29. Op 14 januari 1901 had pastoor Van Lijnschooten een vergadering belegd voor de mannen in zijn parochie om te komen tot een oprichting van een katholieke vereniging. Aan de Dijkweg 49 werd een lokaal gebouwd van 35 meter lang bij 15 meter breed. Het benodigde kapitaal was bijeengebracht door giften en renteloze aandelen van f 5 en verder door leningen tegen matige rente. In 1912 werd het pand op bovenstaande foto gebouwd als R.K. Bondsgebouw en Dijkweg nummer 49 verlaten.

In oktober 1914 kwamen ruim 100 Belgische vluchtelingen aan in Naaldwijk. In de ruime, keurige lokalen werd in korte tijd een eet- en slaapzaal ingericht. In november vertrokken ruim 50 Belgen weer naar Antwerpen. Voor de nog aanwezige Belgen werd op 5 december Sinterklaas gevierd. Door gulle giften van de bevolking konden aan groot en klein pakjes uitgedeeld worden. Half december werd het gebouw ontruimd en vertrokken 16 Belgen naar Nunspeet. De heer Welling heeft 7 Belgische gasten opgenomen, en 15 werden in een leegstaande woning gehuisvest. Vanuit Nunspeet werd geschreven dat het daar lang niet zo goed toeven is als in Naaldwijk.

Later werd het gebouw gebruikt als Distributiekantoor, in 1949 werden hier 2 noodlokalen in gemaakt in opdracht van de het R.K. Schoolbestuur, uitgevoerd door W. Dessing. In 1953 zat de Rijksmiddelbare tuinbouwschool hier. Ook de autohandel van Droog was hier in gevestigd in de zestiger jaren. In 1983 is het gesloopt.

Foto 1983; nr. 31, In 1866 heeft Pijnacker Hordijk hier een huis laten bouwen. In 1932 werd dit gesloopt en bouwde notaris Arentsen hier zijn woonhuis en kantoor. In 1957 vroeg de heer M. Valstar een vergunning om het pand te verbouwen tot hotel, bekend als Hotel Holland. In 1983 heeft het plaats moeten maken voor een appartementencomplex.

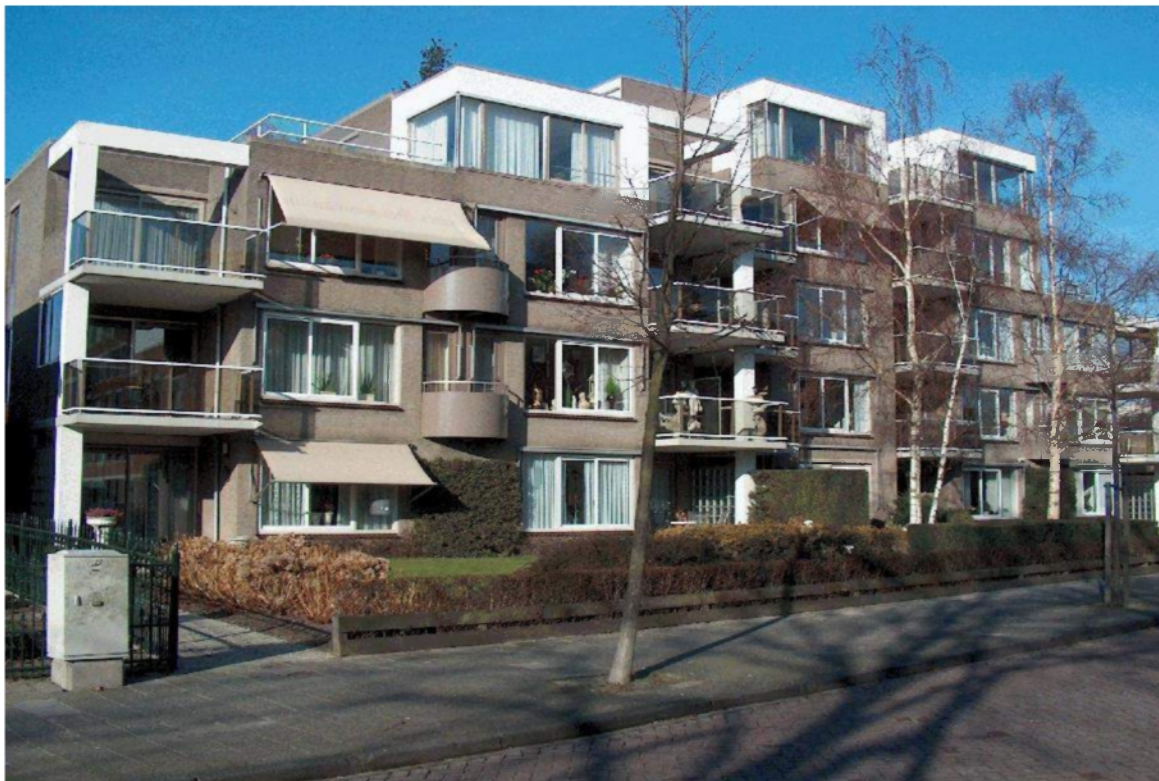

Foto 2006; dit complex is gebouwd op de plek van de twee bovenstaande foto's.

Foto 2006; Dijkweg 35, 37 en 39, deze huizen zijn in 1869 gesticht door Cornelis Veenman

Foto 2006; Dijkweg 41; in 1866 gesticht door dokter Machen, later hadden dokter Van Schie, en dokter Franssen hier hun praktijk.

Foto 2006; Dijkweg nr. 43/45, in 1873 gesticht door Cornelis Vijverberg (o.a. wethouder) als “een woonhuis met koetshuis”

Foto 2017; In 1890 werd hier een pand gebouwd door W.A. Dessing; Dijkweg 47. In 1951 werd het nog bestaande gebouw opgericht als Wit-Gele Kruisgebouw en consultatiebureau. Architect W. Dessing. In 2017 is in het gebouw al een aantal jaren het hospice Berkenrode gevestigd

Foto 1904; Dijkweg 22, Het R.K. Bondsgebouw links. Op 14 januari 1901 had pastoor Van Lijnschooten een vergadering belegd voor de mannen in zijn parochie om te komen tot een oprichting van een katholieke vereniging. Aan de Dijkweg werd een lokaal gebouwd van 35 meter lang bij 15 meter breed. Het benodigde kapitaal was bijeengebracht door giften en renteloze aandelen van *f* 5 en verder door leningen tegen matige rente.

In 1907 verhuizen de meisjes naar het verbouwde Bondsgebouw, dit wordt de latere Bernadetteschool, de jongens gaan van Dijkweg 49 naar de hoek met de Havenstraat en het Bondsgebouw trekt in de verlaten jongensschool op nummer 49.

Rechts op de foto het Sint Martinusgesticht, gebouwd in 1904.

Foto 1967; tussen school en het oorspronkelijke St. Martinusgesticht ziet men de kapel

Foto 2006; Naast de school is een grote sportzaal gebouwd. In 2008 is een nieuwe Bernadetteschool gebouwd in het Woerdblok.

Foto 2017; Anno 2017 is het gebouw een appartementencomplex 'Dijkwegh'. De voorgevel en het monumentale trappenhuis van het vroegere gebouw zijn bewaard gebleven

Foto 2006, Dijkweg 24, naast de Bernadetteschool, gebouwd voor tuinder Goeyenbier, wiens huis oorspronkelijk aan de andere kant van school stond, maar werd afgebroken voor de uitbreiding van het St. Martinusgesticht in 1907 en weer opgebouwd aan deze kant van de school.

Foto 2017; Naast het hospice Dijkweg 49; In 1898 gesticht als R.K. jongensschool, gebouwd door W.A. Dessing. Tot 1907 heeft het als zodanig gediend. Toen nam de R.K. Bond er zijn intrek, tot in 1912 het nieuwe bondsgebouw op nr. 29 gebouwd werd. Toen werd het pand verbouwd tot woonhuis.

Foto 1972; vlak voor de sloop van deze twee huizen op de hoek van de Grote Woerdlaan

De Gereformeerde Kerk aan de even kant van de Dijkweg. In 1889 wordt door de kerkenraad van de Nederlandse Gereformeerde Kerk een stuk grond gekocht aan de Dijkweg van Leendert Goeijenbier voor f 3.200. Op 20 oktober wordt deze officieel in gebruik genomen. In 1962 werd gebouw gesloten. In 1972 werd het gebouw gesloopt. Rechts van de kerk de pastorie.

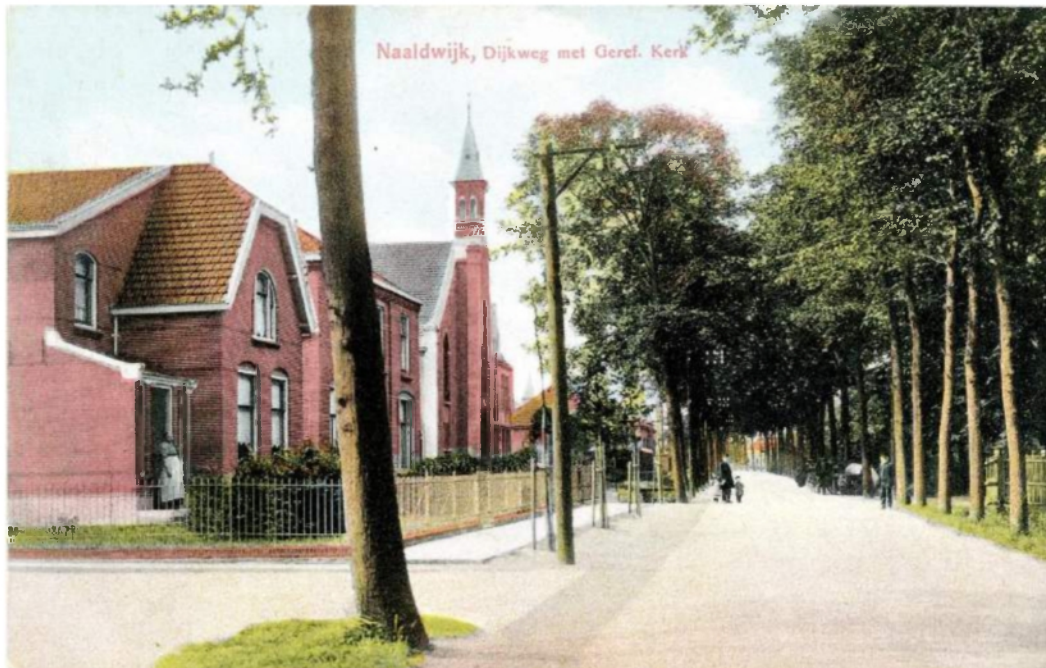

Foto 1913; links het huis op de hoek met de Frederik Hendrikstraat, net achter de boom de woning waar jarenlang het hoofd van de lagere school in de Rembrandtstraat, de heer A. Koekoek woonde. Ook dit huis direct naast de kerk werd in 1972 gesloopt.

Foto 2017; Op de plek van de Gereformeerde Kerk zijn in 1972 en 1973 een aantal half vrijstaande huizen gebouwd.

foto 2017; Dijkweg 32, het laatste huis voor de Frederik Hendrikstraat aan de even kant, gebouwd in 1905 voor Dirk Verhoog.

Foto 1930; Een VIOS bus op de Dijkweg. Rechts het huis op de hoek met de Frederik Hendrikstraat.

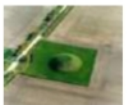
Foto 1977; hetzelfde punt als de foto hierboven met links de Grote Woerdlaan.

(Samenstelling: Els Spaargaren, Gerard Beijer, 2017)

**Bijlage 4 Vestigia (22 januari 2019) Cultuurhistorische
Effect Rapportage [V1749]**

Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland

Cultuurhistorische Effect Rapportage

Rapportnummer: V1749
Projectnummer: V18-4015
ISSN: 1573 - 9406
Status en versie: Definitief, versie 2.0
In opdracht van: KuiperCompagnons
Rapportage: O.P.N. Satijn, W.A.M. Hessing
Plaats en datum: Amersfoort, 22 januari 2019

Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia BV

Documentbeheer				
<i>Versie</i>	<i>Status</i>	<i>Datum</i>	<i>Toelichting</i>	<i>Autorisatie</i>
1.0	Concept	21 december 2018	Eerste concept ter goedkeuring aan opdrachtgever	W.A.M. Hessing
2.0	Definitief	22 januari 2019		

Projectgegevens	
Initiatief	Nieuwbouw appartementen
Procedure	Bestemmingsplanwijziging
Toponiem / locatie	Dijkweg 8
Plaats	Naaldwijk
Gemeente	Westland
Provincie	Zuid-Holland
Opdrachtgever	KuiperCompagnons Postbus 13042 3004 HA Rotterdam
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. S. Klingens, tel. 010-4330099
Oppervlakte plangebied	Ca. 1.250 m ²
Huidig grondgebruik	Braakliggend
Soort onderzoek	Cultuurhistorische EffectRapportage
RD-hoekcoördinaten van het plangebied	74.046 / 445.877 74.098 / 445.860
Kaartblad (1:25.000)	37B
Uitvoerder en documentatie	Vestigia <i>Archeologie & Cultuurhistorie</i>
Projectleider/Senior archeoloog	Drs. W.A.M. Hessing
Projectmedewerkers	Drs. W.A.M. Hessing Drs. O.P.N. Satijn
Bevoegd gezag	Gemeente Westland Postbus 150 2670 AD Naaldwijk
Contactpersoon	Onbekend
Gecontroleerd door	Vestigia (W.A.M. Hessing) d.d. 21 december 2018
Geaccordeerd door	Gemeente Westland d.d.

Inhoudsopgave

Samenvatting en advies	5
Onderbouwing advies	8
1 Projectomgeving	8
1.1 Algemene gegevens.....	8
1.2 Onderzoeksdoel en -methode	9
2 Beleidskader	11
2.1 Wettelijk kader archeologie.....	11
2.2 Gemeentelijk erfgoedbeleid.....	11
2.3 Bestemmingsplan	12
2.4 Welstandsnota	13
3 De geschiedenis van het gebied	14
3.1 Natuurlijk landschap.....	14
3.2 Bewoningsgeschiedenis.....	15
3.3 Versturende bodemingrepen in het verleden	20
3.4 Huidige situatie.....	20
4 Inventarisatie cultuurhistorische waarden	22
4.1 Archeologische waarden.....	22
4.2 Landschappelijke waarden	23
4.3 Architectuur- bouwhistorische waarden.....	23
4.4 Ruimtelijke en stedenbouwkundige context	27
5 Cultuurhistorische waarden en de nieuwbouwplannen.....	30
5.1 Nieuwbouwplannen	30
5.2 Effectbeschrijving en -beoordeling	31
5.3 Conclusies en aanbevelingen.....	33
5.4 Mitigerende maatregelen	33
Literatuur.....	34
Digitale bronnen.....	34

Afbeelding 1 Luchtfoto plangebied. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Google Maps.

Samenvatting en advies

In opdracht van KuiperCompagnons heeft Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* een cultuurhistorische analyse uitgevoerd van de locatie aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland (*afbeelding 1*). Deze cultuurhistorische EffectRapportage (CHER) heeft de vorm van een *desktop* studie en geeft een analyse van de effecten van de geplande nieuwbouw op de (eventuele) cultuurhistorische waarden binnen het plangebied en de direct omgeving. Deze kan gebruikt worden bij de ruimtelijke afweging ten behoeve van het nieuwbouwproject. Het plangebied is momenteel braakliggend en heeft een oppervlak van ca. 1.250 m². Op deze locatie zullen appartementen en maatschappelijke voorzieningen worden gerealiseerd (*afbeelding 2*).

Effectbeschrijving en -beoordeling

Effect nieuwbouw op de historisch gegroeide stedenbouwkundige structuur

De nieuwbouw geeft invulling aan een bestaande groenstrook. Historisch gezien was echter in de laatste 150 jaar sprake van bebouwing langs de Dijkweg. Richting het centrum had deze het karakter van lintbebouwing, ver de naar buiten een meer open onderbroken karakter. De R.K.-kerk met pastorie op de locatie van het plangebied nam daarbinnen destijds natuurlijk ook al een markante plaats in.

De nieuwbouw is ook groter en hoger dan de oorspronkelijk historische bebouwing. De nieuwbouw is hoger dan de nog aanwezige bouwwerken aan de historische Dijkweg, zoals de aan de overzijde gelegen panden, rijksmonument Huize Blijdorp en de gemeentelijk monumenten Dijkweg 7 en 9. Dat gold in het verleden echter ook voor de kerk en de pastorie, later de oude Harmonie. Het zal verder ook de beleving van de belendende groen omzoomde RK-begraafplaats beïnvloeden. Voor de Verdilaan speelt dit aspect minder.

Effect nieuwbouw in relatie tot doelstellingen van het bestemmingsplan

De nieuwbouw voldoet ons inziens aan de meeste onder 2.3 genoemde beeldkwaliteitseisen. Discussie kan gevoerd worden over de onderstaande twee:

1. De historische bebouwingstructuur is kleinschalig, aaneengesloten en bestaat uit individuele panden van gemiddeld 2 lagen met kap.
2. In de bijlage karakteristieke gebieden wordt beschreven dat bij karakteristieke linten (zoals de Dijkweg) de kwaliteit van de hoekpanden extra belangrijk is: daar kan men afstand nemen van de gevelwand en het geheel overzien. Voor deze plekken is het aan te bevelen extra - beeldkwaliteit- aandacht te besteden aan de nu nog lege plekken, die in, aan en nabij de karakteristieke gebieden liggen.

De nieuwbouw heeft een grote massa. Dit feit krijgt extra nadruk omdat het hier een hoekpand betreft. Dit pand zal een entree vormen voor het centrum, gelegen aan het als karakteristiek beschreven historische lint Dijkweg - Molenstraat. In die zin is het complex vergelijkbaar met de oude situatie van de katholieke kerk met pastorie. Bij een hoekpand op deze historische locatie is de beeldkwaliteit wel van groot belang. De omvang en gevelhoogte van de nieuwbouw overtreffen die van de omliggende panden, al is gezien het naastliggende pand op de hoek van de Havenstraat ook al sprake van meer dan twee lagen. Het wijkt echter wel af van het streefbeeld in het bestemmingsplan voor de historische Dijkweg. Aan de andere kant kan een markant pand op een hoek de kleinschaligheid van de rest van het lint extra accentueren. Het staat overigens met zijn grootste gevelbreedte aan de Verdilaan, waar dit minder contrasteert (*zie afbeelding 14*). Die kleinschaligheid is in de directe omgeving overigens ook al flink verstoord door andere kantoor- en winkelpanden, het Westlandtheater (Stokdijkkade 3, *zie afbeelding 14*),

en het gebouw aan de havenstraat dat naast het plangebied gelegen is (Dijkweg 2, zie *afbeelding 15*). Verder zal de massa van de nieuwbouw het zicht op de als karakteristiek aangewezen historisch katholieke begraafplaats natuurlijk wel beïnvloeden, maar de vraag is of deze aantasting onevenredig is.

Effect nieuwbouw in relatie tot de doelstellingen van de Welstandsnota

De nieuwbouw voldoet in algemene zin aan de welstandscriteria. Alleen wat betreft materiaal en kleur wijkt de nieuwbouw af van het overwegend gebruiken van traditionele materiaal en kleuren, en het in hoofdzaak uitvoeren in baksteen of vergelijkbare steenachtige materiaal. Het is verdedigbaar dat de architect hiermee wil aansluiten bij die van de oude Harmonie. Deze criteria over materiaal en kleur zijn overwegend breed omschreven die daardoor als aanbeveling gelden (door het gebruik van de woorden “overwegend” en “in hoofdzaak”), waardoor deze in dit specifieke geval lastig te toetsen zijn. Daarbij komt dat het kleurgebruik in de directe omgeving ook zeer verschillend, en in veel gevallen ook niet meer traditioneel genoemd kan worden.

Effect nieuwbouw in relatie tot de bouwhistorische context

Het architectenbureau zoekt vanuit bouwhistorisch perspectief de aansluiting met de voormalige pastorie / De Harmonie. “Het gebouw is groot en daardoor dominant en oriënterend, staat op dezelfde plek en heeft hetzelfde witte karakter met horizontale belijning.” De oude Harmonie was inderdaad een groot pand, maar minder dominant dan de geplande nieuwbouw. Het nieuwe pand domineert niet alleen de Dijkweg, maar meer nog de Verdilaan. Het volume is echter niet allesbepalend, gezien ook de appartementengebouwen verderop aan de Dijkweg. Het zal met name gaan om de uitvoering van de gevellijn aan de Dijkwegzijde die bepalend is voor de beeldkwaliteit. Een witte uitstraling is vergelijkbaar met een aantal bestaande en voormalige monumentenpanden in de omgeving, maar de uitvoering luistert bij die kleurkeuze wel nauw.

Conclusies en aanbevelingen

De nieuwbouw in de huidige vorm wijkt af van de historisch gegroeide kleinschaligheid die als karakteristiek wordt beschouwd voor de Dijkweg. De omvang en gevelhoogte van het gebouw zal die van de belendende panden overtreffen, alhoewel een aantal omliggende panden ook al een trendbreuk met de oorspronkelijke kleinschaligheid vormen. Overigens vormde de voormalige bebouwing op deze locatie qua bouwmassa destijds ook al een trendbreuk met de rest van de Dijkweg. Cultuurhistorisch gezien is het dus verdedigbaar, zeker omdat het hier een hoekpand betreft, aan een entree naar het centrum. Wel verdient het aanbeveling om vorm (rechte lijnen, materiaalkeuze en kleurstelling) zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij historie van de omgeving. Elke contrastwerking hoeft daarbij zeker niet vermeden te worden, maar geleidelijke overgangen in de gevellijnen van een straat met lintbebouwing dragen over het algemeen het beste bij aan de beeldkwaliteit. Een en ander zou nader uitgewerkt kunnen worden in een toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan voor dit perceel. Daarin kan een uitgebreide beeldkwaliteitsparagraaf worden opgenomen, waarin het de nieuwbouwplannen worden getoetst aan de beeldkwaliteitseisen vanuit de welstandsnota, en aan de aanbevelingen vanuit de huidige CHER.

Mitigerende maatregelen

Vestigia *Cultuurhistorie & Archeologie* adviseert de volgende mitigerende maatregelen om effecten van de nieuwbouwplannen op de cultuurhistorie te vermijden, te beperken, op te vangen of te compenseren:

- Aanvullend archeologisch onderzoek: ex-situ behoud van de archeologische informatie; dit onderzoek zal binnenkort plaatsvinden door middel van een definitieve archeologische opgraving;

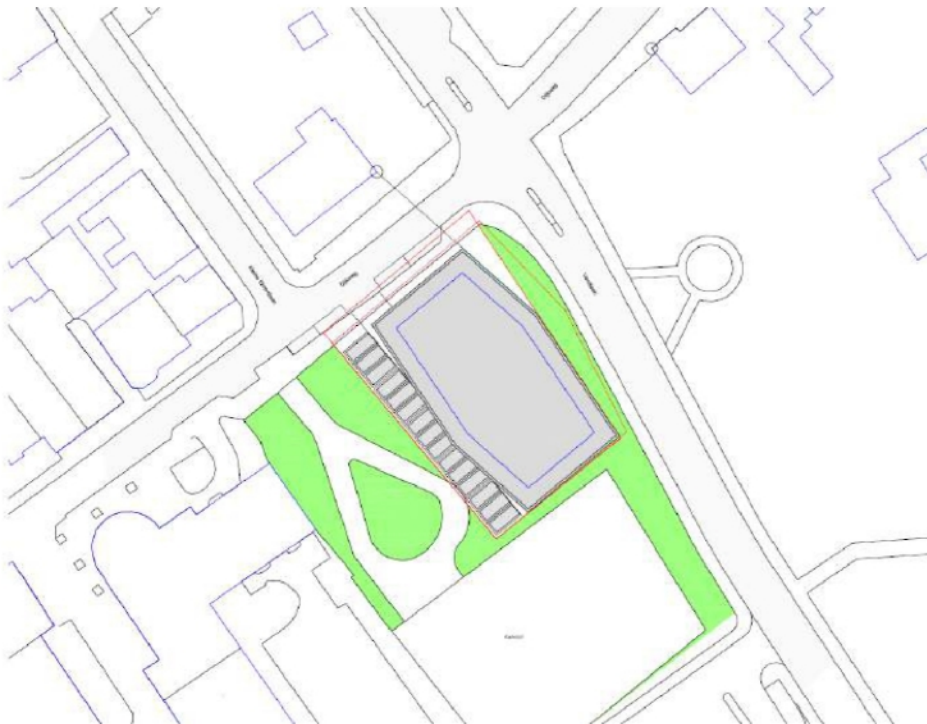
- het opstellen van een uitgebreide beeldkwaliteitsparagraaf, op te nemen in een toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan;
- Eventueel ontwerpaanpassingen op basis van genoemde nadere overwegingen, zoals verwoord in een toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan;
- Een blijvende herinnering aan de geschiedenis van de locatie in de openbare ruimte bij het gebouw, mogelijk refererend aan aanwezigheid in de Romeinse tijd en aan de oude Adrianuskerk en pastorie.

Onderbouwing advies

1 Projectomgeving

1.1 Algemene gegevens

In opdracht van KuiperCompagnons heeft Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* een cultuurhistorische analyse uitgevoerd van de locatie aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland (*afbeelding 1*). Deze cultuurhistorische EffectRapportage (CHER) heeft de vorm van een *desktop* studie en geeft een analyse van de effecten van de geplande nieuwbouw op de (eventuele) cultuurhistorische waarden binnen het plangebied en de direct omgeving. Deze kan gebruikt worden bij de ruimtelijke afweging ten behoeve van het nieuwbouwproject. Het plangebied is momenteel braakliggend en heeft een oppervlak van ca. 1.250 m². Op deze locatie zullen appartementen en maatschappelijke voorzieningen worden gerealiseerd (*afbeelding 2*).

Afbeelding 2 Inrichtingsschets. Bron: Tetteroo.

Afbeelding 3 Verbeelding bestemmingsplan. Bron: KuiperCompagnons.

1.2 Onderzoeksdoel en -methode

De CHER omvat de analyse van de verzamelde gegevens uit het door Vestigia uitgevoerde bureauonderzoek.¹ Hierbij behoorde ook de projectie van historische kaartbeelden op de huidige topografie.

Een cultuurhistorische effectrapportage vormt een belangrijk instrument in de uitwisseling van cultuurhistorische kennis met ontwerpers en ontwikkelaars van een gebied. Een CHER vormt tevens voor de gemeente een hulpmiddel om een goed onderbouwd oordeel te kunnen vellen over de (cultuurhistorische) kwaliteit van ruimtelijke plannen.

Het doel van de CHER is het beschrijven van de effecten van geplande bouwplannen op de aanwezige cultuurhistorische waarden, en het geven van een aanbeveling over hoe bij de geplande werkzaamheden de cultuurhistorische waarden het beste kunnen worden ingepast en gerespecteerd.

CHER omvat in ieder geval:

- een beschrijving van de geschiedenis van het gebied om de bestaande inrichtingssituatie te kunnen begrijpen;
- een gedetailleerde inventarisatie van de cultuurhistorische waarden in het gebied. Hierbij worden naast de op de provinciale cultuurhistorische waardenkaart weergegeven historische structuren en in het gemeentelijk beleid benoemde cultuurhistorische elementen en richtlijnen, ook de kleine landschapselementen, zichtlijnen in de directe omgeving geïnventariseerd;

¹ Voor het onderzoek is tweemaal een bezoek gebracht aan het Streekarchief Hollands-Midden.

- een aanduiding van eventuele eerdere bodemverstoringen, verdwenen bebouwing en ruimtelijke ingrepen;
- een beschrijving van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen en de effecten daarvan op de aanwezige cultuurhistorische waarden;
- een aanbeveling over hoe bij de geplande ruimtelijke ingrepen de cultuurhistorische waarden kunnen worden behouden (mitigerende maatregelen).

De geraadpleegde bronnen zijn opgesomd in hoofdstuk Literatuur.

2 Beleidskader

2.1 Wettelijk kader archeologie

De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed is uitgewerkt in de Monumentenwet 1988 en in de wijziging hierop; de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, 2007). Een deel van de Monumentenwet is per 1 juli 2016 opgegaan in de Erfgoedwet. Het overige deel zal te zijner tijd opgaan in de Omgevingswet. Tot die tijd blijven die artikelen die niet zijn overgegaan naar de Erfgoedwet van kracht zoals ze in de Monumentenwet van 1988 zijn benoemd.

De Wamz vormde de implementatie van het Verdrag van Malta dat in 1992 door diverse Europese lidstaten is ondertekend. Hierin wordt gesteld dat het streven is archeologisch erfgoed in de bodem te beschermen en daarmee te behouden. Om dit te kunnen doen moet archeologisch erfgoed ingepast worden in de ruimtelijke ordening. Een ander uitgangspunt is dat indien behoud in de bodem (*in situ*) niet mogelijk is, de verstoorder onderzoek naar de archeologische waarden moet betalen. In de praktijk zijn dit de kosten voor de archeologische monumentenzorg cyclus (AMZ-cyclus). Met de invoering van de Wamz werden gemeenten verplicht om archeologiebeleid te ontwikkelen omdat artikel 38a van de Monumentenwet 1988 bepaalde dat de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond rekening houdt met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Met invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2008) werd de archeologie definitief verankerd in de ruimtelijke ordening. Bepaald werd dat gemeenten na maximaal 10 jaar een bestemmingsplan moeten herzien of vernieuwen (daarbij rekening houdend met de archeologie op grond van de Monumentenwet 1988).

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo, 2010) zijn burgemeester en wethouders bevoegd gezag in het kader van de omgevingsvergunning. Op grond van de Ontgrondingenwet zijn Gedeputeerde Staten bevoegd gezag in het kader van de ontgrondingsvergunning, voor andere gronden dan bij ministeriële regeling aan te wijzen rijkswateren. De minister van Infrastructuur en Milieu is bevoegd gezag ten aanzien van de bodem en oevers van rijkswateren op grond van de Waterwet.

2.2 Gemeentelijk erfgoedbeleid

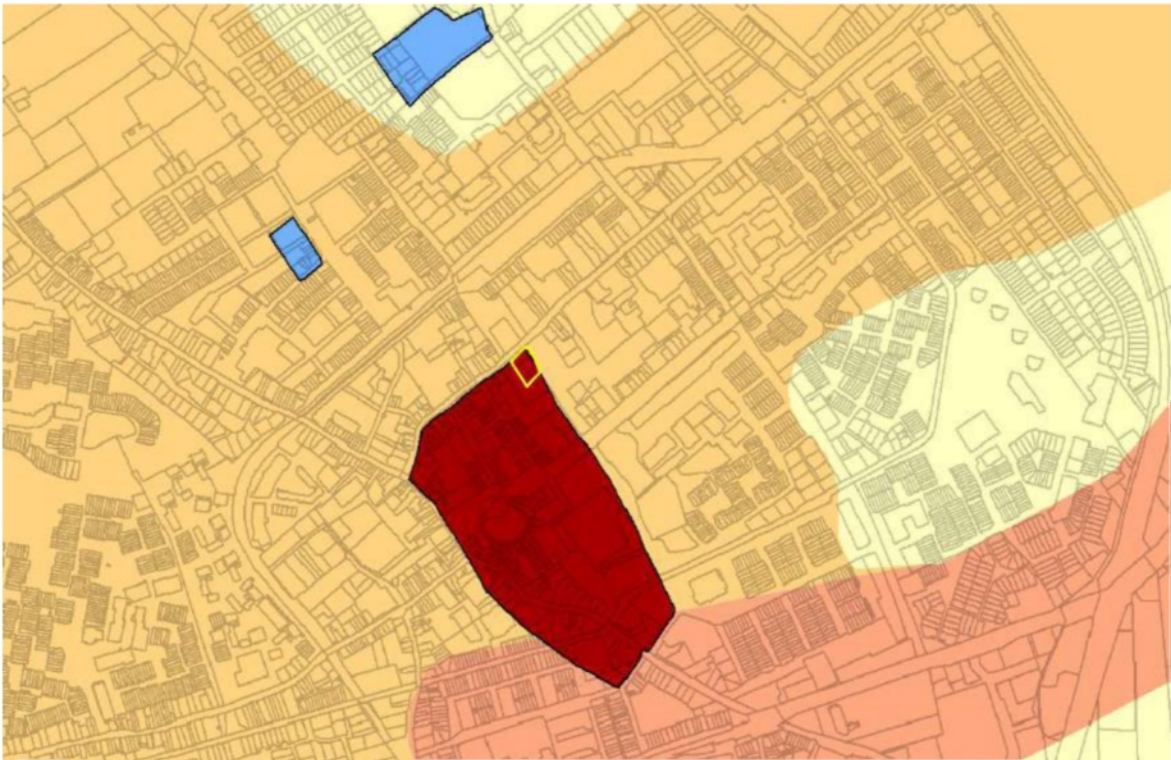
De gemeente Westland heeft in 2017 de Erfgoedverordening vastgesteld. Hierin worden alle gemeentelijke afspraken met betrekking tot archeologie en cultuurlandschap worden vastgelegd.² De gemeente beschikt niet over een gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart. Cultuurhistorische waarden zijn vastgelegd in het bestemmingsplan (zie beneden); hierin staat een beschrijving van de wijze waarop er rekening is gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Een overzicht van cultuurhistorische elementen is beschikbaar via de Cultuurhistorische Kaart van de provincie Zuid-Holland.³

De gemeente Westland beschikt over een gemeentelijke archeologische beleidskaart (*afbeelding 4*).⁴ Volgens deze kaart ligt het plangebied in een zone met een vastgestelde archeologische waarde (historische kern). Dat betekent dat bij bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 30 cm –mv archeologisch onderzoek noodzakelijk is, hetgeen in het geldende bestemmingsplan is verwerkt tot een dubbelbestemming archeologie ('Waarde - Archeologie').

² http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Historie/Westland/466578/466578_1.html

³ http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas.

⁴ Kerkhof 2012.

Afbeelding 4 Uitsnede archeologische beleidskaart van de gemeente Westland. Het plangebied is globaal in geel aangegeven. Bron: Kerkhof 2012.

2.3 Bestemmingsplan

In de bijlage karakteristieke gebieden centrum Naaldwijk, behorend bij Bestemmingsplan Centrum Naaldwijk, en een aanvulling vormend op de welstandsnota, zijn voor het Centrum van Naaldwijk 6 gebieden aangemerkt als karakteristiek, omdat ze een goede samenhang tussen stedenbouw, architectuur en openbare ruimte hebben, die resulteert in een bijzondere beeldkwaliteit. Ook het historisch lint Dijkweg - Molenstraat, waartoe het plangebied behoort, is aanwezig als karakteristiek, net als de katholieke begraafplaats dat naast het plangebied gelegen is - dat als waardevol object wordt gekarakteriseerd. Voor dit historisch lint gelden in aanvulling op de beschrijving en criteria uit de Welstandsnota specifieke beeldkwaliteitseisen. Deze eisen zijn erop gericht om de stedenbouwkundige structuur van het lint Molenstraat - Dijkweg te handhaven en daar waar mogelijk te versterken. In aanvulling op de beschrijving en criteria uit de Welstandsnota (die onder andere ingaan om de architectonische uitwerking van het individuele perceel) gelden de volgende beeldkwaliteitseisen:

- De historische bebouwingstructuur is kleinschalig, aaneengesloten en bestaat uit individuele panden van gemiddeld 2 lagen met kap.
- Schaalvergroting door samenvoeging van panden is in ruimtelijke zin ongewenst. Als panden intern worden samengevoegd of bredere panden worden gebouwd, dan is door middel van verticale geleding en detaillering van de gevel ervoor gezorgd dat de schaal van het gebouw past bij de maat en schaal van de historische bebouwing.
- De bebouwing staat in de rooilijn die de straat volgt, met hier en daar een kleine verspringing.
- Bebouwing is georiënteerd op de straat. Beleving vanuit straatniveau is belangrijk. Gesloten gevels op het maaiveld zijn ongewenst.
- De gevels van de oorspronkelijke historische panden hebben een klassieke opbouw met een verticale geleding en verfijnde detaillering.

- De open gevels op de begane grond zijn in samenhang met de bovenliggende verdiepingen vormgeven.
- Inrichting openbare ruimte met duurzame materialen, passend bij het historische karakter.
- Straatmeubilair is op elkaar afgestemd en bij toepassing wordt een zo rustig mogelijk beeld nagestreefd.
- De percelen aan de Dijkweg moeten hun groene karakter bewaren.
- Het historisch lint kan bij eventuele herinrichting een eigen uitstraling krijgen.

In de bijlage karakteristieke gebieden wordt beschreven dat bij karakteristieke linten (zoals de Dijkweg) de kwaliteit van de hoekpanden extra belangrijk is: daar kan men afstand nemen van de gevelwand en het geheel overzien. Dit is minder goed mogelijk in de straten zelf. Bij de pleinen en open plekken is dit belang nog eens extra groot. In dit kader is het aan te bevelen extra -beeldkwaliteit- aandacht te besteden aan de nu nog lege plekken, die in, aan en nabij de karakteristieke gebieden liggen.

2.4 Welstandsnota

In de welstandsnota van de gemeente Westland valt het plangebied onder het Centrum van Naaldwijk. Het gebiedsgerichte welstandsbeleid van het Centrum van Naaldwijk, bevat specifieke welstandscriteria voor de kleine en middelgrote bouwplannen, die de bestaande structuur van het gebied niet wezenlijk doorbreken. Bij de beoordeling van bouwplannen wordt in samenhang met de beschrijving getoetst aan de hand van de volgende criteria:

Ligging

- gebouwen staan aan de straat en maken op een enkele uitzondering na deel uit van de straatwand
- gebouwen zijn gericht op de belangrijkste openbare ruimte en hebben zo nodig een meerzijdige oriëntatie.
- rooilijnen van hoofdmassa's volgen de weg en verspringen ten opzichte van elkaar.
- nieuwbouw afstemmen op centrumfunctie van het gebied, waarbij met name de beleving op straatniveau aandacht krijgt.

Massa

- gebouwen en ensembles zijn overwegend individueel en afwisselend
- de individuele woning maakt deel uit van de straatwand of het ensemble
- de bouwmassa's zijn gevarieerd van opbouw
- gebouwen bestaan uit een onderbouw van meerdere lagen met een traditionele kap of plat dak
- entreepartijen vormgeven als accenten of als zelfstandige massa's
- aan-, op- en uitbouwen zijn ondergeschikt vormgegeven als toegevoegd element of opgenomen in de hoofdmassa
- zo min mogelijk dichte gevels aan de straat

Architectonische uitwerking

- de architectonische uitwerking is zorgvuldig en gevarieerd met aandacht voor de vormgeving van details
- in de architectuur de geleiding van de hoofdmassa's tonen als onderdeel van een straatwand met een doorlopende gevelritmiek
- gevels in geleiding, ritmiek en stijl afstemmen op het kleinstedelijke straatbeeld, waarin bijzondere aandacht is voor entreepartijen
- de detaillering verfijnd uitwerken in kleine elementen als gootklossen, belijning en siermetselwerk
- gevels hebben een stenen plint (ook winkelpuien)
- wijzigingen en toevoegingen in stijl en afwerking afstemmen op de hoofdmassa

Materiaal en kleur

- materiaal- en kleurgebruik is overwegend traditioneel zoals baksteen en hout of terughoudend eigentijds zoals glas en metaal
- gevels in hoofdzaak uitvoeren in baksteen of vergelijkbare steenachtige materiaal en bij uitzondering voorzien van pleisterwerk of schilderen in lichte tint, hellende daken dekken met matte keramische pannen
- de verfijning van traditioneel Hollandse houten kozijnen en profileringen vormt het uitgangspunt

3 De geschiedenis van het gebied

3.1 Natuurlijk landschap

Het plangebied bevindt zich in de bebouwde kom van Naaldwijk en ligt op een hoogte van ca. 0,75 m boven NAP. Het plangebied bevindt zich in het Holocene deel van Nederland met een metersdik sedimentpakket. Tijdens het Holoceen is naar verwachting circa 18 meter aan sediment neergelegd binnen het plangebied. Aan het begin van het Holoceen lag de zeespiegel een stuk lager door de grotere ijsskappen. Daarom stroomden er aan het begin nog rivieren door het gebied die sediment van de formatie van Echteld deponeerden. Vrij snel kwam het gebied echter in een getijdenzone te liggen. Hier werd sediment houdend water bij vloed aan- en bij eb afgevoerd. Deze afzettingen, die tot het Laagpakket van Wormer, Formatie van Naaldwijk, worden gerekend, kenmerken zich door een afwisseling van klei en zand. Deze afzettingen kunnen worden aangetroffen tussen 15 en 6 meter beneden maaiveld.⁵

5000 jaar geleden nam de zeespiegelstijging af. Hierdoor konden de duinen, die voorheen werden afgebroken door de stijgende zee, zich ontwikkelen. Hierbij groeiden binnen het plangebied mogelijk ook duinen die tot het Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk, behoren. Restanten van deze duinen kunnen op een diepte van circa 6 meter worden aangetroffen. Tot circa 2.500 jaar geleden breidde de kust zich uit in westelijke richting. Hierdoor kwam het plangebied buiten de invloed van de zee te liggen. Het plangebied lag echter nog steeds laag in het landschap. Het grondwater lag op of nabij het oppervlak waardoor veengroei kon ontstaan. Deze veenlaag wordt gerekend tot het Hollandveen, onderdeel van de Formatie van Nieuwkoop. Rond 900 voor Christus brak de zee echter door de kustbarrière en werden er weer getijdeafzettingen, ditmaal van het Laagpakket van Walcheren binnen de Formatie van Naaldwijk, afgezet. Deze worden binnen het plangebied gerekend tot de Gantel stroomrug.⁶ Naar alle waarschijnlijkheid heeft deze stroomrug de top van het Hollandveen geërodeerd. Geologische boringen uit het Dinoloket die in de omgeving zijn gezet, laten resten veen zien op een diepte tussen de 2 en 4 meter beneden maaiveld.⁷ De stroomrug hield op met actief sedimenteren rond 900 na Christus. De afzettingen van deze stroomrug zijn een combinatie van rivierafzettingen en getijdenafzettingen. Naar verwachting kunnen deze afzettingen tot aan het oppervlak worden aangetroffen.⁸

Op de bodem- en geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in de bebouwde kom. In de omgeving van het plangebied komen op de geomorfologische kaart echter vlaktes van getij afzettingen en getij inversieruggen voor. Getij inversieruggen ontstaan doordat de afzettingen in de geulen minder inklinken nadat het gebied droog was komen te liggen. Hierdoor zijn de laagtes in

⁵ Berendsen 1996, De Mulder *et al.* 2003. Het maaiveld binnen het plangebied ligt op ca. 0,75 meter +NAP.

⁶ Cohen *et al.* 2012.

⁷ Respectievelijk boring B37B2396 op 50 meter ten noordoosten van het plangebied en boring B37B2394 op 150 m ten zuidoosten van het plangebied (Dinoloket).

⁸ Berendsen 1996, De Mulder *et al.* 2003.

het landschap later veranderd in hoogtes. Ook waren er duinen in het landschap, deze zijn echter vrijwel allemaal afgegraven ten behoeve van grondverbeteringen. Door extrapolatie kan de bodem in het gebied worden gekenmerkt als een tuineerdgrond of een kalkhoudende enkeerdgrond. Beide hebben een donkere humeuze bovenkant van minimaal 50 cm dikte; het verschil is dat een tuineerdgrond een kleigrond is terwijl een kalkhoudende enkeerdgrond ligt op afgegraven duinen.⁹ Het reeds uitgevoerde archeologisch onderzoek in het plangebied bevestigt in grote lijnen de geschetste landschapsontwikkeling.¹⁰

3.2 Bewoningsgeschiedenis

Na de Romeinse tijd raakten grote delen van Delfland ontvolkt. De veenvorming breidde zich uit over grote oppervlaktes en alleen de duinrand en de oeverwallen langs de Maas waren bewoonbaar. Getuigen van menselijke aanwezigheid in de 5e tot de 7e eeuw kennen we alleen van Monster, Vlaardingen, Naaldwijk en Rijswijk. Rijswijk en Vlaardingen worden voor het eerst in oude akten uit de achtste eeuw genoemd. Omstreeks 700 moet de oudste kerk van Vlaardingen gebouwd zijn.¹¹

Vanuit de randen van het gebied trok men steeds verder het binnenland in. Een belangrijke impuls hierbij werd gegeven door de graven van Holland. De graven ontvingen verschillende goederen, die in bezit waren van de Duitse keizer, alsmede de nog niet ontgonnen wildernis. Zo verkreeg de graaf onder andere bezittingen in Delft (Hof van Delft) en Pijnacker. Vanaf het jaar 1000 werd een actieve politiek gevoerd om het gebied te ontginnen. Vaak gebruikte men de oeverwallen van de kreken en veenriviertjes als Gantel, Schie en Rotte om de boerderijen te bouwen. Van daaruit trok men verder het veengebied in.

Overstromingen in de twaalfde eeuw zorgden voor grote overlast. De stad Vlaardingen werd zwaar getroffen bij overstromingen in 1164, en ook in het achterland moeten de bewoners zoveel last van het water hebben gehad dat ze er zijn weggetrokken. In het westen en zuiden van Delfland is toen een laag klei over het gebied afgezet. Door de aanleg van dijken en het graven van weteningen en sloten moest men het land weer opnieuw geschikt maken om er te wonen en landbouw te bedrijven. Er werden regelmatig gevormde ontginningsblokken uitgezet, waarbinnen sloten werden gegraven om de bezittingen van de boeren van elkaar te scheiden en om het overtollige neerslagwater te kunnen afvoeren. Ook het meer oostelijk gelegen veengebied, dat ten tijde van de overstromingen nog niet in cultuur was gebracht, werd ontgonnen.

Het resultaat van deze activiteiten was een landschap dat bestond uit langgerekte boerderijstroken langs de riviertjes of door de mens gegraven waterlopen, met loodrecht op de ontginningsbasis langgerekte strookvormige percelen. Op enkele plaatsen ontstonden in de late middeleeuwen ringdorpen, typerend voor het zuidwestelijke zeekleigebied. Naaldwijk was hier één van, net als Monster.¹² De oudste kerk van Naaldwijk dateert mogelijk al uit de 13e eeuw.

Voor de historisch-geografische gegevens is gebruik gemaakt van de website van TU Delft voor de kaart van Kruikius,¹³ van de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) voor de kadastrale

⁹ De Bakker/Schelling, 1989.

¹⁰ Eimermann 2018.

¹¹ https://cultureelerfgoed.nl/sites/default/public_ftp/CultGIS/Delfland.pdf

¹² https://cultureelerfgoed.nl/sites/default/public_ftp/CultGIS/Delfland.pdf

¹³ <http://studenten.tudelft.nl/en/students/faculty-specific/architecture/facilities/tu-delfts-map-room/map-room-collection/digital-data/kruikius-kaart/>.

minuut 1811-1832,¹⁴ en van de website Tijdreis over 200 jaar topografie van het Kadaster voor de topografische kaarten vanaf 1850 tot aan heden.¹⁵

Op de oudste gedetailleerde kaart van het plangebied, de kaart van Kruikius is het plangebied als boomgaard aangegeven. De huidige Dijkweg en de Havenstraat zijn al aangegeven, net als de Oude Kerk.

Op de kadastrale minuut 1811-1832 blijkt het plangebied in de tussentijd bebouwd te zijn, met de Rooms Katholieke kerk (*afbeelding 5*). In de aanwijzende tafels staat bij perceel 658 en 659 de aanduiding kerk met begraafplaats. Ook het direct ten zuiden van de kerk gelegen blokvormige perceel 648 heeft de omschrijving begraafplaats. Deze percelen zijn alle in bezit van de Rooms Katholieke gemeente. Het perceel 660 direct aan de oostzijde van het plangebied, gelegen aan de Dijkweg, is eveneens een begraafplaats, in bezit van de gemeente Naaldwijk.

Afbeelding 5 Uitsnede Kadasterkaart 1811-1832. Het plangebied is globaal in blauw aangegeven. De Dijkweg loopt van links onder naar rechtsboven. Bron: RCE.

De rij percelen 642 t/m 647 ten zuidwesten van het plangebied (de rij langs de huidige Havenstraat, op dat moment het Agterlaantje genoemd) zijn dan in bezit van Cornelis de Groot. De rij daarnaast (dus onder de begraafplaats met nr. 648), met de perceelnummers 649 t/m 652, zijn eveneens in bezit van Cornelis de Groot. Al deze percelen zijn net als op de kaart van Kruikius in gebruik als boomgaard, enkele als tuin. De rij percelen daarnaast met de nummers 653 t/m 657 zijn op dat moment boomgaard, in eigendom van 'Cornelis van Breemen en consortes'.

Waarom werd deze kerk gebouwd? In Naaldwijk werd in de Late Middeleeuwen de heilige St. Adriaan vereerd. Deze verering vond mogelijk al plaats in en om een ouder houten kerkgebouw dat stond op de plek waar in het begin van de 14^e eeuw een nieuwe kerk werd gebouwd. Deze Adrianskerk, de huidige Oude Kerk of Nederlands Hervormde Kerk, werd het eerst genoemd in een oorkonde uit het begin van de

¹⁴ <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.

¹⁵ <http://topotijdreis.nl/>.

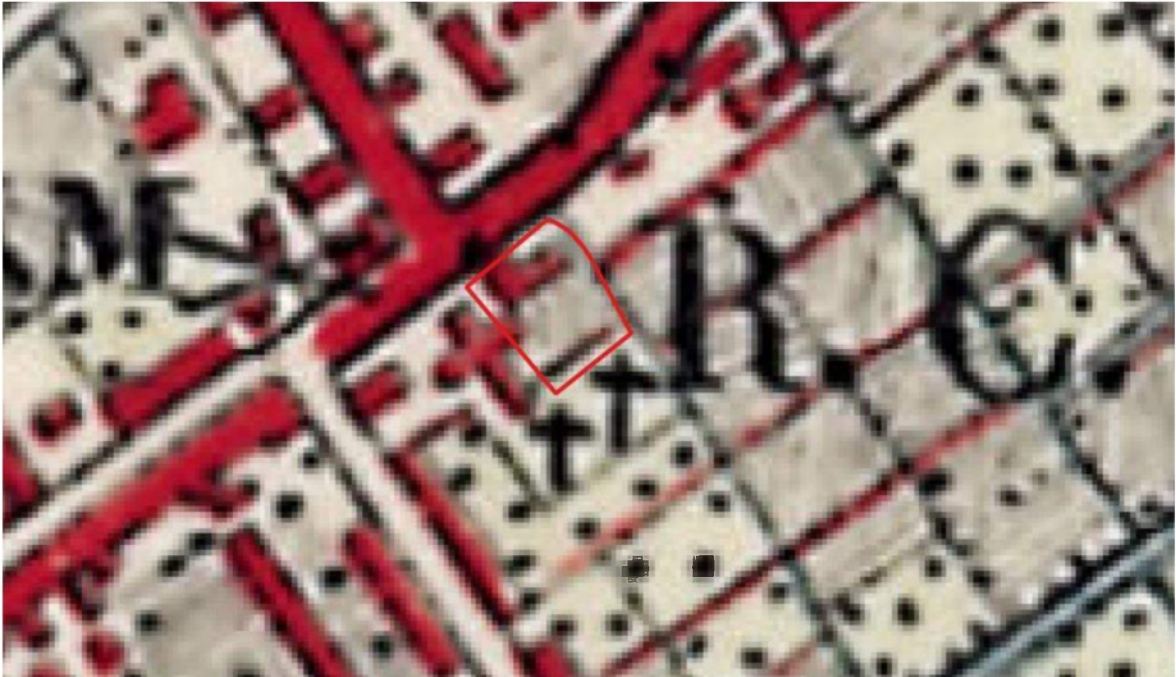
13^e eeuw. De kerk brandde in 1472 geheel uit en werd tijdens de Reformatie enkele malen geplunderd. De laatste katholieke mis in de oude Adrianuskerk werd op 20 juli 1572 gevoerd, en enkele maanden later werd de kerk overgedragen aan de protestanten. Dit is het kerkgebouw dat zich nog steeds aan de Kerkstraat/Wilhelminaplein bevindt. In 1790 werd, nadat de katholieken weer openlijk hun geloof mochten belijden, een nieuwe Rooms Katholieke parochiekerk gebouwd, eveneens gewijd aan Adriaan (afbeelding 6).

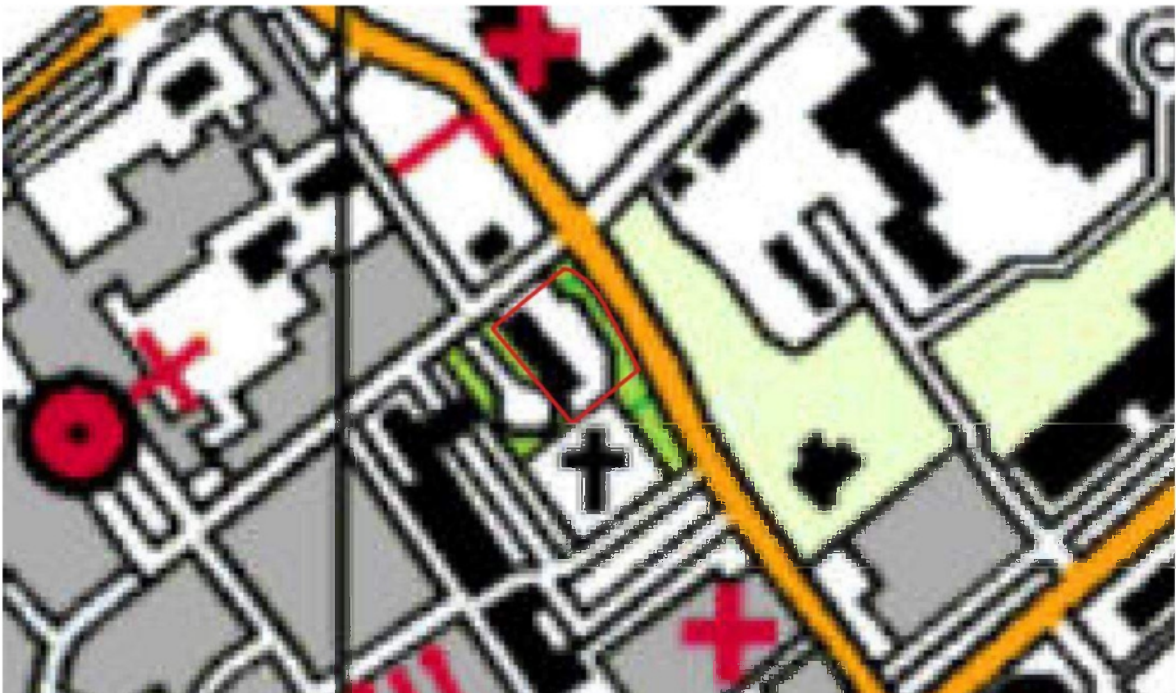
Afbeelding 6 Litho uit 1847. Links de katholieke kerk te zien. Het linker gedeelte is de pastorie. Bron: Westlandkaart.

Dit is de kerk die op de Kadasterkaart van 1811-1832 staat aangegeven. In 1868 werd deze kerk vervangen door een nieuwe neogotische Adrianuskerk - deze bevindt zich grotendeels buiten het plangebied. Vanwege bouwkundige gebreken werd deze kerk in 1931 wederom vervangen door de huidige Adrianuskerk aan de Molenstraat.¹⁶

¹⁶ <http://www.meertens.knaw.nl/bedevaart/bo/plaats/1158>.

Afbeelding 7 Uitsnede Topografische kaart 1930. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Topotijdreis.

Afbeelding 8 Uitsnede Topografische kaart 2000. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Topotijdreis.

Deze ontwikkeling is op de opeenvolgende topografische kaarten te volgen tot aan 1930 (*afbeelding 7*). Op de kaart van 1850 staat het kerkgebouw nog op de locatie van 1811-1832; op de kaart van 1880 is de kerk naar het westen verschoven. De nieuwe kerk van 1868 is *naast* de kerk van 1790 gebouwd¹⁷. Wellicht dat dat het meest praktisch was met het oog op de transitie van het oude naar het nieuwe gebouw. Het kerkgebouw van 1868 is daarmee gebouwd op wat nu het plantsoentje is met de bronzen beeld van de Piëta uit 1949. Dit plantsoen biedt toegang tot de achtergelegen begraafplaats.

¹⁷ <http://www.westlandkaart.nl/marker/r-k-kerk-sint-adrianus/>

De geschiedenis van deze begraafplaats valt ook te traceren op basis van een artikel van mevr. Schreuder-Fransen van de Historische Vereniging Oud Honselersdijk/Naaldwijk uit 2016.¹⁸ Nadat per verordening van 7 augustus 1827 was bepaald dat de doden niet meer begraven mochten worden in kerken, kocht de gemeente een stuk grond aan van Wouter van der Hoeven en Cornelis van Breemen (die volgens de aanwijzende tafels ook de onderliggende percelen in bezit had). Het door de gemeente aangekochte perceel is het reeds genoemde perceel 660 aan de Dijkweg. Op 17 januari 1829 werd daar de eerste dode begraven. De begraafplaats lag dus op de hoek van de huidige Dijkweg en de Verdilaan, ongeveer op de plek waar nu het verzetsmonument staat. De begraafplaats was in 1865 toe aan uitbreiding, maar de gemeente kon niet tot overeenstemming komen met verkopers. Daarom werd een stuk grond gekocht, verder weg aan de Geestweg waar zich nog steeds de algemene begraafplaats van Naaldwijk bevindt. De Rooms Katholieke gemeenschap zocht naar een eigen begraafplaats vlakbij de kerk. Pastoor Jacobus Nicolaas Mazza (1761-1830) kocht met het kerkbestuur een stuk grond van Jacob de Groot, achter de kerk (perceel 648 op de Kadasterkaart). De begraafplaats werd in 1828 ingezegend, en twee jaar later werd pastoor Mazza op 'zijn' begraafplaats begraven. In de loop der tijd werd het kerkhof te klein. Het kerkhof is op 1 januari 1982 gesloten verklaard.¹⁹

De pastoorswoning, die rond 1800 als herenhuis moet zijn gebouwd²⁰, heeft gedurende zijn bestaan een aantal aanbouwen heeft gehad, afgaande op de topografische kaarten. Deze pastorie, later bekend als "Harmonie", is in 2009 gesloopt (*afbeelding 9 en 11*).²¹ De buiten het plangebied gelegen kerk is in 1931 gesloten; deze werd in 1935 gesloopt. Op de topografische kaart van 1939 is de kerk niet meer zichtbaar, maar al verplaatst naar de huidige locatie. Momenteel is het plangebied geheel onbebouwd en braakliggend.

¹⁸ Corry Schreuder-Fransen van de Historische Vereniging Oud Honselersdijk/Naaldwijk (<http://www.wos.nl/streekhistorie-de-r-k-begraafplaats-aan-de-dijkweg/nieuws/item?824574>).

¹⁹ Corry Schreuder-Fransen van de Historische Vereniging Oud Honselersdijk/Naaldwijk (<http://www.wos.nl/streekhistorie-de-r-k-begraafplaats-aan-de-dijkweg/nieuws/item?824574>).

²⁰ Lijst waardevolle objecten Naaldwijk, gemeente Westland 2007.

²¹ Historisch Archief Westland, 2017.

Afbeelding 9 Pastorie en RK-kerk aan de Dijkweg in 1898, gezien vanuit het west. Bron: Historisch Archief Westland, 2017.

3.3 Versturende bodemingrepen in het verleden

Binnen het plangebied hebben in de laatste 150 jaar verschillende herinrichtingswerken en transformaties plaatsgevonden, waarvan de meest ingrijpende de bouw en sloop van het kerkgebouw is. De westelijke kant is door recente sloopactiviteiten van de voormalige bebouwing nagenoeg volledig vergraven. In de oostelijke kant van het plangebied zijn bij het recentelijk uitgevoerde archeologische proefsleuven onderzoek geen resten van de voormalige bebouwing aangetroffen, wel resten van een tweetal waterputten en enkele paalkuilen, waarschijnlijk behorende bij het 19^e tot 20^e-eeuwse Parochiehuis. Van de 19^e en begin 20^e -eeuwse inrichting van het gebied is weinig of niets meer over.

3.4 Huidige situatie

Het plangebied is momenteel braakliggend en ingericht als groenstrook met bomen.

Afbeelding 10 Het plangebied gezien vanuit het noorden; links de Verdilaan, rechts de Dijkweg. Bron: Google Streetview.

4 Inventarisatie cultuurhistorische waarden

4.1 Archeologische waarden

In het kader van nieuwbouwplannen is recentelijk een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.²² Tijdens het proefsleuvenonderzoek is een Romeins bewoningsniveau gevonden, bestaande uit enkele paalsporen en relevant vondstmateriaal. Op basis van het aardewerk dateert de vindplaats uit de 1^e-2^e/begin 3^e eeuw n. Chr. Op een hoger niveau zijn erf-/tuinstructuren aangetroffen in de vorm van onder andere een tweetal waterputten en enkele paalkuilen, waarschijnlijk behorende bij het 19^e tot 20^e -eeuwse Parochiehuis. De archeologische sporen bevinden zich aan de oostelijke tot noordoostelijke zijde van het plangebied over een oppervlakte van ca 750 m². De westelijke kant is door recente sloopectiviteiten van de voormalige bebouwing nagenoeg volledig vergraven. Zowel de Romeinse resten als de resten uit de 19^e en begin 20^e eeuw worden op basis van hun bijdrage aan de lokale geschiedenis van resp. de Romeinse tijd als ook de lokale geschiedenis van Naaldwijk als waardevol gewaardeerd.

De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (versie 4.0) geeft richtlijnen omtrent de waardering van een vindplaats. De kwaliteit van de archeologische resten is afhankelijk van de belevingswaarde, de fysieke hoedanigheid en de inhoud of het belang ervan voor de archeologie. De belevingswaarde is alleen van toepassing als de vindplaats bovengronds zichtbaar is. De conservering en gaafheid (compleetheid) bepalen samen de score voor de fysieke kwaliteit: drie punten voor hoge, twee punten voor middelhoge en één punt voor lage kwaliteit. Zeldzaamheid, informatie- en ensemblewaarde bepalen samen de inhoudelijke kwaliteit, wat wordt uitgedrukt door middel van hetzelfde puntensysteem.

Bij bovengemiddelde scores (vijf of zes punten) wordt een vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt.

Gezien de aanwezigheid van archeologisch relevante sporen kan van een vindplaats gesproken worden met twee stratigrafisch gescheiden niveaus. De vindplaats scoort niet op belevingswaarde. Op basis van de fysieke kwaliteit scoort de vindplaats voor zowel gaafheid als conservering matig tot gemiddeld voor kleiige gronden. Op basis van de inhoudelijke kwaliteit kan sprake zijn van een aanvulling voor zowel de Romeinse bewoning nabij de oude dorpskern van Naaldwijk. De resten uit de Nieuwe tijd staan in relatie tot het parochiehuis en worden hierdoor gemiddelde tot hoge scores toegekend. Op basis van de inhoudelijke kwaliteit wordt de vindplaats als behoudenswaardig geacht.

Waarden	Criteria	Scores (hoog, middel, laag)
Beleving	Schoonheid	N.v.t.
	Herinneringswaarde	N.v.t.
Fysieke kwaliteit	Gaafheid	2
	Conservering	2
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid	2
	Informatiewaarde	3 (specifiek Romeinse periode)
	Ensemblewaarde	2

Tabel 1 Waardestelling.

Het advies naar aanleiding van het archeologisch onderzoek luidt: Indien behoud in situ niet mogelijk is binnen de kaders van het te realiseren plan, adviseert Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie de archeologische sporen en vondsten middels een kleinschalige opgraving nader te onderzoeken en op te

²² Eimermann 2018.

graven. Daarbij kunnen zowel de Romeinse vindplaats als ook de op een hoger niveau aanwezige resten uit 19e tot 20e eeuw worden gedocumenteerd. Dit gravend onderzoek zal binnenkort worden uitgevoerd.

4.2 Landschappelijke waarden

Er staan geen markante of behoudenswaardige landschappelijke waarden in het plangebied bekend.

4.3 Architectuur- bouwhistorische waarden

Voor bouwhistorische waarden zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- het Rijksmonumentenregister;²³
- de lijst van gemeentelijke monumenten in Naaldwijk;²⁴
- de kadastrale minuut 1811-1832;²⁵
- de MIP-objecten;²⁶
- de Cultuurhistorische atlas van de provincie Zuid-Holland.²⁷

Binnen het plangebied bevinden zich geen bovengrondse bouwhistorische waarden. Op basis van kaartmateriaal bevinden zich wel de resten van een kerkgebouw uit de periode 1790 tot 1868 in de ondergrond. Aan de straatzijde in de noordoosthoek van het plangebied heeft tot 2009 de voormalige pastorie gelegen, later bekend als “De Harmonie” (*afbeelding 1*).

²³ <https://cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/kennis/voorbeelden/rijksmonumentenregister>.

²⁴ https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten_in_westland.

²⁵ <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.

²⁶ <https://cultureelerfgoed.nl/node/1423>.

²⁷ http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas.

Afbeelding 11 De voormalige pastorie van de R.K.-kerk aan de Dijkweg, later De Harmonie, foto 2009. Bron: Historisch Archief Westland, 2017.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich drie rijksmonumenten, onderdeel van hetzelfde ensemble met rijksmonumentale waarde:²⁸

516152 WOONHUIS, Huize Blijdorp, in Classicistische trant gebouwd in 1836, wellicht op de fundamenten van een ouder pand (*afbeelding 12*). Vanaf 1870 tot 1936 deed het huis dienst als notariskantoor en vanaf 1936 als Nederlands Hervormd rusthuis. Sinds de jaren zeventig is het huis weer particulier bewoond en terug gerestaureerd naar de oorspronkelijke woonhuisfunctie. Het woonhuis is vrij gelegen in een ruime tuin, met parkachtige aanleg.

Waardering

Het woonhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als zeldzaam overgebleven vroeg 19de eeuwse, vrij in tuin gelegen notablenwoning.

Het woonhuis met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een vroeg 19de-eeuwse in classicistische trant opgetrokken woning.

Het woonhuis heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met het hek en het prieel. Het woonhuis is gaaf in hoofdvorm, detaillering en in onderdelen

²⁸ <https://www.monumentaalwestland.nl/monumenten/huize-blijdorp-2>;
<https://cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/kennis/voorbeelden/rijksmonumentenregister>;
<https://www.monumentaalwestland.nl/achtergrond-drie-monumenten-op-een-kavel-aan-de-dijkweg/>

Afbeelding 12 Huize Blijdorp. Bron: Google Streetview.

516153 HEK Aan de straatzijde, waar zich ook de hoofdingang tot het huis bevindt, staat als toegang tot de tuin een 19de-eeuws hek in Classicistische stijl. Het ijzeren dubbele tuinhek heeft pijlpuntspijlen en gecanneleerde hekstijlen met pijnappels.

Waardering

Het hek is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een vroeg 19de-eeuwse notabelenwoning. Het hek heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met het woonhuis, Dijkweg 11 en de tuin. Het hek is gaaf in hoofdvorm en in onderdelen.

516154 PRIEEL In de tuin van Dijkweg 11 bevindt zich een PRIEEL in Ambachtelijk-Traditionele bouwstijl met boomtakkeninvullingen in het stijl- en regelwerk, uit 1926. Het prieel bevindt zich aan de achterzijde van het huis. Het in Ambachtelijk Traditionele bouwstijl op een rechthoekige plattegrond opgetrokken prieel, onder een zadeldak, heeft in het front en in het voorgedeelte van de zijkanten boomtakkendecoratie.

Waardering

Het prieel is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als prieel behorend bij een notabelenwoning. Het prieel is van architectuurhistorische waarde vanwege de rustieke vormgeving in combinatie met het materiaalgebruik.

Het prieel tuin heeft ensemblewaarde vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met het woonhuis, Dijkweg 11 en de tuin. Het prieel is gaaf in hoofdvorm en in onderdelen.

In de nabijheid van het plangebied bevinden zich een aantal gemeentelijke monumenten:

1783/NW14GM093 'Monument Voor De Gevallenen', oorlogsmonument- en begraafplaats, in het Verdipark aan de overzijde van de Verdilaan – ten oosten van het plangebied. Motivatie: Van sociaal-historische waarde.

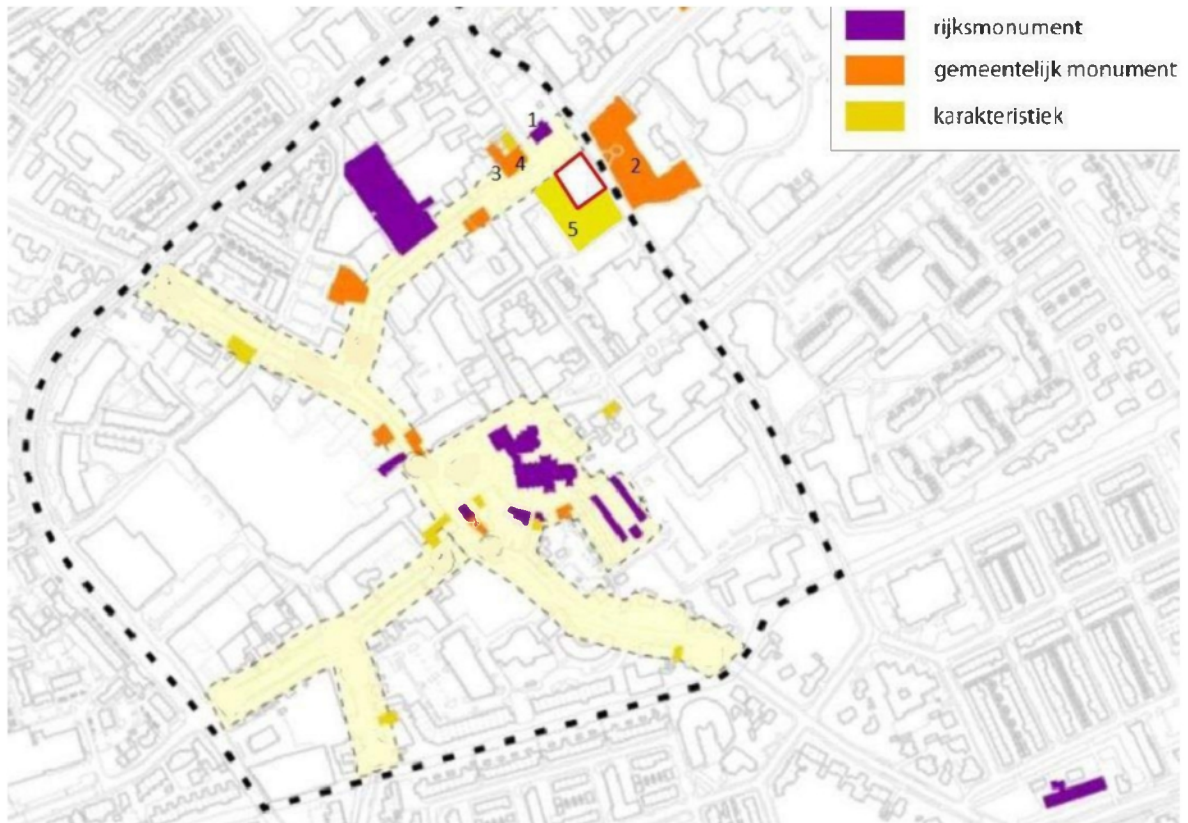
1783/NW21GM101 Woonhuis uit 1784, Dijkweg 9, gelegen aan de overzijde van de Dijkweg op ongeveer 15 m van het plangebied. Motivatie: Eenvoudig doch karakteristieke voormalige molenaarswoning. Van sociaal-historische waarde.²⁹

1783/NW02GM069 Café Ouwe Droog, werd gebouwd met jugendstil-elementen, gelegen aan de overzijde van de Dijkweg op ongeveer 25 m van het plangebied. Motivatie: Kenmerken van de Hollandse neorenaissancestijl. Over het algemeen gaaf. Van sociaal-historische waarde. Typologisch van belang.³⁰

Daarnaast heeft de gemeente in 2007 een inventarisatie van waardevolle objecten, met daarin een selectie van objecten die als gemeentelijk monument zouden kunnen worden aangemerkt. Ook de katholieke begraafplaats achter het plangebied valt hieronder. Deze is echter (nog) niet aan de gemeentelijke monumentenlijst toegevoegd, mogelijk als gevolg van de afbraak van De Harmonie, waardoor de essemblewaarde (genoemd als argument voor selectie) is verdwenen. Bijzonderheden: Waarschijnlijk oudste rooms-katholieke begraafplaats in Naaldwijk (19de eeuw) in samenhang met nabijgelegen complex van pastorie en schuilkerk (Dijkweg 8). Motivatie: Rooms-katholieke begraafplaats van grote sociaal- en funerair historische waarde voor Naaldwijk. De begraafplaats is wel als karakteristiek aangewezen (zie afbeelding 13).

²⁹ Lijst waardevolle objecten Naaldwijk, gemeente Westland 2007.

³⁰ Lijst waardevolle objecten Naaldwijk, gemeente Westland 2007.

Afbeelding 13 Karakteristieke gebieden en cultuurhistorisch belangrijke bebouwing centrum Naaldwijk. 1. Huize Blijdorp. 2. Oorlogsmonument, 3. Café Ouwe Droog, 4. Dijkweg 9, 5: RK-begraafplaats. Bron: bijlage karakteristieke gebieden centrum Naaldwijk. Het plangebied is rood omlijnd

4.4 Ruimtelijke en stedenbouwkundige context

De Dijkweg is volgens de Cultuurhistorische Atlas Zuid-Holland onderdeel van kenmerkende wegenpatronen van redelijk hoge waarde, en een historisch-landschappelijke lijn van redelijk hoge waarde. Volgens de Cultuurhistorische Atlas Zuid-Holland bevindt zich geen beeldbepalend Erfgoed in de direct omgeving van het plangebied.³¹

Er zijn geen beschermde stads- of dorpsgezichten gedefinieerd voor dit deel van Naaldwijk.

³¹ <http://geo.zuid-holland.nl/data/chs/tekst/BBE/Kaartlaag%20Beeldbepalend%20erfgoed.htm>. Het beeldbepalend erfgoed is op twee manieren in kaart gebracht:

- via een enquête onder gemeenten, historische verenigingen en oudheidkamers
- via een selectie door deskundigen op basis van de Canon van Zuid-Holland

Zo wordt een bredere kijk op erfgoed gegeven, ruimer dan dat van enkel professionals. Een breed inzicht en overzicht dus, maar niet uitputtend.

Afbeelding 14 De Verdilaan nabij het plangebied. Rechts het Westlandtheater. Bron: Google Streetview.

In de welstandsnota van de gemeente Westland valt het plangebied onder het Centrum van Naaldwijk. In de inleiding van de ontwikkelingskaders staat: “Naaldwijk wordt gezien als een kern met compacte bebouwing en een kleinstedelijk karakter, waarin binnen de centrumring plaats is voor verdichting met onder meer regionale voorzieningen en de oude linten om versterking vragen.”

Bij welstandscriteria gebieden staat: “Het centrum is bijzonder welstandsgebied. Het beleid is gericht een harmonieus samengaan van sferen en functies met een combinatie van oude en nieuwe bebouwing. In de advisering zal onder meer aandacht geschonken worden aan de afstemming van de maat en schaal van de gebouwen onderling en aan een zorgvuldige architectonische uitwerking met inbegrip van het gebruik van materiaal en kleur. Traditie en vernieuwing moeten hand in hand kunnen blijven gaan.”

Afbeelding 15 De Dijkweg bij de ingang van de Havenstraat naar het oosten. Bron: Google Streetview.

In de bijlage karakteristieke gebieden centrum Naaldwijk, behorend bij Bestemmingsplan Centrum Naaldwijk, en een aanvulling vormend op de welstandsnota, zijn voor het Centrum van Naaldwijk 6 gebieden aangemerkt als karakteristiek, omdat ze een goede samenhang tussen stedenbouw, architectuur en openbare ruimte hebben, die resulteert in een bijzondere beeldkwaliteit (*afbeelding 13*). Ook het historisch lint Dijkweg - Molenstraat is aanwezig als karakteristiek, net als de katholieke begraafplaats

dat naast het plangebied gelegen is - dat als waardevol object wordt gekarakteriseerd. Voor dit historisch lint gelden in aanvulling op de beschrijving en criteria uit de Welstandsnota specifieke beeldkwaliteitseisen die in detail worden besproken in paragraaf 5.2.

5 Cultuurhistorische waarden en de nieuwbouwplannen

5.1 Nieuwbouwplannen

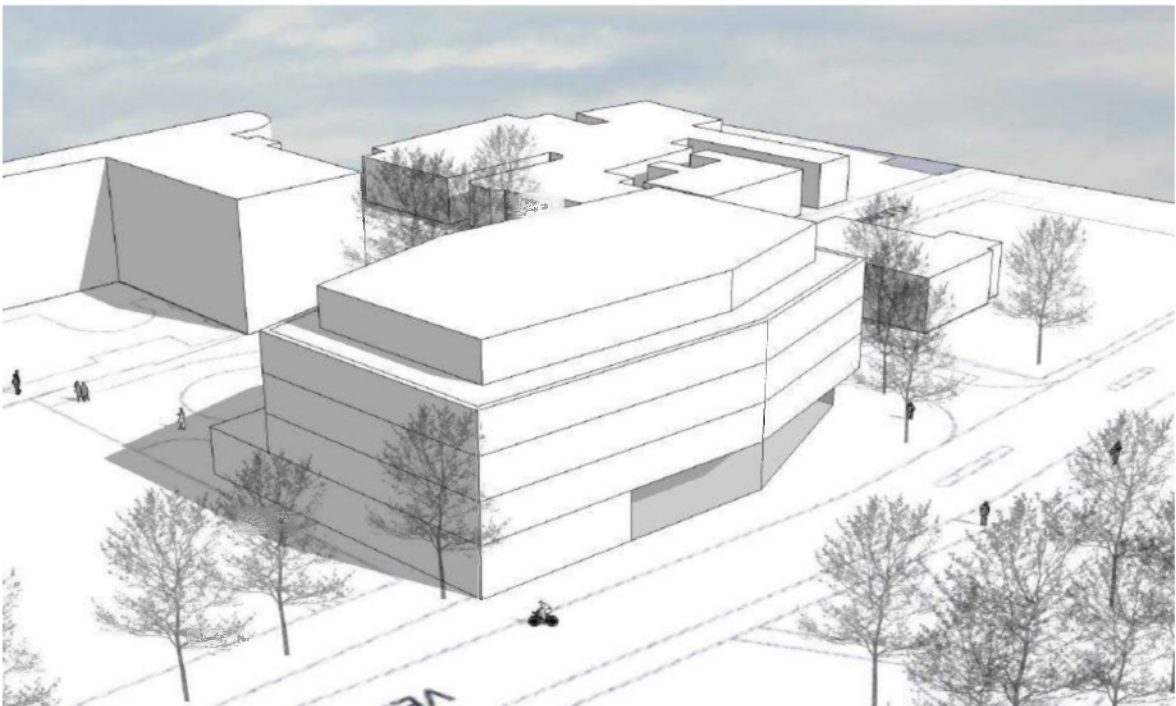
Op deze locatie zullen appartementen en maatschappelijke voorzieningen worden gerealiseerd (*afbeelding 16-18*). De fundering zal bestaan uit een betonnen paalfundering met gewapende betonnen balken tot ca. 1 m beneden maaiveld. Plaatselijk zullen enkele poeren worden aangebracht op ca. 1,6 m beneden peil en een liftput incl. kraanpoer tot ca. 2 m beneden peil. Het gebouw meet 38 bij 27 m en zal 4 verdiepingen kennen. Er komen in het gebouw ongeveer 20 appartementen in de grootte van 50 tot 300 vierkante meter.

Afbeelding 16 Structuurvisie De Harmonie. Bron: Tetteroo.

Afbeelding 17 Ontwerpschets De Harmonie, gezien vanuit het noorden. Bron: Tetteroo.

Afbeelding 18 Ontwerpschets De Harmonie, gezien vanuit het zuidoosten. Bron: Tetteroo

5.2 Effectbeschrijving en -beoordeling

Effect nieuwbouw op de historisch gegroeide stedenbouwkundige structuur

De nieuwbouw geeft invulling aan een bestaande groenstrook. Historisch gezien was echter in de laatste 150 jaar sprake van bebouwing langs de Dijkweg. Richting het centrum had deze het karakter van

lintbebouwing, ver de naar buiten een meer open onderbroken karakter. De R.K.-kerk met pastorie op de locatie van het plangebied nam daarbinnen destijds natuurlijk ook al een markante plaats in.

De nieuwbouw is ook groter en hoger dan de oorspronkelijk historische bebouwing. De nieuwbouw is hoger dan de nog aanwezige bouwwerken aan de historische Dijkweg, zoals de aan de overzijde gelegen panden, rijksmonument Huize Blijdorp en de gemeentelijk monumenten Dijkweg 7 en 9. Dat gold in het verleden echter ook voor de kerk en de pastorie, later de oude Harmonie. Het zal verder ook de beleving van de belendende groen omzoomde RK-begraafplaats beïnvloeden. Voor de Verdilaan speelt dit aspect minder.

Effect nieuwbouw in relatie tot doelstellingen van het bestemmingsplan

De nieuwbouw voldoet ons inziens aan de meeste onder 2.3 genoemde beeldkwaliteitseisen. Discussie kan gevoerd worden over de onderstaande twee:

3. De historische bebouwingstructuur is kleinschalig, aaneengesloten en bestaat uit individuele panden van gemiddeld 2 lagen met kap.
4. In de bijlage karakteristieke gebieden wordt beschreven dat bij karakteristieke linten (zoals de Dijkweg) de kwaliteit van de hoekpanden extra belangrijk is: daar kan men afstand nemen van de gevelwand en het geheel overzien. Voor deze plekken is het aan te bevelen extra - beeldkwaliteit- aandacht te besteden aan de nu nog lege plekken, die in, aan en nabij de karakteristieke gebieden liggen.

De nieuwbouw heeft een grote massa. Dit feit krijgt extra nadruk omdat het hier een hoekpand betreft. Dit pand zal een entree vormen voor het centrum, gelegen aan het als karakteristiek beschreven historische lint Dijkweg - Molenstraat. In die zin is het complex vergelijkbaar met de oude situatie van de katholieke kerk met pastorie. Bij een hoekpand op deze historische locatie is de beeldkwaliteit wel van groot belang. De omvang en gevelhoogte van de nieuwbouw overtreffen die van de omliggende panden, al is gezien het naastliggende pand op de hoek van de Havenstraat ook al sprake van meer dan twee lagen. Het wijkt echter wel af van het streefbeeld in het bestemmingsplan voor de historische Dijkweg. Aan de andere kant kan een markant pand op een hoek de kleinschaligheid van de rest van het lint extra accentueren. Het staat overigens met zijn grootste gevelbreedte aan de Verdilaan, waar dit minder contrasteert (zie *afbeelding 14*). Die kleinschaligheid is in de directe omgeving overigens ook al flink verstoord door andere kantoor- en winkelpanden, het Westlandtheater (Stokdijkkade 3, zie *afbeelding 14*), en het gebouw aan de havenstraat dat naast het plangebied gelegen is (Dijkweg 2, zie *afbeelding 15*). Verder zal de massa van de nieuwbouw het zicht op de als karakteristiek aangewezen historisch katholieke begraafplaats natuurlijk wel beïnvloeden, maar de vraag is of deze aantasting onevenredig is.

Effect nieuwbouw in relatie tot de doelstellingen van de Welstandsnota

De nieuwbouw voldoet in algemene zin aan de welstandscriteria. Alleen wat betreft materiaal en kleur wijkt de nieuwbouw af van het overwegend gebruiken van traditionele materiaal en kleuren, en het in hoofdzaak uitvoeren in baksteen of vergelijkbare steenachtige materiaal. Het is verdedigbaar dat de architect hiermee wil aansluiten bij die van de oude Harmonie. Deze criteria over materiaal en kleur zijn overwegend breed omschreven die daardoor als aanbeveling gelden (door het gebruik van de woorden "overwegend" en "in hoofdzaak"), waardoor deze in dit specifieke geval lastig te toetsen zijn. Daarbij komt dat het kleurgebruik in de directe omgeving ook zeer verschillend, en in veel gevallen ook niet meer traditioneel genoemd kan worden.

Effect nieuwbouw in relatie tot de bouwhistorische context

Het architectenbureau zoekt vanuit bouwhistorisch perspectief de aansluiting met de voormalige pastorie / De Harmonie. “Het gebouw is groot en daardoor dominant en oriënterend, staat op dezelfde plek en heeft hetzelfde witte karakter met horizontale belijning.” De oude Harmonie was inderdaad een groot pand, maar minder dominant dan de geplande nieuwbouw. Het nieuwe pand domineert niet alleen de Dijkweg, maar meer nog de Verdilaan. Het volume is echter niet allesbepalend, gezien ook de appartementengebouwen verderop aan de Dijkweg. Het zal met name gaan om de uitvoering van de gevellijn aan de Dijkwegzijde die bepalend is voor de beeldkwaliteit. Een witte uitstraling is vergelijkbaar met een aantal bestaande en voormalige monumentenpanden in de omgeving, maar de uitvoering luistert bij die kleurkeuze wel nauw.

5.3 Conclusies en aanbevelingen

De nieuwbouw in de huidige vorm wijkt af van de historisch gegroeide kleinschaligheid die als karakteristiek wordt beschouwd voor de Dijkweg. De omvang en gevelhoogte van het gebouw zal die van de belendende panden overtreffen, alhoewel een aantal omliggende panden ook al een trendbreuk met de oorspronkelijke kleinschaligheid vormen. Overigens vormde de voormalige bebouwing op deze locatie qua bouwmassa destijds ook al een trendbreuk met de rest van de Dijkweg. Cultuurhistorisch gezien is het dus verdedigbaar, zeker omdat het hier een hoekpand betreft, aan een entree naar het centrum. Wel verdient het aanbeveling om vorm (rechte lijnen, materiaalkeuze en kleurstelling) zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij historie van de omgeving. Elke contrastwerking hoeft daarbij zeker niet vermeden te worden, maar geleidelijke overgangen in de gevellijnen van een straat met lintbebouwing dragen over het algemeen het beste bij aan de beeldkwaliteit. Een en ander zou nader uitgewerkt kunnen worden in een toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan voor dit perceel. Daarin kan een uitgebreide beeldkwaliteitsparagraaf worden opgenomen, waarin het de nieuwbouwplannen worden getoetst aan de beeldkwaliteitseisen vanuit de welstandsnota, en aan de aanbevelingen vanuit de CHER.

5.4 Mitigerende maatregelen

Vestigia *Cultuurhistorie & Archeologie* adviseert de volgende mitigerende maatregelen om effecten van de nieuwbouwplannen op de cultuurhistorie te vermijden, te beperken, op te vangen of te compenseren:

- Aanvullend archeologisch onderzoek: ex-situ behoud van de archeologische informatie; dit onderzoek zal binnenkort plaatsvinden door middel van een definitieve archeologische opgraving;
- het opstellen van een uitgebreide beeldkwaliteitsparagraaf, op te nemen in een toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan;
- Eventueel ontwerp aanpassingen op basis van genoemde nadere overwegingen, zoals verwoord in een toelichting op het (ontwerp) bestemmingsplan;
- Een blijvende herinnering aan de geschiedenis van de locatie in de openbare ruimte bij het gebouw, mogelijk refererend aan aanwezigheid in de Romeinse tijd en aan de oude Adrianuskerk en pastorie.

Literatuur

- BAKKER, H. DE/J. SCHELLING, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*, Wageningen (Staring Centrum).
- BERENDSEN, H.J.A., 1996: *De vorming van het land, inleiding in de geologie en de geomorfologie*, Assen.
- BERENDSEN, H.J.A., 1997: *Landschappelijk Nederland*, Assen.
- BERENDSEN, H.J.A., 1999: *Handleiding voor fysisch geografisch veldwerk in het laagland*, Universiteit Utrecht (Vakgroep fysische geografie).
- EIMERMAN, E., 2018: Romeinse resten nabij de RK-begraafplaats aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland. Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven, *VESTIGIA-RAPPORT V1740*, AMERSFOORT.
- FEIJST, L.M.B. (RED.), 2015: De nederzetting te Naaldwijk IV. De opgravingscampagne van 2011, *ADC-rapport 3608*, ADC ArcheoProjecten, Amersfoort.
- GEMEENTE WESTLAND, 2016: Welstandsnota Westland.
- GEMEENTE WESTLAND, 2007: inventarisatie historisch waardevolle objecten, Westland.
- HISTORISCH ARCHIEF WESTLAND, 2017: De straat van toen. Naaldwijk, Dijkweg. Deel 1 Tot de Grote Woerdlaan, Naaldwijk.
- KERKHOF, M., 2012: *Toelichting bij de archeologische beleidskaart van de gemeente Westland*, Delft (DAN 20)
- LOUWE KOOIJMANS, L.P./P.W. VAN DEN BROEKE/H. FOKKENS/A. VAN GIJN, 2005: *Nederland in de prehistorie*, Amsterdam.
- MULDER, E.F.J. DE / GELUK, M.C. / RITSEMA, I.L. / WESTERHOFF, W.E. / WONG, T.E. (RED.), 2003: *De ondergrond van Nederland*, Houten.
- SATIJN, O.P.N., 2018: Plangebied Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland. Programma van Eisen ten behoeve van Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven, *Vestigia-rapport V1725*, Amersfoort.
- WEERHEIJM, W.J./F.P.J. VAN PUIJENBROEK, 2018: Nieuwbouw van appartementen en maatschappelijke voorzieningen ('De Harmonie') aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland. ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (verkennende en karterende fase), *Vestigia-rapport V1660*, Amersfoort.
- ZIJVERDEN, VAN. W.K., 2009: Landschappelijke ligging Wateringen-Juliahof, in: E. Eimermann (red.) 2009, *Cananefaatse boeren op de noordelijke oeverwal van de Gantel*, 26-32.

Digitale bronnen

- ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND: www.ahn.nl.
- ARCGIS ONLINE: arcgisonline.com.
- ARCHEOLOGISCH INFORMATIESYSTEEM (ARCHIS): zoeken.cultureelerfgoed.nl
- BODEMLOKET: www.bodemloket.nl.
- TOPOTIJDREIS: www.topotijdreis.nl
- WESTLANDKAART: <http://www.westlandkaart.nl/marker/r-k-kerk-sint-adrianus/>
- HET RIJKSMONUMENTENREGISTER:
<https://cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/kennis/voorbeelden/rijksmonumentenregister>
- DE LIJST VAN GEMEENTELIJKE MONUMENTEN IN NAALDWIJK:
https://www.gemeentewestland.nl/fileadmin/documenten/over_westland/Monumenten/Monumentenregister_gemeente_Westland_december_2017_publicatie.pdf.
- DE MIP-OBJECTEN: <https://cultureelerfgoed.nl/node/1423>.
- DE CULTUURHISTORISCHE ATLAS VAN DE PROVINCIE ZUID-HOLLAND:
http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas.

This text was set using the following freely available font software:

Allerta	Copyright (c) 2010, Matt McInerney (http://pixelspread.com), with Reserved Font Name Allerta.
Inconsolata_dz	Copyright (c) 2006, Raph Levien (http://www.levien.com), with Reserved Font Name <Inconsolata>. Copyright (c) 2009, David Zhou (http://blog.nodnod.net/) with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.
Molengo_Vestigia	Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye, with Reserved Font Name <Molengo>. Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl), with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fonts .

This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.
The license is available with a FAQ at: <http://scripts.sil.org/OFL>

Bijlage 5 HET architectenbureau (7 december 2018)
Motivatie ontwerp De Harmonie

Tetteroo Bouw & Ontwikkeling
Oude Middenweg 31-53
2491 AC Den Haag

Dhr. R. Vis

Kenmerk : 1821-cor.001
Datum : 07-12-2018
Onderwerp : Motivatie ontwerp De Harmonie Dijkweg 8 Naaldwijk

De Harmonie anno 2018

Er is een heel leuk en verwonderlijk document te downloaden via de website van het Historisch archief Westland met de naam "De straat van toen" Naaldwijk Dijkweg, deel 1, tot de grote Woerdlaan, samengesteld door Els Spaargaren en Gerard Beijer. In dit document zijn meerdere historische beelden te zien van de locatie waar De Harmonie gestaan heeft en behandelt de geschiedenis, onder andere rondom de R.K. kerk vanaf de stichting van de kerk in 1787 en de eerste kerkdienst op 15 december 1790, tot aan het heden. De Harmonie, opgericht na de stichting van de R.K. kerk, vormt als het ware de spil rondom de ontwikkelingen van deze locatie. Het is ook heel goed zichtbaar op de Ansichtkaart op de tweede pagina van dit document, hoe prominent De Harmonie aan de Dijkweg staat. Het gebouw is vanaf het einde van de 18de eeuw tot de sloop in 2009 altijd een herkenbaar en oriënterend gebouw geweest aan de Dijkweg en min of meer een "rots in de branding", gezien het feit dat alles in de directe omgeving aan deze zijde van de Dijkweg in de loop der tijd verdwenen of veranderd is.

Wat opvalt bij het zien van de historische Ansichtkaarten, is de dominante positie van De Harmonie pal aan de Dijkweg. Het terugliggende karakter van de oude R.K. kerk en de oude Leonardusschool, beide gesloopt, versterken deze dominantiepositie. Het is alsof deze gebouwen een stapje opzij zetten om De Harmonie de ruimte te bieden. Deze ruimtelijke situatie is gek genoeg altijd blijven bestaan. Sterker nog, door het ontstaan van de Verdilaan in de jaren 80 van de vorige eeuw, is deze positie alleen maar dominantier geworden. De entree naar de oude begraafplaats die achter de Harmonie ligt en het terugliggende kantoorgebouw van Blaak & Bredeveld op de plek van de voormalige Leonardusschool weerspiegelt die historische ruimtelijke opbouw van de Dijkweg. Ook als we de situatie bekijken, komende vanuit Honselersdijk op de Dijkweg, zien we dat vanuit deze richting de positie van De Harmonie eveneens heel dominant en oriënterend is. Op de Ansichtkaart is de oorspronkelijke situatie zonder de Verdilaan goed zichtbaar en zelfs dan is de positie van De Harmonie heel herkenbaar.

Wat zegt de historische context ons over de huidige ontwikkeling op de locatie van de voormalige Harmonie?

Welnu, het moge duidelijk zijn dat vanuit historisch perspectief het in de lijn der verwachting ligt om een gebouw neer te zetten met dezelfde dominante en oriënterende positie. Moeten we dan letterlijk De Harmonie herhalen of gaan we met eigentijdse middelen en actuele vragen een gebouw maken dat een associatie legt met het verleden en een stap zet naar de toekomst? Want, laten we eerlijk zijn, onze voorouders hadden geen enkele schroom om het verleden uit te wissen en met frisse moed en een hoge mate van optimisme, nieuwe gebouwen neer te zetten die aansloten bij de tand der tijds en voldeden aan hun behoeften. De nieuwe Harmonie is een voortzetting van die houding en dat optimisme. Wij stappen met deze ontwikkeling in de voetsporen van onze voorouders en wij herstellen de historische ruimtelijke kenmerken met eigentijdse middelen.

Hoe wij dat doen?

Allereerst door de naam te handhaven. Misschien een onbeduidende stap voor een ontwikkeling als deze maar toch. In de volksmond en in ons collectieve geheugen weet iedereen wat De Harmonie was geweest en waar die heeft gestaan. Door de naam aan deze plek te blijven verbinden, continueren wij de historie en respecteren wij dat collectieve geheugen.

Ten tweede wordt de nieuwe harmonie een woongebouw met woningen die voldoen aan de huidige vraag. Groot, middel en klein, in dit geval binnen de categorie goedkoop en bereikbaar, en zodanig ontworpen en ingericht dat de bewoner tot zeer hoge leeftijd hier kan blijven wonen. Wij geven met deze ontwikkeling antwoord op een zeer grote behoefte en sluiten aan bij de woonvisie 2030 van de gemeente Westland. We maken er dus geen pastorie van, of verenigingsgebouw, zoals de laatste functie is geweest, functies die pasten bij de tijdsgeest, nee, het wordt een woongebouw dat invulling geeft aan de behoefte van onze tijd, in de lijn van hetgeen onze voorouders ook gedaan zouden hebben. Op de begane grond is ruimte gehouden voor een maatschappelijk voorziening in combinatie met parkeren voor deze voorziening en de woningen die erboven zijn gelegen. Op de 1ste tot en met de 4de verdieping zijn de woningen c.q. appartementen gelegen in de diverse categorieën.

Ten derde maken wij een gebouw dat in maat en schaal maar ook in materialisatie een duidelijke verbinding en associatie legt met de voormalige Harmonie. Het gebouw is groot en daardoor dominant en oriënterend, staat op dezelfde plek en heeft hetzelfde witte karakter met horizontale belijning. Niet letterlijk om clichés te vermijden, nee, juist een vertaling van het verleden naar de toekomst. Het is een sprankelend, wit en eigentijds gebouw dat geheel in harmonie is met zijn omgeving. Het past op zijn plek en wij zijn er van overtuigd dat de Westlander het in zijn hart zal opnemen alsof het er altijd gestaan heeft, onwrikbaar onderdeel van de Westlandse geschiedenis.

Om te illustreren hoe bijna naadloos de nieuwe Harmonie aansluit bij de omgeving, laten wij 2 impressies zien waarbij het nieuwe gebouw is in gemonteerd in de historische ansichtkaarten zoals hierboven is getoond. Oordeelt u zelf. Alsof het er altijd gestaan heeft. Als laatste is het ontwerp te zien zoals wij dat voor ogen hebben op de locatie.

Zicht op de oude historische ansichtkaart vanaf de Molenstraat richting De Harmonie met de oude R.K. Kerk en de oude Leonardusschool, beide gesloopt.

Zicht op de oude historische Ansichtkaart vanaf de Dijkweg richting de Molenstraat en de voormalige notariswoning van Jan Bickers.

Zicht op de oude historische Ansichtkaart vanaf de Dijkweg richting de Molenstraat en de voormalige notariswoning van Jan Bickers in kleur.

Impressie van De Harmonie anno 2018 op de hoek Verdilaan – Dijkweg

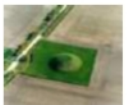
HET architectenbureau
René J.M. Hoek architect

1821-cor.001

Bijlage 6 Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek

Archeologisch vooronderzoek ten behoeve van de nieuwbouw van appartementen en maatschappelijke voorzieningen ('De Harmonie') aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland

Ruimtelijk advies op basis van bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (verkenkende en karterende fase)

Rapportnummer:	V1660
Projectnummer:	V18-3819
ISSN:	1573 - 9406
Status en versie:	Definitief, versie 2.0
In opdracht van:	KuiperCompagnons
Rapportage:	W.J. Weerheijm, F.P.J. van Puijenbroek
Plaats en datum:	Amersfoort, 17 september 2018

Niets uit dit werk mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, daaronder mede begrepen gehele of gedeeltelijke bewerking van het werk, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Vestigia BV

Documentbeheer				
Versie	Status	Datum	Toelichting	Autorisatie
1.0	Concept	27 juni 2018	Eerste concept ter goedkeuring aan opdrachtgever/bevoegd gezag	J.P. Flamman
2.0	Definitief	17 september 2018	Definitief na verwerking opmerkingen bevoegd gezag	J.P. Flamman

Projectgegevens		
Initiatief	Nieuwbouw appartementen en maatschappelijke voorzieningen	
Procedure	Bestemmingsplanwijziging	
Toponiem / locatie	Dijkweg 8	
Plaats	Naaldwijk	
Gemeente	Westland	
Provincie	Zuid-Holland	
Opdrachtgever	KuiperCompagnons Postbus 13042 3004 HA Rotterdam	
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. S. Klingens, tel. 010-4330099	
Oppervlakte plangebied	Ca. 1.250 m ²	
Diepte grondwerkzaamheden	Ca. 1 m -mv + heipalen	
Huidig grondgebruik	Braakliggend	
Onderzoeksmelding	4614557100	
Soort onderzoek	Inventariserend veldonderzoek (verkennde en karterende fase)	
RD-hoekcoördinaten van het plangebied	74.046 / 445.877	74.098 / 445.860
Kaartblad (1:25.000)	37B	
Uitvoerder en documentatie	Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie	
Projectleider/Senior archeoloog	Dr. R.M. van Heeringen (sr. KNA archeoloog)	
Projectmedewerkers	F.P.J. van Puijenbroek Msc Mr. W.J. Weerheijm MA	
Uitvoering booronderzoek	19 juni 2018	
Bevoegd gezag	Gemeente Westland Postbus 150 2670 AD Naaldwijk	
Contactpersoon	Onbekend	
Deskundige namens bevoegd gezag	Mevr. M. Burger MA (Archeoloog RU/OT) T 0174-673295 M 06-53692087 mburger@gemeentewestland.nl	
Gecontroleerd door	Vestigia (J.P. Flamman) d.d. 17 september 2018	
Geaccordeerd door	Gemeente Westland d.d.	

Inhoudsopgave

Samenvatting en advies	5
Onderbouwing advies	7
1 Projectomgeving	7
1.1 Afbakening plangebied en consequenties toekomstig gebruik (LS01)	7
1.2 Onderzoeksdoel en -methode	8
2 Beleidskader	9
2.1 Wettelijk kader	9
2.2 Gemeentelijk beleid (LS01)	9
3 Verwachtingsmodel	11
3.1 Natuurlijk landschap (LS04)	11
3.2 Historische landschap (LS02, LS03, LS04)	11
3.3 Archeologische waarden (LS04)	15
3.4 Gespecificeerde archeologische verwachting (LS05)	16
3.5 Advies vervolgonderzoek (LS05)	18
4 Inventariserend veldonderzoek	19
4.1 Vraagstelling onderzoek	19
4.2 Toegankelijkheid van het onderzoeksgebied	19
4.3 Onderzoeksmethode	19
4.4 Resultaten veldonderzoek	20
4.5 Conclusies veldonderzoek	21
5 Advies vervolgonderzoek (LS05)	24
Literatuur	25
Digitale bronnen	25
Kaarten en bijlagen	27

Afbeelding 1 Luchtfoto plangebied. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Google Maps.

Samenvatting en advies

In opdracht van KuiperCompagnons heeft Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende/karterende boringen uitgevoerd in het kader van het opstellen van een bestemmingsplan voor een plangebied aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland. Het plangebied is momenteel braakliggend en heeft een oppervlak van ca. 1.250 m². Op deze locatie zullen appartementen en maatschappelijke voorzieningen worden gerealiseerd. De fundering zal bestaan uit een betonnen paalfundering met gewapende betonnen balken tot ca. 1 m beneden maaiveld. Plaatselijk zullen enkele poeren worden aangebracht op ca. 1,6 m beneden peil en een liftput incl. kraanpoer tot ca. 2 m beneden peil.

Op basis van het bureauonderzoek had het plangebied een hoge archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit de periode IJzertijd/Vroege Middeleeuwen. Deze hoge archeologische verwachting is gebaseerd op de ligging van het plangebied langs de Gantel stroomrug. Volgens de gemeentelijke archeologische beleidskaart ligt het plangebied in een zone met een vastgestelde archeologische waarde voor de periode Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd ('historische stads- of dorpskern'). Op de kaart van Kruikius uit 1712 is het plangebied in gebruik als boomgaard en bevindt zich geen bebouwing binnen het plangebied. Eventuele eerdere bebouwing op deze locatie is niet uit te sluiten, maar de kans hierop wordt gezien de afstand tot de kern van Naaldwijk als laag tot middelhoog ingeschat. Het plangebied heeft echter een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten die behoren tot het Rooms Katholieke kerkgebouw uit 1790-1868. Tevens bestaat er een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van bebouwing uit de late 19^e eeuw tot aan de late 20^e eeuw.

Om deze verwachting te toetsen is op 19 juni 2018 een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende/karterende boringen uitgevoerd, waarna de gespecificeerde archeologische verwachting als volgt kan worden geformuleerd (voor een uitgebreide omschrijving zie paragraaf 4.5):

- Een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw, bestaande uit resten van de Katholieke kerk uit 1790-1868, en bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van funderingsresten, muurresten en/of uitbraaksleuven;
- Een lage tot middelhoge archeologische verwachting op resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van muurresten, grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van bijvoorbeeld aardewerk, bot en metaal;
- Een middelhoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van bewoning en menselijke activiteit uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van bijvoorbeeld aardewerk, bot en metaal
- Een lage archeologische verwachting op het aantreffen van begravingen uit de 18^e en 19^e eeuw. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van (waarschijnlijk verspreid) menselijk botmateriaal.

Op basis van deze bevindingen wordt geadviseerd verder vervolgonderzoek uit te voeren.

Advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende en karterende fase) kan worden vastgesteld dat zich binnen het plangebied mogelijk archeologische waarden bevinden die door de geplande ingrepen kunnen worden bedreigd. De geplande ingrepen bestaan zoals vermeld uit het aanbrengen van een betonnen paalfundering met gewapende betonnen balken tot ca. 1 m

beneden maaiveld, en plaatselijk enkele poeren op ca. 1,6 m beneden peil en een liftput incl. kraanpoer tot ca. 2 m beneden peil. Behoudens deze laatste twee diepere verstoringen, zal het aanbrengen van de fundering plaatsvinden op een diepte hoger dan het archeologisch niveau uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen, maar wel op het niveau waar zich mogelijk nog o.a. resten van het bewoning, waaronder het kerkgebouw uit 1790, kunnen bevinden. Er is nog geen palenplan bekend, maar de heipalen zullen wel tot in het dieper gelegen archeologische niveau reiken, waardoor eventuele archeologische resten kunnen worden bedreigd.

Gezien de verhoogde archeologische verwachting voor zowel de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen als de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd, adviseert Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* dan ook een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Voor aanvang van een dergelijk onderzoek dient eerst een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

Het bevoegd gezag, de gemeente Westland, dient eerst over het advies in dit rapport een besluit te nemen. Wanneer het bevoegd gezag besluit dat vervolgonderzoek niet noodzakelijk is en het plangebied wordt vrijgegeven voor de voorgenomen ontwikkelingen, blijft de meldingsplicht archeologische toevalsvondst of waarneming van kracht (Erfgoedwet, artikel 5.10 Archeologische toevalsvondst). Aangezien het nooit volledig is uit te sluiten dat tijdens eventueel grondverzet een archeologische 'toevalsvondst' wordt gedaan, is het wenselijk de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht om hiervan zo spoedig mogelijk melding te doen bij het bevoegd gezag, de gemeente Westland, en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

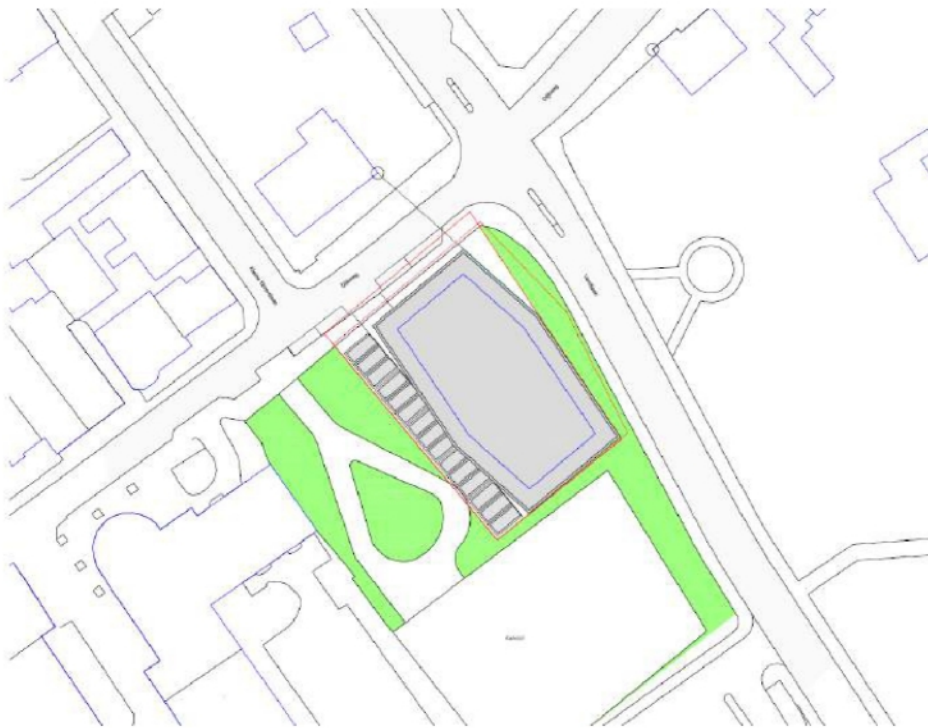
Onderbouwing advies

1 Projectomgeving

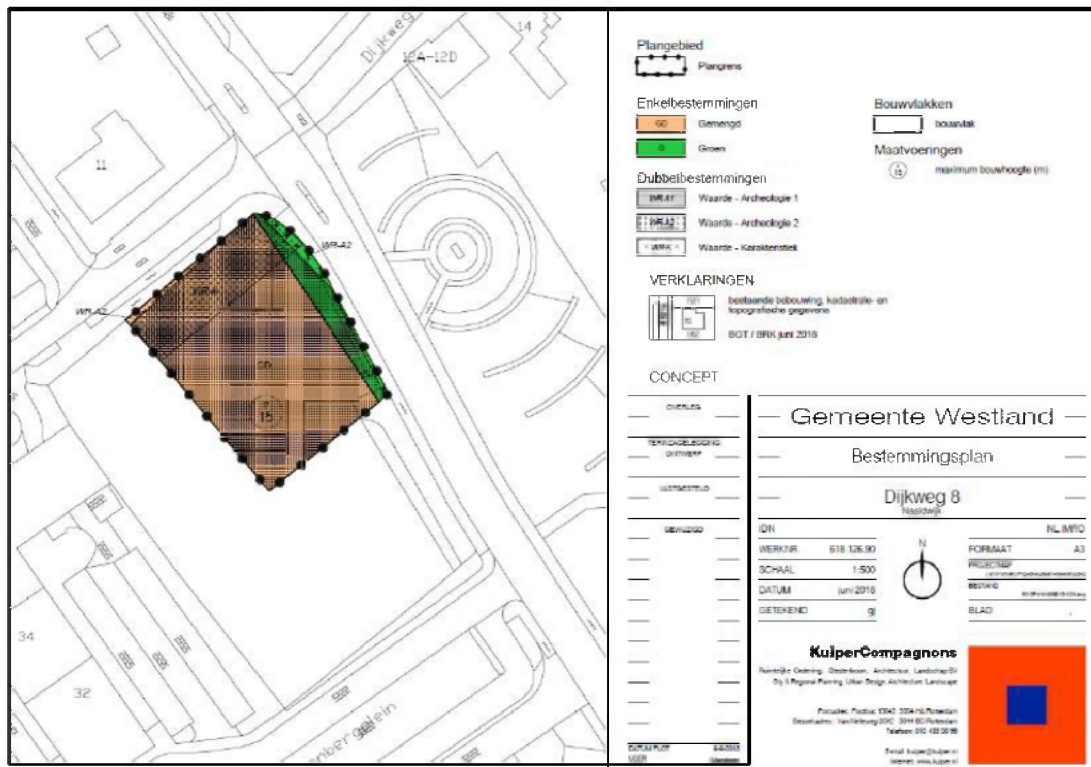
1.1 Afbakening plangebied en consequenties toekomstig gebruik (LS01)

In opdracht van KuiperCompagnons heeft Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek door middel van verkennende/karterende boringen (IVO-O) uitgevoerd in het kader van het opstellen van een bestemmingsplan voor een plangebied aan de Dijkweg 8 te Naaldwijk, gemeente Westland. Het plangebied is momenteel braakliggend en heeft een oppervlak van ca. 1.250 m². Op deze locatie zullen appartementen en maatschappelijke voorzieningen worden gerealiseerd. De fundering zal bestaan uit een betonnen paalfundering met gewapende betonnen balken tot ca. 1 m beneden maaiveld. Plaatselijk zullen enkele poeren worden aangebracht op ca. 1,6 m beneden peil en een liftput incl. kraanpoer tot ca. 2 m beneden peil.

Voorafgaand aan de ontwikkelingen dient in kaart gebracht te worden of zich binnen het plangebied behoudenswaardige archeologische resten (zouden kunnen) bevinden, die tegen de achtergrond van de bodemingrepen gevaar lopen.

Afbeelding 2 Inrichtingsschets. Bron: Tetteroo.

Afbeelding 3 Verbeelding bestemmingsplan. Bron: KuiperCompagnons.

1.2 Onderzoeksdoel en -methode

Doel van het archeologisch vooronderzoek was vast te stellen of er in het plangebied sprake is (of kan zijn) van archeologische resten die door de ingrepen verstoord dreigen te worden en, indien mogelijk, uitspraken te doen over de waarde hiervan in termen van fysieke en inhoudelijke kwaliteit zoals zeldzaamheid en gaafheid. Hiertoe is eerst een bureauonderzoek verricht, waarbij voor het plangebied een specifiek archeologisch verwachtingsmodel is opgesteld. Vervolgens is een inventariserend veldonderzoek door middel van boringen uitgevoerd (IVO). Het doel van het Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (IVO-O) verkennende fase is inzicht te krijgen in vormeenheden van het landschap die van invloed zijn geweest op de locatiekeuze in het verleden, om zo kansarme zones uit te sluiten van, en kansrijke zones te selecteren voor, volgende vormen van onderzoek. Het doel van het Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (IVO-O) karterende fase is het systematisch onderzoeken van het terrein op de aanwezigheid van vondsten en/of sporen met als vraag "zijn er (voldoende) aanwijzingen voor het aannemen of verwerpen van de gespecificeerde archeologische verwachting?" Het overkoepelende doel van het inventariserend veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden in een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Op basis van de resultaten van het onderzoek is tenslotte een advies geformuleerd in het kader van de cyclus van de Archeologische Monumentenzorg (AMZ). Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.0), protocol 4002 Bureauonderzoek en protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek. Per 28 april 2017 is Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie binnen BRL 4000 gecertificeerd voor alle werkprotocollen op het gebied van archeologisch (voor)onderzoek en het opstellen van Programma's van Eisen.

2 Beleidskader

2.1 Wettelijk kader

De zorgplicht voor het archeologisch erfgoed is uitgewerkt in de Monumentenwet 1988 en in de wijziging hierop; de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, 2007). Een deel van de Monumentenwet is per 1 juli 2016 opgegaan in de Erfgoedwet. Het overige deel zal ter zijner tijd opgaan in de Omgevingswet. Tot die tijd blijven die artikelen die niet zijn overgegaan naar de Erfgoedwet van kracht zoals ze in de Monumentenwet van 1988 zijn benoemd.

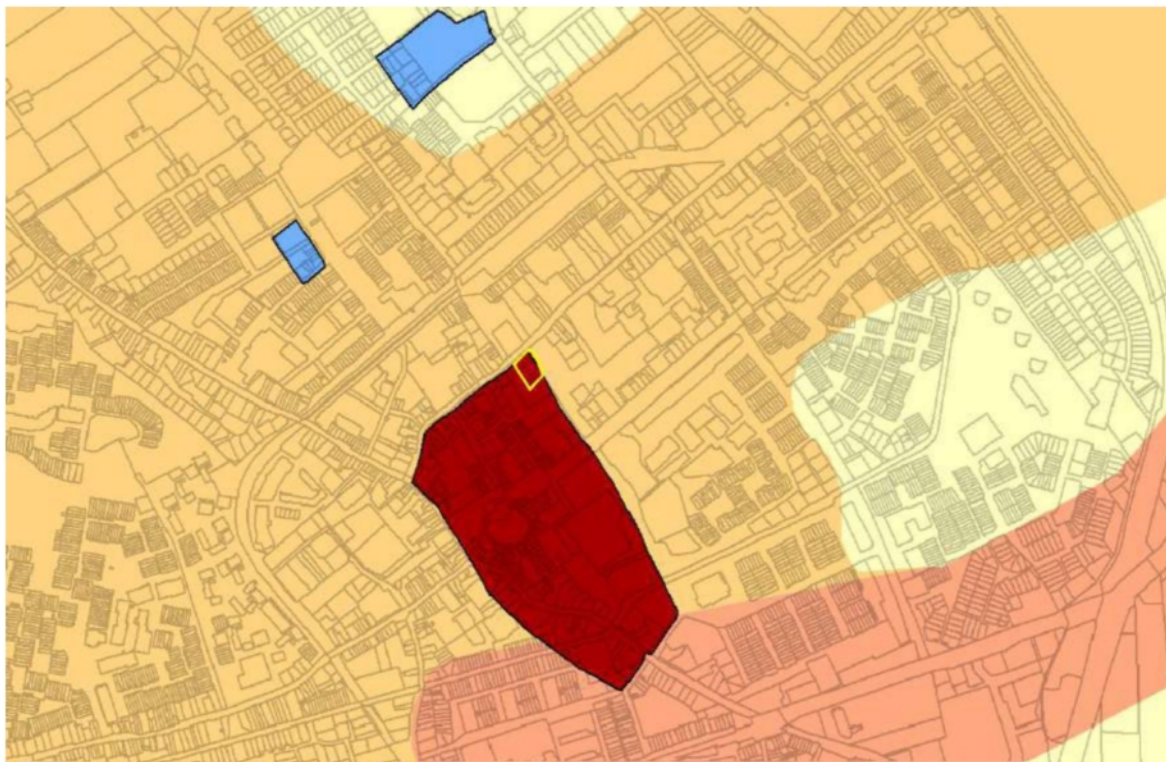
De Wamz vormde de implementatie van het Verdrag van Malta dat in 1992 door diverse Europese lidstaten is ondertekend. Hierin wordt gesteld dat het streven is archeologisch erfgoed in de bodem te beschermen en daarmee te behouden. Om dit te kunnen doen moet archeologisch erfgoed ingepast worden in de ruimtelijke ordening. Een ander uitgangspunt is dat indien behoud in de bodem (*in situ*) niet mogelijk is, de verstoorder onderzoek naar de archeologische waarden moet betalen. In de praktijk zijn dit de kosten voor de archeologische monumentenzorg cyclus (AMZ-cyclus). Met de invoering van de Wamz werden gemeenten verplicht om archeologiebeleid te ontwikkelen omdat artikel 38a van de Monumentenwet 1988 bepaalde dat de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan en bij de bestemming van de in het plan begrepen grond rekening houdt met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Met invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro, 2008) werd de archeologie definitief verankerd in de ruimtelijke ordening. Bepaald werd dat gemeenten na maximaal 10 jaar een bestemmingsplan moeten herzien of vernieuwen (daarbij rekening houdend met de archeologie op grond van de Monumentenwet 1988).

Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo, 2010) zijn burgemeester en wethouders bevoegd gezag in het kader van de omgevingsvergunning. Op grond van de Ontgrondingenwet zijn Gedeputeerde Staten bevoegd gezag in het kader van de ontgrondingsvergunning, voor andere gronden dan bij ministeriële regeling aan te wijzen rijkswateren. De minister van Infrastructuur en Milieu is bevoegd gezag ten aanzien van de bodem en oevers van rijkswateren op grond van de Waterwet.

2.2 Gemeentelijk beleid (LS01)

De gemeente Westland beschikt over een gemeentelijke archeologische beleidskaart (*afbeelding 4*).¹ Volgens deze kaart ligt het plangebied in een zone met een vastgestelde archeologische waarde (historische kern). Dat betekent dat bij bodemingrepen groter dan 50 m² en dieper dan 30 cm -mv archeologisch onderzoek noodzakelijk is, hetgeen in het geldende bestemmingsplan is verwerkt tot een dubbelbestemming archeologie ('Waarde - Archeologie 1').

¹ Kerkhof 2012.

Afbeelding 4 Uitsnede archeologische beleidskaart van de gemeente Westland. Het plangebied is globaal in geel aangegeven. Bron: Kerkhof 2012.

3 Verwachtingsmodel

3.1 Natuurlijk landschap (LS04)

Tijdens het Holoceen is naar verwachting circa 18 meter aan sediment neergelegd binnen het plangebied. Aan het begin van het Holoceen lag de zeespiegel een stuk lager door de grotere ijskappen. Daarom stroomden er aan het begin nog rivieren door het gebied die sediment van de formatie van Echteld deponeerden. Vrij snel kwam het gebied echter in een getijdenzone te liggen. Hier werd sediment houdend water bij vloed aan- en bij eb afgevoerd. Deze afzettingen, die tot het Laagpakket van Wormer, Formatie van Naaldwijk, worden gerekend, kenmerken zich door een afwisseling van klei en zand. Deze afzettingen kunnen worden aangetroffen tussen 15 en 6 meter beneden maaiveld.²

5000 jaar geleden nam de zeespiegelstijging af. Hierdoor konden de duinen, die voorheen werden afgebroken door de stijgende zee, zich ontwikkelen. Hierbij groeiden binnen het plangebied mogelijk ook duinen die tot het Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk, behoren. Restanten van deze duinen kunnen op een diepte van circa 6 meter worden aangetroffen. Tot circa 2.500 jaar geleden breidde de kust zich uit in westelijke richting. Hierdoor kwam het plangebied buiten de invloed van de zee te liggen. Het plangebied lag echter nog steeds laag in het landschap. Het grondwater lag op of nabij het oppervlak waardoor veengroei kon ontstaan. Deze veenlaag wordt gerekend tot het Hollandveen, onderdeel van de Formatie van Nieuwkoop. Rond 900 voor Christus brak de zee echter door de kustbarrière en werden er weer getijdeafzettingen, ditmaal van het Laagpakket van Walcheren binnen de Formatie van Naaldwijk, afgezet. Deze worden binnen het plangebied gerekend tot de Gantel stroomrug.³ Naar alle waarschijnlijkheid heeft deze stroomrug de top van het Hollandveen geërodeerd. Geologische boringen uit het Dinoloket die in de omgeving zijn gezet, laten resten veen zien op een diepte tussen de 2 en 4 meter beneden maaiveld.⁴ De stroomrug hield op met actief sedimenteren rond 900 na Christus. De afzettingen van deze stroomrug zijn een combinatie van rivierafzettingen en getijdenafzettingen. Naar verwachting kunnen deze afzettingen tot aan het oppervlak worden aangetroffen.⁵

Op de bodem- en geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd vanwege de ligging in de bebouwde kom. In de omgeving van het plangebied komen op de geomorfologische kaart echter vlaktes van getij afzettingen en getij inversieruggen voor. Getij inversieruggen ontstaan doordat de afzettingen in de geulen minder inklinken nadat het gebied droog was komen te liggen. Hierdoor zijn de laagtes in het landschap later veranderd in hoogtes. Ook waren er duinen in het landschap, deze zijn echter vrijwel allemaal afgegraven ten behoeve van grondverbeteringen. Door extrapolatie kan de bodem in het gebied worden gekenmerkt als een tuineerdgrond of een kalkhoudende enkeerdgrond. Beide hebben een donkere humeuze bovenkant van minimaal 50 cm dikte; het verschil is dat een tuineerdgrond een kleigrond is terwijl een kalkhoudende enkeerdgrond ligt op afgegraven duinen.⁶

3.2 Historische landschap (LS02, LS03, LS04)

Historisch-geografische ontwikkeling (LS03)

Voor de historisch-geografische gegevens is gebruik gemaakt van de website van TU Delft voor de kaart van Kruikius,⁷ van de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) voor de kadastrale

² Berendsen 1996, De Mulder *et al.* 2003. Het maaiveld binnen het plangebied ligt op ca. 0,75 meter +NAP.

³ Cohen *et al.* 2012.

⁴ Respectievelijk boring B37B2396 op 50 meter ten noordoosten van het plangebied en boring B37B2394 op 150 m ten zuidoosten van het plangebied (Dinoloket).

⁵ Berendsen 1996, De Mulder *et al.* 2003.

⁶ De Bakker/Schelling, 1989.

⁷ <http://studenten.tudelft.nl/en/students/faculty-specific/architecture/facilities/tu-delfts-map-room/map-room-collection/digital-data/kruikius-kaart/>.

minuut 1811-1832,⁸ en van de website Tijdreis over 200 jaar topografie van het Kadaster voor de topografische kaarten vanaf 1850 tot aan heden.⁹

Op de kaart van Kruikius is het plangebied als boomgaard aangegeven. De huidige Dijkweg en de Havenstraat zijn al aangegeven, net als de Oude Kerk. Op de kadastrale minuut 1811-1832 blijkt het plangebied in de tussentijd bebouwd te zijn, met de Rooms Katholieke kerk (*afbeelding 5*). In de aanwijzende tafels staat bij perceel 658 en 659 de aanduiding kerk met begraafplaats. Ook het direct ten zuiden van de kerk gelegen blokvormige perceel 648 heeft de omschrijving begraafplaats. Deze percelen zijn alle in bezit van de Rooms Katholieke gemeente. Het perceel 660 direct aan de oostzijde van het plangebied, gelegen aan de Dijkweg, is eveneens een begraafplaats, in bezit van de gemeente Naaldwijk.

Afbeelding 5 Uitsnede Kadasterkaart 1811-1832. Het plangebied is globaal in blauw aangegeven. Bron: RCE.

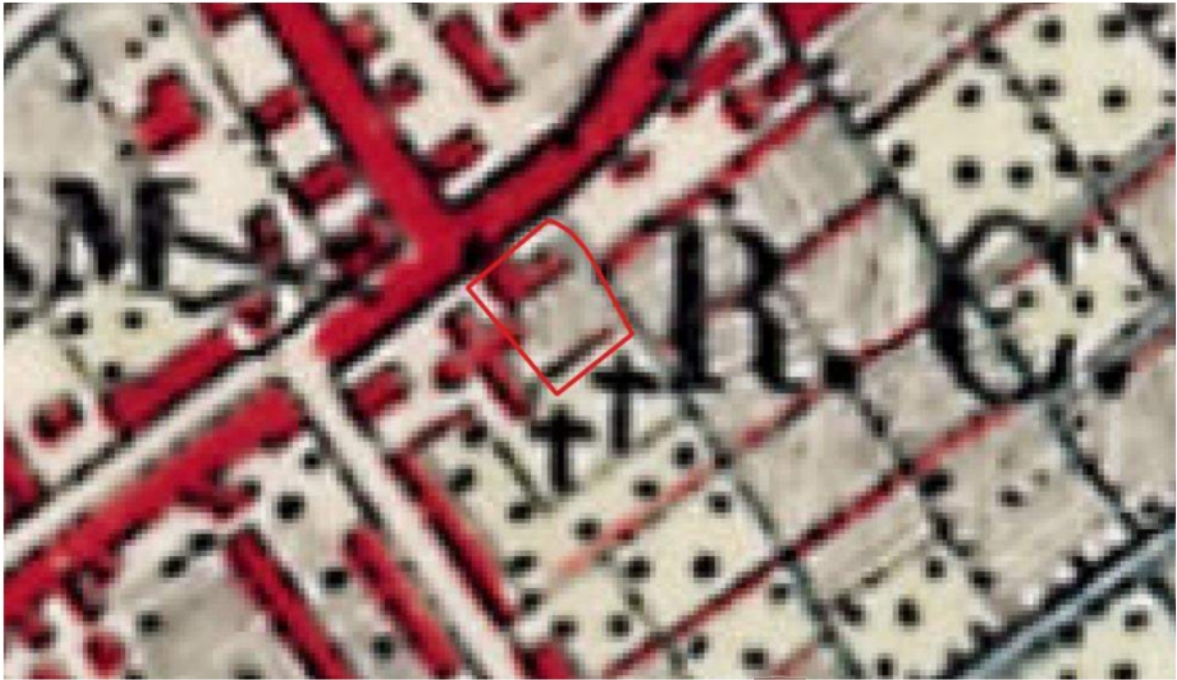
De rij percelen 642 t/m 647 ten zuidwesten van het plangebied (de rij langs de huidige Havenstraat, op dat moment het Agterlaantje genoemd) zijn dan in bezit van Cornelis de Groot. De rij daarnaast (dus onder de begraafplaats met nr. 648), met de perceelnummers 649 t/m 652, zijn eveneens in bezit van Cornelis de Groot. Al deze percelen zijn net als op de kaart van Kruikius in gebruik als boomgaard, enkele als tuin. De rij percelen daarnaast met de nummers 653 t/m 657 zijn op dat moment boomgaard, in eigendom van 'Cornelis van Breemen en consortes'.

Waar komt opeens deze kerk vandaan? In Naaldwijk werd in de Late Middeleeuwen de heilige St. Adriaan vereerd. Deze verering vond mogelijk al plaats in en om een ouder houten kerkgebouw dat stond op de plek waar in het begin van de 14^e eeuw een nieuwe kerk werd gebouwd. Deze Adrianuskerk, de huidige Oude Kerk of Nederlands Hervormde Kerk, werd het eerst genoemd in een oorkonde uit het begin van de 13^e eeuw. De kerk brandde in 1472 geheel uit en werd tijdens de Reformatie enkele malen geplunderd. De laatste katholieke mis in de oude Adrianuskerk werd op 20 juli 1572 gevoerd, en enkele

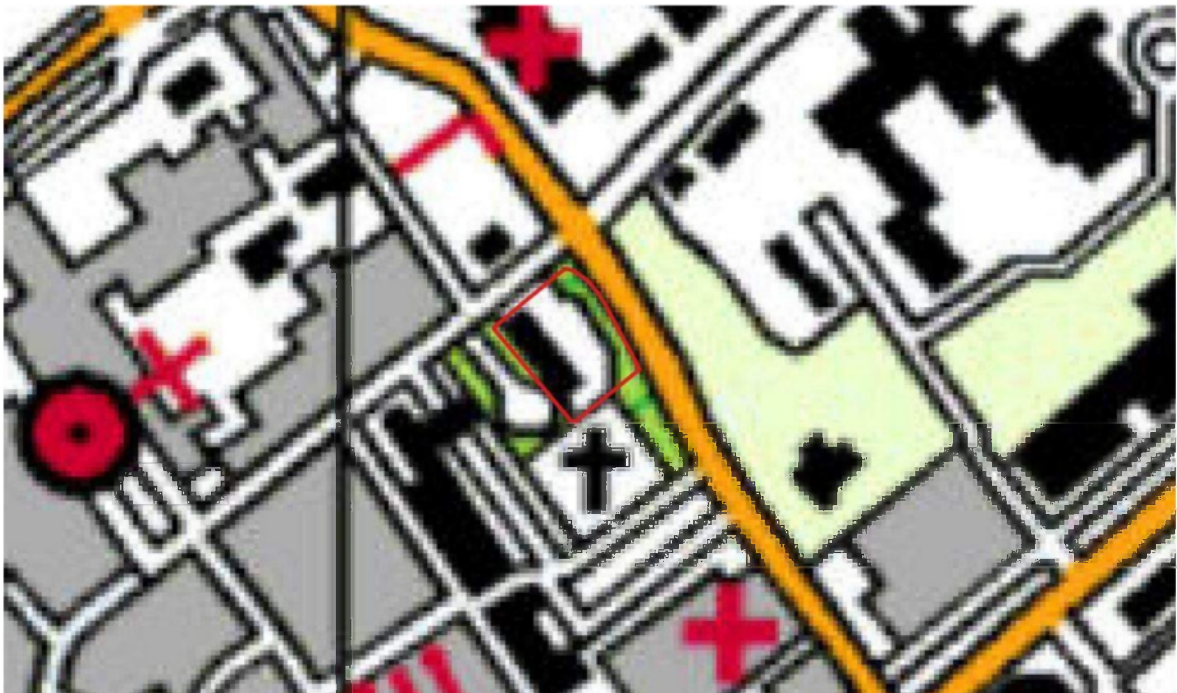
⁸ <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.

⁹ <http://topotijdreis.nl/>.

maanden later werd de kerk overgedragen aan de protestanten. Dit is het kerkgebouw dat zich nog steeds aan de Kerkstraat/Wilhelminaplein bevindt. In 1790 werd, nadat de katholieken weer openlijk hun geloof mochten belijden, een nieuwe Rooms Katholieke parochiekerk gebouwd, eveneens gewijd aan Adriaan. Dit is de kerk die op de Kadasterkaart van 1811-1832 staat aangegeven. In 1868 werd deze kerk vervangen door een nieuwe neogothische Adrianuskerk. Vanwege bouwkundige gebreken werd deze kerk in 1931 wederom vervangen door de huidige Adrianuskerk aan de Molenstraat.¹⁰

Afbeelding 6 Uitsnede Topografische kaart 1930. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Topotijdreis.

Afbeelding 7 Uitsnede Topografische kaart 2000. Het plangebied is globaal in rood aangegeven. Bron: Topotijdreis.

¹⁰ <http://www.meertens.knaw.nl/bedevaart/bol/plaats/1158>.

Deze ontwikkeling is op de opeenvolgende topografische kaarten te volgen tot aan 1930 (*afbeelding 6*). Op de kaart van 1850 staat het kerkgebouw nog op de locatie van 1811-1832; op de kaart van 1880 is de kerk naar het westen verschoven. Blijkbaar is de nieuwe kerk van 1868 *naast* de kerk van 1790 gebouwd. Wellicht dat dat het meest praktisch was met het oog op de transitie van het oude naar het nieuwe gebouw. Het kerkgebouw van 1868 is daarmee gebouwd op wat nu het plantsoentje is met de bronzen beeld van de Piëta uit 1949. Dit plantsoen biedt toegang tot de achtergelegen begraafplaats.

De geschiedenis van deze begraafplaats valt ook te traceren op basis van een artikel van mevr. Schreuder-Fransen van de Historische Vereniging Oud Honselersdijk/Naaldwijk uit 2016.¹¹ Nadat per verordening van 7 augustus 1827 was bepaald dat de doden niet meer begraven mochten worden in kerken, kocht de gemeente een stuk grond aan van Wouter van der Hoeven en Cornelis van Breemen (die volgens de aanwijzende tafels ook de onderliggende percelen in bezit had). Het door de gemeente aangekochte perceel is het reeds genoemde perceel 660 aan de Dijkweg. Op 17 januari 1829 werd daar de eerste dode begraven. De begraafplaats lag dus op de hoek van de huidige Dijkweg en de Verdilaan, ongeveer op de plek waar nu het verzetsmonument staat. De begraafplaats was in 1865 toe aan uitbreiding, maar de gemeente kon niet tot overeenstemming komen met verkopers. Daarom werd een stuk grond gekocht, verder weg aan de Geestweg waar zich nog steeds de algemene begraafplaats van Naaldwijk bevindt. De Rooms Katholieke gemeenschap zocht naar een eigen begraafplaats vlakbij de kerk. Pastoor Jacobus Nicolaas Mazza (1761-1830) kocht met het kerkbestuur een stuk grond van Jacob de Groot, achter de kerk (perceel 648 op de Kadasterkaart). De begraafplaats werd in 1828 ingezegend, en twee jaar later werd pastoor Mazza op 'zijn' begraafplaats begraven. In de loop der tijd werd het kerkhof te klein. Het kerkhof is op 1 januari 1982 gesloten verklaard.¹²

Tot zover het verhaal achter het kerkgebouw en de huidige begraafplaats. Wat onduidelijk blijft is de status van in eerste instantie de oostzijde van het huidige plangebied, het gedeelte dat op de Kadasterkaart niet bebouwd is, maar op de aanwijzende tafels niet alleen als kerk maar ook als begraafplaats is aangegeven. Zijn daar tussen 1790 en 1827 ook doden begraven, of gebeurde dat alleen in de kerk? Op de topografische kaart van 1850 is het gedeelte naast de kerk nog zonder aanduiding. Op de eerstvolgende duidelijke kaart van 1880 verschijnt bebouwing binnen het huidige plangebied, langs de straatzijde. Deze bebouwing is nog steeds zichtbaar op de kaart van 1930 (*afbeelding 6*). Mogelijk gaat het hier om een pastoorswoning. Als hier is gebouwd, direct naast de kerk, lijkt het aannemelijk dat een eventueel kerkhof, voor zover aanwezig, eerst is geruimd.

Op de topografische kaart van 1939 is de kerk niet meer zichtbaar, maar al verplaatst naar de huidige locatie. Op de plek waar op de kaarten van 1880-1930 een huis staat aangegeven staat nog steeds een gebouw. Dit gebouw blijft de enige bebouwing binnen het plangebied tot aan 1960, wanneer dit gebouw van de kaart verdwijnt. Op dat moment verschijnt er weer bebouwing direct langs de zuidwestzijde van het plangebied verschijnt, een langwerpige gebouw haaks op de Dijkweg (dus op de locatie waar eerst het kerkgebouw heeft gestaan). De opeenvolgende kaarten laten steeds een wat vlekkerige aanduiding van bebouwing zien; tussen 1990 en 1999 is deze bebouwing opeens weer verdwenen, om op de kaart van 2000 weer terug te keren (*afbeelding 7*). Deze bebouwing verdwijnt vervolgens weer op de kaart van 2010; momenteel is het plangebied geheel onbebouwd en braakliggend.

Bouwhistorische waarden (LS04)

Voor bouwhistorische waarden zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

¹¹ Corry Schreuder-Fransen van de Historische Vereniging Oud Honselersdijk/Naaldwijk (<http://www.wos.nl/streekhistorie-de-r-k-begraafplaats-aan-de-dijkweg/nieuws/item?824574>).

¹² Corry Schreuder-Fransen van de Historische Vereniging Oud Honselersdijk/Naaldwijk (<http://www.wos.nl/streekhistorie-de-r-k-begraafplaats-aan-de-dijkweg/nieuws/item?824574>).

- het Rijksmonumentenregister;¹³
- de lijst van gemeentelijke monumenten in Naaldwijk;¹⁴
- de kadastrale minuut 1811-1832;¹⁵
- de MIP-objecten;¹⁶
- de Cultuurhistorische atlas van de provincie Zuid-Holland.¹⁷

Binnen het plangebied bevinden zich geen bovengrondse bouwhistorische waarden. Op basis van kaartmateriaal bevinden zich wel de resten van een kerkgebouw uit de periode 1790 tot 1868 in de ondergrond. Aan de straatzijde in de noordoosthoek van het plangebied heeft bebouwing gestaan tussen 1880 en 1960. Langs de zuidwestzijde, langs de kavelgrens, heeft tussen 1960 en 2010 ook bebouwing gestaan. Al deze bebouwing is inmiddels verdwenen.

Huidig gebruik (LS02)

Het plangebied heeft een oppervlak van ca. 1.250 m². Het plangebied is momenteel braakliggend.

Mogelijke verstoringen (LS03)

Binnen het plangebied hebben diverse bodemverstoringen plaatsgevonden, waarvan de meest ingrijpende de bouw en sloop van een kerkgebouw is, en vervolgens de bouw en sloop van in ieder geval twee gebouwen. Onduidelijk is tot hoe diep de natuurlijke bodemopbouw op deze locatie hierdoor is verstoord geraakt; op de locatie van het voormalige kerkgebouw zal dat aanzienlijk zijn geweest.

3.3 Archeologische waarden (LS04)

Voor de archeologische gegevens omtrent het onderhavige plangebied is het Archeologisch Informatiesysteem (Archis) geraadpleegd, dat alle geregistreerde archeologische monumenten, onderzoeken, en waarnemingen/vondstlocaties bevat. In de oude versie Archis 2 werd een onderscheid gemaakt tussen waarnemingen en vondsten. In Archis3 zijn deze categorieën samengevoegd tot de nieuwe benaming 'vondstlocaties'.

Binnen en in een straal van 500 meter rondom het plangebied zijn in Archis twee monumenten geregistreerd. AMK-terrein 10.692 (Lage Woerd) bevindt zich op 350 m ten noordwesten van het plangebied. Het betreft hier resten van de Hofstede 'De Lage Woerd' uit de Late Middeleeuwen, met bijbehorende vondstlocatie 2832662100. Het terrein is waarschijnlijk sterk verstoord. Ca. 450 m ten noorden van het plangebied ligt AMK-terrein 'Centrum/Grote Woerdlaan', met de bijbehorende vondstlocaties 3059479100 en 3105842100. Het gaat hier eveneens om de resten van een laatmiddeleeuwse hofstede, 'De Hoge Woerd' dit keer. Mogelijk bevinden zich hier nog resten van funderingen, met mogelijk nog nederzettingen uit de Romeinse tijd. Ten noord- en zuidwesten van het plangebied liggen op een afstand tussen de 250 en 400 m van het plangebied nog drie vondstlocaties. Vondstlocatie 3999266100 noemt geen concrete vondst maar beschrijft een bodemopbouw die bestaat uit een top van zandige haakwalafzettingen op ca. 70 cm beneden maaiveld, met verspoelde veenlagen op ca. 180 tot 225 cm beneden maaiveld. Vondstlocatie 2817653100 behoort bij een opgraving uit 1990 naar de resten van het pastoorshuis uit de 15^e en 16^e eeuw. Het huis had een fundering van kloostermoppen en was omgracht. Vondstlocatie 2073165100 hoort bij een proefsleuvenonderzoek uit 2005, waarbij vondstmateriaal uit de Late Middeleeuwen is aangetroffen in de vorm van muurwerk, en grote hoeveelheden aardewerk en steengoed.

¹³ <https://cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/kennis/voorbeelden/rijksmonumentenregister>.

¹⁴ https://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_gemeentelijke_monumenten_in_westland.

¹⁵ <http://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>.

¹⁶ <https://cultureelerfgoed.nl/node/1423>.

¹⁷ http://pzh.b3p.nl/viewer/app/Cultuur_historische_atlas.

Verder zijn in de nabije omgeving nog enkele archeologische onderzoeken uitgevoerd. Van belang daarbij is een booronderzoek uit 2003, op 80 meter ten oosten van het plangebied bij Het Trefpunt (Archis3: 2060359100). De bodem bleek hier tot ca. 120-150 cm beneden maaiveld verstoord met daar onder afgetopte afzettingen van het Laagpakket van Walcheren (Duinkerke III), met daaronder dek- en geulafzettingen (Duinkerke I). Hier is verder geen vervolgonderzoek geadviseerd. Ca. 150 m ten oosten van het plangebied is in 2009 een booronderzoek uitgevoerd bij de Stokdijkkade. Onder een verstoorde bovenlaag van ca. 30 - 150 cm beneden maaiveld werden beddingafzettingen aangetroffen, met daaronder een dun laagje niet-veraard Hollandveen op 220-231 cm beneden maaiveld. Onder het veen bevonden zich geul en/of oeverafzettingen. Ook hier is geen vervolgonderzoek geadviseerd.

3.4 Gespecificeerde archeologische verwachting (LS05)

Het bureauonderzoek had tot doel na te gaan of er reeds bekende archeologische waarden in de vorm van archeologische monumenten of waarnemingen/vondstlocaties binnen het plangebied bekend zijn en om een gespecificeerde archeologische verwachting te bepalen. Binnen het plangebied bevinden zich geen bekende archeologische waarden. Op basis van de landschappelijke situatie heeft het plangebied een hoge archeologische verwachting voor de periode Late IJzertijd/Vroege Middeleeuwen op de afzettingen van de Gantel. De mogelijke archeologische sporen en vondsten uit deze periode kunnen naar verwachting direct onder het maaiveld, tot ca. 2 m beneden maaiveld worden aangetroffen. Mogelijke archeologische resten kunnen bestaan uit o.a. grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van o.a. aardewerk, bot en metaal. Op basis van de gemeentelijke archeologische beleidskaart bestaat er een hoge archeologische verwachting voor de periode Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd ('historische stads- of dorpskern'). Deze begrenzing is vastgesteld op basis van de kaart van Kruikius en de Kadasterkaart uit 1811-1832. Op de kaart van Kruikius is het plangebied in gebruik als boomgaard en bevindt zich geen bebouwing binnen het plangebied. Eventuele eerdere bebouwing op deze locatie is niet uit te sluiten, maar de kans hierop wordt gezien de afstand tot de kern van Naaldwijk als laag tot middelhoog ingeschat. Het plangebied heeft echter een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten die behoren tot het Rooms Katholieke kerkgebouw uit 1790-1868. Tevens bestaat er een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van bebouwing in de noordoosthoek van het plangebied en langs de zuidwestzijde van het plangebied. Deze bebouwing stamt uit de late 19^e eeuw tot aan de late 20^e eeuw. Onduidelijk is in hoeverre deze bebouwing de natuurlijke bodemopbouw heeft aangetast. Voor wat betreft het kerkgebouw is eveneens onduidelijk of zich nog resten van funderingen/muren in de bodem bevinden, of dat deze geheel zijn verwijderd bij de sloop in 1868, of zijn verstoord door de 20^e eeuwse bebouwing tussen 1960 en 2010.

Deze gespecificeerde archeologische verwachting kan puntsgewijs als volgt worden samengevat:

1. Datering

Binnen het plangebied kunnen de volgende archeologische resten worden aangetroffen:

- Een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw, bestaande uit resten van de Katholieke kerk uit 1790-1868, en bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw;
- Een lage tot middelhoge archeologische verwachting op resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790;
- Een middelhoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van bewoning en menselijke activiteit uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen;
- Een lage archeologische verwachting op het aantreffen van begravingen uit de 18^e en 19^e eeuw.

2. Complextype

- Kerkgebouw (18^e t/m de 19^e eeuw)

- Nederzetting (Ijzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen, Late Middeleeuwen, Nieuwe tijd)
- Grafveld (18^e en 19^e eeuw).

3. Omvang

- Kerkgebouw: ca. 600 m², geheel gelegen binnen plangebied;
- Nederzetting: onbekend (nederzettingen kunnen een omvang hebben van honderden vierkante meters of groter),
- Grafveld (18^e en 19^e eeuw): ca. 650 m².

4. Diepteligging

- De resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw kunnen waarschijnlijk al binnen een meter beneden maaiveld worden aangetroffen;
- De resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790 kunnen waarschijnlijk eveneens binnen een meter beneden maaiveld worden aangetroffen;
- De resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Ijzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen kunnen direct onder het maaiveld, tot ca. 2 m beneden maaiveld worden aangetroffen;
- De resten van begravingen kunnen waarschijnlijk binnen twee meter beneden maaiveld worden aangetroffen.

5. Gaafheid, conservering

Binnen het plangebied geldt grondwaterpeil 4 (GHG > 40 cm; GLG 80-120 cm); dit betekent dat eventueel botmateriaal, hout etc. gerelateerd aan resten met betrekking tot bewoning/menselijke activiteit uit de Ijzertijd/Vroege Middeleeuwen waarschijnlijk goed bewaard zijn gebleven; hoger gelegen resten middelmatig. De gaafheid en conservering van resten uit andere perioden is onbekend (nog geen gravend onderzoek plaatsgevonden).

6. Locatie

- In de noordelijke en westelijke helft van het plangebied kunnen resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw worden aangetroffen;
- In de oostelijke helft van het plangebied kunnen begravingen worden aangetroffen;
- In het gehele plangebied kunnen resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Ijzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen en uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790 worden aangetroffen.

7. Uiterlijke kenmerken

- Resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw, bestaande uit resten van de Katholieke kerk uit 1790-1868, en bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van funderingsresten, muurresten en/of uitbraaksleuven;
- Resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van muurresten, grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van bijvoorbeeld aardewerk, bot en metaal;
- Resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Ijzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van bijvoorbeeld aardewerk, bot en metaal;
- Resten van begravingen uit de 18^e en 19^e eeuw. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van (waarschijnlijk verspreid) menselijk botmateriaal.

8. Mogelijke verstoringen

De bouw en sloop van de Katholieke kerk en opeenvolgende bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw aan de westzijde van het plangebied hebben mogelijk oudere/dieper gelegen resten verstoord. Aan

de noordoostzijde is sprake geweest van bebouwing uit de late 19^e eeuw t/m begin van de 20^e eeuw; deze heeft mogelijk slechts voor oppervlakkige verstoring gezorgd. Er zijn geen aanwijzingen voor verstoringen in de zuidoost zijde van het plangebied.

9. Bedreiging van eventueel aanwezige archeologische waarden

De geplande nieuwbouw beslaat vrijwel het gehele plangebied. Eventuele archeologische resten zullen daardoor worden bedreigd.

3.5 Advies vervolgonderzoek (LS05)

Op basis van de resultaten van onderhavig onderzoek adviseert Vestigia in eerste instantie het archeologisch verwachtingsmodel te toetsen door middel van een verkennend en karterend booronderzoek. Het gaat dan in eerste instantie om het opsporen van eventuele bewoningslagen uit de periode Late IJzertijd t/m de Late Middeleeuwen met een duidelijke cultuurlaag en een spreiding van aardewerk. Tevens kan worden vastgesteld in hoeverre de bodem is verstoord. Omdat er sprake is van een vastgestelde archeologische waarde, dient er te worden geboord in een verdicht grid waarbij de monsters worden onderzocht op archeologische indicatoren (karterend booronderzoek). Er dient te worden geboord in een verspringend grid van 17 x 20 m (methode C3 richtlijn karterend booronderzoek), hetgeen uitkomt op 5 boringen. De boringen dienen te worden gezet met behulp van een edelmanboor diameter 12 cm. Voor wat betreft de hoge archeologische verwachting voor de Nieuwe tijd zal in overleg met het bevoegd gezag moeten worden vastgesteld of er verder onderzoek dient te worden uitgevoerd, en zo ja, op welke wijze.

4 Inventariserend veldonderzoek

4.1 Vraagstelling onderzoek

Het doel van het Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (IVO-O) verkennende fase is inzicht te krijgen in vormeenheden van het landschap die van invloed zijn geweest op de locatiekeuze in het verleden, om zo kansarme zones uit te sluiten van, en kansrijke zones te selecteren voor, volgende vormen van onderzoek. Het doel van het Inventariserend veldonderzoek door middel van boringen (IVO-O) karterende fase is het systematisch onderzoeken van het terrein op de aanwezigheid van vondsten en/of sporen met als vraag "zijn er (voldoende) aanwijzingen voor het aannemen of verwerpen van de gespecificeerde archeologische verwachting?" Het overkoepelende doel van het inventariserend veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting, waarbij (extra) informatie wordt verkregen over bekende en/of verwachte archeologische waarden in een onderzoeksgebied. Dit omvat de aan- of afwezigheid, de aard, de omvang, de datering, de gaafheid, de conservering en de inhoudelijke kwaliteit van de archeologische waarden.

Aan de hand van het booronderzoek zijn voor zover mogelijk de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- wat zijn de geo(morfo)logische en bodemkundige kenmerken van de ondergrond van het plangebied?
- in hoeverre is de oorspronkelijke bodemopbouw intact met het oog op de eventuele aanwezigheid en gaafheid van archeologische vindplaatsen?
- bevinden zich in de ondergrond van het plangebied archeologische indicatoren en zo ja, waaruit bestaan deze?
- geven de resultaten van het veldonderzoek aanleiding tot vervolgstappen in het kader van de planontwikkeling in relatie tot de archeologische monumentenzorg?

4.2 Toegankelijkheid van het onderzoeksgebied

Het terrein was ten tijde van het onderzoek vrij te betreden. In verband met de ligging van kabels en leidingen is voorafgaand aan het veldonderzoek door Vestigia een KLIC-melding uitgevoerd. De boorpunten zijn hierop aangepast. Overige bijzondere randvoorwaarden ten aanzien van milieu (zoals bodemverontreiniging) zijn niet bekend.

4.3 Onderzoeksmethode

Binnen het plangebied zijn in totaal 6 verkennende/karterende boringen gezet verspreid over het plangebied in een verspringend grid van 17 x 20 m (methode C3 richtlijn karterend booronderzoek). Dit komt overeen met een boordichtheid van ca. 30 boringen per hectare. Alle boringen zijn doorgezet tot minimaal 4 m beneden maaiveld. De boringen zijn uitgevoerd met een megaboer (diameter 12 cm).

De opgeboorde grond is conform de richtlijn verbrossend en versneden en daarna handmatig (macroscopisch) onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals houtskool, aardewerkfragmenten, vuursteen, (verbrand) bot, grind en het voorkomen van fosfaatvlekken. NAP-hoogtes zijn via het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN-3) verkregen; gemiddeld ligt het maaiveld rond de 0,75 meter +NAP. De boorpunten zijn met GPS ingemeten en op een boorpuntenkaart geplot. De boorstaten zijn beschreven conform de ASB.¹⁸ Het onderzoek is uitgevoerd conform de in de beroepsgroep geldende richtlijnen vastgelegd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.0).¹⁹

¹⁸ Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (Bosch 2008).

¹⁹ CCvD Archeologie 2016: <http://sikb.nl/archeologie/richtlijnen/brL-4000>.

Afbeelding 8 Impressie plangebied ten tijde van het onderzoek (foto richting het noorden). Aan de linkerkant staat het gras minder hoog, hetgeen op de foto overkomt als donkere vlek. Foto Vestigia d.d. 19 juni 2018.

4.4 Resultaten veldonderzoek

Het terrein was begroeid met gras waardoor de zichtbaarheid sterk beperkt was en een oppervlaktekartering naar de aanwezigheid van bijvoorbeeld bot of aardewerk scherven niet zinvol was. Binnen het plangebied is echter een verschil in begroeiing waargenomen. In het westelijk deel van het plangebied is minder gras aanwezig. De contouren hiervan komen globaal overeen met de contouren van de bebouwing van de Katholieke kerk en de meest recente bebouwing uit de 20^e eeuw.

Op basis van de boringen kan het volgende beeld van bodemopbouw worden geschetst: het bovenste pakket bestaat uit een verstoorde laag met baksteen- en puinresten. Daaronder zijn getijdeafzettingen van het Laagpakket van Walcheren, Formatie van Naaldwijk aangetroffen. Binnen of op de top van deze afzettingen is een humeuze laag aangetroffen. Deze humeuze laag is een begraven bodem uit de Late IJzertijd/ Vroege Middeleeuwen.

De bouwvoor bestaat voornamelijk uit zand met kleibrokken, vermengd met baksteenresten tot een diepte van 85 tot 170 centimeter beneden maaiveld. In deze laag is bouwzand aanwezig uit de (sub)recente tijd. De top van de bouwvoor is matig tot sterk humeus.

Onder de bouwvoor zijn gelaagde klei- en zandafzettingen aangetroffen tot een diepte van 4 meter. Deze afzettingen zijn typerend voor een getijdenmilieu. In het oostelijk deel van het plangebied is in de boringen 1 en 2, en in mindere mate boring 3, in de getijdenafzettingen een bodem aangetroffen. Deze bodem bestaat uit een 15 tot 30 centimeter dikke laag zwak tot matig zandige klei, op een diepte tussen de 160 en 200 cm beneden maaiveld. Deze klei is matig stevig vanwege de rijping die is opgetreden. Tijdens

het booronderzoek zijn in de boringen, met uitzondering van het genoemde baksteenpuin, geen verdere archeologische indicatoren aangetroffen.

Afbeelding 9 De bovenste 2 meter van boring 2. Kenmerkend is de humeuze laag op 160 centimeter diepte. Foto Vestigia d.d. 19 juni 2018.

4.5 Conclusies veldonderzoek

Wat zijn de geo(morfo)logische en bodemkundige kenmerken van de ondergrond van het plangebied? In de boringen zijn direct onder de verstoorde bovenlaag getijdeafzettingen aangetroffen vanaf een diepte van 85 tot 170 centimeter beneden maaiveld. In deze getijdeafzettingen is een bodem aangetroffen. Deze bodem is aangetroffen op een diepte tussen de 160 en 200 centimeter beneden maaiveld.

In hoeverre is de oorspronkelijke bodemopbouw intact met het oog op de eventuele aanwezigheid en gaafheid van archeologische vindplaatsen?

Binnen het plangebied is aan de oostzijde van het plangebied (boring 1, 2 en 3) een intacte bodemopbouw aangetroffen die archeologische resten kan bevatten uit de Late IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen. Deze bodemopbouw kenmerkte zich door een 15-30 centimeter dikke aanrijningshorizont binnen getijdeafzettingen. Het bovenste pakket is plaatselijk tussen de 85 tot 170 centimeter beneden maaiveld verstoord, waarschijnlijk vanwege de (sub)recente bebouwing, waaronder bebouwing die op basis van historisch kaartmateriaal kan hebben bestaan uit een kerkgebouw uit de periode 1790-1868 in het westelijke deel van het plangebied, maar mogelijk ook bebouwing uit de late 19^e eeuw tot aan de late 20^e eeuw.

Bevinden zich in de ondergrond van het plangebied archeologische indicatoren en zo ja, waaruit bestaan deze?

Er zijn binnen het plangebied, op baksteenresten na, geen archeologische indicatoren aangetroffen.

Geven de resultaten van het veldonderzoek aanleiding tot vervolgstappen in het kader van de planontwikkeling in relatie tot de archeologische monumentenzorg?

Op basis van het bureau- en veldonderzoek onderzoek kan de archeologische verwachting als volgt worden geformuleerd:

1. Datering

Binnen het plangebied kunnen de volgende archeologische resten worden aangetroffen:

- Een hoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw, bestaande uit resten van de Katholieke kerk uit 1790-1868, en bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw;
- Een lage tot middelhoge archeologische verwachting op resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790;
- Een middelhoge archeologische verwachting op het aantreffen van resten van bewoning en menselijke activiteit uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen;
- Een lage archeologische verwachting op het aantreffen van begravingen uit de 18^e en 19^e eeuw.

2. Complextypen

- Kerkgebouw (18^e t/m de 19^e eeuw)
- Nederzetting (IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen, Late Middeleeuwen, Nieuwe tijd)
- Grafveld (18^e en 19^e eeuw).

3. Omvang

- Kerkgebouw: ca. 600 m², geheel gelegen binnen plangebied;
- Nederzetting: onbekend (nederzettingen kunnen een omvang hebben van honderden vierkante meters of groter),
- Grafveld (18^e en 19^e eeuw): ca. 650 m².

4. Diepteligging

- De resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw kunnen waarschijnlijk al binnen een meter beneden maaiveld worden aangetroffen;
- De resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790 kunnen waarschijnlijk eveneens binnen een meter beneden maaiveld worden aangetroffen;
- De resten van bewoning en menselijke activiteit uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen kunnen vanaf ca. 160 cm beneden maaiveld worden aangetroffen;
- De resten van begravingen kunnen waarschijnlijk binnen twee meter beneden maaiveld worden aangetroffen.

5. Gaafheid, conservering

Binnen het plangebied geldt grondwaterpeil 4 (GHG > 40 cm; GLG 80-120 cm); dit betekent dat eventueel botmateriaal, hout etc. gerelateerd aan resten met betrekking tot bewoning/menselijke activiteit uit de IJzertijd/Vroege Middeleeuwen waarschijnlijk goed bewaard zijn gebleven; hoger gelegen resten middelmatig. De gaafheid en conservering van resten uit andere perioden is onbekend (nog geen gravend onderzoek plaatsgevonden).

6. Locatie

- In de noordelijke en westelijke helft van het plangebied kunnen resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw worden aangetroffen;
- In de oostelijke helft van het plangebied kunnen begravingen worden aangetroffen;
- In het gehele plangebied kunnen resten van bewoning en menselijke activiteit uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen en uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790 worden aangetroffen.

7. Uiterlijke kenmerken

- Resten van bebouwing uit de 18^e tot en met de 20^e eeuw, bestaande uit resten van de Katholieke kerk uit 1790-1868, en bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van funderingsresten, muurresten en/of uitbraaksleuven;
- Resten van bewoning en menselijke activiteit uit de Late Middeleeuwen tot aan 1790. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van muurresten, grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van bijvoorbeeld aardewerk, bot en metaal;
- Resten van bewoning en menselijke activiteit uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van grondsporen van structuren zoals boerderijen, bijgebouwen, sloten, greppels en afvalkuilen, en vondsten van bijvoorbeeld aardewerk, bot en metaal;
- Resten van begravingen uit de 18^e en 19^e eeuw. Deze resten kunnen worden aangetroffen in de vorm van (waarschijnlijk verspreid) menselijk botmateriaal.

8. Mogelijke verstoringen

De bouw en sloop van de Katholieke kerk en opeenvolgende bebouwing uit de late 19^e tot de late 20^e eeuw aan de westzijde van het plangebied hebben mogelijk oudere/dieper gelegen resten verstoord. Binnen het plangebied is aan de oostzijde van het plangebied (boring 1, 2 en 3) een intacte bodemopbouw aangetroffen die archeologische resten kan bevatten uit de Late IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen. Aan de noordoostzijde is sprake geweest van bebouwing uit de late 19^e eeuw t/m begin van de 20^e eeuw; deze heeft mogelijk slechts voor oppervlakkige verstoring gezorgd. Er zijn geen aanwijzingen voor verstoringen in de zuidoost zijde van het plangebied.

9. Bedreiging van eventueel aanwezige archeologische waarden

De geplande nieuwbouw beslaat vrijwel het gehele plangebied. Eventuele archeologische resten zullen daardoor worden bedreigd.

Op basis van deze bevindingen wordt geadviseerd verder vervolgonderzoek uit te voeren.

5 Advies vervolgonderzoek (LS05)

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennende en karterende fase) kan worden vastgesteld dat zich binnen het plangebied mogelijk archeologische waarden bevinden die door de geplande ingrepen kunnen worden bedreigd. De geplande ingrepen bestaan zoals vermeld uit het aanbrengen van een betonnen paalfundering met gewapende betonnen balken tot ca. 1 m beneden maaiveld, en plaatselijk enkele poeren op ca. 1,6 m beneden peil en een liftput incl. kraanpoer tot ca. 2 m beneden peil. Behoudens deze laatste twee diepere verstoringen, zal het aanbrengen van de fundering plaatsvinden op een diepte hoger dan het archeologisch niveau uit de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen, maar wel op het niveau waar zich mogelijk nog o.a. resten van het bewoning, waaronder het kerkgebouw uit 1790, kunnen bevinden. Er is nog geen palenplan bekend, maar de heipalen zullen wel tot in het dieper gelegen archeologische niveau reiken, waardoor eventuele archeologische resten kunnen worden bedreigd.

Gezien de verhoogde archeologische verwachting voor zowel de IJzertijd t/m de Vroege Middeleeuwen als de Late Middeleeuwen/Nieuwe tijd, adviseert Vestigia *Archeologie & Cultuurhistorie* dan ook een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Voor aanvang van een dergelijk onderzoek dient eerst een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen (PvE) te worden opgesteld.

Het bevoegd gezag, de gemeente Westland, dient eerst over het advies in dit rapport een besluit te nemen. Wanneer het bevoegd gezag besluit dat vervolgonderzoek niet noodzakelijk is en het plangebied wordt vrijgegeven voor de voorgenomen ontwikkelingen, blijft de meldingsplicht archeologische toevalsvondst of waarneming van kracht (Erfgoedwet, artikel 5.10 Archeologische toevalsvondst). Aangezien het nooit volledig is uit te sluiten dat tijdens eventueel grondverzet een archeologische 'toevalsvondst' wordt gedaan, is het wenselijk de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht om hiervan zo spoedig mogelijk melding te doen bij het bevoegd gezag, de gemeente Westland, en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Literatuur

- BAKKER, H. DE/J. SCHELLING, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*, Wageningen (Staring Centrum).
- BERENDSEN, H.J.A., 1996: *De vorming van het land, inleiding in de geologie en de geomorfologie*, Assen.
- BERENDSEN, H.J.A., 1997: *Landschappelijk Nederland*, Assen.
- BERENDSEN, H.J.A., 1999: *Handleiding voor fysisch geografisch veldwerk in het laagland*, Universiteit Utrecht (Vakgroep fysische geografie).
- KERKHOF, M., 2012: *Toelichting bij de archeologische beleidskaart van de gemeente Westland*, Delft (DAN 20)
- LOUWE KOOIJMANS, L.P./P.W. VAN DEN BROEKE/H. FOKKENS/A. VAN GIJN, 2005: *Nederland in de prehistorie*, Amsterdam.
- MULDER, E.F.J. DE / GELUK, M.C. / RITSEMA, I.L. / WESTERHOFF, W.E. / WONG, T.E. (RED.), 2003: *De ondergrond van Nederland*, Houten.

Digitale bronnen

- ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND: www.ahn.nl.
- ARCGIS ONLINE: arcgisonline.com.
- ARCHEOLOGISCH INFORMATIESYSTEEM (ARCHIS): zoeken.cultureelerfgoed.nl
- BODEMLOKET: www.bodemloket.nl.
- TOPOTIJDREIS: www.topotijdreis.nl

Kaarten en bijlagen

Kaart 1:	Ligging plangebied
Kaart 2a:	Geomorfologie
Kaart 2b:	Bodem
Kaart 3:	Archeologie
Kaart 4:	Boorpuntenkaart
Bijlage 1:	Overzicht van geologische en archeologische perioden
Bijlage 2:	Boorstaten

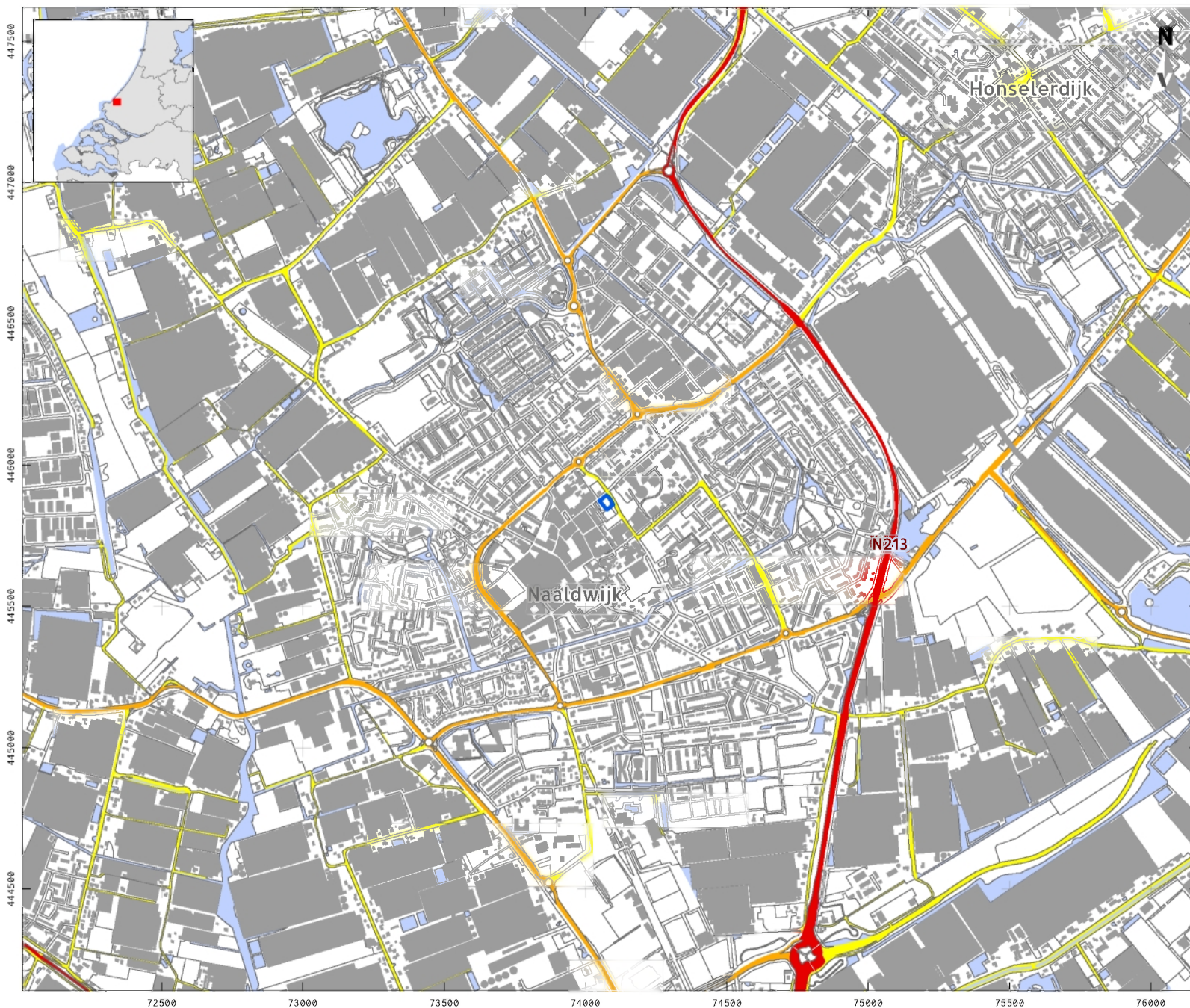
This text was set using the following freely available font software:

Allerta	Copyright (c) 2010, Matt McInerney (http://pixelspread.com),
with Reserved Font Name Allerta.
Inconsolata_dz	Copyright (c) 2006, Raph Levien (http://www.levien.com),
with Reserved Font Name <Inconsolata>.
Copyright (c) 2009, David Zhou (http://blog.nodnod.net/)
with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.
Molengo_Vestigia	Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye,
with Reserved Font Name <Molengo>.
Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl),
with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fonts .

This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.
The license is available with a FAQ at: <http://scripts.sil.org/OFL>

KAART 1 - LIGGING PLANGEBIED

LEGENDA

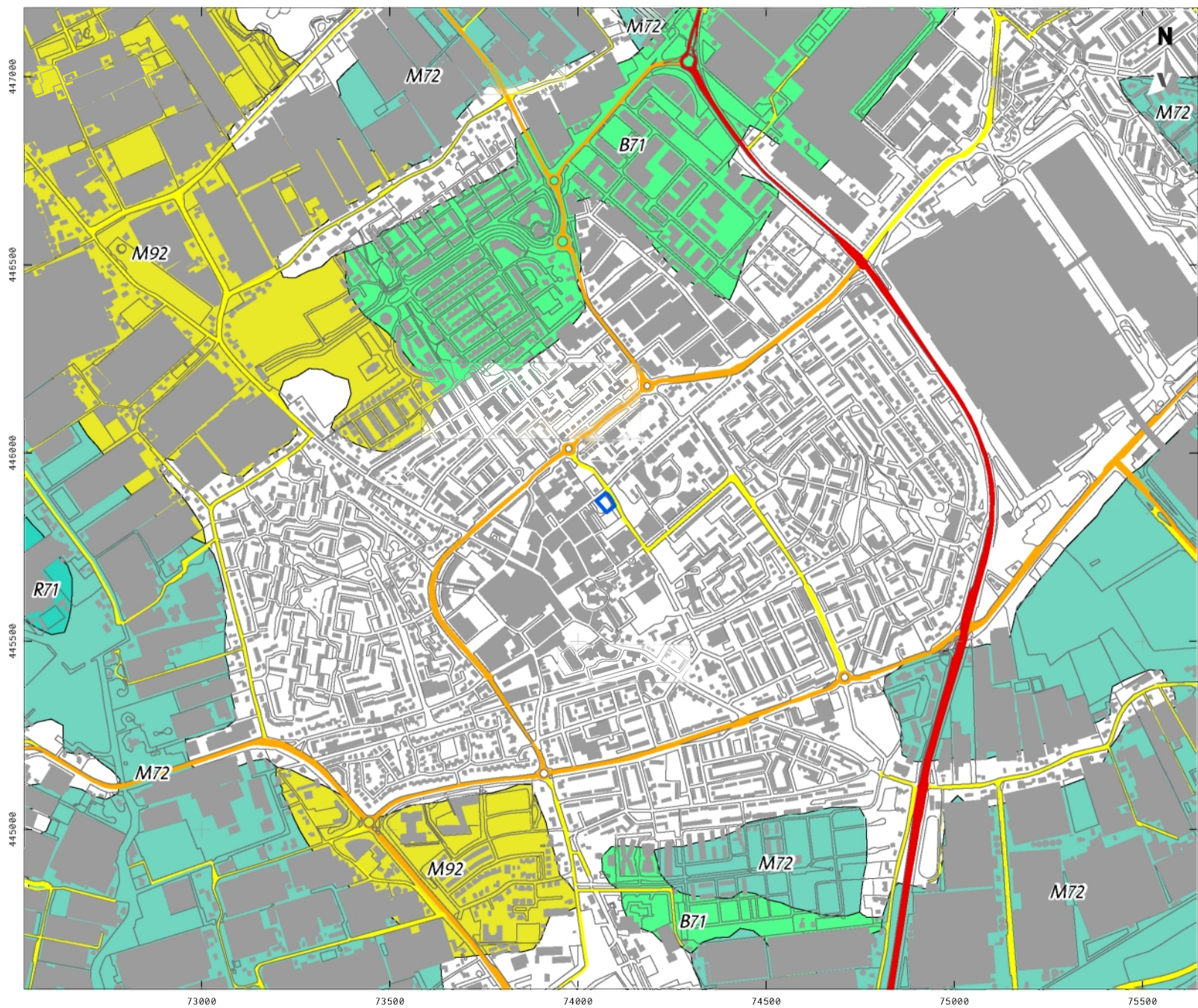
- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Snelweg
- Hoofdweg
- Regionale weg
- Lokale weg

Project: V18-3819:
Dijkweg 8 Naaldwijk
Rapport: V1660
Datum: Juni 2018
Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016

Tekenaar: FvP
Schaal: 1:20.000 / A4

0 200 m

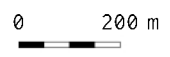
KAART 2A - NATUURLIJK LANDSCHAP, GEOMORFOLOGIE

- ### LEGENDA
- Plangebied
 - Bebouwing
 - Water
 - Overige topografie
 - Snelweg
 - Hoofdweg
 - Regionale weg
 - Lokale weg
 - B71 Getij-inversierug
 - M72 Vlakte van getij-afzettingen
 - M92 Vlakte ontstaan door afgraving en/of egalisatie van duinen of strandwallen
 - R71 Getij-kreekbedding, zee-erosiegeul

Project: V18-3819:
 Dijkweg 8 Naaldwijk
 Rapport: V1660
 Datum: Juni 2018
 Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016
 Geomorfologische kaart: PDOK
 augustus 2017 / Maas et al. 2017

Tekenaar: FvP
 Schaal: 1:15.000 / A4

KAART 2B - NATUURLIJK LANDSCHAP, BODEMKAART

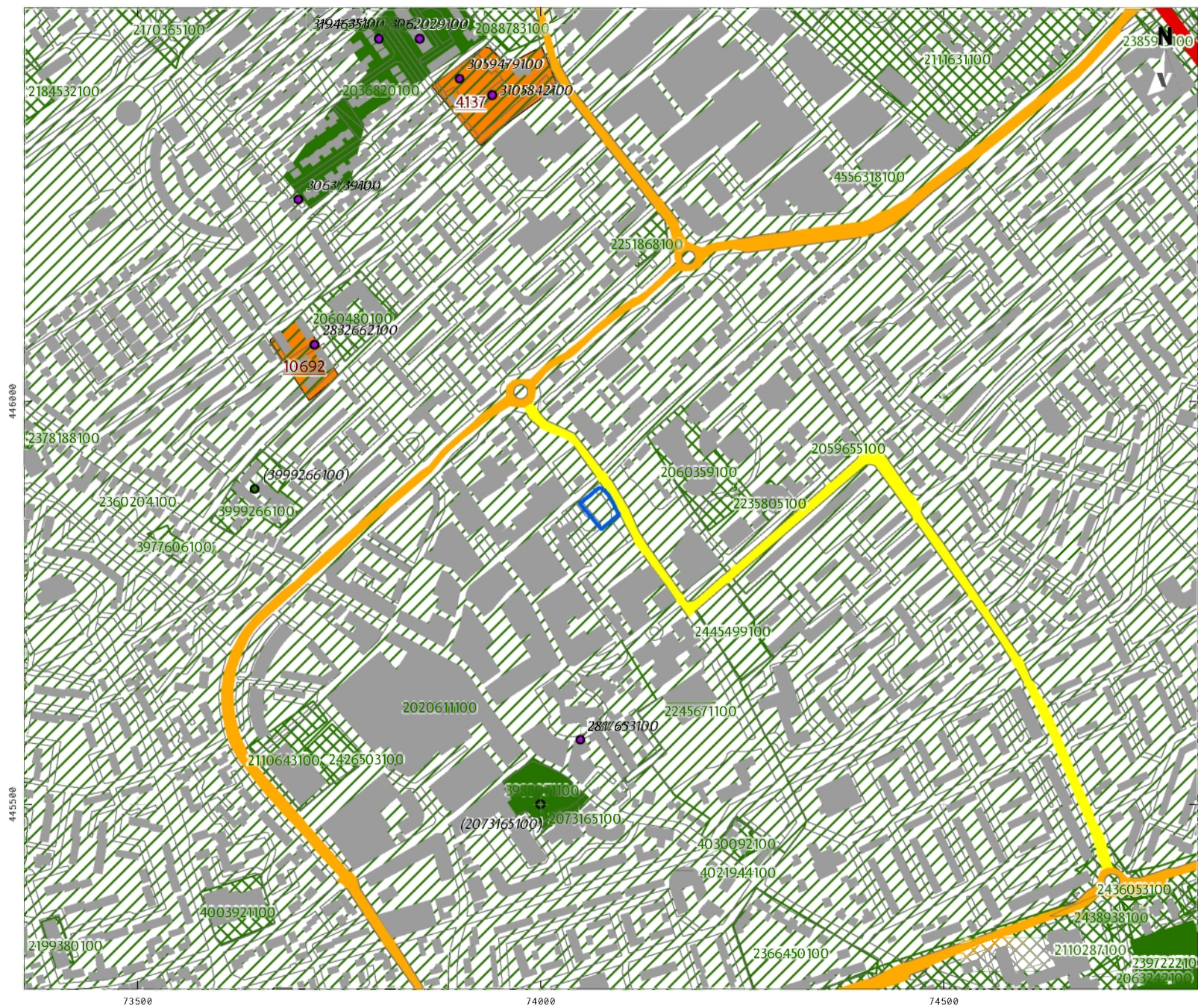
- ### LEGENDA
- Plangebied
 - Bebouwing
 - Water
 - Overige topografie
 - Snelweg
 - Hoofdweg
 - Regionale weg
 - Lokale weg
 - Afgegraven voor delfstoffen
 - Gemodificeerde natuur
 - Vergravingen
 - EZ50A Kalkhoudende enkeerdgronden; matig fijn zand
 - EK19 Tuineerdgronden; lichte zavel, profielverloop 5, of 5 en 2, of 2
 - AWg Warmoezerigronden (gerijpt)

Project: V18-3819:
 Dijkweg 8 Naaldwijk
 Rapport: V1660
 Datum: Juni 2018
 Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016
 Bodemkaart; PDOK juli 2017

Tekenaar: FvP
 Schaal: 1:10.000 / A4

KAART 3 - ARCHEOLOGIE

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Snelweg
- Hoofdweg
- Regionale weg
- Lokale weg

Vondstlocaties (waarnemingen)

- Losse vondstlocatie
- Vondstlocatie gekoppeld aan onderzoek

Onderzoeken

- Archeologisch: opgraving of proefsleuven
- Archeologisch: booronderzoek
- Archeologisch: bureauonderzoek

AMK-terreinen

- Terrein van hoge archeologische waarde

Project: V18-3819:
Dijkweg 8 Naaldwijk

Rapport: V1660

Datum: Juni 2018

Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016
Onderzoeken, Vondstlocaties
RCE 17 november 2017
Monumenten, RCE juli 2014

Tekenaar: FvP

Schaal: 1:7.000 / A4

0 200 m

VESTIGIA
Archeologie & Cultuurhistorie

KAART 4 - BOORRESULTATEN

LEGENDA

- Plangebied
- Bebouwing
- Water
- Overige topografie
- Boringen

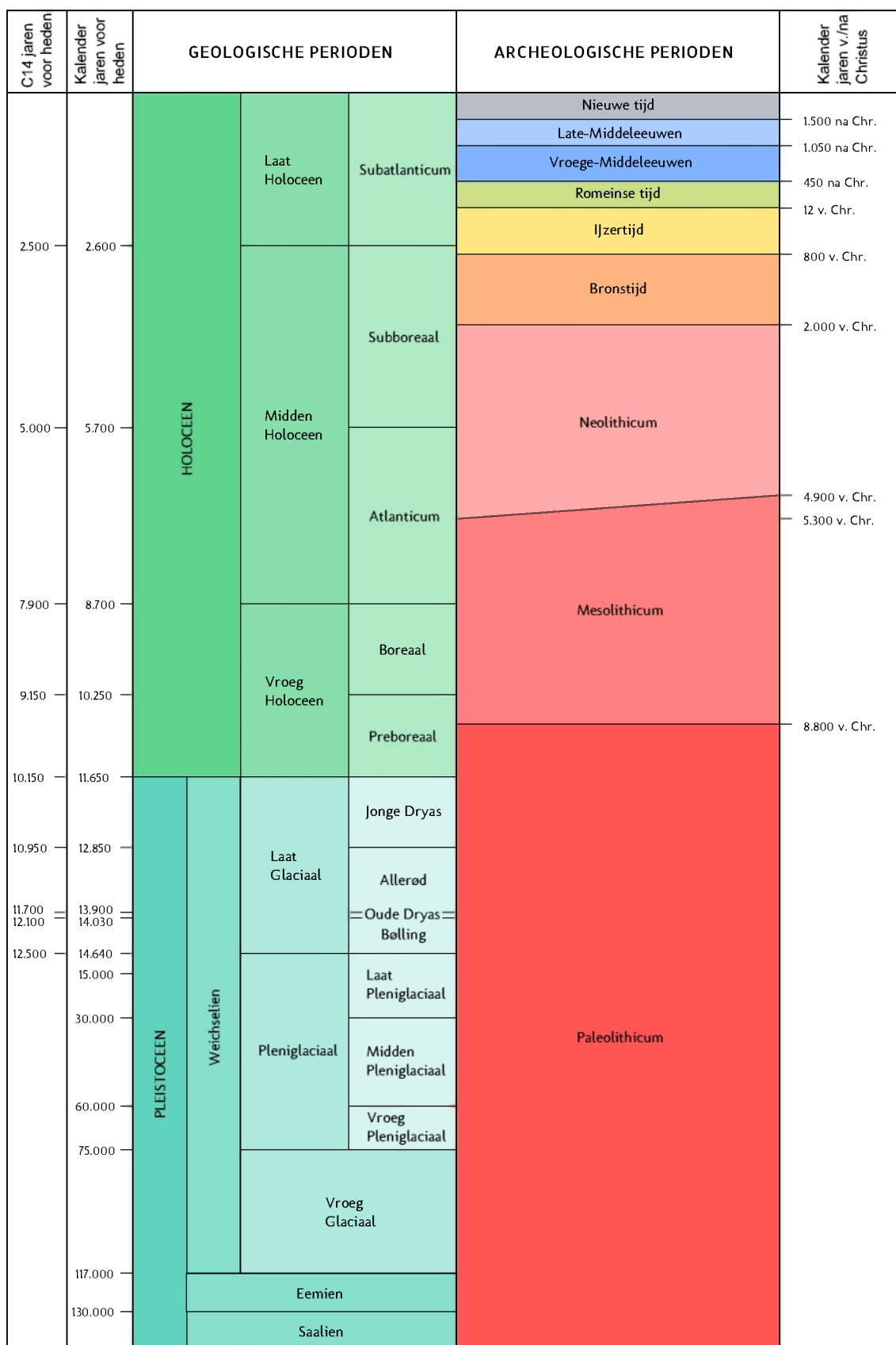
Project: V18-3819:
Dijkweg 8 Naaldwijk
Rapport: V1660
Datum: Juni 2018
Bron: Top10NL, CC-BY Kadaster nov 2016

Tekenaar: FvP
Schaal: 1:400 / A4

0 10 m

Bijlage 1 Overzicht archeologische en geologische perioden

C14 ouderdommen en gekalibreerde ouderdommen van het Holoceen volgens Van Geel et al. (1980/1981). C14 ouderdom van het Laat Glaciaal volgens Hoek (2001/2008) en gekalibreerde ouderdommen van het Laat Glaciaal volgens Rasmussen et al. (2006). Overige pleistocene chronostratigrafie volgens Westerhoff et al. (2003). Archeologische perioden van de prehistorie volgens Louwe Kooijmans et al. (2005) en overige archeologische perioden volgens Archis.

Periode	Van - tot
Vroeg-Paleolithicum	tot 300.000 voor Chr.
Midden-Paleolithicum	300.000-35.000 voor Chr.
Laat-Paleolithicum	35.000-8800 voor Chr.
Vroeg-Mesolithicum	88.00-7100 voor Chr.
Midden-Mesolithicum	7100-6450 voor Chr.
Laat-Mesolithicum	6450-4900 voor Chr.
Vroeg-Neolithicum	5300-4200 voor Chr.
Midden-Neolithicum	4200-2850 voor Chr.
Laat-Neolithicum	2850-2000 voor Chr.
Vroege-Bronstijd	2000-1800 voor Chr.
Midden-Bronstijd	1800-1100 voor Chr.
Late-Bronstijd	1100-800 voor Chr.
Vroege-IJzertijd	800-500 voor Chr.
Midden-IJzertijd	500-250 voor Chr.
Late-IJzertijd	250-12 voor Chr.
Vroeg-Romeinse tijd	12 voor-70 na Chr.
Midden-Romeinse tijd	70-270 na Chr.
Laat-Romeinse tijd	270-450 na Chr.
Vroege-Middeleeuwen	450-1050 na Chr.
Late-Middeleeuwen	1050-1500 na Chr.
Nieuwe Tijd A	1500-1650 na Chr.
Nieuwe Tijd B	1650-1850 na Chr.
Nieuwe Tijd C	1850-1950 na Chr.

Bijlage 2 Boorstaten

3819001

Soort boring : Archeologische boring
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 74074
 Y-coördinaat (m) : 445886
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 83

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving Grondsoort	Archeologische indicatoren
0 - 70	zand zwak siltig, matig humeus, donker-bruin, Zand: matig fijn, zeer grote spreiding, spoor baksteen, basis geleidelijk	spoor baksteen
70 - 85	zand zwak siltig, matig humeus, donker-bruin, Zand: matig fijn, zeer grote spreiding, spoor baksteen, basis geleidelijk, Opm.: lichter	
85 - 105	zand zwak siltig, matig grindig, zwak humeus, donker-bruin, spoor puinresten, basis scherp	
105 - 170	zand kleilig, grijs, Zand: zeer grof, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	
170 - 175	klei zwak zandig, matig humeus, bruin, matig stevig, basis scherp, A-horizont, begraven	
175 - 225	klei matig zandig, grijs, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	
225 - 275	zand kleilig, grijs, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	
275 - 400	klei matig zandig, grijs, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	

3819002

Soort boring : Archeologische boring
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 74073
 Y-coördinaat (m) : 445871
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 71

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving Grondsoort	Arc ind
0 - 40	zand zwak kleilig, sterk humeus, donker-bruin	
40 - 50	zand zwak siltig, licht-bruin, Opm.: bouwzand	
50 - 75	zand sterk siltig, zwak humeus, bruin, weinig baksteen, weinig puinresten	
75 - 145	zand zwak siltig, licht-bruin, Zand: zeer grof	
145 - 160	klei zwak zandig, blauw-grijs, Schelpen: weinig schelpmateriaal	
160 - 165	klei zwak siltig, matig humeus, donker-blauw-grijs, Schelpen: weinig schelpmateriaal	
165 - 400	klei matig zandig, grijs, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	

3819003

Soort boring : Archeologische boring
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 74088
 Y-coördinaat (m) : 445863
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 69

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving Grondsoort	Arc ind
0 - 10	zand matig siltig, sterk humeus, donker-bruin	
10 - 50	zand zwak siltig, licht-bruin, Zand: matig grof	
50 - 120	zand zwak siltig, matig humeus, donker-bruin, weinig baksteen, weinig puinresten	
120 - 170	zand kleilig, grijs, Zand: matig grof, brakwaterklei	
170 - 200	klei matig siltig, zwak humeus, grijs-bruin, basis geleidelijk, Opm.: humeuzer aan top	
200 - 300	klei matig zandig, grijs, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei, Opm.: mudflat met laklaagjes	
300 - 400	klei matig zandig, grijs, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei, Opm.: mudflat zonder laklaagjes, rietaffwisseling op 320	

Soort boring : Archeologische boring
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 74072
 Y-coördinaat (m) : 445852
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 80

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving Grondsoort	Arc ind
0 - 30	zand zwak siltig, matig humeus, donker-bruin	
30 - 70	zand matig siltig, weinig puinresten, spoor baksteen	
70 - 85	zand kleilig, licht-bruin	
85 - 115	zand zwak kleilig, donker-grijs, spoor puinresten	
115 - 145	zand zwak kleilig, licht-bruin, spoor puinresten, basis scherp, roestvlekken	
145 - 210	klei zwak zandig, blauw-Schelpen: spoor schelpmateriaal	
210 - 400	klei sterk zandig, grijs, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	

3819005

Soort boring : Archeologische boring
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 74058
 Y-coördinaat (m) : 445874
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 71

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving Grondsoort	Arc ind
0 - 65	zand matig siltig, sterk humeus, zwart-bruin	
65 - 80	zand zwak siltig, grijs, roestvlekken	
80 - 95	klei matig zandig, grijs, roestvlekken	
95 - 115	zand kleilig, grijs, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	
115 - 150	zand sterk kleilig, Zand: matig grof, Schelpen: weinig schelpmateriaal, spoor puinresten, spoor baksteen, brakwaterklei	
150 - 400	zand sterk kleilig, grijs, brakwaterklei	

3819006

Soort boring : Archeologische boring
 Coördinaatsysteem : Rijksdriehoeksmeting
 X-coördinaat (m) : 74084
 Y-coördinaat (m) : 445855
 Referentievlak : Normaal Amsterdams Peil
 Maaiveld (cm) : 81

Lithologie

Diepte (cm)	Omschrijving Grondsoort	Arc ind
0 - 10	zand zwak siltig, sterk humeus, zwart-bruin	
10 - 50	zand zwak siltig, licht-bruin, Zand: zeer grof, Opm.: bouwzand	
50 - 95	zand kleilig, donker-grijs, Zand: matig grof	
95 - 105	zand zwak kleilig, Zand: matig grof, roestvlekken	
105 - 115	zand zwak siltig, licht-grijs-bruin, Schelpen: weinig schelpmateriaal	
115 - 210	klei zwak zandig, zwak humeus, bruin, basis scherp, Opm.: zandbrok op 180	
210 - 300	klei zwak zandig, grijs, brakwaterklei, Opm.: in top enkele laklagen	
300 - 400	klei zwak zandig, matig slap, Schelpen: weinig schelpmateriaal, brakwaterklei	

This text was set using the following freely available font software:

Allerta Copyright (c) 2010, Matt McInerney (<http://pixelspread.com>),
with Reserved Font Name Allerta.

Inconsolata_dz Copyright (c) 2006, Raph Levien (<http://www.levien.com>),
with Reserved Font Name <Inconsolata>.
Copyright (c) 2009, David Zhou (<http://blog.nodnod.net/>)
with Reserved Font Name <Inconsolata_dz>.

Molengo_Vestigia Copyright (c) 2007, Denis Moyogo Jacquerye,
with Reserved Font Name <Molengo>.
Copyright (c) 2011, Vestigia BV Archeologie & Cultuurhistorie (www.vestigia.nl),
with Reserved Font Name <Molengo_Vestigia>; available at www.vestigia.nl/fonts.

This Font Software is licensed under the SIL Open Font License, Version 1.1.
The license is available with a FAQ at: <http://scripts.sil.org/OFL>

Vestigia BV *Archeologie & Cultuurhistorie*
Spoorstraat 5
3811 MN Amersfoort
Nederland

Telefoon 033 277 92 00
E-mail info@vestigia.nl
Website www.vestigia.nl

K.v.K. Gooi- en Eemland 32078894

Erfgoedingenieurs

“Engineering the past, creating the future”

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

Het bestemmingsplan Dijkweg nabij 11 te Naaldwijk met identificatienummer NL.IMRO.1783.NWKDIJKWGb11obp-0002 van de gemeente Westland.

1.2 bestemmingsplan

De geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 achtererf

De gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn achter de achtergevel van het hoofdgebouw of achter een denkbeeldige lijn in het verlengde daarvan.

1.6 archeologische waarde

Een aan een gebied toegekende waarde in verband met de kennis en studie van de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit de oude tijden.

1.7 bebouwing

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.8 bebouwingsgebied

Achtererfgebied alsmede de grond onder het hoofdgebouw, uitgezonderd de grond onder het oorspronkelijke hoofdgebouw.

1.9 Bestand

Bestaand bouwwerk

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan aanwezig is of nog kan worden gebouwd krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen, daaronder vallen niet de bouwwerken die reeds instrijd waren met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Bestaand gebruik

Het gebruik van de gronden en bouwwerken dat aanwezig is op het tijdstip van in werking treding van het plan of zoals dat kan worden gebruikt krachtens een verleende omgevingsvergunning voor het gebruik, daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Bestaande afmetingen

Afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematens, die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan tot stand zijn gekomen of tot stand zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, daaronder vallen geen afmetingen die reeds in strijd waren met het daarvoor geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

1.10 bestelauto

Motorvoertuig, bestemd voor het vervoer van goederen, waarvan de toegestane maximum massa niet meer bedraagt dan 3500 kg.

1.11 bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.12 bestemmingsvlak

Een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.13 bevoegd gezag

Het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.14 bijgebouw

Een (vrijstaand of aan een hoofdgebouw aangebouwd) gebouw dat in functioneel en ruimtelijk opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en geen rechtstreekse toegang tot het hoofdgebouw heeft.

1.15 bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.16 bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.17 bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.18 bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.19 (bruto) vloeroppervlakte

Totale oppervlakte van kantoren, winkels, horeca, bedrijven of maatschappelijke voorzieningen met inbegrip van de daartoe behorende inwendige ruimten, zoals gemeenschappelijke ruimten, magazijnen en dienstruimten.

1.20 consumentenvuurwerk

Vuurwerk dat is bestemd voor particulier gebruik.

1.21 dakkapel

Een constructie, welke ondergeschikt is aan het dakvlak, ter vergroting van een gebouw, die vrij ligt in het hellend dakvlak.

1.22 dakopbouw

Een toevoeging aan het dakvlak van een bouwmassa die niet vrij in het dakvlak ligt, maar ten minste de nok-, gootlijn of zijkant van het dakvlak raakt van het desbetreffende gebouw/de betreffende woning. Het plaatsen van een dakopbouw gaat ten koste van de karakteristiek van het profiel van het gebouw/de woning.

1.23 detailhandel

Het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die de goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.24 driewielig motorvoertuig

Driewielig motorrijtuig als bedoeld in artikel 1.1 van de Regeling voertuigen.

1.25 erf

Al dan niet bebouwde gronden, of een gedeelte daarvan, die direct gelegen zijn bij een hoofdgebouw en die in feitelijk opzicht zijn ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw en, voor zover een bestemmingsplan of beheersverordening van toepassing is, die deze inrichting niet verbieden.

1.26 gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.27 hoofdgebouw

Een gebouw dat op een bouwperceel door zijn aard, constructie of afmetingen als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken exclusief de aan- en uitbouwen of bijgebouwen.

1.28 horeca

Het bedrijfsmatig verstrekken van ter plaatse te nuttigen voedsel en dranken, het bedrijfsmatig exploiteren van een zaalaccommodatie en/of het bedrijfsmatig verstrekken van een nachtverblijf.

1.29 kap

Een constructie van een of meer uitsluitend hellende dakvlakken met een helling van meer dan 20 en minder dan 65 graden.

1.30 maatschappelijke en culturele voorzieningen

Educatieve, (para)medische, sociaal-culturele, levensbeschouwelijke, onderwijs- en religieuze voorzieningen, voorzieningen ten behoeve van kinderopvang, bejaardentehuizen en voorzieningen ten behoeve van de openbare dienstverlening, alsmede ondergeschikte detailhandel en horeca in combinatie met en ten dienste van deze voorzieningen.

1.31 motorfiets

Motorvoertuig op twee wielen, al dan niet met zijspan- of aanhangwagen.

1.32 overkapping

Een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak en met aan ten hoogste één zijde een gesloten wand, welke ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.33 pand

De kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.34 peil

- a. voor gebouwen die onmiddellijk aan de weg grenzen: de hoogte van die weg;
- b. in andere gevallen en voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke, niet bij verdere verloop van het terrein passende ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw ervan buiten beschouwing blijven. Het bouwwerk wordt gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt maaiveld het hoogst is.

1.35 personenauto

Personenauto als bedoeld in artikel 1.1 van de Regeling voertuigen.

1.36 seksinrichting

Een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of daarmee naar de aard en omvang vergelijkbare activiteiten, in de vorm van seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval begrepen een prostitutiebedrijf, een erotische massagesalon, een seksbioscoop of sekstheater, een sekswinkel, een seksautomatenhal en een seksclub of parenclub al dan niet in combinatie met elkaar.

1.37 straatmeubilair

Bouwwerken ten behoeve van al dan niet openbare (nuts-) voorzieningen, zoals:

verkeersgeleiders, verkeersborden, informatieborden, zitbanken, bloembakken, telefooncellen,abri's, kunstwerken, bushaltes, speeltoestellen, fietsenrekken en draagconstructies voor reclame;

kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen met een inhoud van ten hoogste 50 m³ en een bouwhoogte van ten hoogste 3 meter, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van telecommunicatie, energievoorzieningen en brandkranen;

afvalinzamelsystemen en hiermee gelijk te stellen bouwwerken.

1.38 uitbouw

Uitbreiding van een tot het hoofdgebouw behorende ruimte tot buiten het bestaande oorspronkelijke hoofdgebouw (bijvoorbeeld een erker) en welke ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.39 voldoende parkeergelegenheid

Parkeergelegenheid voor personenauto's, bestelauto's, motorfietsen en driewielige motorvoertuigen, waarvan het aantal parkeerplaatsen en de omvang daarvan voldoet aan de beleidsregel 'Parkeernormering gemeente Westland', zoals die geldt ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan en – indien deze beleidsregel gedurende de planperiode wordt gewijzigd – aan die wijziging.

1.40 voorgevel

De naar het openbare gebied gekeerde gevel(s) van de hoofdbebouwing, of waar deze op de planverbeelding is aangegeven met een gevellijn.

1.41 voorgevelrooilijn

De naar de weg gekeerde zijde of aan de voorzijde van een gebouw gelegen gevel of waar deze op de planverbeelding is aangegeven met een gevellijn.

1.42 woning

Een complex van ruimten, dat blijkens de indeling en inrichting bestemd is voor de huisvesting van een huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand

de loodrechte afstand tussen bouwwerken onderling alsmede de afstand van bouwwerken tot perceelsgrenzen wordt daar gemeten waar deze afstand het kleinst is.

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 de breedte, lengte en diepte van een bouwwerk

tussen (de lijnen getrokken door) de buitenzijde van de gevels en het hart van de scheidsmuren.

2.4 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.5 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.6 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.7 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Gemengd

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Gemengd' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen, uitsluitend op de verdiepingen;
- b. bij wonen behorende voorzieningen, zowel op de begane grond als op de verdiepingen;
- c. maatschappelijke voorzieningen, uitsluitend op de begane grond, met een maximaal bvo van 250 m²;
- d. bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals groen, wegen, voet- en fietspaden, (fiets)parkeervoorzieningen en water.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

3.2.1 Hoofdgebouwen

- a. hoofdgebouwen worden gebouwd binnen het bouwvlak;
- b. het aantal bouwlagen mag niet meer bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal bouwlagen' is aangegeven;
- c. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - setback' dient de bovenste bouwlaag minimaal 1 meter terugliggend ten opzichte van de voorgevel te worden uitgevoerd.

3.2.2 Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

- a. het gezamenlijk oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen op het erf bedraagt ten hoogste 50 % van het zij- en achtererf van de woning tot een maximum van 50 m²;
- b. indien het zij- en achtererf een grotere oppervlakte heeft dan 100 m² mag bij de maximale oppervlakte van 50 m² een percentage van 10% van het meerdere worden opgeteld, tot een maximum van 75 m²;
- c. de afstand van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen tot de voorgevel van het hoofdgebouw bedraagt ten minste 2 m;
- d. indien niet in de erfscheiding wordt gebouwd bedraagt de afstand tot de erfscheiding ten minste 1m;
- e. de goothoogte van aan- en uitbouwen bedraagt ten hoogste 0,3 m boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw op de aangrenzende gronden;
- f. de bouwhoogte van aan-, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen bedraagt ten hoogste 4 m
- g. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen/aangebouwde bijgebouwen bedraagt ten hoogste 3 m;
- h. de bouwhoogte van vrijstaande bijgebouwen bedraagt ten hoogste 5 m;
- i. de bouwhoogte van overkappingen bedraagt ten hoogste 3 m.

3.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van erfafscheidingen tussen de openbare weg en 2 meter achter de voorgevelrooilijn bedraagt ten hoogste 1 m;
- b. de bouwhoogte van erfafscheidingen elders bedraagt ten hoogste 2 m;
- c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde bedraagt ten hoogste 3 m.

3.3 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:

- a. detailhandel in volumineuze goederen is niet toegestaan;
- b. verkooppunten voor motorbrandstoffen zijn niet toegestaan;
- c. de opslag en verkoop van consumentenvuurwerk is niet toegestaan;
- d. de vloeroppervlakte ten behoeve van aan-huis-gebonden ondernemingen bedraagt ten hoogste 25 % van de vloeroppervlakte van de hoofdgebouwen met een maximum van 50 m² voor zover:

1. de woonfunctie als primaire functie gehandhaafd blijft;
2. het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluiting en parkeersituatie ter plaatse;
3. er geen gebruik wordt gemaakt van gevelreclame;
4. de onderneming uitsluitend door een van de bewoners (zonder ander personeel) wordt uitgeoefend;
5. voor de activiteiten van de onderneming geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist en de inrichting valt onder het begrip type A van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer;
6. er geen horeca- en/of detailhandelsactiviteiten plaatsvinden;
7. de activiteiten worden uitgevoerd in het hoofdgebouw plus aan-, uitbouw en aangebouwd bijgebouw.

3.4 Afwijken van de gebruiksregels

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van lid 3.1 teneinde maatschappelijke voorzieningen tevens op de verdieping toe te laten, indien dit voor een doelmatige bedrijfsvoering noodzakelijk is en aangetoond is dat geen mogelijkheden voor uitbreiding op de begane grond aanwezig zijn.

Artikel 4 Groen

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. groen, water, speelvoorzieningen en voet- en fietspaden.

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
- b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

Artikel 5 Waarde - Archeologie - 1

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie - 1' aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 5.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met een bouwhoogte van ten hoogste 3 m;
- b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag - met inachtneming Waarde - Archeologie van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels - uitsluitend worden gebouwd, indien:
 1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
 2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
- c. het bepaalde in dit lid onder b1 en b2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
 1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
 2. een bouwwerk met een oppervlakte van minder dan 50 m²;
 3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen gebouwen zijnde, of van werkzaamheden

5.3.1 Aanlegverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, aan te leggen of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte of hoogte dan 30 cm, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
- b. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen;
- c. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
- d. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- e. het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.3.2 Uitzondering op het aanlegverbod

Het verbod van lid 5.3.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:

- a. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarbij lid 5.2 in acht is genomen;
- b. een oppervlakte beslaan van ten hoogste 50 m²;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
- d. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

5.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 5.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn. Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

- a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
- b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.

Artikel 6 Waarde - Archeologie - 2

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie' aangewezen gronden zijn – behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) – mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.

6.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

- a. a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 6.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met een bouwhoogte van ten hoogste 3 m;
- b. b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag - met inachtneming Waarde - Archeologie van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels - uitsluitend worden gebouwd, indien:
 1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
 2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
- c. het bepaalde in dit lid onder b1 en b2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
 1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
 2. een bouwwerk met een oppervlakte van minder dan 100 m²;
 3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 50 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

6.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.3.1 Aanlegverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, aan te leggen of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- a. het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte of hoogte dan 50 cm, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
- b. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen;
- c. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
- d. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- e. het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

6.3.2 Uitzondering op het aanlegverbod

Het verbod van lid 6.3.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:

- a. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarbij lid 6.2 in acht is genomen;
- b. een oppervlakte beslaan van ten hoogste 50 m²;
- c. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
- d. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

6.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 6.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn. Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

- a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
- b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Overschrijding van hoogte-aanduidingen op de planverbeelding

8.1.1 ondergeschikte bouwdelen

De hoogteaanduidingen op de planverbeelding mogen worden overschreden door antenne-installaties, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 5 m bedraagt, alsmede door schoorstenen, trappenhuisen, alarminstallaties en andere ondergeschikte bouwdelen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 1 m bedraagt, tenzij in Hoofdstuk 2 anders is bepaald.

8.1.2 liftkokers

De hoogteaanduidingen op de planverbeelding mogen worden overschreden door liftkokers, indien en voor zover de overschrijding niet meer dan 1,5 m bedraagt, tenzij Hoofdstuk 2 anders bepaald.

8.2 Overschrijding bouwgrenzen

De op de planverbeelding aangegeven bouwgrenzen mogen uitsluitend worden overschreden door:

- a. tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden en funderingen;
- b. bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, standleidingen voor hemelwater, gevelversieringen, wanden van gevelversieringen, wanden van ventilatiekanalen en schoorstenen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt;
- c. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt;
- d. rookkanalen, indien de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt;
- e. putten, leidingen, goten en inrichtingen voor de watervoorziening of de afvoer of verzameling van water rioolstoffen; hijsinrichtingen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt;
- f. bestaande dakopbouwen, bestaande luifels en bestaande uitbouwen aan de voorzijde;
- g. balkons, indien de overschrijding niet meer dan 2 m bedraagt.

8.3 Ondergrondse bouwwerken

- a. De regels van dit plan zijn van overeenkomstige toepassing op ondergrondse bouwwerken;
- b. In aanvulling op het bepaalde onder a. mogen ondergrondse ruimten slechts worden gerealiseerd voor zover deze zijn gelegen tussen de buitenwerkse gevels van het bovengronds gelegen hoofdgebouw en met een maximale verticale diepte van 3 meter onder het peil.

8.4 Dakkapellen

Voor het bouwen van dakkapellen gelden de volgende regels:

- a. Maatvoering achterzijde:
 1. de dakkapel ligt aan alle zijden tenminste 0,5 m vrij in het dakvlak;
 2. de dakkapel is gemeten van de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,75 m;
 3. de dakkapel mag niet meer dan 1 meter uit de onderkant van het dakvlak staan.
- b. Maatvoering voorzijde:
 1. de dakkapel is niet breder dan 50% van de breedte van het dakvlak;
 2. de dakkapel ligt aan alle zijden tenminste 0,5 m vrij in het dakvlak;
 3. de dakkapel is gemeten van de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,5 m;
 4. de dakkapel mag niet meer dan 1 meter uit de onderkant van het dakvlak staan.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

9.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik als bedoeld in artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening in samenhang met artikel 2.1 lid 1 onder c. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval verstaan:

- a. het gebruik van niet-bebouwde grond als permanente staan- of ligplaats van demonteerbare of verplaatsbare inrichtingen voor de verkoop van etenswaren en/of dranken;
- b. het gebruik van niet-bebouwde grond en/of water als staan- of ligplaats voor kampeermiddelen buiten de daarvoor aangewezen gronden; het gebruik van niet-bebouwde grond als staan- of ligplaats voor (menselijk of dierlijk) verblijf geschikte, al dan niet aan hun bestemming onttrokken, vaar- of voertuigen, arken of andere objecten, voor zover die niet als bouwwerk zijn aan te merken;
- c. het gebruik van niet-bebouwde grond als opslag, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten, tenzij dit gebruik noodzakelijk is voor of verband houdt met de verwerking van de bestemming of met het op de bestemming gerichte beheer van de gronden;
- d. het gebruik van bouwwerken of het laten gebruiken van bouwwerken als seksinrichting.

9.2 Geen strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik wordt niet verstaan:

- a. het gebruik van niet-bebouwde grond voor evenementen waarvoor een vergunning is verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland;
- b. het gebruik van niet-bebouwde grond voor standplaatsen waarvoor een vergunning is verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland.'

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Algemene afwijkingsmogelijkheden

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woon- en werksituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en er op grond van de regels in hoofdstuk 2 niet eerder kon worden afgeweken, bij een omgevingsvergunning afwijken van de regels van het plan, voor:

- a. afwijkingen van voorgeschreven maten, waaronder percentages, met ten hoogste 10%. Het moet hierbij primair gaan om het oplossen van knelpunten waar het bestemmingsplan niet in voorziet en waartegen in planologisch opzicht geen bezwaar bestaat en niet om de bouwmogelijkheden bij voorbaat al te vergroten;
- b. het bouwen van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes met een goothoogte van ten hoogste 3 m ten behoeve van openbare nutsbedrijven of voor andere naar doelstelling daarmee vergelijkbare gebouwtjes mits de inhoud van deze gebouwtjes niet groter is dan 60 m³ zoals transformatorhuisjes, schakelhuisjes, gemaalgebouwtjes, gasdrukregel- en meetstations, telefooncellen, toiletgebouwtjes en wachthuisjes voor verkeersdiensten;
- c. het bouwen van een tweedelijns dakkapel aan de achterzijde boven een bestaande dakkapel;
- d. het bouwen van straatmeubilair of andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die om waterstaatkundige of verkeerstechnische redenen noodzakelijk zijn, zoals duikers en keermuren met een bouwhoogte van ten hoogste 6 meter;
- e. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing daaraan van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen indien bij de definitieve uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd als op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken, met dien verstande dat de veranderingen ten hoogste 2 m mogen bedragen;
- f. afwijkingen van het bestemmingsplan, ten einde de uitvoering van een bouwplan mogelijk te maken, indien op grond van een definitieve uitmeting of in verband met de verkaveling of situering blijkt, dat aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk zou zijn en de afwijking van zo ondergeschikte aard blijft, dat de structuur van het bestemmingsplan niet wordt aangetast;
- g. overschrijding van bouwgrenzen, voorzover zulks van belang is voor een technisch of ruimtelijke kwaliteit i.p.v. esthetisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voorzover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen echter niet meer dan 3 m bedragen.
- h. het bouwen van zonnecollectoren, beeldende kunstwerken (waaronder begrepen follies), riool-overstortkelders, boven- en ondergrondse containerruimten, informatie- en reclameborden.

10.2 Afwijking niet verlenen

Afwijking wordt in ieder geval niet verleend, indien daardoor onevenredig afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de ingevolge de bestemming gegeven gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 11 Overige regels

11.1 Werking wettelijke regelingen

De wettelijke regelingen waarnaar in de regels wordt verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment van vaststelling van het plan.

11.2 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in artikel 9.1 is een economisch delict in de zin van artikel 1a, sub 2°, van de Wet op de economische delicten en als zodanig strafbaar op grond van deze wet.

11.3 Voorwaardelijke verplichting parkeren

- a. Bij nieuwe ontwikkelingen (oprichting van een bouwwerk, verandering van functie of uitbreiding van bestaand gebruik) is het gebruik van gronden en bouwwerken op grond van de regels in hoofdstuk 2 slechts toegestaan als op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid, zoals bedoeld in hoofdstuk 1 van deze regels.
- b. Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in lid a indien:
 1. het voldoen aan die bepaling door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit; of
 2. er een bijzonder gemeentelijk belang mee is gemoeid; of
 3. op andere wijze dan op eigen terrein in voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits voldaan wordt aan de voorwaarden zoals gesteld in de beleidsregel 'Parkeernormering gemeente Westland' en – indien deze beleidsregel gedurende de planperiode worden gewijzigd – aan die wijziging; of
 4. door de aanvrager van een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat de van toepassing zijnde parkeernorm(en) of aanwezigheidspercentages niet overeenkomen met de feitelijke situatie en kan worden volstaan met het realiseren van minder parkeergelegenheid.
- c. Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning zoals genoemd bij lid b voorschriften verbinden ten aanzien van:
 1. de aard, plaats en inrichting van de parkeergelegenheid;
 2. de aanwezigheid en aanduiding van parkeergelegenheid ten behoeve van invaliden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
 - a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 - b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van lid 12.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 12.1.1 met
3. maximaal 10%;
4. Lid 12.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 12.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. Indien het gebruik, bedoeld in lid 12.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

Lid 12.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Dijkweg nabij 11 te Naaldwijk'

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres: Verdilaan 7, 2671 VW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

